

Opplever elever i ungdomsskolen at de digitale medier som brukes av elevene på fritiden også bør være en del av arbeidsformene på skolen?

Hvordan fortolker elever de retningslinjer som skolene gir for bruk av digitale medier?

IKT **motivasjon** **the 21st century** **mediekultur**
21st **mediekonflikt**
Ungdomsskole **skolekultur digital**
Learning

“Books will soon to be obsolete in the schools.....It is possible to teach every branch of human knowledge with motion picture. Our school system will be completely changed in ten years” Thomas Edison 1913.

Kay Arne Wold

Mastergrad IKT i læring

Vår 2014

HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Sammendrag

Masteroppgaven har utgangspunkt i å beskrive funn fra kvalitative og kvantitative data, for å få innsikt i om elevene på 10. trinn mener deres digitale bruk i undervisningen er til fordel eller ulempe. Funn fra denne studien viser at en kan dele elevene inn i tre grupper, som forholder seg forskjellig til digitalisering av klasserommet. En gruppe føler ikke at skolen er nyttig, og tar bevisste valg om å drive utenomfaglige aktiviteter i skoletiden. Den andre opplever ingen konflikt, de ser på skolen som en nødvendighet. Den siste gruppen av elever ønsker å oppnå gode resultater, men mangler selvdisiplin og har problemer med å konsentrere seg om det faglige. Avhandlingens overordnede mål har vært å undersøke hvordan disse grupperingene opplever bruken av IKT i skolen. En har også sett på om de ulike grupperingene ønsker å overføre sine digitale vaner til skolen som læringsarena. Det vil bli belyst ulike forhold som viser at bruken av IKT¹ i klasserommet ikke nødvendigvis ser ut til å tjene sitt mål som et pedagogisk hjelpemiddel.

Undersøkelsen ble påbegynt september 2012 som en del av prosjektet “Learning in the 21st Century” i samarbeid med HSH og med Lars Vavik² i spissen. Denne undersøkelsen inngår i prosjektet og tar utgangspunkt i tilbakemeldingene fra 80 elever fordelt på to skoler i Rogaland. Som bakgrunn for undersøkelsen ligger det til grunn at jeg som lærer og IKT ansvarlig i 10 år har sett utfordringer med å bruke IKT i skolesammenheng. Elever såfremt som kollegaer viser at de har problemer med å bruke IKT i klasserommet på en læringsfremmende måte. Siden skolereformen “Kunnskapsløftet” i 2006, har digitale ferdigheter inngått som en del av skolens basisferdigheter. Dette har åpnet for mange muligheter, men også store utfordringer for skolen.

Undersøkelsen viser til at elevenes digitale nettvaner påvirker læringsutbyttet i form av distraksjon, motivasjons- og konsentrasjonsvansker. Elevene ser ut til å mangle selvdisiplin og utholdenhet til å ville, og kunne, arbeide mot skolens langsiktige mål,

---

¹ IKT – Informasjons- og kommunikasjonsteknologi. IKT er dermed et samlebegrep for ulike teknologier man benytter til kommunikasjon og teknologi, for eksempel PC, telefon osv.

² http://no.wikipedia.org/wiki/Lars_Vavik

fremfor mediekulturens kortsiktige mål. De opplever også at lærerne ikke har den digitale kompetansen som elevene etterspør.

Det finnes forskning som stiller spørsmål til nytteverdien av IKT i undervisningssammenheng. Tidligere og pågående forskning viser at elever velger bort lærerens klasseundervisning til fordel for egne digitale nettvaner. Tilbakemeldinger fra elevene i denne undersøkelsen er delvis med på å understøtte denne forskningen

Jeg har selv erfart at det er ønskelig med mer forskning innen dette området ettersom det fremgår klare utfordringer på hvordan en skal få til en læringsfremmende IKT bruk i skolehverdagen. Hvordan dette skal foregå fremmes ulikt fra forskjellige hold, og nettopp derfor har jeg valgt å starte med kilden til læringsmottak som er elevene. PC er en naturlig del av hverdagen for dem, og det er forventet at skolen utvikler deres digitale kompetanse. Samtidig som en ser at utfordringene til en slik forventning er mange.

Denne undersøkelsen skal formidle eleven sitt syn og perspektiv på IKT i skolesammenheng, og drøfte og vurdere om dette kan være forenelig med det som er tiltenkt skolen som institusjon.

Abstract

This master thesis is based on findings from both quantitative and qualitative data to try gain insight in 10th grade students thoughts on whether or not they think their media culture should be a part of their school culture. Findings show that we can categorize into three groups of students in regards of their feedback. The first group find school very important and they strive to do their best. ICT³ for those students is not a necessity and if it is used, it is with intention of reaching better knowledge. The second group does not care about school at all. They find little to no motivation and often act as if they are turned off within the school environment. The last group strives to do their best, but their lack of self-discipline and concentration span stops them for reaching this goal.

---

³ http://en.wikipedia.org/wiki/Information_and_communications_technology

The background for this study is based upon my own experience from seeing challenges through the current use of ICT within the classroom. Both students and colleagues express their problems with the current ICT use within the school. Students express that they see their digital habits as a problem because of the distraction and concentration issues it causes. The students also feel like their teacher does not have enough ICT competence.

There has been research that has questioned the value of ICT within the classroom. Earlier and ongoing research shows that students choose to prefer their digital habits instead of the teacher lesson. Reports from the students in this study partly support this research.

As a teacher, I have been a witness to all three groups of students and the effort it is to reach them all. I have experienced the need for more research within how ICT should and shouldn't be used within the classroom to gain better teaching for the students. There are several suggestions from different sources that suggest how this can be done. I have decided to start with the source of knowledge gaining, the students. ICT is a natural part of the ordinary day for the students, and it is expected that the school will develop the student's digital competency. At the same time, there are several challenges within this. The students in this master thesis gave feedback on high non-school related ICT use, multitasking at a high level within the classroom and lack of self-discipline to be able to prioritize the long termed school goals before the short termed goals within their digital habits.

The research started September 2012 as a part of the project "Learning in the 21st Century" in cooperation with HSH, which was led by Lars Vavik.

This research is a part of that project, based on the feedback given from 80 students within two schools in Rogaland.

The following master thesis wants to express how the students feel about the ICT use at school, to discuss and evaluate whether or not this use is within the schools intention.

Forord

Undertegnede har tatt allmennlærerutdanningen ved Høyskolen Stord/Haugesund (HSH), for deretter å bygge på lærerutdanningen med en mastergrad innen IKT i læring. En lang og inspirerende forskningsferd har omsider kommet til veis ende. Jeg ønsker i den anledning å takke alle som har støttet meg på denne reisen inn i det ukjente og spennende. Først vil jeg nevne Lars Vavik, som med kloke ord og konstruktiv kritikk har veiledet meg slik at dette arbeidet har kommet til veis ende. Tankene mine går deretter til min kone Veronica og mine barn Mathilde, Amalie og Daniel. Dere har hele tiden vært min dårlige samvittighet, men også min største trøst og støtte når arbeidet ble overveldende. Jeg vil også takke min mor og svigermor for mange gode barnevakter som har vært til enorm hjelp. Dere har alle vært med å bidra på denne lange reisen. En spesiell takk til Veronica, som i tunge stunder har vist at det er lys i enden av tunellen.

Førresfjorden, 29.5.2014

Kay Arne Wold

Figur-liste

Figur 1: [PISA OECD gjennomsnitt](#)

Figur 2: [PC dekning og resultat i digital lesning](#)

Figur 3: [PISA resultat](#)

Figur 4: [Connected Learning](#)

Figur 5: [Forskingsskisse for progresjon](#)

Tabell-liste

Tabell 1: [Problemområde for denne studien](#)

Tabell 2: [Tiltro til skole svar oversikt](#)

Tabell 3: [Tiltro til media svar oversikt](#)

Tabell 4: [Mediakonflikt svar oversikt](#)

Tabell 5: [Korrelasjoner innen tidsbruk](#)

Tabell 6: [Timer online pr dag på skolen](#)

Tabell 7: [Timer online pr dag utenfor skolen](#)

Tabell 8: [Digitale vaner innen skolekultur og mediekultur](#)

Tabell 9: [Elevenes syn på klassemiljø](#)

Tabell 10: [Kjønnforskjeller i forhold til kultur](#)

Tabell 11: [Karakterer innen de ulike kulturene](#)

Tabell 12: [Forhold ved lærerens rolle 1](#)

Tabell 13: [Forhold ved lærerens rolle 2](#)

Tabell 14: [Klassemiljø påstander](#)

Tabell 13: [Klassemiljø signifikans](#)

Tabell 14: [Klassemiljø gjennomsnitt](#)

Innholdsfortegnelse

Sammendrag.....	i
Abstract	ii
Forord	iv
Figur-liste	iv
Tabell-liste	iv
Innholdsfortegnelse.....	v
1. Innledning.....	1
1.1 Bakgrunn for oppgaven	1
1.1.1 Kritikk av IKT-bruk i klasserommet.....	2
1.1.2 Positivitet rundt IKT-bruk i klasserommet	4
1.1.3 Oppsummering.....	6
1.2 Problemområde	6

1.3 Avhandlingens oppbygning.....	7
1.4 PISA	7
1.5 Tidligere og pågående forskning.....	10
2. Teoretisk forankring	12
2.1 Skolekultur	13
2.2 Fritidskultur.....	15
2.3 Skolekultur vs. fritidskultur	16
2.4 Kulturer definert i Learning in the 21 st Century.....	16
2.4.1 Mediekultur.....	17
2.4.2 Skolekultur	17
2.4.3 Mediekonflikt	18
2.5 Ansvar for egen læring og motivasjon.....	18
2.6 Multitasking	20
2.7 Alone together	21
2.8 IKT i klasserom	22
2.8.1 Det tradisjonelle klasserommet.....	22
2.8.2 Det konstruktivistiske klasserom	23
2.8.3 Klasserommet som læringsfellesskap	23
2.9 Læreplanens fem ansikter	24
3. Valg av design og metode.....	24
3.1 Begrunnelse for valg av Mixed Method.....	25
3.1.1 Drøfting av valgt metode	26
3.2 Valg av design	27
3.3 Intervju og spørreskjema	30
3.4 Validitet og reliabilitet	31
3.5 Etikk og personvern	32

3.6 Oppsummering	33
4. Undersøkelse av elevenes preferanser	33
4.1 Elevfordeling mellom de tre hovedområder	35
4.1.1 Tiltro til skole	35
4.1.2 Tiltro til media	38
4.1.3 Mediekonflikt	40
4.2 Preferanse i relasjon til tidsbruk	43
4.2.1 Timer elevene bruker på internett per dag på skolen	44
4.2.1 Timer elevene bruker på internett per dag utenfor skolen	45
4.3 Preferanse i relasjon til aktivitet og faglige mål	45
4.3.1 Ulike digitale medier	46
4.3.2 Preferanse og syn på klassemiljø	46
4.3.3 Ulike kulturer og kjønnsforskjeller	47
4.3.4 Preferanser og oppnådd faglig mål	48
4.3.5 Lærerens rolle	48
4.3.6 Klassemiljø	51
4.3.7 Kritisk vurdering av survey data	54
4.4 Sammendrag	55
5.0 Analyse av elevenes forklaringer	56
5.1 Elever med tiltro til den digitale kulturen	57
5.1.1 Oppsummering	62
5.2 Elever med tiltro til skolens innhold og arbeidsformer	63
5.2.1 Oppsummering	66
5.3 Elever i en medie-skolekonflikt	67
5.3.1 Oppsummering	73
6.0 Pedagogiske utfordringer	74

6.1 Elevenes ulike meninger og holdninger.....	74
6.2 Vurdering av problemområder	77
6.2.1 Ulik tilgjengelighet og ulik digital praksis.....	77
6.2.2 Hva elevene mener om IKT-bruk på skolen	79
6.2.3 Hvordan mener elevene IKT påvirker motivasjonen, konsentrasjonen og den faglige utholdenheten?	81
6.2.4 Klassemiljø og digital aktivitet.....	82
6.3 Konklusjon.....	84
6.4 Veien videre	88
7.0 Vedlegg	I
7.1 Litteraturliste	I
7.2 Rektorbrev	XI
7.3 Søknad NSD.....	XII
7.4 Spørreskjema	XIV
7.5 Fokusgruppeintervju	XXVI
7.6 Intervju skole 1.....	XXVIII
7.7 Intervju skole 2.....	LVII
7.8 Skolekultur påstander	LXXV
7.8.1 Skolen er en god forberedelse på livet utenfor skolen.....	LXXV
7.8.2 Skolen får meg til å gjøre mitt aller beste.....	LXXVI
7.8.3 Jeg liker skolelæring	LXXVII
7.8.4 Jeg prøver alltid å gjøre mitt beste på skolen	LXXVIII
7.8.5 Skolen hjelper meg til å få gode arbeidsvaner.....	LXXIX
7.8.6 Skolen gjør at jeg forstår bedre verden omkring meg	LXXX
7.8.7 Jeg tilegner meg den viktigste kunnskapen på skolen	LXXXI
7.8.9 Skolen gir meg mer selvtillit til å si hva jeg mener.....	LXXXII

7.9 Mediekultur påstander	LXXXIII
7.9.1 Jeg klarer meg ikke uten nettilgang	LXXXIII
7.9.2 Jeg våger bare å delta i diskusjoner dersom de finner sted online	LXXXIV
7.9.3 Erfaringene med å være online styrker min evne til å delta i diskusjoner	LXXXV
7.9.4 Det å være online hjelper meg med å utvikle gode arbeidsvaner.....	LXXXVI
7.9.5 Online blir mine tanker og meninger tatt på alvor	LXXXVII
7.9.6 Når jeg er offline, lengter jeg ofte etter å tilbringe mer tid online.....	LXXXVIII
7.9.7 Jeg utnytter mulighetene nettet tilbyr til å tilegne meg kunnskaper og ferdigheter som er viktige på skolen.....	LXXXIX
7.9.8 Nettet gjør at jeg forstår bedre verden omkring meg	XC
7.9.9 Jeg dyrker flere personlige interesser online enn offline	XCI
7.10 Mediekonflikt påstander.....	XCII
7.10.1 Mine digitale vaner gjør at jeg bruker mindre tid på å møte folk ansikt til ansikt	XCII
7.10.2 Mine digitale vaner er et hinder for å oppnå mine skolemålsetninger	XCIII
7.10.3 Skolen burde få meg til å tenke gjennom verdien av mine digitale aktiviteter og vaner.....	XCIV
7.10.4 Jeg gjør en del ting som ikke er bra for meg, dersom det er moro	XCV
7.10.5 Jeg skulle ønske jeg hadde mer selvdisiplin	XCVI
7.10.6 Forlystelser hindrer meg i å få utført arbeidsoppgaver	XCVII
7.10.7 Jeg har problemer med å konsentrere meg.....	XCVIII

1. Innledning

Meningene er mange og delte om i hvilken grad IKT skal implementeres i undervisningssammenheng. Enkelte lærere gir uttrykk for at det blir brukt for mye tid på IKT, og at det er et forstyrrende element i undervisningen. Andre mener derimot at en må bruke IKT enda mer enn det vi gjør i dag, og at skolen er akterutseilt når det kommer til bruk av IKT. utfordringene ved å bruke IKT i undervisningssammenheng kan være mange, samtidig som det kan vises til mange fordeler. Det foreligger ikke noe entydig og enkelt svar på hvordan bruken av IKT i undervisningen fungerer, og hva elevene synes; ønsker de en tradisjonell undervisning eller mer bruk av IKT? Kanskje kan denne undersøkelsen være et bidrag til å gi svar på dette, og eventuelt hvilke endringer som bør gjøres. Videre er det også ønskelig å kartlegge hvordan PC-bruken til elevene faktisk er. Hvilke nettvaner de har, og hva det er som interesserer dem.

Jeg er med i forskningsarbeidet "*Learning in the 21st Century*" og mine funn og data vil inngå i dette prosjektet. Prosjektet "Learning in the 21st Century: Capitalizing on students' digital strengths; compensating for desired capabilities", tar for seg de muligheter og konflikter som kan oppstå når elevenes digitale fritidskultur møter skolens krav til faglig forståelse. Avhandlingen bruker elevene sine uttalelser som bakgrunn for å prøve å forstå og analysere hvordan «Learning in the 21st Century» er for dem..

1.1 Bakgrunn for oppgaven

En hører ofte om hvilke utfordringer som oppstår ved å ta i bruk IKT i klasserommet. Det handler særlig om at PC-en blir brukt til utenomfaglige aktiviteter, og at dette tar oppmerksomheten til elevene bort fra det faglige. Dette har jeg selv erfart. Det foreligger og foregår forskning på bruk av sosiale medier i skolen, og hvorvidt det er positivt eller negativt for undervisningen. Jeg vil undersøke hva elevene mener om dagens bruk av IKT i skolen. Har de positive og/eller negative opplevelser i forhold til dette, og ønsker de mer av sin digitale fritidsbruk inn i skolehverdagen. Myndighetene ser på bruk av IKT som en positiv faktor i undervisningen, som et bidrag til å skape grunnlag for økt læring.⁴ Jeg ønsker å undersøke om elevene har en lik oppfatning, eller

---

⁴ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2010-2011/meld-st-22-2010--2011/4/8.html?id=641286>

om de opplever bruken av IKT som negativt for læringsutbyttet. Jeg vil begynne denne studien med å beskrive kort hvordan, og hvorfor, IKT er blitt integrert i skolen i større grad de senere årene. Det vil også bli nevnt enkelte uttalelser om positive og negative holdninger rundt denne bruken. Ved å belyse dette blir det lettere å se dette i sammenheng med elevene sine meninger om IKT i skolen, og for å danne seg et bilde av om den tiltenkte intensjonen blir oppfylt.

Ut ifra mediebarometer for 2010⁵, hvor en kartlegger bruk av internett i prosent og tid, ser en at 72 % av barn mellom 9-15 år var daglig pålogget internett i en eller annen form. Tidsbruken var gjennomsnittlig 66 minutter daglig. Facebook er dagens store sosiale møteplass, og er blitt en viktig arena for sosialisering i dagens samfunn (Krumsvik, 2007).

1.1.1 Kritikk av IKT-bruk i klasserommet

I USA og Tyskland har flere eliteskoler med "IT i fokus", bestemt seg for å låse pc-ene vekk fra undervisningen grunnet for stor utenomfaglig bruk.⁶ En kan ut ifra tidligere og pågående forskning, denne studien inkludert, se at det er blitt, og bør bli, stilt spørsmål til i hvilken grad man bør være mer kritisk og pedagogisk vurderende når man planlegger bruken av IKT i norske klasserom.

Meningene rundt IKT -bruk i skolen er som nevnt mange. Nedenfor følger en rekke uttalelser som viser en kritisk holdning til bruken av IKT i klasserommet. Disse er tatt med for å synliggjøre at det er ulike oppfatninger om emnet, og for å vise til at det fra ulike hold blir belyst problemområder som også elevene selv peker på, dette vil fremkomme senere i denne studien. Uttalelsene kan også være med på å belyse den utfordringen både læreren og eleven står ovenfor i klasserommet.

---

⁵ <http://www.ssb.no/kultur-og-fritid/artikler-og-publikasjoner/norsk-mediebarometer-2010>

⁶ <http://www.idg.no/nyheter/article84052.ece>

Rugtvedt⁷, statssekretær i Kunnskapsdepartementet.

- “I enkelte timer er en PC et forstyrrende element. Det er viktig å ta høyde for det.”
- “Vi understreker at vi trenger mer fokus på den pedagogiske bruken av pc.”
- “Det er helt klart at pc-en kan være en solid avleder av den faglige virksomheten i et klasserom.”
- “Digitaliseringen skal være godt pedagogisk begrunnet.”

IT i utdanning⁸ (ITU) sine uttalelser om IKT i skolen, kan tolkes som at det er utfordringer som må løses før en kan si at IKT er læringsfremmende:

- “Det er masse hardt arbeid som skal til.”
- “Vi har ikke vært gode nok å koble pc-ene til det faglige.”

Ved et prosjekt for å få operativsystemet Linux inn i skolen, ble det blant annet pekt på følgende utfordringer:⁹

- “Det er for store fristelser for ungdommer.”
- “Det skal store begrensninger i pc-bruk til for at den kan fungere godt i skolehverdagen.”
- “Under mattetimene er bare matteprogrammene tilgjengelige. Andre programmer tar vekk konsentrasjonen, og det ødelegger for læringen.”
- “Ungdom er ikke modne nok til å styre dette selv.” (Venn, B., 2008)

Sanger, en av utviklerne til Wikipedia har uttalt:

(...) “it is a profound mistake to think that the tools of the Internet can replace the effortful, careful development of the individual mind – the sort of development that is fostered by a solid liberal arts education. (Sanger, L., 2010)

Madsen har uttalt følgende: “Mange lærere står på bar bakke når PC-bruk og IKT blir innført med rekordfart i utdanningen. De allmenne lærerne er for lite forberedt på hvordan de skal håndtere at hver elev sitter med sin egen skjerm.”¹⁰(Madsen, T., 2008)

---

⁷ <http://www.idg.no/nyheter/article84052.ece>

⁸ <http://www.idg.no/nyheter/article84052.ece>

⁹ <http://www.idg.no/nyheter/article84052.ece>

¹⁰ <http://www.idg.no/computerworld/article96445.ece>

Det foreligger også uttalelser som viser at det kan være forskjeller mellom elever i hvorvidt deres motivasjon og utholdenhet for skolen sine læringsmål kan være avgjørende i deres utenomfaglige bruk, noe som også kommer tydelig frem i denne undersøkelsen.

“De flinkeste bruker PC-en til å notere underveis i lærerens gjennomgang, samtidig som de klipper inn annen relevant informasjon fra nettet – og nærmest lager sin egen lærebok. De svake går lettere i YouTube-fella”.¹¹(Gleditsch, I., 2012)

Alle disse utsagnene belyser at det fra ulike hold pekes på utfordringer når det gjelder digitalisering av skolen. Det siste utsagnet viser imidlertid at det er individuelle forskjeller, at noen elever klarer å gjøre seg god nytte av IKT for å skape en bredere forståelse av ulike fagområder, mens andre faller gjennom. Enkelte av utsagnene kan tolkes som at uløste utfordringer med IKT i klasserommet gjør at det bør stilles spørsmål ved å la IKT få en for sentral plass i undervisningen.

1.1.2 Positivitet rundt IKT-bruk i klasserommet

Samtidig som det finnes en rekke negative uttalelser angående virkninger av det å bruke digitale hjelpemidler i undervisningen, er det også kilder som peker på positive virkninger. Prensky har sagt følgende: “Our students have changed radically. Today’s students are no longer the people our educational system was designed to teach.”

(Prensky 2012, s. 68) Det finnes med andre ord utfordringer på hvordan hele skolesystemet er bygd opp, med tanke på at elevene i dagens skole ser ut til å tenke/handle på en helt annen måte enn elever har gjort tidligere. En stor del av elevenes hverdag omhandler deres digitale interesser, noe som ser ut til påvirke deres skolegang. Hvordan er dette positivt i forhold til IKT i klasserommet? Kanskje det menes at IKT er rett vei å gå for å møte den endringen som har skjedd hos elevene i senere tid? At en må digitalisere skolen i større grad for å klare å interessere elevene og for å oppnå læring?

God IKT-bruk har et eget punkt i Stortingsmelding nr. 44 og tar for seg blant annet web 2.0¹² og sosial web.

---

¹¹ <http://www.dagsavisen.no/samfunn/fyller-skoletimen-e-med-datamoro/>

- Ved å bruke sosial web der det egner seg i læringsprosessene, vil elevene møte noe de kjenner igjen fra sin virkelighet. Over 90 prosent av 16 – 19 åringer bruker nettsamfunn, og bruk av sosial web kan være en måte å forsterke opplæringens relevans på.
- Sosial web kan bidra til utvikling av grunnleggende ferdigheter og sosial kompetanse. Det finnes flere eksempler på hvordan blogg brukes i arbeidet med sammensatte tekster i norsk. Sosiale medier brukes også i samarbeidslæring og kan dermed være med på å utvikle elevenes samarbeidsevner og sosiale kompetanse.
- Sosial web kan bidra til utvikling av barn og unges kritiske refleksjon. Barn og unge bruker flere og komplementære medier samtidig, og denne mediebruken kan utvikle elevenes evne til å reflektere over hvorfor og hvordan de bruker digitale medier. (Det kongelige Kunnskapsdepartement, 2009, s.27¹³)

Denne stortingsmeldingen kom som en respons og tiltaksplan etter at frafallet i den videregående skolen hadde økt de siste årene.

I Stortingsmelding nr. 22 Motivasjon – Mestring – Muligheter¹⁴ ble det fastslått at teknologi i skolen må gi elevene og lærerne støtte i arbeidet som skal utføres. “(...) for å forstå ungdom må man følge med i den digitale utviklingen, og dersom man skal ha et mål om å utnytte elevenes interesse for digitale medier i opplæringen, må man nå elevene der de er.” (Det Kongelige Kunnskapsdepartement, 2011a, s.40). I denne anledning er det viktig å nevne at meldingen det her er henvist til, også påpekte at skolens utvikling må skje på skolens premisser og at det er viktig at opplæringen på ungdomstrinnet blir mer praktisk og variert.

---

¹² Web 2.0 er en betegnelse på deltakerdrivne, interaktive nettjenester. Begrepet sosial programvare blir delvis brukt om det samme fenomenet. Blogg, wiki, chat og nettsamfunn er typiske eksempler på disse (Bjarnø, Giæver, Johannesen, & Øgrim, 2009, s. 105)

¹³ <http://www.regjeringen.no/pages/2202348/PDFS/STM200820090044000DDDPDFS.pdf>

¹⁴ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2010-2011/meld-st-22-2010--2011/4/8.html?id=641286>

1.1.3 Oppsummering

De nevnte uttalelser samsvarer godt med egen erfaring av IKT-bruk i klasserommet. Men det ser ut til å være avstand mellom den positive intensjonen med IKT-bruk i klasserommet og de faktiske forhold. I analysearbeidet av min undersøkelse deler jeg elevene inn i ulike grupperinger; en del av denne analysen blir da å se i hvilken grad utsagnene ovenfor passer med de ulike grupperingenes erfaring av IKT-bruk i skolen.¹⁵ Utdragene fra de ulike Stortingsmeldingene, Utdanningsdirektoratet og uttalelsene fra ulike fagfolk, tolker jeg slik at åpenhet rundt bruken av IKT i undervisningssammenheng er viktig, men at det kreves mer forskning på området. At IKT kan bidra positivt i undervisningen er ganske sannsynlig, men en ser samtidig negative forhold ved en økt digitalisering. En vil senere i oppgaven komme tilbake til hvorvidt de ulike elevgrupperingene ønsker økt digitalisering og hva de mener om dagens IKT-bruk i skolekulturen. Det vil også belyses om presset fra ulike offentlige instanser og forskning om økt digitalisering på skolen, er forenlig med intensjonen om økt kompetanse for elevene.

1.2 Problemområde

Tabellen nedenfor viser en oversikt over hva den overordnede problemstilling er, hvilke teorier det har blitt tatt utgangspunkt i, hvilket datamateriale som er samlet inn, samt hvilken metode som har blitt benyttet.

Studieformål	<ul style="list-style-type: none"> • Å få innsikt i hvordan elever på 10.trinn opplever IKT i undervisningen • Å få innsikt i om elever på 10. trinn opplever at IKT i undervisningen har en positiv effekt på deres læringsutbytte og dermed læringsfremmende. • Å få innsikt i hvordan elever på 10. trinn ønsker at IKT i undervisningen skal bli brukt.
Overordnet problemstilling	<ul style="list-style-type: none"> • Opplever elever i ungdomsskolen at de digitale medier som brukes av elevene på fritiden også bør være en del av arbeidsformene på skolen? • Hvordan fortolker elever de retningslinjer som skolene gir for bruk av digitale medier?
Forsknings-spørsmål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hvilke meninger og holdninger finnes blant elevene om bruk av digitale medier? 2. Er det elevenes holdninger og meninger, eller andre elementer som for

¹⁵ Grupperingene i denne undersøkelsen omfatter 1: Elever med tiltro til skolens innhold og arbeidsformer, 2: Elever med tiltro til den digitale kulturen, 3: Elever i en skole-mediekonflikt

	eksempel reglement, struktur og organisering som utgjør eventuelle utfordringer med IKT i skolen?
Metode	Mixed Method med forklarende sekvensdesign (kvantitativt spørreskjema og kvalitativt fokusgruppeintervju.)
Teori	Alone Together (Sherry Turkle) Digital Natives, Digital Immigrants (Prensky) Digital kompetanse (Krumsvik) Sosiale medier i skolen (Krokan) Motivasjonskonflikt (Elstad) Ungdommers bruk av digitale medier (Ito)

Tabell 1: Problemområde for denne studien

1.3 Avhandlingens oppbygning

Kapittel 2 viser til ulike teoretiske aspekter som skal sette undersøkelsen min inn i en større forståelsesramme. Teoriene vil videre gi et teoretisk begrepsapparat til bruk i analysen av de empiriske funn. Teorien trekker videre med seg en beskrivelse/oppsummering av tidligere funn og pågående forskning, fra blant annet Krumsvik, Turkle, Ito, Krokan og Prensky.

Kapittel 3 vil ta for seg hvilken metode som er blitt brukt, og hvorfor.

Kapittel 4 vil ta for seg de kvantitative data, hvor de blir presentert igjennom en SPSS analyse.

Kapittel 5 vil ta for seg elevenes stemme, og vil representere de kvalitative data i forskningen.

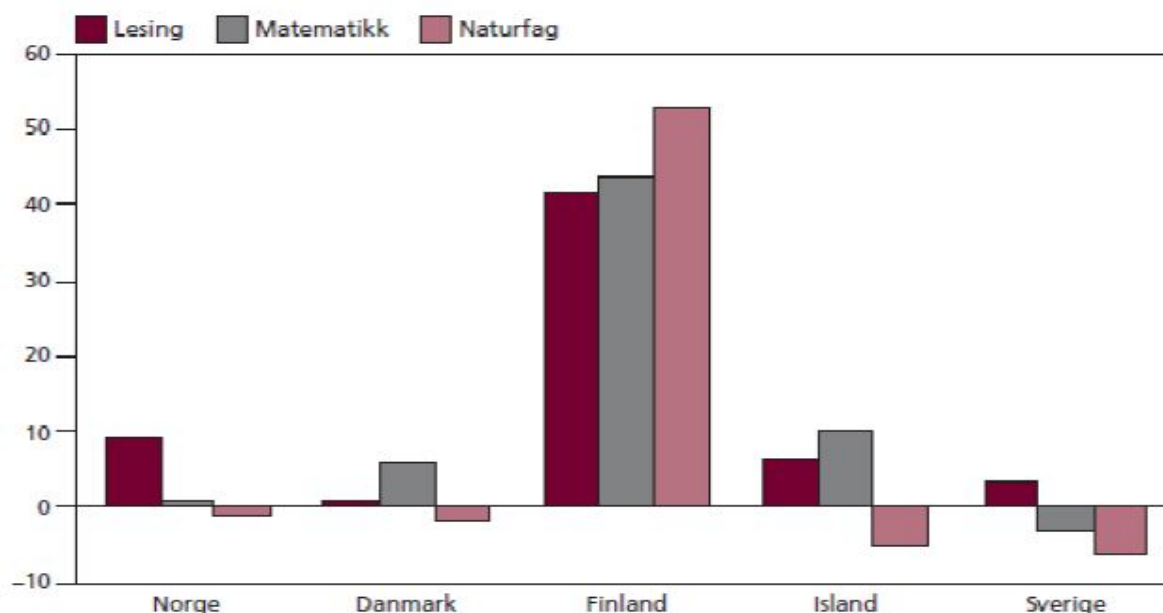
Kapittel 6 vil presentere funnene og hvor disse vil bli forskningsmessig drøftet.

1.4 PISA

Det kan være interessant for denne forskningen å se på hvilken PC dekning det er blant elevene, hvilket resultat, og hvilken kompetanse elevene har i forhold til elever fra andre land.

PISA (Programme for International Student Assessment) gjennomfører en internasjonal undersøkelse, hvor elevenes kompetanse i matematikk, lesing og naturfag blir målt. Undersøkelsen kartlegger også elevenes nettvaner. Undersøkelsene og resultatene viser at Norge sammenlignet med andre land henger etter med tanke på elevenes faglige kompetanse. I de siste årene har begreper som tidlig innsats og tilpasset opplæring derfor vært veldig i fokus, uten at en til nå har sett en graderende effekt av

dette.¹⁶ Resultatene fra PISA ble rapportert første gang 2001. Resultatene til Norge er under gjennomsnittet og har vært fallende. I PISA undersøkelsen fra 2009 var det 65 land som deltok, 33 av disse var OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development)¹⁷-medlemmer. En kan se om forskjellen i den faglige skåren er over eller under OECD-gjennomsnittet¹⁸ (Kjærnsli & Roe, 2010).

Figur 1: PISA OECD gjennomsnitt

Grafen viser hvor høyt plassert Finland ligger; Finland som gjerne blir omtalt som “verdens beste skole”. Norge ligger over gjennomsnittet i lesing og matematikk, men under i naturfag.

PISA måler også landenes teknologitetthet, hvor Norge ligger helt i toppen. Ingen andre lands elever viser en bedre datakunnskap enn norske elever. Med tanke på teknologitetthet viser PISA tallene i 2006 at Finland har en andel på 3 %, mens Norge har en andel på 17 %.

Målet med PISA undersøkelsene er ikke å forholde seg til landets læreplaner eller å måle skolekunnskap, men å se på det samlede resultatet av påvirkning innen skole, hjem og samfunn. Ser en på PISA undersøkelsen i 2009 er det verdt å ta med seg resultatene i digital lesning (Frønes, Narvhus & Jetne, 2011). Digital lesing blir beskrevet som å se

¹⁶ <http://www.pisa.no/resultater/>

¹⁷ http://no.wikipedia.org/wiki/Organisasjonen_for_%C3%B8konomisk_samarbeid_og_utvikling

¹⁸ http://www.pisa.no/pdf/publikasjoner/Paa_rett_spor.pdf

på hva som kjennetegner elevers leseferdigheter, og hvilke bakgrunnsfaktorer som er utslagsgivende for elevenes prestasjoner. Digital lesning skal kartlegge elevenes evne til å bruke, og vurdere kilder på nettet. Elevenes navigasjonsferdigheter og strategier blir sett på som viktige områder for å mestre prøven.

	Poengscore, digital lesing	PC hjemme	PC på skolen
Korea	568	87,5%	62,7%
New Zealand	537	92,6%	83,4%
Australia	537	96,7%	91,6%
Japan	519	75,9%	53,9%
Island	512	99,1%	79,5%
Sverige	510	97,7%	89,1%
Irland	509	93,2%	62,9%
Belgia	507	96,9%	62,8%
Norge	500	98,7%	93,0%
Frankrike	494	m	m
Danmark	489	98,8%	93,0%
Spania	475	92,6%	65,5%
Ungarn	468	91,8%	69,3%
Polen	464	92,1%	60,6%
Østerrike	459	98,2%	84,1%
Chile	435	73,2%	56,8%
Hong Kong-Kina	515	96,4%	82,6%
Kina	492	96,4%	80,1%
Colombia	368	m	m
Gjennomsnitt i OECD	499	92,3%	74,2%

Figur 2: PC dekning og resultat i digital lesing

Tabellen viser at Norge er et av landene som har høy PC dekning i skolesammenheng. Norske elever ligger også over gjennomsnittet når det kommer til digital lesing. Det som kan være verdt å merke seg, er at flere land med lavere PC dekning har oppnådd høyere resultat i digital lesing. Dette kan vise at god tilgang på PC ikke trenger å være nøkkelen til gode ferdigheter når det kommer til digital lesing.

PISA undersøkelsen for 2012 som nylig ble lansert har fått tittelen “Fortsatt en vei å gå”. Kunnskapsminister Isaksen uttaler at det er et realfagsproblem i Norge, ettersom matematikk-kunnskapene på 10.trinn, som ble fremlagt 03.12.2013, er på det laveste nivået siden PISA-undersøkelsene ble startet i år 2000.¹⁹ Det er også tilbakegang i naturfag, mens resultatene i lesing har holdt seg stabile.

¹⁹ http://www.nrk.no/norge/pisa-2013_-darligere-i-realfag-1.11393522

Land	Matematikk	Lesing	Naturfag
OECD Gjennomsnitt	494	496	501
Norge 2012	489	504	495
Norge 2009	499	505	500

Figur 3: PISA resultat

1.5 Tidligere og pågående forskning

For å avgrense utvalget har jeg valgt å ta med en tidligere studie, av nyere dato, som er aktuell for min forskning. I tillegg har jeg valgt å ta med to pågående forsknings-studier som er relevante. Denne studien er som nevnt tidligere en del av større forskningsprosjekt, og en av de to forsknings-studiene jeg har brukt viser totalomfanget og foreløpige resultater av dette prosjektet. Jeg har også brukt en internasjonal studie som tar opp problemer som er aktuelle for denne oppgavens problemstilling.

Masteroppgaven “PC i videregående skule – hovudsakleg fagleg eller ikkje-fagleg bruk” viser at det er omfattende ikke-faglig bruk blant elevene i videregående skole. 29 prosent av elevene i undersøkelsen sier at de bruker over 2 timer daglig av undervisningstid til Facebook og de fleste elevene leser nettaviser i timene. Elevene gir uttrykk for at det er for liten kontroll av utenomfaglig bruk og at flere elever ser på den utenomfaglige bruken som et problem. (Sæterås, K. B, 2011) Masteroppgaven er interessant blant annet fordi den viser at utenomfaglig bruk er en vesentlig del av hverdagen for elever i den videregående skole. (Hvorvidt denne studien viser det samme, vil en komme tilbake til i kapittel 4, 5 og 6.)

“Learning in the 21st Century” er en omfattende studie med ca. 3.500 informanter fra Norge, Sverige og Finland. Studien har tre hovedområder; skolekultur, mediekultur og mediekonflikt. (En nærmere beskrivelse av disse hovedområdene vil inngå i kapittel 2 og 4.) Funn fra forskningen så langt viser at det er sammenheng mellom antall timer benyttet på internett og økt konflikt mellom hovedområdene skolekultur og mediekultur. Et annet viktig funn fra forskningen viser at desto mer tid eleven benytter seg av internett, desto mer negative stiller elevene seg til skolen.

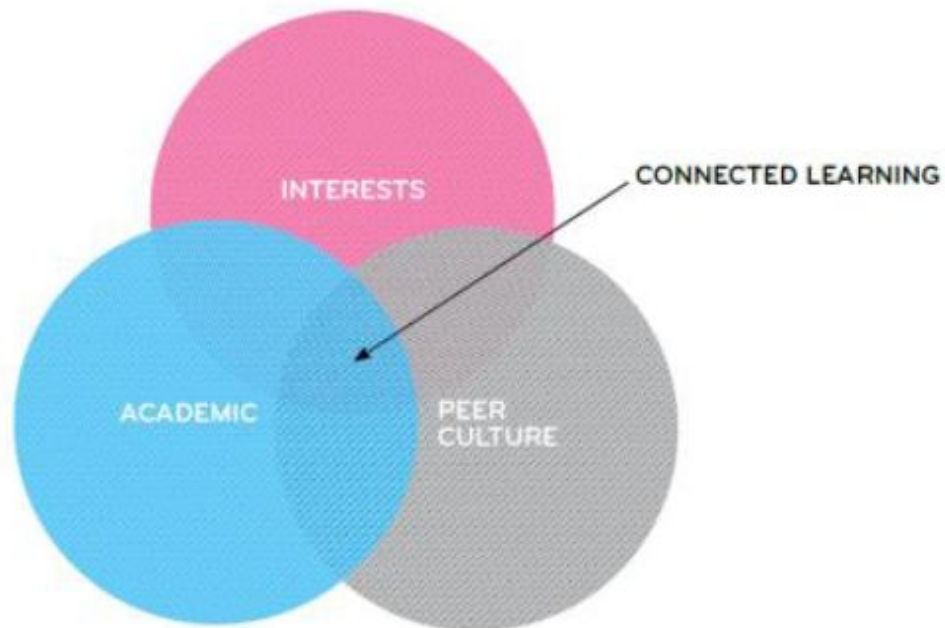
I USA er det en stor pågående forskning som heter “*Connected Learning*”. Studien tar for seg endringer innen utdanning og læring, scenskiftet fra konsumering av informasjon til deltagende læring, og skifte fra institusjoner til nettverk, fra industrialismen til dagens IKT-samfunn. (Ito m.fl., 2013). Prosjektet har en teori som beskriver hvordan læring i dagens samfunn kan foregå. Teorien som blir benyttet angir tre konfliktområder for ungdommene:

Akademisk innhold (Academic): hvilke kunnskapsområder som er læreplanfestet i utdanningen.

Peer-kultur (Peer Culture): den utvekslingen som foregår hver dag mellom elever og unge innen sosiale medier.

Interesser (Interests): er innholdet interessant og motiverende for elevene opplever de læring.

Modellen under viser hvordan Connected Learning ønsker å samkjøre disse tre områdene. Målet med forskningen er at disse tre områdene skal overlape hverandre, og settes i forhold til hverandre, slik at det fører til elevtilpasset læring. Klarer en det, vil en skape en strategi og teori som skaper økt læring tilpasset dagens samfunn (Ito, m.fl., 2013) Foreløpige resultater fra forskningen til Connected Learning viser at peer-kultur og interesser lett lot seg kombinere, men i det øyeblikk akademisk innhold gjorde sitt inntog i undervisningen tok elevene til ikke faglig bruk. Neste steg i forskningen til Connected Learning er derfor å få til et meningsfylt akademisk innhold for elevene sammen med peer-kultur og interesser.

Figur 4: Connected Learning

2. Teoretisk forankring

Elevenes IKT-bruk på skolen ser ut til å skille seg ut fra fritidsbruken. Det er vel en vanlig oppfatning at underholdningen står i høysetet, ikke skolefaglig innhold. Det å skille IKT-bruk mellom skole og fritid er vanlig, og Tønnesen kaller det for skolekultur og fritidskultur (Tønnesen, 2007).

IKT er et sentralt tema i elevers daglige verden, det å være oppdatert og dyktig innen IKT kan utøve høy status. (Vestby, 1998). De to kulturene glir mer og mer over i hverandre, den uformelle og formelle læringsarenaen er snart likestilt, bruken av IKT er en av årsakene til at dette skillet blir stadig mindre. Krumsvik peker på at det er ulike forventninger til IKT-bruken og at bruksmønsteret er en av hovedutfordringene for bruken av læringsfremmende IKT (Krumsvik, 2011).

Enkelte mener at det å benytte seg av elementer fra fritidskulturen som for eksempel spill, Facebook, blogg, SMS og lignende, kan være en inngangsbillett til å knytte fritidsbruk opp mot skolen. En kan da møte elevene "der de er", og en kan bedre nyttiggjøre seg deres kompetanse (Iversen & Otnes, 2009). Ved å spille på fritidsbruken

til elevene og integrere den i skolekulturen, kan en treffe flere elever ettersom det er noe "alle" elever driver med.

Ifølge Ziehe(2004) bør skolekulturen bygge videre på fritidskulturen, slik at det blir noe nytt og interessant, i tillegg til lærerikt for elevene. Elevene skal ikke kun møte det samme som de har muligheten til hjemme. Skolen kan bygge bro mellom skolekulturen og fritidskulturen. Arbeidsformer, regler og faste skoleritual innenfor skolekulturen bør avvike fra hverdagslivet og fritidskulturen (Ziehe, 2004, s.60).

2.1 Skolekultur

I Norge er det lang tradisjon for at skolen skal styres etter nasjonale læreplaner. Læreplanene har hatt ulike tilnærminger til hvordan den enkelte skole skal ha bestemmelsesrett til hva som skal, bør, og må inn i undervisningen på de enkelte steg. I de senere årene er det blitt et krav at IKT skal implementeres i skolen i alle fag. Men det står ingenting i læreplanen om hvordan skolene skal løse dette. Læreplanen gir den enkelte skole rom for individuell tolkning og frihet til selv å bestemme hvordan de vil innfri målene som er fastsatt.

Hvordan skolene implementerer IKT i undervisningen kan derfor bli svært forskjellig fra skole til skole. En utslagsgivende faktor kan være skolekulturen på den aktuelle skolen. Skolekulturen handler om hvordan man arbeider, hva man snakker om, i hvilken grad man samhandler og samarbeider, og om sosiale spilleregler for hva som er akseptert og ikke akseptert å gjøre på arbeidsplassen. Den rådende skolekulturen vil ha stor betydning for virksomheten på den enkelte skole. Lærere som jobber der blir integrert i den kulturen som foreligger, det å se andre måter å gjøre ting på kan bli vanskelig. "Det er slik det blir gjort her" er noe en stadig kan høre fra ulike skoler.²⁰

Berg (1999) definerer videre skolekultur som et usynlig regelsystem som på et uformelt plan styrer den pedagogiske og administrative virksomheten ved den enkelte skole. Han

---

²⁰ https://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_2-2013/BS-2-13_web_Roaldset.pdf

trekker videre frem skolekulturens betydning for hvordan skolen vil lykkes med sitt endrings- og utviklingsarbeid.

Bang (2011) sier at en kultur oppstår når en gruppe står overfor felles grunnleggende utfordringer, finner felles løsninger på dem og blir enige om at disse løsningene fungerer så godt at de nærmest blir pålagt “neste generasjon” å tas i bruk som de eneste godtatte løsninger.

For at skolene skal utvikle seg må det til en viss grad skje en endring av den dominerende skolekulturen (Berg, 1999) Berg mener at dersom utviklingstiltak skal forankres i skolen og bidra til varige og positive praksisendringer, er skolekulturen en nøkkelfaktor, det er ikke bare endringer i praksisen som må til, men også en videreutvikling av skolens kultur.

Dette kan vise at integreringen av IKT i skolesammenheng byr på utfordringer, da dette krever omlegging av hvordan skolehverdagen og læringssituasjonen blir seende ut. Lærerne, og skolen som institusjon, har sin måte å gjøre ting på, og når det blir krav om å bruke IKT kan det være vanskelig å etterkomme dette dersom en ikke jobber med å utvikle den eksisterende kulturen for hvordan skolen er organisert. Hoëm(2001) har uttalt at den store utfordringen er utvikling av organisasjonsformer og sosiale enheter for det fremtidige samfunn. Ut ifra teorien om skolekultur kan en se at like mye av utfordringen ligger i det å integrere nye organisasjonsformer i den skolekulturen som allerede foreligger.

Ito beskriver endringen som må til for å lykkes med IKT i skolen som følgende:

“Educators and policy makers need to understand that participation in the digital age means more than being able to access “serious” online information and culture; it also means the ability to participate in social and recreational activities online. This requires a cultural shift and a certain openness to experimentation and social exploration that generally is not characteristic of educational institutions” (Ito, et. al., 2010 s.347).

2.2 Fritidskultur

Fritidskulturen har underholdningsaspektet i høysetet, læring er ikke hovedmålsettingen og kan derfor ofte være fjernt fra skolekulturen. En skal, og kan ikke generalisere det og si at all bruk er unyttig, men tradisjonelt er det aktiviteter som skolen ikke tar i bruk i klasserommet. Fritidsbruken er positiv i den forstand at den kan bidra til å øke den digitale kompetansen som er knyttet til tekniske ferdigheter, kulturelle uttrykk og sjangre, i tillegg til å håndtere identiteter og relasjoner i nye former og situasjoner (Ito et. al., 2009).

PC bruken til barn og unge er individuell og ofte vanskelig å generalisere.

De fleste er digitalt selvsikre og har stor tiltro til egen kompetanse (Krumsvik, 2007).

PC-bruk og IKT kompetanse har sosiale funksjoner ved å være et sentralt samtaleevne, og er en måte å markere at en tilhører en gruppe. Det er også et statussymbol både å ha og håndtere PC. (Vestby, 1998). Konteksten på fritiden er ofte sosial og interessestyrt.

Veen omtaler den nye generasjonen som Homo Zappiens. Det å spille spill, kommunisere hele døgnet, ha virtuelle venner, aldri lese en manual og heller foretrekke en smarttelefon enn en avis, er med på å beskrive generasjonen (Veen, 2007, s.4).

Fritidsbruken samspiller i svært liten grad med den kompetansen skolen etterspør.

Elevene lærer seg nye ting av venner eller ved at de prøver og feiler selv. Fritidsbruken er i tillegg i liten grad kontrollert av voksne, noe som kan være påvirkende til en negativ digital dannelse.

Elevene sin trang til å oppdatere seg på ulike sosiale medier er et debattert problemområde. De oppdaterer seg i timene, enten ved PC eller deres private smarttelefoner, for dermed å ha et samtaletema i friminuttene (Bones, 2010). Følelsen av å være "inne" eller "ute" av sosiale fellesskap, kan være en viktig motivasjon for at elevene til enhver tid ønsker å være oppdatert. Å være "ute" er det samme som å ikke eksistere (Ito, 2010). Rektor ved Nesodden videregående skole, Erik Heier, uttalte i 2011 at selv den mest pliktoppfyllende elev var pålogget Facebook i undervisningen, og uttrykte stor bekymring for hvilke konsekvensene disse digitale arenaene kan ha for elevene (Tesse, 2011). Selv om IKT-bruken er utstrakt og øker for hvert år, er den kompetansen og erfaringen elevene har opparbeidet seg, sjelden lik den kompetansen skolen etterspør (Tønnesen, 2007). På grunn av utstrakt bruk av utenomfaglige

aktiviteter i skoletiden, blir grensene mellom fritidskulturen og skolekulturen i dag mer og mer utvisket. Den formelle læringsarenaen som skolen representerer glir over i den uformelle læringsarenaen som fritiden representerer. PC og internett er med på å bidra til at disse grensene forsvinner (Krumsvik, 2007; Tønnesen, 2007).

2.3 Skolekultur vs. fritidskultur

Iversen og Otnes (2009) har uttalt at hverdagskulturen til elevene må inn i skolen. Områder som chatting, SMS, Facebook, blogging og spilling kan for eksempel være innfallsvinkler til arbeidet med norskfaget på skolen. En må møte elevene der de er og nyttiggjøre seg den tekstkompetansen som elevene opparbeider seg utenom skoletid (Iversen og Otnes, 2009, s.132). De mener at når “alle” driver med dette på fritiden, så bør “alle” også ha noe å bidra med på skolen. På den andre siden har Ziehe uttalt at arbeidsformer, situasjonstyper, gruppereregler og ritual i skolen bør avvike fra hverdagslivet sine former (Ziehe, 2004, s.60).

Som en kan se er det store forskjeller i meningene om hvordan skolen skal nyttiggjøre seg IKT for å skape læring for elevene. De digitale verktøyene har potensiale, men må styres av skolen og den agenda som skolen representerer/styrer etter. Skolen skal bygge relasjoner mellom det kjente og det ukjente på en slik måte at det fanger elevene og skaper interesse på en annen måte enn det de driver med i det daglige. Skolen er en arena hvor en ikke kan logge seg av når ting blir vanskelige og/eller lite motiverende.

2.4 Kulturer definert i Learning in the 21st Century

I forhold til denne studien, som er en del av forskningsprosjektet “Learning in the 21st Century” er et av formålene å studere eleven sin opplevelse av nettbruk og skole og om det oppstår eventuelle konflikter i en kombinasjon av dette. En vil derfor se på to sentrale begreper, og hvordan disse er utarbeidet i forskningsprosjektet “Learning in the 21st Century”. Hovedområdene er; skolekultur og mediekultur²¹. Videre vil det bli sett på, og forklart, hvordan disse to begrepene kan gi en mediekonflikt. Det skal nevnes at begrepet skolekultur er blitt forklart tidligere, men da for å gi en generell forståelse.

---

²¹ Fritidskultur blir heretter omtalt som mediekultur ettersom fritidskultur omfatter alt elevene gjør på fritiden, mens en i denne studien vil fokusere på deres medievaner.

2.4.1 Mediekultur

Det finnes ikke en egen definisjon på ordet mediekultur, men jeg vil prøve å forklare ordet ved å dele det opp. På wikipedia blir media beskrevet som et middel for massekommunikasjon, det vil si kommunikasjonskanaler eller meddelelsesmidler som gjør det mulig å spre et budskap til mange mennesker over et stort område på kort tid. Mediene formidler nyheter og informasjon, underholdning, reklame og propaganda. Ordet betegner også alle kanaler for kommunikasjon innenfor et samfunn og mellom samfunn, også de som ikke når ut til mange personer på en gang. Dette kan omfatte alt fra telefoni, post, CD-er og bøker til nye medier og formidlingsteknologier som audiovisuelle medier og mediespillere. Ordet blir også brukt om den moderne mediekulturen og underholdningsindustrien generelt.²²

Det blir hevdet fra flere ulike hold at dagens elever har et annet syn på teknologien enn det lærerne har, blant annet fra Turkle (2011), Prensky (2001) og Krokan (2012). Den mediekulturen som elevene er deltakere i er en verden fylt av ulike digitale aktiviteter, som sosiale medier, online spill, bloggskrivning, lesing av nettaviser etc. (Vavik, 2013). Krokan (2012) hevder blant annet at ungdommene har utviklet nye metoder å tilegne seg kunnskap på, metoder som ikke er i tråd med tradisjonell skole. For dem som tilhører mediekulturen er teknologien en naturlig del av livet, og de forventer at teknologien også er en naturlig del av skolen (Krokan, 2012). Krokan (2012) hevder videre at elevene føler seg styrket av sin digitale kunnskap og at de har et ønske om å tilegne seg kunnskap på en måte som den tradisjonelle skolen ikke har åpnet for enda.

2.4.2 Skolekultur

Innen skolekultur finner en tradisjonell undervisning hvor bruken av IKT foregår i en mye mindre grad enn ellers i samfunnet (Krokan, 2012). De aktivitetene som foregår med bruk av IKT, er organisert på en strukturert måte med rettleiding av pedagogisk personale (Vavik, 2013). De digitale verktøyene som er i bruk er stort sett avgrenset til de som er nødvendige for å oppnå fastsatte læringsmål, som for eksempel regneark, tekstbehandlingsprogram og henting av relevant informasjon fra internett.

---

²²<http://no.wikipedia.org/wiki/Media>

2.4.3 Mediekonflikt

Innenfor de to nevnte kulturene finnes det elevgrupper som opplever store konflikter. Elevene opplever at tilgjengeligheten på IKT og forventningene om det å være tilgjengelig hele tiden tar fokuset bort fra de kunnskapsmål som er satt for undervisningen. Vavik (2013) viser til elever som opplever at teknologien har tatt overhånd, de klarer ikke å legge bort nettspill, noe som fører til at de velger bort aktiviteter som de egentlig verdsetter. Eksempler på slike aktiviteter er ulike former for sport og sosial omgang med venner. Denne prioriteringen er ikke selvvalgt, men de føler seg fanget mellom to verdener (Vavik, 2013). De digitale fristelsene kan bidra til at disse elevene ikke klarer å prioritere det akademiske innholdet som skolen representerer når bruk av IKT er tilgjengelig for dem, de klarer ikke å opparbeide seg utholdenhet og motivasjon til de læringsmål som er satt. Elevene står med føttene i to ulike leirer, en fot i leiren hvor det akademiske innhold er tilgjengelig for dem, den andre foten i leiren hvor deres interessebaserte aktiviteter er (Vavik, 2013).

2.5 Ansvar for egen læring og motivasjon

Utrykket “ansvar for egen læring”²³ blir mye brukt i dagens skole. Elever er vidt forskjellige, de har ulike forutsetninger for læring og ulike evner. Skolen sin oppgave ifølge opplæringsloven § 1-3 er å tilpasse undervisningen til det beste for eleven, uansett forutsetninger og evner.²⁴ Ansvar for egen læring forutsetter at elevene har utholdenhet, at de klarer å være retningsorienterte, selvstendige og at de er med på å ta aktivt del i læringsarbeidet.

Viktige områder innen undervisningen er motivasjon og trivsel hos elevene.

Motivasjon defineres gjerne som “*de biologiske, psykologiske og sosiale faktorene som aktiverer, gir retning til og opprettholder atferd i ulike grader av intensitet for å oppnå et mål*”.²⁵ Motivasjon er “*det som setter handlinger i gang*” og er den kraften som gjør at vi føler at vi må gjøre noe eller har lyst til å gjøre noe²⁶. Utholdenhet er en del av basiskompetansen til elevene og inngår i motivasjonsdefinisjonen. Det beskrives som

---

²³ http://no.wikipedia.org/wiki/Ansvar_for_egen_l%C3%A6ring

²⁴ <http://www.lovdato.no/all/tl-19980717-061-001.html>

²⁵ <http://no.wikipedia.org/wiki/Motivasjon>

²⁶ <http://www.elevsiden.no/motivasjon>

evnen til eleven i form av innsats og utholdenhet.²⁷ Umotiverte elever vil verken trives eller prestere opp mot sitt beste i skolen. Skolen har et stort ansvar i forhold til å fremme og opprettholde elevenes motivasjon og utholdenhet.

Klasseroms miljø er en viktig faktor når det kommer til elevene sin motivasjon og utholdenhet. Kvaliteten på lærer og undervisningen er også svært viktig, om mulig den viktigste (Hattie, 2013). Det er læreren som skal legge til rette for et læringsmiljø med konkrete mål og faglig støtte, samtidig som han eller hun skal vise omsorg for elevene og være en tydelig leder (Lyngsnes og Rismark, 1999, s.174)

Elstad (2008) har publisert en artikkel angående elever og motivasjon: *“Building self-discipline to promote learning: student`s volitional strategies to navigate the demands of schooling.”*²⁸ Her slår Elstad (2008) fast at det har kommet en ny utfordring i klasserommet med innføringen av internett; motivasjonskonflikter. Han beskriver chatting, surfing og spill som umiddelbar og kortsiktig belønning/motivasjon for elevene, mens den læringen som elevene får på skolen er langsiktig. Han påpeker at en av de større utfordringene skolen står ovenfor er:

“Understanding how to design institutional features to influence student`s choices in directions that improve their academic achievement is one of the major challenges in education”. (Elstad, 2008, Learning Inquiry, s.53)

Elstad (2008) beskriver tre ulike måter for lærer å kontrollere det som skjer i klasserommet på:

- det lærer dominerte klasserom hvor lærer styrer alt som skjer ved hjelp av sin autoritet
- klasserom hvor lærer unngår å ta kontroll over klassen og ikke følger med på elevene sin aktivitet
- en middelvei av de to tidligere nevnte ekstremtilfeller

---

²⁷ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/20032004/stmeld-nr-030-2003-2004-/4/2.html?id=404459>

²⁸ <http://link.springer.com/article/10.1007%2Fs11519-008-0027-3>

Elstad (2008) nevner også at en av hovedidéene i de skoleutviklingsprosjekter som har vært foretatt, er at elevene skal være aktive, strategiske, selvbevisste og selvmotiverte. Disse skoleutviklingsprosjektene har en sterk tro på utstrakt bruk av IKT uten at elevene blir kontrollert av lærer. Det vil med andre ord si at elevene må være selvregulerende samtidig som de har tilgang til internett. De må ha selvdisiplin nok til å unngå de spontane gledene ved digitale aktiviteter, som for eksempel spill og sosiale medier, som er tilgjengelige for dem. Læreren sin oppgave i denne sammenhengen er å skape gode relasjoner til elevene og påvirke elevenes selvdisiplin. For de elevene som har vansker med selvdisiplin må skolen være med på å tilby institusjonelle arrangement som skaper forpliktelse som gjør det lettere å avskjære kortsiktige fristelser.²⁹

Elevene har stort sett en forståelse og kunnskap om at skole er viktig og at hardt arbeid over tid (utholdenhet i å nå skolens langsiktige mål) er nødvendig for å skape kunnskap. Selv om elevene har denne forståelsen, mangler enkelte elever selvdisiplinen til å arbeide mot langsiktige mål med de digitale fristelsene (kortsiktige mål) de har tilgjengelig.

Elstad (2008) viser også til teorien “Multiple selves”, utarbeidet av Ainslie(2001), som viktig for hvordan elevene prioriterer i skole- og fritidskultur. Teorien har empirisk støtte fra blant annet nevrobiologisk forskning. Teorien går ut på at en person kan være motivert til en oppgave eller et gjøremål, men ikke ha selvdisiplin nok til å utføre oppgaven. Elevene kan være motiverte til å få gode karakterer og gjøre et godt skolearbeid, men med IKT tilstede utfordres elevene i forhold til sin selvdisiplin. Et hvert menneske har forskjellige “deler” av seg selv som har forskjellige interesser.³⁰

2.6 Multitasking

Multitasking er per definisjon “den beste ytelsen av en enkeltperson for å fremstå og håndtere mer enn en oppgave samtidig”³¹. Holm(2001) beskriver dette som simultan kompetanse, hvor han hevder at elevene opparbeider seg denne kompetansen via måten de bruker ulike media på. De klarer å håndtere flere komplekse handlinger samtidig

---

²⁹ http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_nr_2-2012/5502-BS-2-12-web-ny_Elstad.pdf

³⁰ <http://astridvanwoerkm.wordpress.com/2005/05/05/thoughts-on-a-theory-of-multiple-selves/>

³¹ <http://en.wikipedia.org/wiki/Multitasking>

(Holm, 2001). Samtidig hevder andre forskere, blant annet Bradley & Furnham(1997)³², at multitasking gjør prestasjonene dårligere ettersom elevene ikke klarer å gjøre flere ting samtidig uten å få redusert yteevne og mindre læringsutbytte. Selv om mange elever driver med multitasking med eller uten tillatelse i klasserommet, så er det kun en brøkdel av Norges befolkning (2,5 %) som ser ut til å klare dette uten å bli negativt påvirket.³³ Elevene blir gode til å skifte mellom ulike arbeidsoppgaver, men resultatet av multitasking er derimot negativt når det kommer til tankekraft og læringsutbytte av undervisningen.

The Kaiser Family Foundation³⁴ undersøkte bruken av ulike digitale medier og fant ut at halvparten av eleven mellom 8 og 18 år enten ser på TV eller bruker internett samtidig som de gjør lekser. Dette er med på å understreke behovet for og mangfoldet av multitasking blant elever.

2.7 Alone together

Turkle(2011) har uttalt at teknologien i dagens samfunn er så psykologisk sterk at den forandrer ikke bare hva vi gjør, men også hvem vi er. Dagens ungdom er sammen, uten å være sammen. Ungdommen besøker hverandre som de gjorde før, men ved å bruke telefoner og PC når de er på besøk, så logger de seg på sin egen verden og sosialiserer seg ikke i den virkelige verden, men i den virtuelle. Folk er alene sammen. I skolesammenheng er enkelte elever logget på ulike sosiale medier mens de er på skolen. Denne tilgjengeligheten medfører at enkelte elever konsekvent velger bort lite interessant og umotiverende undervisning. En har gått ifra conversation(samtale) → connection(tilkobling). Tilgjengeligheten på sosiale medier, interaktive spill, ulike debatter, nettsamfunn og ferske nyheter er mer interessant for enkelte elever enn å følge med på tradisjonell undervisning.

Skolen ser ut til å ha et tilpasningsproblem til samfunnet for å få elevene til å bli mer motiverte og ha mer utholdenhet for å opparbeide seg kunnskap. Denne kunnskapen

---

³² [http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/\(SICI\)1099-0720\(199710\)11:5%3C445::AID-ACP472%3E3.0.CO;2-R/abstract](http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/(SICI)1099-0720(199710)11:5%3C445::AID-ACP472%3E3.0.CO;2-R/abstract)

³³ <http://www.nrk.no/viten/husker-mindre-under-multitasking-1.8371676>

³⁴ <http://kff.org/other/report/generation-m2-media-in-the-lives-of-8-to-18-year-olds/>

skal forberede elevene til senere å kunne arbeide og leve i ett veletablert og ekspanderende IKT-samfunn.

Turkle(2011) mener at elever er redde for å svare feil og de er redde for å uttrykke meninger som ikke er ensformet med det lærer og medelever tenker. Elevene tyr derfor til teknologien for å få en følelse av kontroll, for å få en følelse av mestring og for å få en følelse av suksess. Smarttelefoner, nettbrett og PC gjør at elevene kan være sosiale hele døgnet, også i undervisning. Turkle(2011) mener at elever har et sterkt behov for å være tilkoblet ulike medier, bare sekunder uten kan føre til stress og urolighet. Elevene er overlatt til seg selv og egen læring i større og større grad innenfor skolen. Frykten for ikke å være tilkoblet gjør at elevene mister motivasjon og utholdenhet og dermed muligheten for kunnskapstilegning.

2.8 IKT i klasserom

Ludvigsen (2000) ser på problemet med implementeringen av IKT i undervisningssammenheng. Dette kaller han for de tre idealtyper av klasserommet. For å kunne drøfte IKT i undervisningssammenheng er det nødvendig å presisere hvilken funksjon en mener IKT skal ha i ulike pedagogiske situasjoner. Å implementere IKT i undervisningssammenheng på en pedagogisk måte er en kompleks utfordring. Læring og kognisjon bør sees på i de komplekse omgivelsene de finner sted. Dessuten er læring og kognisjon uløselig knyttet til den kontekst og den situasjon det foregår i. Skal man forstå elevenes læring og kognisjon, bør en ta utgangspunkt i elevens handlinger i en kompleks helhet. For å få til dette bør en se på de fysiske aspekter ved situasjonen som former de ulike læringsprosessene for elevene.

2.8.1 Det tradisjonelle klasserommet

Tradisjonell undervisning tar utgangspunkt i kunnskapsoverføring fra lærer til elev. Elevenes erfaringer er lite relevante og det foregår en disiplinær undervisningsform. Det er en ytre motivasjon for faget i seg selv. I et tradisjonelt klasserom vil IKT bli brukt som en datastøttet instruksjon. En deler opp fagstoffet i sekvenser og det presenteres ved hjelp av ulike læringsprogrammer. De generelle mål brytes ned til enklere kunnskapskomponenter som elevene skal lære. Læreplanen blir i denne undervisningsformen et styringsinstrument i lærernes pedagogiske hverdag. Elevenes

læringsutbytte måles i form av effektiviteten av undervisningsprogrammene (Ludvigsen, 2000).

2.8.2 Det konstruktivistiske klasserom

Fokuset er her på elevenes egne aktiviteter og konstruksjon av kunnskap. Det er her elevenes ansvar å relatere ny kunnskap til den de allerede har fra før. Læreren og eleven samarbeider om å bearbeide elevenes kunnskap slik at de klarer å utvikle en tilfredsstillende forståelse. Elevens forkunnskap står som et sentralt premiss for den pedagogiske aktiviteten som foregår. Elevenes hverdagsforestillinger skal bli bearbeidet gjennom elevens egen aktivitet for å få en dypere forståelse for forklaringer og begreper gjennom ulike kunnskapsdisipliner. I denne klasseromstypen skal elevenes egne erkjennelsesmessige utvikling gi en indre motivasjon. IKT blir benyttet i form av interaktivitet innen ulike læringsressurser. Elevene skal gjennom korreksjoner fra de interaktive læringsressurser få muligheten til å justere sine hverdagsforestillinger. Animasjoner og visuell fremstilling av kunnskap står sentralt for å gi elevene en dypere forståelse. Læreplaner som skal ha et konstruktivistisk syn stiller krav til en åpen utforming. Måling av læringsutbyttet for elevene måles i form av hvor godt elevene har tilegnet seg begreper og perspektiver på det fagstoffet de har arbeidet med. (Ludvigsen, 2000)

2.8.3 Klasserommet som læringsfellesskap

Denne formen for undervisning har en antagelse om at læring skjer i et praksisfellesskap og tar utgangspunkt i hvordan læring skjer i andre kontekster enn skolen. Målet er at elevene skal produsere kunnskap ved hjelp av ulike arbeidsformer. Denne kunnskapen skal de dele med de andre elevene, og knytte dem opp til relevante situasjoner i samfunnet og hverdagslivet. Dette skal skape et meningsfullt syn på oppgavene og gi dem relevans slik at elevene forstår hensikten med dem. IKT blir i denne typen klasserom brukt som en ressurs som settes inn i meningsfulle aktiviteter. Det blir lagt avgjørende vekt på at elevene samarbeider. Motivasjonen blir knyttet til hvordan elevene identifiserer seg med de ulike aktivitetene som skolen gir mulighet for. Det vil være nødvendig med stor åpenhet innen læreplanen, og mulighet for den enkelte skole til å finne innfallsvinkler som kan være med på å stimulere elevene til å være deltakere i produktive læringsfellesskap. Måling av kunnskapstilegning vil bli løpende evaluert i

form av det elevene produserer samt å fokusere på i hvilken grad elevene evner til å delta i komplekse aktiviteter.(Ludvigsen, 2000)

2.9 Læreplanens fem ansikter

John Goodlad har foretatt en analyse av læreplanen som han kaller “de fem ansikter”³⁵. (Goodlad, 1979)

Goodlad uttrykker at læreplanen er et intensjonsdokument som kan analyseres på ulike nivåer. Det første nivået er den ideologiske lærerplanen som forfattes skriftlig. Neste nivå er den forfattede læreplan, som er slik vi finner den i dokumentene. Tredje nivå er tolkningene av de som skal bruke læreplanen i praksis, sett i lys av de retningslinjer som er gitt. Det fjerde nivået er hvordan lærerne faktisk gjennomfører intensjonen med læreplanen i sin egen praksis. Det siste nivået er den oppfattede læreplan, elevenes inntrykk av undervisningen. Det er det femte nivået som vil bli drøftet videre i denne studien, den konflikten elevene ser ut til å oppleve når det kommer til skolens mål og innhold.

3. Valg av design og metode

Problemstillingen i denne studien besvares ved en kvalitativ tilnærming, ved bruk av fokusgruppeintervju og en kvantitativ målbar metode gjennom spørreskjema. En kvalitativ metode vil kunne gi en mer fyldig dybdeforståelse for fenomenet knyttet til elevenes digitale hverdag og hva elevene opplever ved dagens digitale klasserom. En kvantitativ metode vil gi målbare tall som kan besvare problemstillingen i oppgaven. Postholm(2010) mener at kvalitativ metode er velegnet for å studere menneskelige relasjoner og prosesser og er godt egnet til å få frem helheten, noe som kan være relevant for problemstillingen i denne oppgaven. Kun bruk av en kvantitativ metode ville kunne avdekke viktige likhetstrekk og forskjeller om hva elevene bruker tid på i den digitale hverdagen sin, men det ville vært vanskelig å få den dypere innsikten som en kvalitativ metode kan gi. Hensikten med den kvalitative undersøkelsen blir å skaffe en annen, og dypere kunnskap enn den fragmentariske som ofte blir et resultat når en bruker kvantitative metoder. Ambisjonen er å forsøke å analysere helheter (Patel & Davidson, 2001).

---

³⁵ http://www.udir.no/Upload/5/videreutdanning_ramboll.pdf?epslanguage=no

Studien er meldt inn og godkjent av *Personvernombudet for forskning, NSD*³⁶. Godkjent søknad ligger som vedlegg.

I denne delen av oppgaven viser en til hvilken forskningsmetode en har arbeidet etter, og hvordan datainnsamlingene har blitt foretatt. Det vil bli foretatt en begrunnelse for valg av metode, samt hvilket utvalg som har blitt gjort. Det blir også sett på pålitelighet og validitet for datagrunnlaget og metodevalget.

3.1 Begrunnelse for valg av Mixed Method

Når det kommer til valg av tilnæringsmetode er det flere muligheter. Valget for denne undersøkelsen ble Mixed Method hvor en, som en kan se under, benytter seg av både kvalitativ og kvantitativ metode. En metaanalyse av Mixed Method Research kom frem til følgende definisjon av metoden:

“Mixed Method Research is the type of research in which a researcher or team of researchers combine elements of qualitative and quantitative research approaches (e.g., use of qualitative and quantitative viewpoints, data collection, analysis, inference techniques) for the broad purposes of breadth and depth of understanding and corroboration” (Johnsen et.al., 2007, s 123).

“As a method, it focuses on collecting, analyzing, and mixing both quantitative and qualitative data in a single study or series of studies. Its central premise is that the use of quantitative and qualitative approaches in combination provides a better understanding of research problems than either approach alone” (Creswell, 2008).³⁷

Det er i denne oppgaven ønskelig å vise elevens meninger om ulike påstander i form av prosentvise fordelinger, samtidig som en vil gi en fyldig beskrivelse av elevenes meninger.

---

³⁶ <http://www.nsd.uib.no/personvern/>

³⁷ http://www.sagepub.com/upm-data/35003_Chapter1.pdf

Ved å gjennomføre fokusgruppeintervju får en tilbakemeldinger gjennom en nærhetstilnærming til forskningsfeltet, det er en smalere kartlegging, av kvalitativ art.

3.1.1 Drøfting av valgt metode

Problemstillingen for denne forskningen åpner for at den kan beskrives/besvares med en kvalitativ tilnærming og en kvantitativ målbar metode. En kvalitativ metode vil kunne gi en mer fyldig dybdeforståelse for fenomenet knyttet til elevenes digitale hverdag og hva elevene mener om dagens IKT-bruk i skolen. En kvantitativ metode vil kunne gi målbare tall på problemstillingen i denne studien. Kun bruk av en kvantitativ metode ville kunnet avdekke viktige likhetstrekk og forskjeller om hva elevene bruker tid på i den digitale hverdagen sin, men det ville vært vanskelig å få den dypere innsikt og forståelse som en kvalitativ metode kan gi.

Å benytte seg av både kvalitative og kvantitative data kan dermed gi en klarere forståelse av problemstillingen og de svar en er på jakt etter innen forskningsfeltet. Mixed Methods Research som et metodisk rammeverk åpner for muligheten til å utdype gode spørsmål, som gjennom fokusgruppeintervju kan gi de kvalitative data som har til hensikt å besvare problemstillingen på en best mulig måte. De kvalitative og de kvantitative dataene vil også utfylle hverandre. Der kvalitativ metode har svakheter, vil kvantitativ metode ha sin styrke og omvendt. De er med på å bygge hverandre opp slik at aspekter som normalt ikke ville blitt oppdaget i den ene tilnærmingen, blir dekket opp i den andre.

Kvantitative data er objektiv, deduktiv, og bruker tall for å vise forskjeller/likheter innen forskningen. Forholdet mellom variablene er analysert igjennom SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) for å finne statistisk validitet. Kvantitativ metode blir ofte brukt for å undersøke store populasjoner, er ofte knyttet til spørsmål som kan besvares i mengder og tallfesting. Gjennom analyse av de kvantitative dataene vil en prøve å komme frem til en generalisering, som for eksempel hvor mye tid elevene bruker på digitale medier, og hva som inngår i deres digitale bruk. I denne oppgaven blir spørreskjemaet som er utviklet av forskningsprosjektet "Learning in the 21st Century" benyttet.

Kvalitative data er subjektive, induktive og bruker ord til å vise til forskjeller/likheter innen forskningen. Moen og Karlsdottir beskriver kvalitativ forskning som en tolkning og forståelse av kulturen, samfunnet, livet og de sosiale strukturene som er med på å styre interaksjoner og handlinger. (Moen og Karlsdottir, 2011).

Postholm(2010) mener at særpreget til kvalitativ forskningsmetode er at den utforsker sosiale og menneskelige prosesser. Postholm(2010) mener også at det er deltagerens perspektiv, og oppfattelse av problemområdet som står sentralt.

Ved bruk av kvalitativ metode vil en derfor kunne komme nærmere inn på forskningsobjektene og deres relasjon til problemområdet i forskningen.

“In general, you conduct a mixed methods study when you have both quantitative and qualitative data and both types of data, together, provide a better understanding of your research problem than either type by itself. Mixed methods research is a good design to use if you seek to build on the strengths of both quantitative and qualitative data.”
(Creswell, 2008, p.552).

Johnsen og Onwuegbuzie(2007)³⁸ argumenterer for at Mixed Method Research presenterer et paradigme der elementer fra kvalitativ og kvantitativ forskning kan skape en bredere forståelse av fenomenet det blir forsket på. Kombinasjonen av kvalitativ og kvantitativ forskningsmetode vil forsterke validiteten, og kvaliteten på denne forskningen.

3.2 Valg av design

Innenfor Mixed Method Research er det mange ulike design, for ulike forskningsområder. Mixed Methods som metode krever en plan for hvordan forskningen skal foregå, med tanke på timing, miksing og vektning, i tillegg til et teoretisk perspektiv (Creswell, 2009). Forskningsløpet er tenkt å benytte seg av sekvensdesign som metode, hvor innsamlingen fra spørreskjemaet danner grunnlaget for videre fokusgruppeintervju. Sekvensdesign går ut på å bruke kvalitative data til å forklare de kvantitative dataene. (Creswell & Plano Clark, 2011). Formålet med å bruke

---

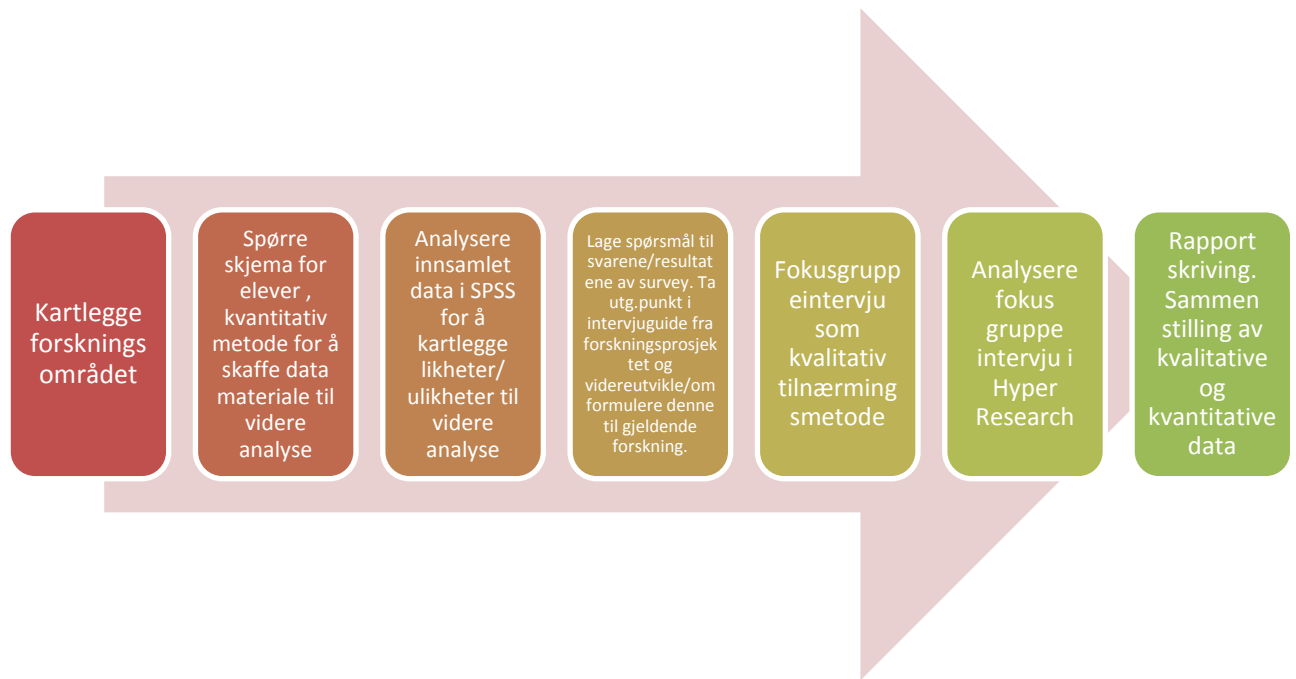
38

<http://www.tc.umn.edu/~dillon/CI%208148%20Qual%20Research/Session%2014/Johnson%20&%20Onwuegbuzie%20PDF.pdf>

dette designet var at en gjennom spørreskjemaet kunne sitte igjen med kunnskap, og opplysninger, som en kunne bygge videre på til et kvalitativt fokusgruppeintervju. Sekvensdesign gjør at en kan bruke styrkene og svakhetene til den kvalitative og kvantitative metoden til å overlape og supplere hverandre.

Når valget av sekvensdesign var klart, gjenstod vurderingen av utforskningsdesign eller forklarende design. Utforskende sekvensdesign tar utgangspunkt i en kvalitativ tilnærming med en tilhørende analyse. I etterkant utformer en et kvantitativt spørreskjema hvor en kartlegger oppdagelsene innenfor en bestemt populasjon(Creswell, 2009).

Forklarende sekvensdesign tar utgangspunkt i en kvantitativ spørreundersøkelse og en analyse av denne. Ut ifra analysen former en spørsmål til for eksempel et fokusgruppeintervju som vil foregå som en kvalitativ tilnærming. Når dette er gjort blir de kvalitative dataene analysert, før en analyserer begge datainnsamlingene sett opp mot hverandre. I utviklingen av det kvalitative arbeidssettet vil miksing foregå (Creswell, 2009). I denne avhandlingen ble forklarende sekvensdesign valgt, hovedsakelig på grunn av muligheten til å gripe fatt i interessante oppdagelser på en bedre måte enn ved utforskende sekvensdesign. En har også muligheten til å gå mer i dybden på oppdagelsene, noe en så på som essensielt i forhold til denne forskningen, og problemstillingene knyttet til den. Forklarende sekvensdesign har også en klar og tydelig tilnærming med tanke på tid og tilnæringsmetoder. Miksing i denne masteravhandlingen vil foregå etter at en har analysert de kvantitative dataene fra spørreskjemaet, disse vil være med å forme utgangspunktet for den kvalitative datainnsamlingen. Det vil også foregå miksing i etterkant når både den kvalitative, og den kvantitative delen skal sammenlignes og vurderes i lys av hverandre. Nedenfor kan en se en oversikt over hvordan denne forskningen er planlagt:

Figur 5: Forskingsskisse for progresjon

Målet er å samle og analysere kvalitative og kvantitative data hver for seg innenfor det samme fenomenet, for så å sammenligne og sette de ulike resultatene opp mot hverandre.

En har tenkt å bruke de kvantitative dataene fra spørreundersøkelsen (survey³⁹) til å kartlegge hvordan elevene bruker IKT på skolen og på fritiden, hvilken tidsbruk de har, hvilke digitale vaner elevene har, og eventuelle kjønnsforskjeller. Deretter vil det bli dannet en fokusgruppe for å kunne gå mer i dybden å se på hva de synes om bruken av IKT i skole/fritid sammenheng, og hvordan de opplever at bruken burde være.

Målsettingen er at en gjennom fokusgruppeintervjuet skal finne ut hva elevene mener om IKT-bruk i skolen, og om det kan/blir brukt i skolen på en læringsfremmende måte.

Innen det å benytte seg av Mixed Methods peker Creswell på visse utfordringer en må ta hensyn til (Creswell, 2011). Det er viktig å være trygg på de ulike metodene hver for seg for å kunne fremlegge en studie av høy kvalitet. Tidsperspektivet er også viktig. Det krever mye arbeid å analysere resultatene som fremkommer fra forskningsobjektene. Det siste er validiteten av forskningen.

³⁹ <http://en.wikipedia.org/wiki/Survey>

En kan ved en Mixed Method studie kunne tilegne seg en langt bredere forståelse og besvarelse av forskningsområdet en ved å bruke kun kvalitativ eller kvantitativ metode. Det ytre mangfoldet kombineres med det indre individuelle.

3.3 Intervju og spørreskjema

Bruk av spørreskjema er en sentral kilde til datainnsamling innen bruk av Mixed Methods. Spørreskjema har positive sider som anonymitet, det kan lett distribueres til mange informanter, det gir presise data og har en breddeoversikt over feltet som blir undersøkt, og det kan raskt analyseres. (Johnsen & Onwuengbuzie, 2004). Svakheterne ved spørreskjema er at spørsmålene kan misforståes, og at en kan miste dimensjoner som ikke så lett lar seg fange opp i spørreskjema. (ibid.)

Et fokusgruppeintervju⁴⁰ samler en gruppe mennesker som skal diskutere et emne med hverandre i et avgrenset tidsrom (Wibeck, 2009). Halkier peker på at fokusgruppeintervju har sine svakheter ved at deltakerne får sagt mindre enn ved et individuelt intervju. Sosial kontroll innad i gruppen kan hindre individuelle meninger i å komme frem. Intervjueren har mindre mulighet til å undersøke individuell forståelse og erfaring rundt temaet som blir diskutert (Halkier, 2010).

Styrkene har blitt vurdert opp mot svakheterne i forhold til denne forskningen, og det ble bestemt at fokusgruppeintervju ville være en rasjonell og fornuftig måte å tilnærme seg problemstillingen. Intervjuobjektene kan stille spørsmål til hverandre, noe som kan gi en dypere innsikt i deres erfaringer og opplevelser. I tillegg er tidsbruken mindre, og en kan få mer nyttig informasjon på kortere tid. Problemet med sosial kontroll kan løses ved at en forsøker å sette sammen grupper en på forhånd har sjekket ut er en velfungerende elevsammensetning.

Fokusgruppeintervju må ha mer eller mindre klart uttrykt hensikt og/eller målsetting. Ved å benytte seg av en intervjuguide skal en intervjuer en fokusgruppe av elever for å få en bred og dyp innsikt i den forskningsmessige problemstillingen, og de underliggende spørsmålene knyttet til denne. For å få til en mest mulig naturlig dialog med

---

⁴⁰ <http://snl.no/fokusgruppe>

intervjuobjektene ble det valgt å bruke et delvis strukturert intervju. Her vil intervjuer for det meste være observatør, og intervjuet skal i hovedsak være en samtale mellom elevene etter spørsmål fra intervjuer. Dette skal være med på å hindre at elevene sier det de tror intervjuer ønsker å høre. Spørsmålsrekkefølgen som blir satt opp i forkant vil ikke bli slavisk fulgt (Patel & Davidson, 1995). Ved å bruke delvis strukturert intervju kan en se på spørsmålene som igangsettere for dialogen. Det er først og fremst gjennom åpne og gode spørsmål, og ved bruk av dialog, at en skal kunne hente ut informasjon som bygger opp og rundt problemstillingen. Intervjuene skal foregå i en åpen og uformell atmosfære (Parker & Tritter, 2006), og en har ikke til hensikt å skape enighet eller presentere løsninger på spørsmålene som blir tatt opp til diskusjon, men å få frem ulike synspunkt på saken (Kvale & Brinkmann, 2009). Fokusgruppeintervjuene vil bli gjennomført i to omganger, med to elever i den ene gruppen, og tre i den andre. Disse gruppene vil representere hver sin skole.

Den mest vanlige hensikten ved bruk av fokusgruppeintervju er å bidra til en større innsikt gjennom grundig og omfattende utforskning/eksploring av et relativt utforsket område/felt (Stewart & Shamdasani, 1990). Intervjuobjektene vil bli sitert ordrett og de får muligheten til å lese igjennom besvarelsen og godkjenne denne i etterkant av intervjuet slik at en sikrer god validitet.

3.4 Validitet og reliabilitet

I denne studien er det 80 elever som er kildemateriale i surveyen, og 5 elever i fokusgruppeintervju. Dette er en stor nok populasjon til å gi god validitet av helheten i miljøet forskningen ble foretatt i. Halkier har definert validitet ved å sikre seg at en lager noen fornuftige operasjonaliseringer av de kunnskapsinteressene som kan trekkes ut av problemstillingene i prosjektet, og som henger sammen med relasjoner i det empiriske feltet både med hensyn til utvalg, spørreplan, moderatorrollen og bearbeidingen av data. (Halkier, 2010 s.127) I vitenskapelig forskning er validitet eller gyldighet en betegnelse på hvor godt man klarer å måle det man har til hensikt å måle eller undersøke. Det er tolkningen av dataene som valideres, ikke selve målemetodene eller testene. (Gripsrud, G. et. al., 2004, s. 72).

For å måle grad av reliabilitet i kvantitativt materiale må en etterteste materialet slik at feilprosenten reduseres til det minimale. I denne forskningen har det blitt foretatt en test – retest metode, ved Item analyse og Chronbach's Alpha analyse. Grønmo har beskrevet dette som følger: "Stabilitet viser i hvor stor grad det er samsvar mellom uavhengige datainnsamlinger angående samme fenomen på ulike tidspunkt"(Grønmo, 2004). Når det gjelder den kvalitative delen i denne undersøkelsen har graden av stabilitet blitt målt ved å sammenligne og analysere fem ulike fokusgruppeintervjudeltakere, som ble gjennomført på to ulike tidspunkt. Befring kaller dette for tolkningsvaliditet(Befring, 2007).

Det ble benyttet triangulering som valideringsmetode, i og med at det ble benyttet både kvalitativ og kvantitativ tilnæringsmetode i denne forskningen. Triangulering som valideringsmetode skal sikre at resultatene ikke skyldes metoden som har blitt brukt (Johnson, 2007). Triangulering som valideringsmetode innebærer at bestemte fenomener studeres fra ulike synsvinkler og synspunkter. Deretter blir problemstillingen belyst ved hjelp av ulike metoder.

3.5 Etikk og personvern

Det ble sendt inn prosjektmelding til Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste(NSD). Deretter ble det opprettet kontakt med rektor på to skoler i Rogaland fylke. Det ble informert om undersøkelsen til rektor, og etter klarsignal ble elevene informert om innholdet og formålet med undersøkelsen, og deres rett til personvern. Deltagelsen var selvsagt frivillig. Elevene som ble valgt ut til fokusgruppeintervjuene fikk med seg informasjonsskriv hjem, som skulle underskrives av foreldrene for å bekrefte om de fikk delta eller ikke. Intervjuene ble tatt opp på Iphone og deretter transkribert, elevene kunne i etterkant lese gjennom tekstutgaven av intervjuet dersom de ønsket det. Det ble fulgt følgende forskningsmessige retningslinjer i undersøkelsen ut ifra Dalen(2007) sine henvisninger fra "Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap, jus og humaniora:⁴¹" (NESH)

- Krav om å informere de som blir utforsket.

De individene som skal bli utforsket skal få all den informasjon som er nødvendig for å danne seg en rimelig forståelse av forskningsfeltet, følgene av å delta og hensikten med forskningen.(NESH, punkt 8, 2006)

---

⁴¹ <http://no.wikipedia.org/wiki/NESH>

- Krav om informert og fritt samtykke.

Forskningsprosjektet skal som hovedregel med persondeltagelse settes i gang etter deltagerne sitt informerte og frie samtykke. Informantene kan når som helst avbryte deltagelsen uten at det får negative konsekvenser for dem. (NSEH, punkt 9, 2006)

- Barn sine krav om beskyttelse i tråd med deres alder og behov.

Barn og unge som deltar i forskning har særlig krav på beskyttelse, i tråd med deres alder og behov. (NSEH, punkt 12, 2006)

- Krav om konfidensialitet

De som deltar i forskning, har krav på at all informasjon de gir om personlige forhold, blir behandlet konfidensielt. Forsker må behandle all informasjon slik at det hindrer bruk og formidling av informasjon som kan skade enkeltpersonene som inngår i forskningen. Forskningsmaterialet må normalt sett anonymiseres og det stilles strenge krav til hvordan lister med navn eller andre opplysninger som gjør det mulig å identifisere enkeltpersoner må oppbevares og destrueres. (NSEH, punkt 14, 2006)

3.6 Oppsummering

Det har blitt argumentert for å bruke Mixed Methods med sekvensdesign, for å kunne besvare problemstillingen og de forskningsspørsmål som foreligger. Det vil bli foretatt en survey med fokusgruppeintervju hvor en har lik fordeling mellom de kvalitative og de kvantitative dataene. Ved å benytte seg av denne fremgangsmåten og metoden er en bevisst på å sikre best mulig validitet rundt forskningen sett i lys av problemstillingen.

4. Undersøkelse av elevenes preferanser

Det kommende kapittelet tar for seg ulike utsagn som på den ene siden framhever skolens tradisjonelle læringsmiljø. Her tar eleven stilling til utsagn der undervisningen i skolefagene blir høyt verdsatt. Elevene må vurdere om dette har betydning for forståelse av samfunnet i dag, samtidig som en etterspør deres mening om fagenes innhold mer på lang slikt. Den andre siden kjennetegnes ved at elevene ser liten verdi i å gå på skolen. Her blir elevene stilt ovenfor utsagn som framhever at aktiviteter på nettet utvikler tilstrekkelige, og nødvendige kunnskaper og ferdigheter. I tillegg ser en på om det er en elevgruppe som faller mellom disse to ytterpunktene.

En har også sett på hvordan synet på lærernes undervisning har sammenheng med ulike preferanser. Det er også av interesse og undersøke hvilke digitale aktiviteter som utøves, og om det er viktige forskjeller mellom gutter og jenter.

Både en logisk og en empirisk analyse av ulike påstander i spørreundersøkelsen gir grunnlag for en inndeling i tre faktorer. Den første er basert på utsagn der elevene har markert "*Tiltro til skole*". Den er sammensatt av påstander som framhever positive trekk ved tradisjonelle læringsmiljø. Her må elevene ta stilling til om undervisningen i skolefagene er særlig viktig. De blir utfordret til å vurdere om dette gir nyttig kunnskap om det samfunnet de lever i, samtidig som en etterspør deres mening om hva undervisning i fagene kan bety på lang sikt.

Det motsatte synet kan komme til uttrykk ved at eleven stiller seg kritisk til skolens læringsmiljø og framhever som et alternativ de som har større "*Tiltro til media*". Den kjennetegnes ved at elevene ser liten verdi i å gå på skolen, men finner mye mer spennende innhold, positive samarbeids konstellasjoner og nyttig læring ved å være tilknyttet ulike former for aktiviteter på nettet. Dette er noe de selv har tatt initiativet til. Elevene stilles ovenfor utsagn der de skal ta stilling til om denne erfaringen gir tilstrekkelige og nødvendige kunnskaper og ferdigheter som et grunnlag for å fungere i dagens samfunn.

Den tredje faktoren er kalt, "*Mediekonflikt*". Den kjennetegnes ved at elevene i første rekke har ambisjoner om å gjøre det bra på skolen, men disse elevene føler at de bruker altfor mye tid i sosiale medier og spill slik at det går ut over skolearbeidet. Elevene har et langsiktig mål, det vil si en forståelse av at arbeid med skolefagene er viktig, men har ikke vilje og utholdenhet til å gjøre de nødvendige tiltak i det daglige arbeidet.

Analysen av de data som foreligger tar først sikte på å finne empirisk grunnlag for den kategorisering som er foreslått ovenfor. I avsnitt 4.1 er reliabilitetsverdiene av samlevariablene gjengitt sammen med data som viser hvordan elevene fordeles på de tre nevnte faktorene - elever som har mest tiltro til skole, elever som har mest tiltro til digitale medier og elever som opplever å være i en konfliktsituasjon. Det er også av interesse å vise hvordan elevenes overordnede syn på medier og skole sammenfaller med hvordan de verdsetter sider ved lærernes undervisning.

I avsnitt 4.2 testes en naturlig antagelse om at elevenes prioriteringer vil resultere i ulike adferdsmønstre som vises i den tiden elevene bruker på digitale medier både på skolen og etter skoletid. Hvordan dette igjen henger sammen med elevenes faglig nivå er gjengitt gjennom en korrelasjonsanalyse.

I det videre analysearbeidet i avsnitt 4.3 undersøkes det om elevenes preferanser kan knyttes til kjønnsforskjeller eller ulike læringsmiljø i de to klassene som inngår i undersøkelsen.

En sammenfatting og drøfting av funn fra analysen er gjengitt i avsnitt 4.4.

4.1 Elevfordeling mellom de tre hovedområder

Ved hovedområdet "*tiltro til skole*" ser en i denne forskningen på hvordan elevene har tiltro til skolen som arena for læring og kunnskap. Spørreskjemaet har mange spørsmål som det er mulig å analysere enkeltvis, men det er også mulig å gruppere noen av spørsmålene i kategorier. En rekke påstander skal vise elevenes positive holdninger til det de opplever på skolen. En kan logisk samle disse påstandene under en betegnelse(samlevariabel).

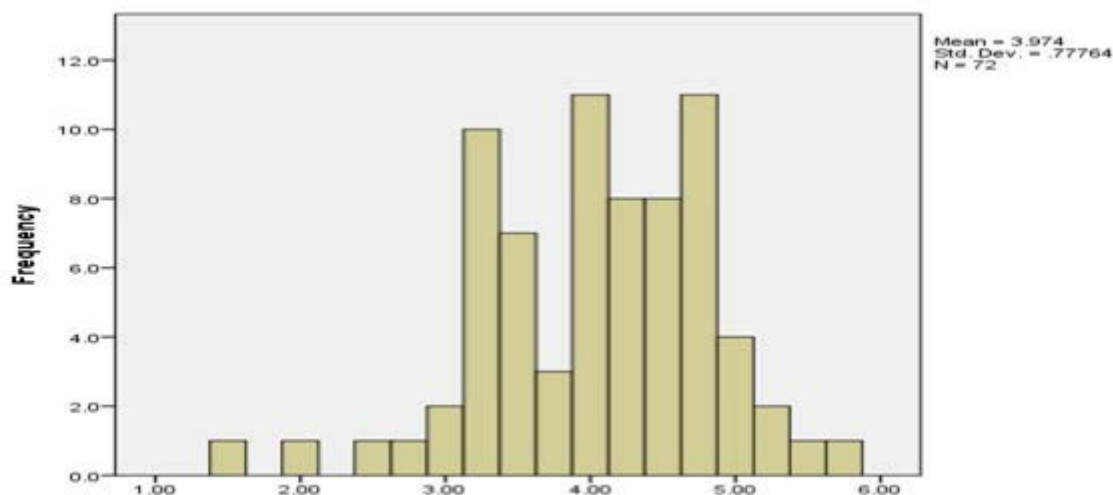
4.1.1 Tiltro til skole

Det har blitt tatt utgangspunkt i følgende påstander om skolen som institusjon:

1. Skolen får meg til å gjøre mitt aller beste
2. Skolen er en god forberedelse på livet utenfor skolen
3. Jeg liker skolelæring
4. Jeg prøver alltid å gjøre mitt beste på skolen
5. Skolen hjelper meg med å få gode arbeidsvaner
6. Skolen gjør at jeg forstår bedre verden omkring meg
7. Jeg tilegner meg den viktigste kunnskapen på skolen
8. Skolen gir meg mer selvtillit til å si hva jeg mener

En empirisk reliabilitetsanalyse må tilsi at det er en indre konsistens mellom de ulike påstandene. En Chronbach`s Alpha reliabilitetsanalyse av påstandene viser en verdi på,

821. Dette vi si at det er meningsfylt å bruke disse åtte påstandene under et konstrukt⁴² kalt tiltro til skole og at det er hold i kategorien. En høy verdi på denne variabelen indikerer høy positiv holdning til skolen som læringsarena, mens lave verdier viser elevenes negative holdninger til skolen⁴³. Nedenfor ser en fordelingen av elevene innen “*tiltro til skole*” påstandene. Tabellen viser en tydelig overvekt av elever som har relativt stor tiltro til at skolen er viktig for deres kunnskapstilegning

Tabell 2: Tiltro til skole svar oversikt

Dersom en ser på de ulike påstandene kan en si at elevene er mer positive enn negative til påstandene med unntak av «Jeg liker skolelæring» og «Skolen gir meg mer selvtillit til å si hva jeg mener». Her er det omtrent lik fordeling mellom positiv og negativ respons.

Analysen viser at:

- 66 prosent er positive til påstanden om at skolen får dem til å gjøre sitt aller beste
- 72 prosent er positive til påstanden om at skolen er et godt utgangspunkt for livet utenfor skolen
- 52 prosent er positive til påstanden om at de liker skolelæring

⁴² <http://no.wikipedia.org/wiki/Konstrukt>

⁴³ 1 = helt uenig, 2 = uenig, 3 = mer uenig enn enig, 4 = mer enig enn uenig, 5 = enig, 6 = helt enig

- 82 prosent er positive til påstanden om at de prøver å gjøre sitt aller beste på skolen
- 70 prosent er positive til påstanden om at skolen hjelper dem til å få gode arbeidsvaner
- 70 prosent er positive til påstanden om at skolen gjør at de får en bedre forståelse av verden omkring dem
- 71 prosent er positive til påstanden om at skolen tilegner dem den viktigste kunnskapen
- 54 prosent er positive til påstanden om at skolen gir dem mer selvtillit til å si hva de mener

Det er positivt å se at 82 prosent av elevene prøver å gjøre sitt aller beste på skolen. Denne påstanden viser at elevene er i overvekt positive til skolen. Det er verdt å merke seg at 20 prosent av elevene ikke prøver å gjøre sitt beste. Det kan bety at de elevene som ikke prøver å gjøre sitt beste, ikke har tiltro til skolen. Dette kan bety at disse elevene opplever at deres digitale hverdag er det som er viktig, de har mer fokus på media enn skolen. Samtidig som en ser en overvekt av positive elever, så må en huske på at påstanden er rundt formulert. Med det menes at selv om elevene prøver, er det ikke nødvendigvis det samme som at de får det til. Innenfor denne påstanden ligger også de elevene som opplever mediekonflikt. De prøver å gjøre sitt beste på skolen, men samtidig så er det faktorer som hindrer elevene i dette. Analysen viser at omtrent 40 prosent av elevene synes at deres digitale vaner er et hinder for å oppnå deres skolemålsetninger. Det vil si at selv om elevene prøver å gjøre sitt aller beste på skolen, så har enkelte elever problemer med å få det til ettersom deres digitale vaner hindrer dem.

Elevene gir også tilbakemelding ved at 44 prosent oppgir at de opplever at de gjør en del ting som ikke er bra for dem, dersom det er moro. Det kan bety at elevene ser mer underholdningsverdi i deres digitale hverdag. Elevene prøver gjerne å gjøre sitt aller beste, men de har ikke selvdisiplin nok til å hindre seg selv i å benytte seg av ting som de mener er moro. Påstanden er i formuleringen ikke direkte knyttet til digitale aktiviteter, men antagelser fra elevtilbakemeldingene viser at det er deres digitale vaner som er "tidstyven".

Analysen viser også at det kun er 52 prosent av elevene som liker skolelæring. Antagelser kan tilsi at det her er kun de elevene som har størst tiltro til skolen som har et positivt syn på skolelæringen. Grunnene til at elevene ikke liker skolelæring kan være mange, men enkelte tilbakemeldinger fra elevene i intervjuet kan tilsi at elevene ser ut til å oppleve motivasjon og utholdenhetsproblemer til måten skolelæringen foregår. Dette blir drøftet videre i kapittel 5.

De elevene som har tiltro til skolen ser ut til å foretrekke det tradisjonelle læringsmiljø. De ser ut til å oppleve at undervisningen i skolefagene er særlig viktig. Det ser ut til at elevene opplever at skolen er nødvendig og viktig på lang sikt, både i forhold til samfunnsforståelse og kunnskapstilegning.

I vedlegget til slutt i oppgaven kan en se prosentvis fordeling av de påstandene som inngikk i tiltro til skole aspektet.

4.1.2 Tiltro til media

Hovedområdet “*tiltro til media*” ser på elevene sin tiltro til og oppfatning av digitale medier.

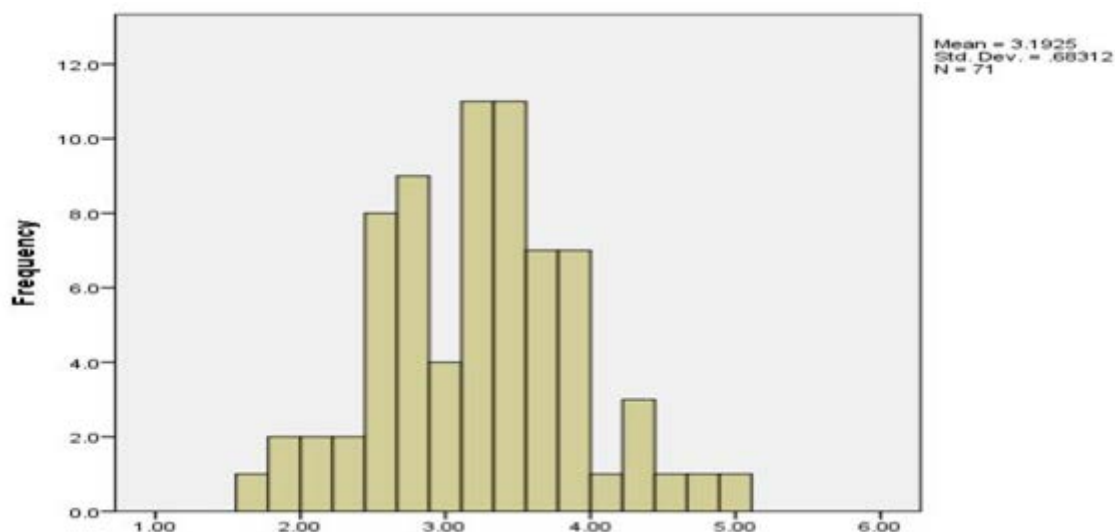
Det har blitt tatt utgangspunkt i følgende påstander:

1. Jeg våger bare å delta i diskusjoner dersom de finner sted online
2. Erfaringene med å være online styrker min evne til å delta i diskusjoner
3. Det å være online hjelper meg å utvikle gode arbeidsvaner
4. Online blir mine tanker og meninger tatt på alvor
5. Når jeg er offline, lengter jeg ofte etter å tilbringe tid online
6. Nettet gjør at jeg forstår bedre verden omkring meg
7. Jeg dyrker flere personlige interesser online enn offline

En reliabilitetsanalyse viser indre sammenheng mellom enkeltpåstandene, Chronbach's Alpha, 762. Dette vi si at det er meningsfylt å bruke disse åtte påstandene under et konstrukt kalt tiltro til media. En høy verdi på denne variabelen indikerer høy positiv tiltro til digitale medier, mens lave verdier viser elevenes negative holdninger til digitale medier. Nedenfor ser en fordelingen av elevene innen “*tiltro til media*” påstandene.

Tabellen viser en tydelig overvekt av at elevene er positive og har tiltro til at media er viktig for kunnskapstilegning.

Tabell 3: Tiltro til media svar oversikt

Dersom en ser på de ulike påstandene, finner en derfor mer positive enn negative holdninger til de fleste med unntak av påstandene «Online blir mine tanker og meninger tatt på alvor» og «Når jeg er offline lengter jeg etter å tilbringe tid online» som viste en mer jevn fordeling mellom positiv og negativ holdning.⁴⁴

Analysen viser at:

- 48 prosent liker ikke skolelæringen slik den fremstår i dag
- 74 prosent mener at mer bruk av digitale medier i undervisningen vil bidra til økt motivasjon
- 66 prosent mener de ikke klarer seg uten nettilgang
- 89 prosent ser på nettet som en mulighet til å bedre forstå verden omkring seg
- 50 prosent lengter etter å tilbringe tid online
- 29 prosent mener at skolen ikke tilegner dem den viktigste kunnskapen
- 48 prosent er negative til skolelæring

Elevene som opplever at de har mer tiltro til media enn til skolen viser dette igjennom ulike tilbakemeldinger. Omtrent 90 prosent av elevene har tiltro til at nettet kan gi dem

⁴⁴ 1 = helt uenig, 2 = uenig, 3 = mer uenig enn enig, 4 = mer enig enn uenig, 5 = enig, 6 = helt enig

en mulighet til bedre å forstå verden omkring seg. Nesten halvparten av elevene liker ikke skolelæringen slik den fremstår i dag og like mange elever responderer med at de er negative til skolelæring. Omtrent 30 prosent av elevene mente at skolen ikke tilegnet dem den viktigste kunnskapen. Tilbakemeldinger fra elevene i intervjuet viser at grunnen til dette kan tilsi at elevene ikke opplever skolen som motiverende og/eller at de har for lav utholdenhet i læringssituasjon. Elevene gav uttrykk for at de ønsket mer motiverende innhold og mer avansert bruk av IKT i undervisningen, gjerne med innslag fra deres digitale hverdag. Dette kan være spesielt utslagsgivende for inntrykket av skolen til de elevene som har mest tiltro til media. En vil komme nærmere tilbake til dette i kapittel 5.

For å kunne gi et visst inntrykk av tiltroen enkelte elever har av media, viste analysen at hele 66 prosent av elevene mente at de ikke hadde klart seg uten nettilgang. Halvparten av elevene lengter etter å tilbringe tid online. Begge disse to påstandene kan beskrive behovet enkelte elever har for å benytte seg av deres digitale interesser. Har de da i tillegg størst tiltro til media, kan det tilsi at motivasjonen/utholdenheten for tradisjonell undervisning blir lav/fraværende.

De elevene som har større tiltro til media enn til skolen ser ut til å oppleve liten verdi i å gå på skolen. Elevene ser ut til å oppleve at det er mer spennende innhold, positive samarbeids konstellasjoner og nyttig læring ved å være tilknyttet ulike former for aktiviteter på nettet. Elevene ser ut til å erfare at deres tiltro til media gir tilstrekkelige og nødvendige kunnskaper og ferdigheter som et grunnlag for å fungere i dagens samfunn, i større grad enn det skolen kan tilføre.

I vedlegget til slutt i oppgaven kan en se prosentvis fordeling av de påstandene som inngikk i tiltro til media aspektet.

4.1.3 Mediekonflikt

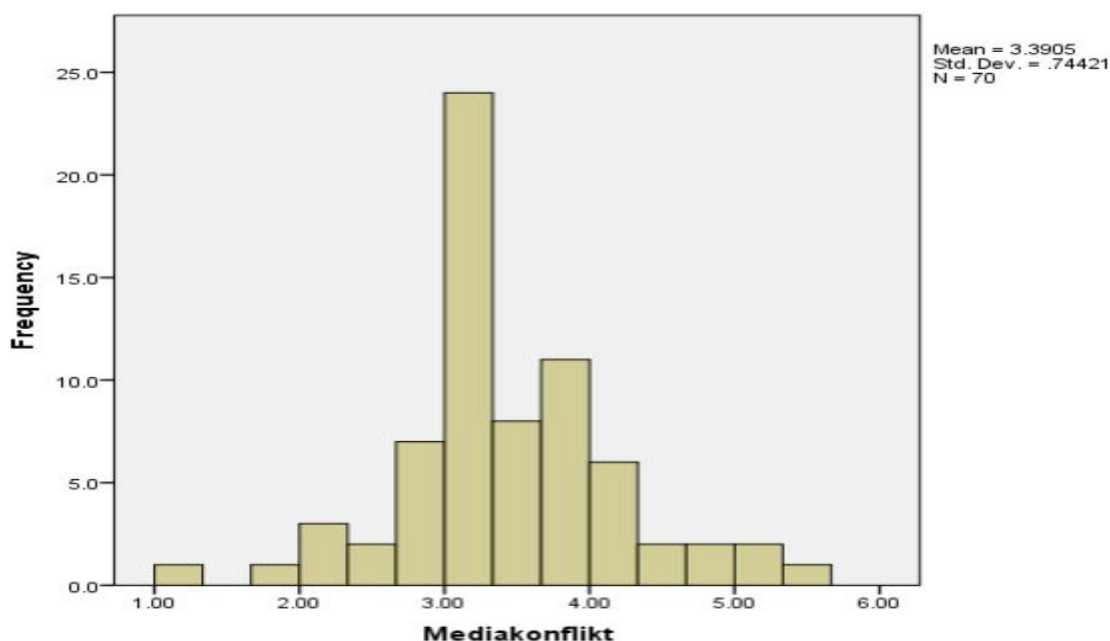
Tall fra de to hovedområdene som har blitt presentert, kan tyde på at det oppstår/finnes et konfliktområde innenfor disse to kulturene. Mediekonflikt er et hovedområde som baseres på de elevene som faller mellom de to verdenene av ulik tiltro, elevene i denne gruppen ser at skolen er helt nødvendig, men sliter med å tilpasse seg på grunn av

manglende selvdisiplinstrategier og de opplever en konflikt mellom den analoge og den digitale verden.

Det har blitt tatt utgangspunkt i følgende påstander angående mediekonflikt aspektet:

1. Mine digitale vaner gjør at jeg bruker mindre tid på å møte folk ansikt til ansikt
2. Mine digitale vaner er et hinder for å oppnå mine skolemålsetninger
3. Skolen burde få meg til å tenke gjennom verdien av mine digitale aktiviteter og vaner
4. Jeg gjør en del ting som ikke er bra for meg, dersom det er moro
5. Jeg skulle ønske jeg hadde mer selvdisiplin
6. Forlystelser hindrer meg i å få utført arbeidsoppgaver
7. Jeg har problemer med å konsentrere meg

En reliabilitetsanalyse viser en indre sammenheng mellom enkeltpåstandene, Chronbach's Alpha, 632. Dette vil si at det er meningsfylt å bruke disse syv påstandene under et konstrukt kalt mediekonflikt. En høy verdi på denne variabelen indikerer at elevene opplever mediekonflikt, mens lave verdier indikerer at elevene ikke opplever mediekonflikt. Nedenfor ser en fordelingen av elevene innen påstandene som gikk på mediekonflikt. Tabellen viser en overvekt av elever som er enige i påstandene, elevene ser ut til å oppleve utfordringer ved bruken av digitale medier som er med på å påvirke dem negativt i forhold til læring.

Tabell 4: Mediakonflikt svar oversikt⁴⁵

- 40 prosent synes i mer eller mindre grad at påstanden om “mine digitale vaner er et hinder for å oppnå mine skolemålsetninger” ikke stemmer. Det vil si størstedelen av elevene synes ikke at deres digitale vaner (f.eks. Facebook, spilling, blogging etc.) er til hinder for deres skolemålsetninger, selv om hele 40 prosent synes de digitale vanene hindrer dem.
- 52 prosent sier seg i mer eller mindre grad uenig i at påstanden “skolen burde få meg til å tenke gjennom verdien av mine digitale aktiviteter og vaner” stemmer. 48 prosent av elevene synes at det er skolen sitt ansvar i stor eller mindre grad.
- 70 prosent av elevene sier i påstanden “mine digitale vaner gjør at jeg bruker mindre tid på å møte folk ansikt til ansikt” at de i stor eller liten grad er uenig i dette. 30 prosent sier seg enig i påstanden at de sosialiserer seg mer på nett enn i det virkelige liv.
- 56 prosent av elevene er i mer eller mindre grad uenig i påstanden “jeg gjør en del ting som ikke er bra for meg, dersom det er moro”. 44 prosent av elevene er i ulik grad enig.
- Påstanden “jeg skulle ønske jeg hadde mer selvdisiplin” viser at 65 prosent er uenig i mer eller mindre grad, 35 prosent er i ulik grad enig.
- Påstanden “forlystelser hindrer meg i å få utført arbeidsoppgaver” viser at 47 prosent sier seg i ulik grad uenig i påstanden, mens hele 53 prosent sier seg i ulik grad enig.
- Påstanden “jeg har problemer med å konsentrere meg” viser at 53 prosent av elevene ikke opplever å ha konsentrasjonsproblemer i ulik grad. 47 prosent av elevene sier at de i ulik grad har konsentrasjonsproblemer.

Påstanden om “skolen burde få meg til å tenke gjennom verdien av mine digitale aktiviteter og vaner” viser at nærmere 50 prosent av elevene synes at dette er skolen sitt ansvar. Dette kan tilsi at de elevene som ikke klarer å sette grenser for egen bruk av digitale aktiviteter, ser ut til å ønske at læreren skal gi elevene innsikt i hvordan de skal kunne begrense utenomfaglig IKT-bruk. Elevene ser ikke ut til å ha nok kunnskap eller

---

⁴⁵ 1 = helt uenig, 2 = uenig, 3 = mer uenig enn enig, 4 = mer enig enn uenig, 5 = enig, 6 = helt enig

nok selvdisiplin til å kunne klare dette selv, en kan på en måte si at det ser ut til at de ber skolen om hjelp.

Elevene har ambisjoner om å gjøre det bra på skolen, men disse elevene føler at de bruker altfor mye tid i sosiale medier og spill slik at det går ut over skolearbeidet. De ser nødvendigheten av skolen, men klarer ikke å konsentrere/motivere seg til arbeidet som kreves. Elevene har et langsiktig mål, det vil si en forståelse av at arbeid med skolefagene er viktig, men de har ikke vilje/utholdenhet til å ta de nødvendige tiltak i det daglige arbeidet for å lykkes.⁴⁶

4.2 Preferanse i relasjon til tidsbruk

I det kommende avsnittet presenteres funn som knytter disse hovedområdene mellom skole og media i forhold til tid. En har i forbindelse med analysen sett på antallet timer elevene er online både på skolen og utenfor skolen. Hvilken tidsbruk elevene har online mens de er på skolen og utenfor skolen kan se ut til å spille en rolle i forhold til hvilken kultur elevene foretrekker.

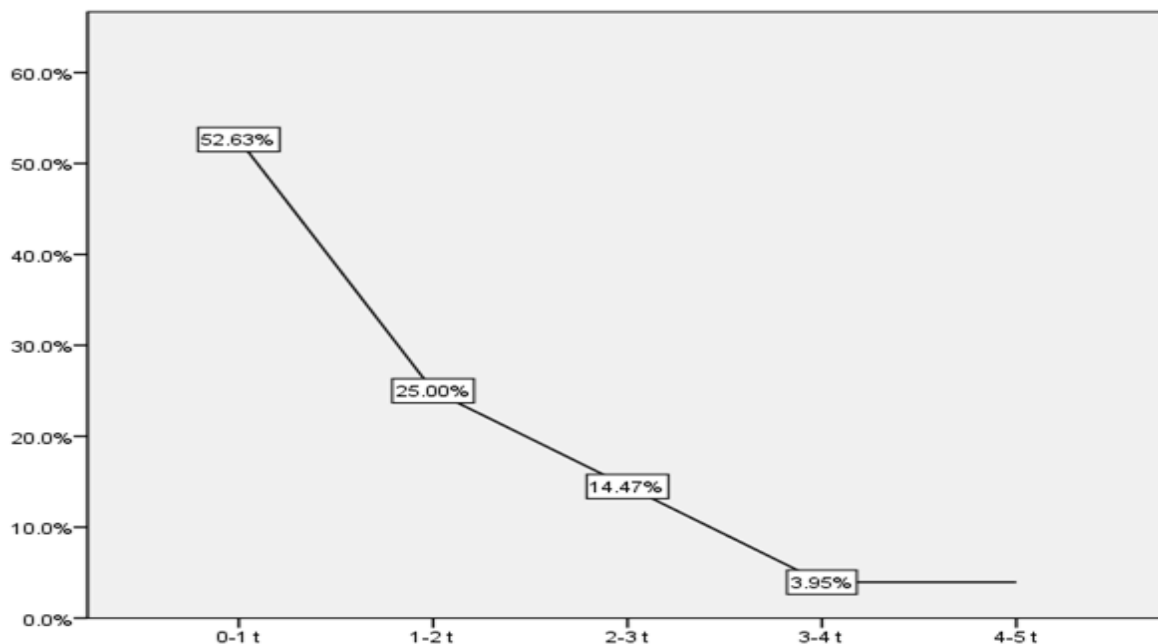
		Timer online på skolen	Timer online utenfor skolen
Tiltro til media	Pearson Correlation	,071	,314**
	Sig. (2-tailed)	,557	,008
	N	71	71
Tiltro til skolen	Pearson Correlation	,109	-,011
	Sig. (2-tailed)	,361	,928
	N	72	72

Tabell 5: Korrelasjoner innen tidsbruk.

Tabellen ovenfor viser at det er en positiv korrelasjon mellom timer på nett utenfor skolen og tiltro til media. Tabellen indikerer at elever som har tiltro til digitale medier også bruker mye tid på slike medier på fritiden. Nedenfor blir det fremvist en grafisk fremstilling over tidsbruken i de to kulturene for å gi en mer nyansert fremstilling over prosentvis fordeling.

⁴⁶ I vedlegget til slutt i oppgaven kan en se prosentvis fordeling av de enkeltitems som inngikk i [mediekonflikt](#) aspektet

4.2.1 Timer elevene bruker på internett per dag på skolen

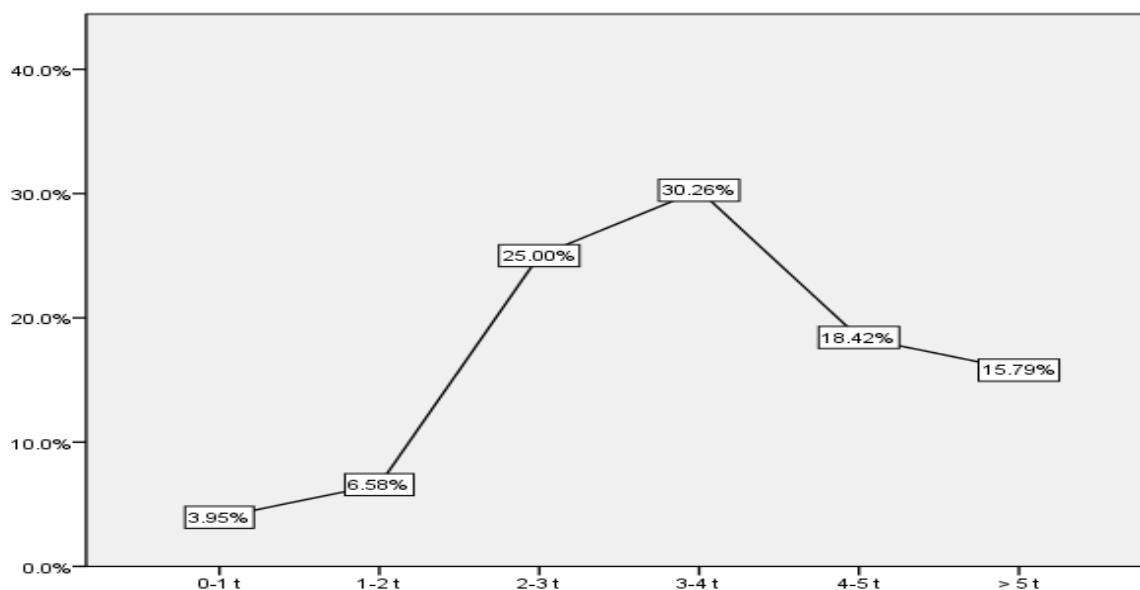

Tabell 6: Timer online pr dag på skolen

Grafen viser at den største andelen, 52,63 prosent, av elevene bruker 0-1 time online pr dag på skolen, 25,00 prosent av elevene er online 1-2 timer online pr dag på skolen.

Deretter er det 14,47 prosent av elevene som er online 2-3 timer per dag på skolen. Til slutt er det to grupper på 3.95 prosent hver som henholdsvis er 3-4 timer online per dag og 4-5 timer online per dag. At det til sammen er omtrent 8 prosent av elevene som er online mer enn 3 timer hver dag, tolkes som om at de ikke nødvendigvis har tenkt kun bruk av PC, men at de også har tatt med bruk av smarttelefoner for å sjekke Facebook oppdateringer, musikk via Spotify og andre digitale vaner.

4.2.1 Timer elevene bruker på internett per dag utenfor skolen

Tabell 7: Timer online pr dag utenfor skolen.

Grafen viser at tidsbruken øker betraktelig når det er snakk om antall timer online utenfor skolen. Grafen viser følgende antall elever innenfor de ulike kategoriene:

- 3 elever er online 0-1 time utenfor skolen
- 5 elever er online 1-2 timer utenfor skolen
- 20 elever er online 2-3 timer utenfor skolen
- 24 elever er online 3-4 timer utenfor skolen
- 15 elever er online 4-5 timer utenfor skolen
- 13 elever er online mer enn 5 timer utenfor skolen

En kan se at den digitale bruken på fritiden er forskjellig i forhold til det å være online på skolen, noe som kan være beskrivende for elevene sine interesser og behovet for å være online utenfor skolen. Analysen viste også at halvparten av elevene lengtet etter å komme seg online.

4.3 Preferanse i relasjon til aktivitet og faglige mål

I det kommende avsnittet presenteres funn som knytter disse hovedområdene i mellom skole og media i forhold til ulike medier, hvordan de opplever læringsmiljøet i klassen, om det er noen forskjell på kjønn og ikke minst hvilke relasjoner dette har til de faglige mål skolen har.

4.3.1 Ulike digitale medier

Selv om elevene er aktive brukere av digitale medier, både på og utenfor skolen, kan det være interessant å undersøke hva slags type medier de er mest opptatt av.

		Sosiale medier	Spill	Google	Konsumere medier	Skrive blogg	Lese blogg	Produsere medier	Nyheter
Tiltro til skole	Pearson Correlation	-,019	-,110	,158	-,190	,047	-,118	,051	,219
	Sig. (2-tailed)	,876	,357	,186	,110	,697	,325	,672	,064
	N	72	72	72	72	72	72	72	72
Tiltro til media	Pearson Correlation	,040	-,022	,224	-,008	-,014	,120	,185	,055
	Sig. (2-tailed)	,743	,856	,060	,946	,910	,320	,123	,649
	N	71	71	71	71	71	71	71	71

Tabell 8: Digitale vaner innen skolekultur og mediekultur

Det er ingen særlig påfallende forskjeller i bruksformer i forhold til elever med ulike preferanser for om de har tiltro til skole eller media, bortsett fra at elever med størst tiltro til skolen bruker nyhetsoppslag noe mer og leser blogg noe mindre.

4.3.2 Preferanse og syn på klassemiljø

For å kartlegge om klassemiljøet har noen innvirkning på elevenes preferanser ble det tatt utgangspunkt i en analyse av følgende påstander:

- Skulking
- Bråk og uro
- Elever som mobber lærere
- Unnasluntring
- Elevene hører ikke etter det læreren sier
- Det er bråk og uorden
- Elevene klarer ikke å arbeide godt
- Elevene begynner ikke å arbeide før langt uti timen

Analysen viste at det kun var få påstander som gav signifikant utslag.

		Elever som mobber lærere	Elevene klarer ikke å arbeide godt
Tiltro til skole	Pearson Correlation	-,030	,047
	Sig. (2-tailed)	,804	,700
	N	72	71
Tiltro til media	Pearson Correlation	,328**	,286*
	Sig. (2-tailed)	,005	,016
	N	71	70

Tabell 9: Elevenes syn på klassemiljø

Tabellen viser at det er elever som har størst tiltro til media som også ser ut til å oppleve at klassemiljøet fungerer dårlig. Elevene klarer ikke å arbeide godt og viser tendenser til at de deltar i mobbing av lærer.

4.3.3 Ulike kulturer og kjønnsforskjeller

Det er grunn til å forvente at jenter og gutter prioriterer ulikt, med tanke på hvilke preferanser de har, og i forhold til hvilken kultur de har mest tiltro til. En kan ikke se noen signifikant korrelasjon mellom de elevene som har tiltro til digitale medier og de som har tiltro til skolen. Et påfallende trekk kommer fram i tabellen nedenfor når analysen gjennomføres ut fra en antagelse om at gutter og jenter ser noe ulikt på digitale medier. Ut fra de verdier som kommer fram i tabellen ser det ut til at guttene i større grad enn jentene forholder seg positivt til begge læringsmiljø. Korrelasjonen mellom skolekultur og mediekultur er $r=375$ for guttene, mens sammenhengen er negativ for jentene, $r= -222$.

Kjønn			Tiltro til media	Tiltro til skole
Gutt	Tiltro til media	Pearson Correlation	1	,047
		Sig. (2-tailed)		,700
		N	37	71
	Tiltro til skole	Pearson Correlation	,375*	1
		Sig. (2-tailed)	,024	
		N	36	39
Jente	Tiltro til media	Pearson Correlation	1	-,222
		Sig. (2-tailed)		,221
		N	34	32
	Tiltro til skole	Pearson Correlation	-,222	1
		Sig. (2-tailed)	,221	
		N	32	33

Tabell 10: Kjønnsforskjeller i forhold til kultur

4.3.4 Preferanser og oppnådd faglig mål

Tabellen nedenfor viser hvilken sammenheng det er mellom hvilken karakter eleven har fått i forskjellige skolefag og deres tiltro til hvilket læringsmiljø de selv mener er best.

		Karakter i matematikk	Karakter i morsmål	Karakter i fremmedspråk	Karakter i naturfag
Tiltro til skole	Pearson Correlation	,133	,017	,058	,244*
	Sig. (2-tailed)	,265	,887	,629	,039
	N	72	72	72	72
Tiltro til media	Pearson Correlation	-,198	-,167	-,007	-,153
	Sig. (2-tailed)	,097	,168	,951	,204
	N	71	70	71	71
Mediekonflikt	Pearson Correlation	-,177	,108	,337**	-,003
	Sig. (2-tailed)	,144	,378	,004	,978
	N	70	69	70	70

Tabell 11: Karakterer innen de ulike kulturene

Tabellen viser at det er sammenheng mellom tiltro til skolen og karakter i naturfag, noe som kan antyde at elevene som har mest tiltro til skolen, også har høyest karakter i faget. Analysen viser også at selv om verdiene ikke er signifikante, så er det negativ korrelasjon mellom de som har tiltro til media og karakter i matematikk, morsmål, fremmedspråk og naturfag. Det kan tolkes som at desto større tiltro til media, desto svakere karakter. Innen tiltro til skolen er det lav, men positiv korrelasjon til karakter i matematikk og morsmål. Selv om korrelasjonen er lav viser det likevel gjennomgående positiv korrelasjon, noe som vil si at elevene har tiltro til at skolen bidrar i positiv retning til påvirkning av høyere karakter i nevnte fag. De elevene som opplever mediekonflikt, ser ut til å vise en sammenheng mellom IKT-bruk og karakter i fremmedspråk. Dette kan tolkes som at disse elevene ser en forbedring i karakter ved at deres digitale aktiviteter er med på å øke deres kunnskap innen engelskfaget. Dette kan være sammenhengende med at mange av de digitale vanene som elevene har, bruker engelsk “layout⁴⁷”. Ord og menyer er på engelsk og denne bruken kan se ut til å være positivt bidragsytende til en god karakter i engelskfaget. Det er ingen signifikant sammenheng mellom de andre fagene.

4.3.5 Lærerenes rolle

Det er av interesse å se på læreren sin rolle i undervisningen, ettersom det er en antagelse om at det er forhold ved selve læreren som kan være årsak til elevenes

⁴⁷ <http://en.wikipedia.org/wiki/Layout>

varierende tiltro. Spørreskjemaet inneholder som nevnt tidligere flere kategori spørsmål knyttet til trekk ved lærerens undervisning. Elevene var invitert til å si sin mening om lærerrollen i klassen og det er tatt utgangspunkt i følgende påstander:

- Læreren viser hvordan innholdet i en tekst er knyttet til og bygger på deres eksisterende kunnskap
- Læreren stiller spørsmål som motiverer elevene til å delta aktivt

		Læreren viser hvordan innholdet i en tekst er knyttet til og bygger på deres eksisterende kunnskap	Læreren stiller spørsmål som motiverer elevene til å delta aktivt
Tiltro til skole	Pearson Correlation	,412**	,412**
	Sig. (2-tailed)	,000	,001
	N	71	71
Tiltro til media	Pearson Correlation	,121	,232
	Sig. (2-tailed)	,316	,053
	N	70	70

Tabell 12: Forhold ved lærerens rolle 1

Tabellen viser at det er positiv korrelasjon mellom tiltro til skolen og de to påstandene som går på lærer rollen sin kunnskapsformidling og læreren sin evne til å motivere elevene.

En har i denne studien også sett på hvordan de ulike hovedområdene forholder seg til de følgende påstandene.

- Jeg ser opp til lærere som stiller strenge krav til oppførsel
- Jeg ser opp til lærere som stiller høye faglige krav
- De fleste lærerne mine får meg til å forstå hva jeg må gjøre for å bli bedre i fagene

		Jeg ser opp til lærere som stiller strenge krav til orden og oppførsel	Jeg ser opp til lærere som stiller høye faglige krav	De fleste lærerne mine får meg til å forstå hva jeg må gjøre for å bli bedre i fagene.
Tiltro til skole	Pearson Correlation	,549**	,598**	,608**
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000
	N	68	70	70
Tiltro til media	Pearson Correlation	,099	,035	,088
	Sig. (2-tailed)	,421	,773	,475
	N	68	69	69
Mediakonflikt	Pearson Correlation	,053	,228	-,126
	Sig. (2-tailed)	,665	,060	,302
	N	68	69	69

Tabell 13: Forhold ved lærerens rolle 2

Tabellen viser at det tilsynelatende er sammenheng mellom de elevene som har tiltro til skolen og et ønske om at læreren stiller strenge krav til orden og oppførsel. Elevene ser ut til at de ønsker struktur og orden. Som enkelte tilbakemeldinger fra intervjuet viste, så kan det se ut til at elevene ønsker bedre ro i klasserommet slik at de får konsentrert seg om arbeidet de skal utføre. En annen mulig tolkning kan være at det ser ut til at elevene ønsker at læreren skal være med på å begrense “dårlig” oppførsel med tanke på utenomfaglig IKT bruk, ettersom tidligere analyse har vist indikasjoner på at elevene ber om hjelp til å begrense seg. Det kan tenkes at elevene med tiltro til skolen ønsker strenge krav til orden og oppførsel for å klare dette. De som har tiltro til media, ser ikke ut til å ha tro på at strenge krav fra læreren vil bidra positivt. Elevene med tiltro til media ser ut til å mene at lærer og klasseledelse ikke har noen betydning for deres tiltro. Det kan tenkes at de har tro på at media og deres digitale vaner skal tilegne dem den viktigste kunnskapen, og i den sammenheng så ser det ikke ut til at læreren har noe å si for dem. De elevene som opplever mediekonflikt ser ut til at de ønsker lærere som stiller krav til orden og oppførsel. En mulig tolkning på dette kan være at de elevene som opplever mediekonflikt har tiltro til skolen. En lærer som stiller strenge krav til orden og oppførsel, kan være med på å begrense deres utenomfaglige IKT-bruk. Som tidligere nevnt så ser det ut til at de elevene som opplever mediekonflikt ønsker hjelp, og det å bli stilt strenge krav til av lærer, ser ut til å kunne være en viktig faktor i forhold til disse elevene.

Dersom en ser på påstanden om at elevene ser opp til lærere som stiller høye faglige krav, ser det ut til at elevene med tiltro til skolen ønsker faglig krevende lærere. De ønsker tilsynelatende krav til prestasjonene deres. Elevene med tiltro til media, viser tilsynelatende ingen interesse for slike lærere. Om læreren stiller krav eller ikke, ser ikke ut til å ha noen innvirkning på disse elevene. En mulig tolkning av denne påstanden kan være på lik linje med forrige påstand. De elevene som opplever mediekonflikt, ser ut til å ønske at læreren skal stille høye faglige krav. Dette kan være med på å begrense deres bruk av digitale aktiviteter i undervisningen, noe det ser ut til at de ønsker selv.

Den siste påstanden om at elevene ønsker at de skal forstå hva de må gjøre for å bli bedre i fagene, ser ut til å være en påstand de som har tiltro til skolen ser seg enig i. Det ser ut til at disse elevene ønsker å bli bedre og at de har tiltro til at det er læreren som får dem bedre i de ulike fagene. De som har tiltro til media viser ingen sammenheng med dette. En mulig tolkning av dette kan være at disse elevene ikke har tiltro til at lærerne deres er med på å utvide deres kunnskap innen de forskjellige fag. De har tiltro til media og det er der de henter sin kunnskap og motivasjon fra.

Alle disse tre påstandene som nå har blitt nevnt, kan knyttes til begrepet klasseledelse. Det ser ut til at de elevene som opplever mediekonflikt og/eller har tiltro til skolen, ønsker å bli stilt krav til både faglig og klasse miljømessig. Elevene ser ut til å ønske å bli sett og bli fortalt hva som skal til for at de skal bli bedre. De elevene som har tiltro til at media gir dem den kunnskapen de trenger, ser ikke ut til å gi uttrykk for at hverken læreren eller klasseledelse har noe å si for dem.

4.3.6 Klassemiljø

Spørreskjemaet inneholder som nevnt tidligere flere kategori spørsmål knyttet til klassens læringsmiljø og trekk ved lærerens undervisning. Hensikten med å bruke en del av disse variablene inn mot analysen av elevenes preferanser, er knyttet til en antagelse om at det kan være forhold ved selve læringsmiljøet på de to forskjellige skolene som er årsak til elevenes valg. Elevene var invitert til å si mening om utfordringer rundt arbeidsmiljøet i klassen, og det ble tatt utgangspunkt i følgende påstander:

- Hva forbinder du mest med din skole
  - Kaos
  - Unnasluntring
- Klassemiljøet
  - Elevene hører ikke etter det læreren sier
  - Det er bråk og uorden
  - Læreren må vente lenge før elevene faller til ro
  - Elevene klarer ikke å arbeide godt
  - Elevene begynner ikke å arbeide før langt uti timen

En reliabilitetsanalyse viser høy indre sammenheng mellom enkeltpåstandene, Chronbach's Alpha ,802. Dette vi si at det er meningsfylt å bruke disse syv påstandene under et konstrukt kalt klassemiljø. En høy verdi på denne variabelen indikerer høy positiv holdning til at elevene opplever problemer med klassemiljøet, mens lave verdier indikerer at elevene ikke opplever problemer. Arbeidsmiljøet er satt sammen av ulike utsagn, de fire siste har med en generell evne til å være utholde i læringsforløp. Påstandene trenger nødvendigvis ikke være knyttet til den digitale verden, mer til hvordan eleven oppfatter seg selv. I denne sammenheng har en her valgt å holde dem samlet i en gruppe, fordi de korrelerer høyt nok til at det er av forskningsverdi. Nedenfor ser en påstandene elevene fikk muligheten til å ta stilling til.

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Kaos	Between groups	1,190	1	1,190	,556	,458
	Within groups	156,197	73	2,140		
	Total	157,387	74			
Unnasluntring	Between groups	,493	1	,493	,330	,567
	Within groups	103,000	69	1,493		
	Total	103,493	70	1,493		
Elevene hører ikke etter det læreren sier	Between groups	7,375	1	7,375	5,997	,017
	Within groups	89,771	73	1,230		
	Total	97,147	74			
Det er bråk og uorden	Between groups	12,054	1	12,054	9,570	,003
	Within groups	91,946	73	1,260		
	Total	104,000	74			
Læreren må vente lenge før elevene faller til ro	Between groups	34,020	1	34,020	24,760	,000
	Within groups	100,300	73	1,374		
	Total	134,320	74			
Elevene klarer ikke å arbeide godt	Between groups	14,175	1	14,175	15,451	,000
	Within groups	66,971	73	,917		
	Total	81,147	74			
Elevene begynner ikke å arbeide før langt uti timen	Between groups	14,762	1	14,762	8,464	,005
	Within groups	127,318	73	1,744		
	Total	142,080	74			

Tabell 14: Klassemiljø påstander

Analysen viser at det er lav signifikans innen påstandene om kaos og unnasluntring, mens det er sterk signifikans innen påstandene om klassemiljø, det vil si at elevene opplever at det er problemer innen nevnte signifikante påstander. Antagelser fra undersøkelsen førte til en analyse med de to skolene sett i forhold til hverandre. Som en ser av tabellen nedenfor så viser den en høy F- verdi og det er dermed stor sannsynlighet for at målingen gjengir en forskjell mellom skolene når det gjelder klassemiljø.

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Klassemiljø	Between groups	8,495	1	8,495	13,883	,000
	Within groups	41,609	68	,612		
	Total	50,104	69			

Tabell 15: Klassemiljø signifikans

Tabellen nedenfor med blant annet Mean-verdien på skole 1 og 2 viser en vesentlig forskjell på hvordan elevene oppfatter klassemiljøet. Skole 1 opplever at klassemiljøet er vesentlig bedre enn skole 2.

	N	Mean	Std.Deviation	Std.Error	95 % Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower bound	Upper bound		
Skole 1	34	2,7395	,75550	,12957	2,4759	3,0031	1,14	5,14
Skole 2	36	3,4365	,80664	,13444	3,1636	3,7094	2,00	5,14
Total	70	3,0980	,85214	,10185	2,8948	3,3011	1,14	5,14

Tabell 16: Klassemiljø gjennomsnitt

4.3.7 Kritisk vurdering av survey data

Analysen av data fra to klasser i Rogaland har gitt grunnlag for å skissere noen trekk ved to ulike kulturer for læring. Data peker i retning av at en prosentdel av de elever som prioriterer digitale medier som den viktigste læringsarena, finner liten støtte i klasseromsundervisningen. En kan dermed se at de elevene i undersøkelsen som angir at undervisningen er særlig betydningsfull, kan oppleve distraksjon når digitale medier blir tilgjengelig. Når vi for eksempel spør om elevenes mening om læreren sin evne til å motivere elevene til å delta aktivt i undervisningen finner vi elever som aviser at undervisningen i klassen har noe som helst betydning. På den andre siden markerer noen elever at de digitale medier er mest betydningsfulle for kunnskapstilegnelse, gir best forståelse av samfunnet i dag og danner et godt grunnlag for framtidig læring.

Sammenhengen mellom de to ulike kulturer for læring ble presentert hovedsakelig gjennom korrelasjonsanalyser. Det er nødvendig å presisere at høyt sammenfall mellom to variabler i form av positiv eller negativ korrelasjon ikke sier noe om årsakssammenhengen. Data i denne undersøkelsen er triangulert gjennom å bruke ulike metoder (spørreundersøkelse og intervju), men det er også lagt til rette for å teste alternative hypoteser eller alternative forklaringer.

Det er kjent fra andre undersøkelser at arbeidsklima i klassene kan variere sterkt i norske skoler.⁴⁸ PISA undersøkelsen fra 2003 viste at norske elever rapporterte om mest bråk, sløsing med tid og uro av samtlige OECD-land.⁴⁹ Både elever og lærere har angitt at uro i klassen opptar altfor stor del av arbeidstiden. Dette kan være en årsak til at for eksempel elever som er høyt motivert for læringsarbeid tyr til andre arenaer for læring.

⁴⁸ <http://www.udir.no/Tilstand/Forskning/Rapporter/NTNU/Elevundersokelsen-2012---analyse-av-mobbing-uro-og-diskriminering/>

⁴⁹ <http://www.udir.no/Tilstand/Internasjonale-studier-/PISA-2003-En-alvorlig-utfordring-for-norsk-skole-2004/>

En vil videre se på om alternative hypoteser om klassemiljøet har noe å si for læringsutbyttet til elevene.

4.4 Sammendrag

Analysen viste følgende

- Når preferanse for læringsvei ses i forhold til faglig nivå, går tendensen i retning av negative sammenhenger mellom tiltro til digitale medier og oppnådd karakterer i skolefagene.
- Elever som har tiltro til media, bruker mye tid på ulike digitale medier også utenfor skolen.
- Det er ingen påfallende forskjeller i digitale bruksformer hos elever med ulik preferanse i forhold til tiltro til de ulike kulturene.
- Elever som har tiltro til media, ser ut til å oppleve et dårlig klassemiljø.
- Elever som har tiltro til media, ser ut til å delta i mobbing av lærer.
- Elevene som har tiltro til skolen har en formening om at læreren skal gi motivasjon og bygge kunnskap.
- Data peker i retning av at en prosentdel av de elever som prioriterer digitale medier som den viktigste læringsarena, finner liten støtte i klasseromsundervisningen
- Det ser ut til at elevene ønsker strengere krav til orden og oppførsel for å få bukt med deres digitale bruk i undervisningssammenheng.
- Det ser ut til at elevene ønsker bedre klasseledelse for å få bukt med deres digitale uvaner.

Hvilken arbeidsform eleven velger vil variere, med eller uten IKT. Det kan se ut som det er to veier for å oppnå samme mål. Imidlertid ser en at motsetningen går mer på skolefagenes innhold enn selve arbeidsformen. Når preferanse for læringsvei ses i forhold til faglig nivå, går tendensen i retning av negativ sammenhenger mellom tiltro til digitale medier og oppnådd karakterer i skolefagene. Dette resultatet er ikke entydig. Det er en forskjell mellom språkfag og realfag. Det har i denne undersøkelsen blitt sett på to skoler samlet, men et eksempel på at det er enkelte skolevariasjoner bør likevel kort kommenteres. På en av skolene i undersøkelsen hvor elevene ser ut til å være mest opptatt av digitale medier, er sammenhengen med engelsk positiv, men negativ med

matematikk/naturfag. Det kan trolig forklares ved at elevene opplever et behov for å uttrykke seg på engelsk når de er deltakere i de mest populære nettbaserte spill etc. Dette kunne vært gjenstand for nærmere etterprøving, men det blir for omfattende i forhold til vinklingen på denne undersøkelsen

En analyse av hovedområdet mediekonflikt, antyder at det er delte meninger om hva elevene forventer av seg selv i undervisningen og hva de klarer å få til i dagens skole. Tallene fra undersøkelsen min antyder at elevene viser en forskjell på hva de har lyst til å gjøre i undervisningen og hva de mener er lurt å gjøre. 74 prosent av elevene mener de ville blitt mer motivert til å lære skolens innhold dersom flere av deres digitale preferanser ble integrert i skolearbeidet. Samtidig viser påstanden vedrørende det å miste fokus når en bruker IKT i skolen, at 31 prosent mister lettere fokus. Dette antyder et stort problemområde i forhold til hvordan undervisningen i dagens skole foregår.

Analysen viser at elevene opplever at de ikke hører etter på det læreren sier, det er bråk og uorden, læreren må vente lenge før elevene faller til ro, elevene klarer ikke å arbeide godt og de begynner ikke å arbeide før langt uti timen. Elevene ser også ut til å ha en formening om at deres utenomfaglige bruk kan tilsiktes lærer. Det ser ut til at de elevene som har tiltro til skolen og som opplever mediekonflikt ønsker strengere krav til orden og oppførsel. Det ser også ut til at de ønsker høyere faglige krav og bedre forståelse for hva de må gjøre i de enkelte fag, slik at de vet hva de skal gjøre, og at det er forventninger til deres prestasjoner. En mulig tolkning av dette kan være at de elevene som ser ut til å be om hjelp ønsker en bedre klasseledelse for å hindre, eventuelt forbedre/sette føringer for deres digitale bruk i undervisningen.

5.0 Analyse av elevenes forklaringer

Problemstillingen i denne undersøkelsen var motivert dels ut fra egne erfaringer, men også at en er blitt kjent med omfattende undersøkelser som viser at elever i større grad enn før bruker mye av sin fritid i ulike former for digitale medier. Det er også en pågående diskusjon om slike mediers plass i skolens undervisning. Det er av interesse å vite hva elevene mener selv. Dette var bakgrunnen for å spørre: "Opplever elever i ungdomsskolen at digitale medier som de bruker på fritiden også bør være en del av arbeidsformene på skolen?"

Data er hentet inn ved at elevene responderer på faste utsagn med uenig eller enig. Den kvantitative analysen ga grunnlag for å skille ut ulike elevpreferanser. Det har derfor vært viktig å få med elever også i intervjuene der en kunne anta at det var forskjellige meninger om bruk av digitale medier. I det følgende har en valgt å gruppere utsagn fra eleven etter samme mønster både med hensyn på å utdype og nyansere påstandene, samtidig som en vurderer om den kvantitative og den kvalitative undersøkelsen gir motstridende eller sammenfallende resultat

5.1 Elever med tiltro til den digitale kulturen

De elevene som opplever at digitale medier er den viktigste læringsarena bruker også mye mer tid på disse. Det kommer særlig tydelig fram når eleven skal angi hvordan de disponerer tiden etter skoletid. Dette er logisk, og en naturlig konsekvens av det standpunktet de har tatt – det de har mest interesse av blir prioritert og opptar mye av deres fritid. Dette henger sammen med de antagelser som er tenkt for hovedproblemstillingen; opplever elever i ungdomsskolen at digitale medier som de bruker på fritiden også bør være en del av arbeidsformene på skolen?

En gruppe av elevene ser frem til å være online, de har interesser og behov for å være online og de ønsker å bruke digitale medier mye mer, også på skolen. Tallene som er gjengitt i den kvantitative analysen viser at IKT spiller en meget sentral rolle i elevene sin hverdag. Det at nesten halvparten av elevene lengter etter å tilbringe mer tid online viser tydelig behovet elevene har for å være tilstede på de ulike digitale plattformene de deltar i. På spørsmål om hvordan bruken var blant lærerne uttalte en elev at han følte at lærerne levde i steinalderen når det var snakk om kunnskaper og bruk av data. Lærerne kan bare ikke data er uttalelser som går igjen.

Fokusgruppeintervjuet viste at mange av elevene bruker et stort spekter av sosiale medier og spill, mens undervisningen i fagene pågår. Dette vil si at disse elevene prioriterer digitale medier som den viktigste “læringsarena” og underholdningsarena, og får lite ut av klasseromsundervisningen. De synes den digitale verden er mer interessant enn lærerens undervisning. Elever som er tilhengere av digitale medier kom med tilbakemeldinger på hva de bruker tid på når de er online hjemme. Elevene responderte

med at guttene bruker mer tid på å laste ned filmer og musikk, og se på Netflix⁵⁰. En gutt kommenterte at de brukte online aktiviteter til alt mulig. Jentene svarte at de bruker mest tid på sosiale medier når de er online. Når elevene fikk spørsmål om deres behov for å være oppdatert på Facebook og andre sosiale medier så svarte den ene gutten at det å oppdatere seg er det første han gjør når han kommer hjem fra skolen, det siste han gjør før han legger seg og det første han gjør når han står opp. Flere elever delte denne erfaringen.

“Med en gang jeg kommer hjem så sjekker jeg faktisk telefonen da, det er det første jeg gjør.”

Når en har sett på hvilke vaner elevene har til digitale medier på hjemmebane vil det være interessant å se på hva de bruker tiden til, når de er online på skolen. Elevene gav uttrykk for at de i hovedsak bruker tiden på, etter deres mening, kjedelige ting som for eksempel Gruble⁵¹ og at de bruker internett som et oppslagsverk for eksempel ved bruk av Wikipedia⁵².

“Søker på mange ting, for å finne det ut. Så er det jo i friminuttet da, for da går jeg på sosial medier.”

De to skolene som var med i undersøkelsen hadde forskjellig praksis når det gjaldt å sette begrensinger på tilgangen til internett. På den ene skolen var Facebook blokkert for bruk, så her brukte elevene telefonene sine i friminuttene for å oppdatere seg ettersom det var forbudt med mobilbruk i timen. På den andre skolen hadde Facebook vært blokkert, men var nå blitt åpnet for elevene, her brukte elevene veldig mye Facebook i timene, enkelte spilte ulike nettbaserte spill, i tillegg til å lese nettaviser i stor grad. Selv om skolepraksisen er forskjellig hvorvidt digitale medier er blokkert eller ei på PC, så er bruken blant enkelte av elevene stor, både på PC og/eller smarttelefon. Elevene sier at *“Facebook, Snapchat og Instagram er alltid på.”*

---

⁵⁰ Netflix er en online streaming tjeneste av film og serier.

⁵¹ Gruble er et online nettsted som inneholder oppgaver og andre utfordringer for folk i alle aldre

⁵² Wikipedia er et online oppslagsverk

Elevene ved skolen hvor digitale medier ikke er blokkert gir følgende uttalelse om deres bruk av digitale medier i undervisningen:

“Så nå er det blitt veldig mye Facebook på skolen, og det var det ikke før.”

Når elevene fikk muligheten til å svare på hvorfor de prioriterer som de gjør, viser eleven til at lærerens undervisning er kjedelig. De tolker det slik at læreren selv ikke er interessert i det faglige innholdet. Dette kommer frem i uttalelser som *“(…) det hjelper jo ikke at lærerne ikke er interessert i det selv engang.”*

Elevene føler tradisjonell tavleundervisning var til liten eller ingen nytte. De mister interessen umiddelbart når undervisningen starter.

“Å sitte der å se på den tavlen, du lærer ingen ting av det. Nei, i hvert fall ikke i lengden. I begynnelsen kanskje, men du detter av. Men det har jo noe med læreren å gjøre hvor flinke de er til å lære i fra seg.”

En elev sa dessuten at han aldri følte at de brukte tavleundervisning, men han ble da raskt avfeid av de andre elevene med at grunnen til at han ikke fikk det med seg var at han alltid satt på Instagram og aldri fikk med seg noe som helst fra undervisningen

“Du sitter jo på Instagram.”

Andre forhold som elevene pekte på var at de føler de lærer mye som ikke er nødvendig, som de ikke ser for seg at de vil ha bruk for i forhold til yrkesvalg eller studievalg.

“Men vi må jo på en måte ha alt på skolen, men det vi må lære kunne vært kjekkere og mer interessant for eksempel i naturfag kunne vi valgt mer hva vi ville lære for det er mye mer jeg har lyst å lære så jeg ikke har lært liksom.”

“Det er det samme i norsk også, de kunne jo ha byttet ut noe av innholdet. Altså komt med mer moderne ting. Romantikken for eksempel, hva tid den kom og gikk, hva lærer jeg av det liksom?”

“Det er jo ganske viktig å ha med det, men allikevel må vi ha begge deler både gammeldagse og moderne, men at de kan friske litt opp i pensum.”

“Jeg synes vi lærer mye unødvendig som vi ikke har bruk for.”

“Ja, og at vi lærer det som vi har lyst å lære, for nå føler jeg vi bare lærer skikkelige skole ting som vi ikke får så mye bruk for i hverdagen. Vi kunne lært noe som vi får mer bruk for i hverdagen.”

En elev pekte på det faktum at eleven rett og slett ikke likte å arbeide med skolearbeid. Nesten alle elevene i intervjuet følte et behov for å ha digitale medier tilgjengelig i timen, da motivet for å holde seg oppdatert på de sosiale mediene var særlig viktig. Samtidig så ikke elevene hvordan dette kunne gjøres rasjonelt.

Elevene ønsket i stor grad at sosiale medier kunne være tilgjengelige for dem på PC-ene istedenfor at de måtte bruke telefonene sine til å skaffe seg de nødvendige oppdateringene innenfor de forskjellige sosiale mediene. Det kan se ut til at noen elever mener at flere elever i klassen er innenfor kategorien avhengig av ulike sosiale medier eller spill. På den ene skolen var det helt vanlig at noen elever satt og spilte ulike online spill i undervisningen, noe flere pekte på som meget forstyrrende.

“Det er mange som sitter og spiller i timene.”

Selv om en ikke brukte tiden selv til utenomfaglig bruk, ble elevene distraheret av de som gjorde det. Når elevene fikk mulighet til å gi en forklaring på hva de mener skal til for å få undervisningen mer interessant og lærerik, ser det ut til at det er enighet blant elevene i denne kategorien. De vil ha mer praktisk undervisning, mer digitale prosjekter gjennom for eksempel å lage filmer og presentasjoner om temaer som de var interesserte i selv. Elevene vil bruke mer tid på medieproduksjoner. En elev ønsket dessuten å lage en dokumentar hvor eleven kunne fortelle andre om fagstoffet. Noen av elevene ønsket at de kunne bruke mer digitale verktøy, men at oppgavene skulle være annerledes enn de som står i bøkene deres. De følte at de oppgavene de fikk mulighet til å arbeide med på datamaskinene var altfor like de oppgavene de hadde i bøkene og at de

ikke følte noen motivasjon for å gjøre dem. Når motivasjonen ikke er til stede, ser det ut til at elevene ikke vil eller klarer å ha utholdenhet nok til å arbeide mot de læringsmål som er satt.

“Mer oppgaver på data, såne kjekke. Ikke vits i å gjøre oppgaver på data hvis de er akkurat like de som står i boken.”

“Når det er prøve, så lærer du ingenting når du sitter der og leser stille liksom, det er ikke noe mål, du følger kanskje med i 5 minutter. Mens ved å bruke IKT, f.eks. en dokumentar så er det litt lettere å følge med liksom.”

En elev så på bruken av digitale medier som spennende i tillegg til at han følte det var en flukt fra de kjedelige og umotiverende undervisningstimene.

“Ofte umotivert, i hvert fall når det er lite så skjer, og lite kjekt som skjer. Lite belønninger, bare skole og skole.”

På spørsmål om hvor ofte multitasking forekommer blant elevene i undervisningen svarte elevene følgende:

“Hele tiden. (...) alle driver med det. Men det gjør jo det mindre effektivt da.”

Multitasking ser ut til å forekomme til alle tider, om elevene skal jobbe selvstendig eller om læreren underviser ser ikke ut til å utgjøre noen forskjell i digital mediemisbruk. Det blir av de mest selvdisciplinerte elevene brukt som et verktøy, mens det av de resterende elevene blir sett på som en avsporing i forhold til undervisningen. Det kan se ut til at forholdet mellom hva IKT kan brukes til og det som det i realiteten blir brukt til av mange elever, er et stort problem og en utfordring.

“Altså når du setter deg ned og jobber, det er da du får gjort noe og kanskje lærer noe også. Hvis du skal øve på en prøve så er det jo faktisk dårlig at du hører på musikk og sitter på Facebook samtidig.”

På oppfølgingsspørsmål om multitasking, når eleven ser at de faktiske forhold som foregår ikke er rasjonelle, sier eleven at han/hun likevel velger multitasking.

Dette valget var det flere av elevene som var enige i, og det kan se ut til at elevene ikke har selvdisiplin nok til å foreta valg ved bruk av IKT som er positive for skolens langsiktige mål.

5.1.1 Oppsummering

I analysen av data fra den kvantitative undersøkelsen kunne en identifisere en gruppe av elever som så ut til å ha et stort meningsfylt utbytte av å være tilgjengelig og aktivt deltagende i ulike former for digitale medier.

Arbeidsform og innhold

I fokusgruppeintervjuene kunne en finne igjen elever som uttrykker denne holdningen. For disse elevene er dette behovet så sterkt at skolearbeidet ikke blir prioritert verken når undervisningen pågår i klassen eller når hjemmearbeidet skal gjøres etter skoletid. Det kan tilsynelatende se ut til at det er arbeidsformen elevene reagerer på – tavleundervisning kontra det at de selv deltar i en multimodal produksjon. Gjennom oppfølgingsspørsmål går det fram at det også er innholdet i undervisningen som engasjerer lite. Det er ikke lett å møte elevene her, det er et stort gap i forhold til form av undervisning og læring. Dette gjør situasjonen mer kompleks med tanke på at en kunne peke på noen didaktiske omlegninger som i større grad kunne møte disse elevene på sin hjemmebane. Det er ikke bare formen, men også innholdet i skolen. Senechal (2010) har foretatt en komparativ analyse av fagplaner fra flere land.⁵³ Analysen viser blant annet at de konkrete anbefalinger som foreligger om å integrere såkalte “21st Century skills” sammen med IKT, er vanskelig å kombinere med sentrale faglige målsettinger.⁵⁴

Lærerenes rolle

Årsaken til at disse elevene ser ut til å ta avstand fra skolens innhold og arbeidsformer, er trolig mer sammensatt og krever en dypere analyse enn det som foreligger her. Det er

---

⁵³ http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_nr_1_11/BS_1-12/UTD-BedreSkole-0112-WEB_Vavik_Arnesen.pdf

⁵⁴ http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_nr_1_11/BS_1-12/UTD-BedreSkole-0112-WEB_Vavik_Arnesen.pdf

likevel grunn til å nevne at påfallende mange elever peker på lærernes undervisningsform. Det er en spesiell iakttakelse når eleven mener at læreren selv ser ut til å være uinteressert i det emnet det undervises i. Dermed ser det ut til at enkelte elevers utholdenhet og motivasjon blir fraværende.

Restriksjon og tilgjengelighet

De to skolene som inngår i undersøkelsen har valgt ulike løsninger når det gjelder åpen tilgang til internett. Spørsmålet er om dette er positivt eller negativt i forhold til elevenes motivasjon, og faglige utholdenhet. Skoleledere har uttalt at elevene har fått utdelt verdens kraftigste underholdningspakke i fanget og det er naivt å tro at lærerens faglige opplegg skal klare å utkonkurrere sosiale medier gjennom hele timen. Denne undersøkelsen viser at elevene ser store utfordringer i flere forhold ved skolen, som alle påvirker negativt til å oppnå skolens målsettinger.

5.2 Elever med tiltro til skolens innhold og arbeidsformer

Begrepet ”tiltro til skolen” er i denne undersøkelsen brukt om elevene som opplever at kunnskapen de tilegner seg på skolen er interessant og relevant, samtidig som de lærer gode arbeidsvaner som er nyttig nå og senere i livet. Disse elevene ser ut til å disponere sin fritid annerledes - digitale medier får ikke så stor plass.

Nedenfor har en i intervjurunden latt elevene utdype hva de legger i uttrykket “tiltro til skolen” og hvordan de ser på digitale medier i den sammenheng.

De elevene som har en sterk tiltro til undervisningen på skolen, med det innhold og de arbeidsformer de blir møtt med, mener at skolen er med på å hjelpe dem til å mestre grunnleggende ferdigheter som å lese og skrive, og at undervisningen er nyttig til å forstå hva som er viktig i de forskjellige fag. De uttalte at de har respekt for skolen og lærerne og at skolen er med på å gi dem selvdisiplin nok til å klare å sette og nå langsiktige mål.

Når intervjuer påpeker at mye av den faglige informasjonen, lærebøker, forklaringer osv. er tilgjengelig på nett, svarte elevene at dette ikke gir det samme som når det undervises ansikt til ansikt i klasserommet. De digitale mediene er ikke til samme hjelp

for å motivere dem for den innsatsen og utholdenheten som investeres i læringssituasjoner, særlig når en står ovenfor faglige utfordringer.

Elevene følte at det ikke er så mye å lære på internett, at det er mer til distraksjon enn til nytte for læringsutbyttet. Elevene viste en selvdisiplin i at dersom de fikk tilbud om å bruke IKT i undervisningen så valgte de bort dette på grunn av alle utfordringene dette fører med seg. Dersom de likevel valgte eller eventuelt måtte bruke PC, hadde elevene nok selvdisiplin til at de brukte den til det formålet læreren hadde tiltenkt. Var det en norskoppgave så brukte de PC til å skrive på.

“Jeg ser på nettet som et verktøy, når det gjelder skolearbeid og. Det er jo veldig mange skolesider der du kan få hjelp.”

“Det kan jo hjelpe deg, men det kan også distrahere. Du må finne en balanse.”

Den ene gutten svarte at han ikke hadde noen skrivebøker, han skrev alt på PC. Men ulike digitale medier, det brukte han aldri på skolen. Han var på skolen for å arbeide og så på PC som et verktøy, ikke som et underholdningssenter. Han fikk spørsmålet om han hadde klart seg uten PC og eleven responderte med at det hadde gått helt fint, selv om PC var til stor nytte for ham. Flertallet av elevene i intervjuet ønsket å benytte seg av PC til å skrive på, hovedsakelig på grunn av de mente det var enklere.

“Jeg hadde klart meg helt fint uten, men jeg bruker jo PC ‘en til å skrive veldig mye av det som skjer i timene. Jeg har ikke noen skrivebøker, jeg skriver alt på PC ‘en. Hvis jeg glemmer PC ‘en så går jeg og henter den, men det er ikke fordi jeg skal sitte på Facebook.”

Når elevene fikk spørsmål om det var noe med skolen de ikke likte så svarte noen av elevene nei, de så på skolen som en nødvendighet for videre karriere og som et sted der det er forventet at en arbeider.

Elevene fikk også muligheten til å kommentere hvilke meninger de hadde om deres digitale vaner, flere av elevene mente at deres digitale bruk i all hovedsak var distraherende og avhengighetsskapende. På spørsmål om deres bruk av spill og sosiale

medier var avsporende var samtlige elever i fokusgruppeintervjuet enige om at det var distraherende. Samtidig uttalte de at de hadde et behov for å oppdatere seg.

“Det gjør deg mer distraherert.”

“Ja, du blir ganske avhengig. Du må sjekke Facebook eller Twitter.”

Distraksjonene er lett tilgjengelige for dem over alt, hele tiden. I tillegg pekte de på at de ikke følte at de trengte internett for å lære. Internett hadde folk klart seg uten før, det er kun elevene sin generasjon som er så avhengige av det. De så ikke merverdi av PC-bruken innen skolekulturen. En elev uttalte at “læring er viktig” og at han så på internett som et verktøy hvor en må finne en balanse mellom faglig og ikke-faglig bruk. På spørsmål om elevene synes nettaktiviteter og digitale vaner er viktig var flere av elevene enige i følgende sitat:

“Det er jo ikke viktig, de har jo klart å leve uten det før. Det er vår generasjon som er så avhengig av det. Læring er viktig.”

Læreren ser ut til å spille en avgjørende rolle ved bruk av IKT i klasserommet. Å utarbeide klare mål for hvilken rolle PC-bruken skal ha, og hva den ikke skal brukes til, ser ut til å være nødvendige kriterier for hvorvidt bruken kan bidra til kompetanseøkning eller ei. Det ser ut til å være et ønske fra enkelte av elevene å innføre begrensninger på teknologibruken i klasserommet.

“I enkelte fag er det ganske greit å ha litt musikk eller ha PC`en der, mens i andre fag hadde det vært ganske greit om hele klassen var stille og fokusert på det de egentlig skal.”

“Jeg har ikke gått ned noen karakterer etter at Facebook kom for eksempel. For meg går det liksom fint, men for andre hadde det kanskje vært litt verre. De som sitter veldig mye hele tiden. Jeg sitter jo ikke på Facebook hver time.”

Elevene gir klart uttrykk for at de elevene som ikke klarer å konsentrere seg om det en skal eller de som ikke har selvdisiplin, ikke burde hatt tilgang til digitale hjelpemiddel i undervisningen.

“Ja de som ikke har burde jo ikke hatt PC.”

5.2 1 Oppsummering

I analysen av data fra den kvantitative undersøkelsen kunne en identifisere en gruppe av elever som mener de hadde stort utbytte av undervisningen og ser verdiene av det de lærer i denne sammenhengen. I fokusgruppeintervjuene kunne en finne igjen elever som uttrykker denne holdningen. Også for disse elevene, de skolemotiverte, er skolehverdagen full av digitale fristelser. Disse elevene mener at begrensninger på den frie utfoldelse med nettressurser bør være der, men de ser også ut til å sette den begrensingen selv. Selv om mulighetene er til stede for å sette telefonen på lydløs når de går inn i timene, eller logge på Facebook eller Instagram når lærere ikke ser det, benytter ikke disse elevene seg av dette. Elevene i denne gruppen så på digitale medier i all hovedsak som distraherende og avhengighetsskapende Dette kommer særlig fram når de vurderer andre elevers nettbruk. De mener at disse kan høste en fordel av at tilgangen til elektroniske nettressurser begrenses i visse faser av læringsarbeidet. Denne undersøkelsen gir ingen svar på hva som er årsaken til at disse elevene ser ut til å ha utviklet selvdisiplin og utholdenhet som gjør at de styrer unna fristelsene i teknologitette læringsmiljø.

Arbeidsform og innhold

Elevene som var tilhørere av skolekulturen pekte på at de ulike digitale mediene fra deres digitale hverdag og generell bruk av IKT i undervisningen var umotiverende. Tradisjonell undervisning uten innslag av IKT i undervisningen så ut til å være deres foretrukne undervisningsform.

Lærerens rolle

Årsaken til at disse elevene ser ut til foretrekke skolens innhold og arbeidsformer, er trolig mer sammensatt og krever en dypere analyse enn det som foreligger her. Selv om påfallende mange elever peker på lærernes undervisning på en negativ måte, er det likevel elever som forholder seg til skolen på en positiv måte også i denne gruppen. De er på skolen for å lære, de føler at skolen er nyttig og de har et faglig utbytte av skolen. De følte at det å forholde seg til boken og læreren var mye mer nyttig enn å bruke elementer fra deres digitale hverdag.

Restriksjon og tilgjengelighet

Elevene i denne gruppen så på digitale medier i all hovedsak som distraherende og avhengighetsskapende. De hadde selvdisiplin nok til å arbeide mot skolens målsettinger som krevde fokus og utholdenhet.

5.3 Elever i en medie-skolekonflikt

Nedenfor vil det bli oppsummert tilbakemeldinger fra elevene som er med på å vise stemmen til de elevene som føler en konflikt mellom de langsiktige mål skolen representerer og de kortsiktige mål fra deres digitale hverdag. En av elevene uttalte at skolen var noe de måtte ha for å klare seg videre, men at inspirasjon og motivasjon var noe de fant innen deres digitale hverdag, som f.eks. spill, blogging eller sosiale medier.

“Skolen må du jo ha for å greie deg videre, men på fritiden kan du jo finne andre ting som inspirerer deg.”

Elevene opplever en motivasjonskonflikt mellom oppgaver som krever faglig utholdenhet og det umiddelbart tilfredsstillende ved oppdateringer innen sosiale medier som for eksempel Facebook, svare på meldinger, delta i nettbaserte spill osv. Når

elevene fikk spørsmål om hva de synes om bruk av sosiale medier integrert i undervisningen, uttalte elevene at de ser vanskelighetene og utfordringene med en slik bruk. Likevel velger elevene å ha en utstrakt bruk av utenomfaglige aktiviteter i undervisningssammenheng. Elevene ser ut til å føle seg fanget mellom to verdener.

“Det er litt vanskelig å få brukt de i skolesammenheng, men vi gjør det likevel.”

Elevene så ikke noen nytteverdi av å tillate sosiale medier i skolen, heller ikke å bruke det som belønning. Noen elever mente at det å bruke det som en belønning bare ville gjort bruken av sosiale medier eller spill mer kjedelig.

“Det hadde gjort det litt mer kjedelig hvis vi hadde fått lov.”

En elev uttalte at de er på skolen for å lære og at det var greit med den tradisjonelle undervisningen som foregår nå, istedenfor å bruke tid eller eventuelt mer tid på digitale medier implementert i undervisningen.

“Det er ganske greit å lære slik vi gjør nå. Det er ikke slik at vi trenger internett for å lære, for det trenger jeg ikke.”

Noen elever uttalte at det var mye kjekkere å bruke sosiale medier enn å følge med på undervisningen og at de så problemene med slik bruk.

“Det er jo andre ting du burde gjøre enn å sitte på Facebook. Du burde kanskje øve, og jobbe litt.”

Elevene var unisont enige i at skolen utviklet evnene deres i de ulike fag, de ble gradvis flinkere gjennom undervisning. Men de opplevde ikke kompetanseøkning innen deres digitale vaner, f.eks. spill igjennom undervisningen, noe som heller ikke var forventet. Det å tilegne seg kunnskaper i skolen så de på som interessebasert, hadde en elev stor interesse for spill så var læringsutbyttet innen de verdier skolen representerer lavere. Hadde eleven interesse for skolen så var det lettere å bli faglig flinkere. Elevene syntes at det de lærer i skolen er delvis unyttig for dem i hverdagen deres, de ønsket mer motiverende og mer hverdagslige kunnskaper knyttet til undervisningen. Hadde

undervisningen og det de skal lære seg vært kjekkere og mer motiverende, hadde det vært lettere for elevene å følge med og lære seg fagstoffet. Elevene selv ønsker å arbeide dersom oppgavene oppleves motiverende, dette gir dem også utholdenhet til å arbeide mot de mål som er satt. Er oppgavene derimot umotiverende, ser det ut til at elevene ikke vil arbeide og dermed ikke har tilstrekkelig utholdenhet til å arbeide mot de mål som er satt.

“Det finnes jo mer og mer som du kan gjøre og mindre ting du har lyst til å gjøre ved skolen. Men hvis det hadde vært kjekke ting som du interesserer deg for, så hadde det jo vært mye kjekkere.”

Elevene ble også invitert til å komme med uttalelser til hva de mener om deres digitale bruk på hjemmebane. De uttalte da at de hadde problemer med å strukturere hvordan de skulle arbeide, det er for mange fristelser til at de klarer å sette i gang planlagte oppgaver og jobbe effektivt med dem. Majoriteten av elevene i gruppeintervjuet så på bruken av IKT som distraherende og at det var vanskelig å begrense de digitale vanene. Flere av elevene uttalte at det ofte hendte at de ikke fikk det til, mens noen elever uttalte at de fikk det til i en viss grad. Flere av elevene uttalte at det å bruke IKT førte til utskeielser ved at de gikk inn på sider på internett som ikke var bra for deres konsentrasjon, eller som hadde noen relevans med undervisningen. Elevene som opplever mediekonflikt viste gjennom svarene sine at en av hovedårsakene til at slike utskeielser finner sted er mangel på selvdisiplin. En elev uttalte at ved god selvdisiplin så klarer en å kombinere skole og IKT bruk, men dersom en har lav selvdisiplin så er det kun negative sider ved å ha IKT-tilgang, både hjemme og på skolen. Har en elev god selvdisiplin kan han/hun lage seg strategier for hvordan en bruker internett.

“Hvis du har høy selvdisiplin så klarer du deg fint med å balansere skole og internett og sånt.”

Noen elever sa at hjemme arbeidet de med skolearbeid i noen timer for så å ta i bruk IKT. Da ble arbeidet mye mer effektivt. Andre elever svarte derimot at det ikke fungerte for dem, hadde de ikke PC-en på så satt de med telefonen sin isteden. Skulle de lese og

arbeide effektivt måtte de rydde bort alt av tekniske apparater slik at de kunne klare å konsentrere seg.

“Jeg har prøvd å ha den på, men det funker dårlig for da er jeg bare på mobilen. Det er bedre å ikke ha den der og heller lese helt effektivt.”

En forutsetning for elevene for å klare å bruke IKT innen skole og fritid var å legge strategier for hvordan de skulle arbeide og planlegge tidsbruk. Problemet elevene beskrev var “bare” at de digitale vanene er så fristende og avhengighetsskapende, at det var bortimot umulig for dem å klare en slik planlegging.

“Det er jo lettere å bli distraherert når du er inne på dataen for det er så mye du kan gå inn på..”

Noen av elevene uttalte at et slikt problem var gjeldende for både skole og fritidsbruken, når de for eksempel hadde besøk av venner så måtte de avtale å legge bort telefonene for å kunne ha en normal konversasjon. Ellers var alle samtalenene sentrert rundt oppdateringer på Facebook, elevene syntes det var mye kjekkere å snakke sammen når telefonene var lagt vekk.

“Vi har det ofte sånn at når vi for eksempel er fem jenter sammen så sitter alle på mobilene. Da må vi ofte gjør det slik at nå legger alle mobilene på bordet. Og de som tar mobilen da, ja jeg vet ikke altså, men vi skal i hvert fall ikke bruke mobilene da. For det blir ofte sånn at en sitter på mobilen og sier: Se hva han har lagt ut på Facebook. Ja, så kan du ikke legge fra deg mobilen. Mye kjekkere når alle er med i samtalen.”

Elevene som opplever mediekonflikter syntes det å ha PC i enkelte fag og timer kan være greit, men at de samtidig skulle ønske at PC-bruken var fraværende slik at klassen var stille og fokusert på det de egentlig skulle gjøre. En elev uttalte at det var kun de med selvdisciplin nok som burde hatt tilgang til PC. Å blokkere sosiale medier osv. som kan være til fristelse så elevene på som helt greit, de hadde sikkert gjort det samme selv ettersom så mange elever ikke klarer å begrense bruken av det i undervisningen.

Elevene fikk spørsmål om hvor utbredt multitasking var og alle uttalelsene gikk ut på at det var noe som foregikk hele tiden og at det var noe som “alle” drev med. Samtidig viste elevene en selvinnsett som sa at de så at multitasking påvirket effektiviteten negativt og at de merket godt at det var til hinder for undervisningen. De negative sidene ble likevel ikke prioritert bort, elevene valgte multitasking i stor grad. Når elevene fikk spørsmål om hvorfor de multitasket så gikk svarene ut på at da kunne de gjøre flere kjekke ting på en gang og eventuelt velge bort det som var kjedelig.

“Men i timene så er det skolearbeid, PC, musikk og alt på en gang.”

Multitasking for elevene innebar å være på Facebook, høre på musikk, lese nettaviser og se på YouTube samtidig som de arbeidet, eller forsøkte å arbeide, med skolerelaterte oppgaver.

“Ja så kan du gjøre noe kjekt, så kan du gjør noe som ikke er så kjekt for eksempel sitte og lese og høre på musikk og ha Facebook oppe.”

En elev uttalte at grunnen til at han multitasket var for “å flykte” fra bråket i klasserommet, han syntes det var lettere å arbeide når han heller hørte på musikk enn på alt bråket eller de forstyrrende samtalerne blant andre elever. Noen elever pekte på at de ikke multitasket så mye selv, men at de så på det som sidemannen multitasket med, noe som likevel førte til at de ikke klarte å konsentrere seg om det de skulle. Elevene var unisont enige i at multitasking ikke førte noe positivt med seg.

“Ja det er veldig forstyrrende, for har du musikk på øret så tenker du på musikken og så klarer du ikke å lese og høre på musikk samtidig, så da går jo ikke det så bra egentlig.”

Elevene viste også til at de kunne klare å late som om de var interesserte i det læreren underviste i, samtidig som de multitasket og leste nettaviser eller lignende.

“Krysser det ut når lærerne kommer.”

En interessant problemstilling som elevene fikk ta stilling til var bruken av de digitale tavlene. De digitale tavlene er tenkt til å fremme dialog og samhandling i klasserommet og har vært et sentralt satsingsområde i den norske skolen i den senere tid. Når elevene fikk spørsmål om hvordan de brukte de digitale tavlene var svarene nedslående. Elevene responderte med at digitale tavlene var sjelden i bruk, at lærerne ikke visste hvordan de skulle bruke dem, og at de fikk anmerkning i oppførsel dersom de var i kontakt med tavlene. Det var kun lærerne som skulle bruke tavlene. Elevene uttalte at de ønsket å bruke tavlene, men at de i all hovedsak rett og slett ikke fikk lov til å bruke dem.

“Kun lærer, vi har ikke lov til å bruke den. Anmerkning hvis vi rører den.”

Flere av elevene gav også tilbakemelding på at det var flere av elevene som var avhengige av spill og at tidsbruken på dette var stor.

“(...) jeg har spilt hele helgen, (...) avtaler ofte det i bussen at de skal spille. Så jeg tror de spiller ganske mye. Jeg tror det er det de gjør når de er hjemme.”

“Jeg kan ikke huske sist jeg gjorde lekser.”

Et problem som flere av elevene snakket om var at de digitale vanene ofte førte til bråk og uro i klasserommet. Elevene var ikke fokuserte og støynivået i undervisningen var altfor høyt til at de kunne klare å konsentrere seg og arbeide effektivt. En elev sa at i det øyeblikket lærer gikk ut av klasserommet, var det kaos med en gang og det å arbeide var nytteløst. En annen elev uttalte at arbeidsroen i klasserommet bare hadde blitt verre og verre utover året og at det å arbeide effektivt ble mer og mer vanskelig. En elev foreslo at elevene kunne jo bruke hørselsvern på grunn av alt bråket. En elev savnet at det var helt stille og at alle satt og jobbet for harde livet, for det var ikke ofte det var tilfellet lengre. Det ble i all hovedsak gjort uttalelser om bråk og uro av elever på den ene skolen, på den andre skolen opplevde elevene at de klarte å arbeide effektivt og at det var god arbeidsro.

“Med en gang læreren går ut av klasserommet så er det jo kaos med en gang.”

“Jeg klarer ikke å lese på skolen, for da snakker jeg med alle andre.”

“Å lese til prøve i timene er helt nytteløst – det går ikke.”

Eleven fikk mulighet til å si noe om de ønsket å kombinere skole og fritiden deres med innslag av deres digitale bruk i undervisningen, men flere av elevene responderte med at de ikke ønsket å kombinere dette, de ønsket at de to verdenene skulle være adskilt.

Elevene ser ut til å be om hjelp fra skolen til å vurdere verdien av digitale aktiviteter i sammenheng med skolen. Fristelser fra deres digitale hverdag med sine kortsiktige mål kolliderer med skolen sine langsiktige læringsmål, og utgjør en reel fare for kompetanseøkningen hos elevene.

5.3.1 Oppsummering

I analysen av data fra den kvantitative undersøkelsen kunne en identifisere en gruppe av elever som opplevde en pågående konflikt mellom deres digitale verden og skolehverdagen. En kunne finne igjen elever som uttrykte denne holdningen i fokusgruppeintervjuene.

Arbeidsform og innhold

Enkelte elever uttalte at skolen var noe de måtte ha for å klare seg videre, men at inspirasjon var noe de fant innen deres digitale hverdag. Elevene opplevde ingen kompetanseøkning innen deres digitale vaner, f.eks. spill igjennom undervisningen. De så på det å tilegne seg kunnskaper på skolen som interessebasert, hadde en elev stor interesse for spill var læringsutbyttet lavere, og hadde eleven interesse for skolen var det lettere å bli flinkere. Nesten alle elevene i intervjuet opplevde et behov for å oppdatere seg innen sosiale medier underveis i undervisningen. Elevene var ikke redde for å si at de så flere av sine medelever, også inkludert seg selv, som avhengige av både spill og sosiale medier.

Lærerens rolle

Elevene syntes at mye av det de lærer i skolen er unyttig for dem i hverdagen deres, de ønsket mer motiverende, mer hverdagslige og mer praktiske oppgaver knyttet til undervisningen. Hadde disse kriteriene blitt fulgt kunne det blitt kjekkere, enklere og mer motiverende for elevene å følge med på undervisningen og tilegne seg kunnskap.

Det ser ut til at elevene ønsker bedre klasseledelse fra lærer, om ikke elevene trenger å bruke PC, så kan heller lærer be elevene legge den bort. Det kan se ut til at elevene ønsker læringsmål for undervisningen som er initiert med konkrete læringsmål.

Restriksjoner og tilgjengelighet

Elevene ser selv at multitasking hindrer dem i å arbeide rasjonelt, og sier at de mangler selvdisciplin til å velge bort det som de synes er gøy i forhold til de mål som er satt for undervisningen. Elevene gir tilbakemelding på at de ønsker at de to verdenene skal være adskilt, de ber om hjelp fra skolen til å vurdere verdien av digitale aktiviteter i sammenheng med skolen. Fristelser fra deres digitale verden, da spesielt med tanke på sosiale medier og spill, utgjør en reel fare for kompetanseøkningen hos elevene. Disse digitale fristelsene som elevene opplever påvirker også til lav faglig utholdenhet og liten motivasjon for de mål som er satt for undervisningen.

6.0 Pedagogiske utfordringer

Det er velkjent fra pedagogisk litteratur at forståelse for, eller av, elevenes oppfatninger og handlinger er viktig fordi det har konsekvenser for læring og undervisning. Det blir ofte gjentatt at dersom lærerne i skolen skal hjelpe elevene til å nå de faglige, sosiale og personlige målene som er satt for opplæringen, vil kunnskap om og forståelse for eller av eleven være en forutsetning. (Nordahl 2010). Dette er også motivet for denne undersøkelsen. Målet var å få innblikk i hvordan elevene opplever skole og fritid i en hverdag der digitale medier tjener så mange formål.

Problemstillingen for denne studien var som følger:

- Opplever elever i ungdomsskolen at de digitale medier som brukes av elevene på fritiden også bør være en del av arbeidsformene på skolen?
- Hvordan fortolker elever de retningslinjer som skolene gir for bruk av digitale medier?

6.1 Elevenes ulike meninger og holdninger

Analysen av data både innsamlet gjennom spørreskjema og transkriberingen av intervjuene, avdekker at det er hensiktsmessig å snakke om ulike grupperinger av elever. Disse har forskjellige meninger om hva digitale medier betyr for dem, om

verdien av skolens innhold og om arbeidsformer. Elevene, blir som nevnt tidligere, delt inn i tre grupper; de som har tiltro til skolen, de som har tiltro til media, og de som opplever mediekonflikt. En finner på den ene siden elever som er veldig motivert for skolearbeid. De føler at undervisningen er nyttig og at innholdet gir mening. På den andre siden finnes elever med motsatte opplevelser/følelser. De føler ingen tilhørighet til undervisningens form eller innhold. Selv om den siste gruppen av elever fysisk sett forflytter seg fra hjemmet til skolen, ser det ut til at de har sin oppmerksomhet - den verden av tanker og mental aktivitet – helt andre steder. En slik polarisering av to grupper av elever har ett felles trekk ved at en uavhengig av situasjon vier den fulle og hele oppmerksomhet til det de prioriterer mest. Vi kan snakke om en form for identitet, om den del av personens selvoppfatning som oppleves som særlig sentral, ekte og typisk for vedkommende. De har dannet et selv bilde som de lever opp til, og så etablerer de en livsstil som svarer til dette bildet. For elevene som lever gjennom og i virtuelle medier ser dette ut til å være mer enn en fritidsaktivitet, eller en avveksling i arbeidet på skolen. Vi har imidlertid også en gruppe elever som ligger mellom disse to gruppene. Elevene her ønsker å gjøre det bra på skolen, men blir fort distraheret og uoppmerksomme ved forstyrrelser og uro.

Når elevene vurderer sine holdninger og digitale vaner både i fritid og på skole er det mange faktorer som spiller inn. En har i denne undersøkelsen funnet et mønster der de elevene som opplever skolen som kjedelig eller som direkte uttrykker at de hater skolen, finner positive opplevelser ved utstrakt deltakelse i digitale medier både på fritid og i undervisningstimen. At en del elever ikke trives på skolen eller opplever undervisningen kjedelig er allment kjent.

“Ungefär en tredjedel av eleverna trivs utomordentligt väl i skolan; för dem är skolan bra. En annan tredjedel längtar bort från skolans tvångströja, som de inte får ut något av. Detta är skolans tragik. En mittgrupp lyckas klara av skolan utan att för den skull jubla av entusiasm. Inte heller denna grupp av elever lyckas skolan särskilt väl nå fram till” (Andersson, 2001, p. 61).

Som det ble vist til i kapittel 4 og 5 opplever elevene også i denne undersøkelsen skolen forskjellig. For noen er den faglig stimulerende, men ikke sosialt tilfredsstillende. Den faktoren der elevene assosierer skole med ”et sted for faglig læring” korrelerer svakt

negativt med faktoren som eleven ser på skolen som ”en sosial arena” - et sted for å møte venner. Dette forteller oss at det er mange faktorer som er med å gi positive eller negative assosiasjoner til det å være på skolen. Det er verdt å merke seg at en stor del av elevene, litt i motsetning til de i Anderssons undersøkelsen, opplever at skolen har stor betydning. Men for en gruppe av elever hvor den negative opplevelsen er så sterk, kan skolen virke helt håpløs og meningsløs.

Sett i forhold til opplæringsloven skal skolemiljøet fremme helse, trivsel og læring: (Kunnskapsdepartementet, 2010b):

“Et skolemiljø som fremmer helse: Et skolemiljø som ikke gir elevene skader, sykdommer eller helseplager av noe slag, og som positivt er med på å styrke elevenes fysiske og psykiske helse.

Et skolemiljø som fremmer trivsel: Et skolemiljø hvor alle elever kan trives og som bidrar til at skolen oppleves som et meningsfullt sted å være.

Et skolemiljø som fremmer læring: Et skolemiljø som gir elevene gode læringsbetingelser” (Veil. Oppl.l. kap 9a).

Dette fører oss over i en debatt om tiltak som kan innebære at skolen skal følge elevenes interesse og fjerne kunnskap som elevene ikke opplever som spennende. På den andre siden blir det hevdet at påstanden om at manglende motivasjon og lite engasjement er en konstant faktor i de unges skolehverdag (Øia, 2007). Det vil si at dette er et uttrykk for at elevene er ungdommer, og ikke som et uttrykk for den konteksten de møter på skolen.

Selv om en kan påvise ekstremgrupper av elever hvor en på den ene siden finner elever som nesten i alle sammenhenger bare har positive opplevelser i forhold til sin skolehverdag, og på den andre siden elever som tar fullstendig avstand fra skolen og har flyktet inn i digitale medier både på fritid og når de sitter i klassen, er det en overlapping mellom gruppene. Denne variasjonsbredden i interesser skaper store didaktiske og pedagogiske utfordringer. I undersøkelsen har det vært nødvendig å se på en forholdsvis stor gruppe av elever som ser ut til å ha ambisjoner om å oppnå bedre faglige resultater, men som har problemer med å legge til side sine digitale vaner. De opplever trolig en indre konflikt og har dårlig samvittighet, men klarer ikke på egen hånd å løse floken.

Gjennom analysen av kvalitative og kvantitative data har det kommet frem flere resultater som en ønsker å diskutere videre i lys av ulike teorier og pågående forskning, for dermed å kunne gi en bredere forståelse av problemene. Det som er nedslående med enkelte av funnene i analysen, er at det kan se ut som at disse elevene ber om hjelp. De uttrykker frustrasjon over hvordan IKT blir brukt i skolen og de kommer med enkelte forslag til hvordan det kan løses, uten at det ser ut til å bli tatt hensyn til.

6.2 Vurdering av problemområder

Som beskrevet over har vi to ekstremgrupper av elever, samt en gruppe elever som prøver å kombinere disse to verdenene. Det er påfallende mange elever som opplever en slik utfordring. For å prøve å forstå dette kan en stille seg mange spørsmål, og mange av disse vil være så omfattende at det kunne vært skrevet en avhandling om hvert av dem. Det vil derfor bli satt noen begrensninger underveis. Noen av problemområdene som vil bli drøftet videre er blant annet manglende motivasjon, selvdisiplin og konsentrasjonsvansker hos elevene. En vil komme kort inn på om tilgjengeligheten av IKT kan være en medvirkende faktor. En vil også se på hvilke IKT-regler som foreligger på de to forskjellige skolene, for å se om dette kan ha en innvirkning på elevenes skolehverdag, og hva elevene mener IKT gjør med klassemiljøet og skoleprestasjoner. Til slutt vil en synliggjøre om elevenes synspunkter samsvarer med den utformingen og tolkningen av regelverk og organisering av IKT bruk som ligger til grunn i skolen, eller om det synligjøres forslag som kan bidra til å løse denne konflikten

6.2.1 Ulik tilgjengelighet og ulik digital praksis

IKT har som nevnt tidligere i oppgaven fått en stor plass i læreplanen, hvor IKT blant annet blir definert som en grunnleggende ferdighet. Selv om det står at IKT skal være tilgjengelig for elevene i alle fag, sier læreplanen derimot ingenting om hvordan dette skal bli praktisert. Det er opp til hver enkelt skole å organisere og strukturere bruken av IKT. Det er skolen og lærerne sitt ansvar å lage en plan for hvordan dette skal foregå, og kontrolleres. Denne studien viser tydelig at det er store forskjeller i hvordan skolene løser dette.

Ved skole 1 beskriver elevene et kontrollert IKT reglement, hvor skolen blant annet har satt opp blokkeringer som gjør at en ikke har tilgang til blant annet spill og sosiale medier. Det er videre valgt å prøve ut elevene sine uttalelser ved å se på skolens faktiske

regler, for å se om dette stemmer. Ved undersøkelse av skole 1 sitt IKT reglement fant en følgende;

- *Eleven har rett til opplæring i å nytte IKT for å kunne oppnå kravene om Digital kompetanse (Kunnskapsløftet).*
- *Eleven har rett på tilgjengelighet til (vel)fungerende IKT-utstyr i undervisningen.*
- *Chat, spill, privat e-post eller generell surfing, skal bare skje etter avtale med skolen.*
- *Det er ikke lov å drive med spill og annen aktivitet som ikke er skolearbeid. Er du i tvil skal du høre med læreren din.*

En ser her at IKT skal være tilgjengelig for elevene, men at all utenomfaglig bruk kun er tillatt etter avtale med lærer, selv i tvilstilfeller. Det er her viktig å presisere at selv om elevene kan spørre om lov til utenomfaglig aktivitet, er de fleste sider som omhandler sosiale medier og spill sperret for tilgang via skolens nettverk. Elevene har mulighet til å koble seg til internett via telefon, men bruk av telefon er også kun tillatt i undervisningen etter avtale med lærer.

Ved skole 2 beskriver elevene reglementet som ikke eksisterende. De vet at det finnes et IKT reglement, men forklarer at dette ikke blir praktisert. Her forstås det som at elevene har fri tilgang til internett, og at det er dårlig eller ingen kontroll rundt bruken. Ved skole 2 sitt IKT reglement er det spesielt to punkt som er av interesse:

- *Skal brukes til ulike opplæringsformål og til personlig kontakt via e-post. Det skal brukes på en skikkelig, fornuftig og ærlig måte.*
- *Program for online prat ("Chat" som MSN, ICQ m.m.) og annen utenomfaglig interaktiv programvare kan bare benyttes etter avtale.*

Disse reglene er mer upresise enn de ved skole 1. Dette kan gi muligheter for en friere tolkning, og dermed flere misforståelser rundt skolens regler. Reglene er ifølge IKT-ansvarlig ved skolen utdaterte, og usikkerheten rundt reglementet ser ut til å være stor både blant elevene og ledelsen ved denne skolen.

Som en kan se utøves det ved skole 1 grundig kontroll over elevenes aktivitet, det er lagt inn regler og hindringer som gjør utenomfaglig bruk vanskeligere. På skole 2 har de en friere og mer åpen tilgang. Det er heller ikke satt opp noen sperringer på sosiale

medier og spill, og ifølge elevene kan de benytte PC i undervisningen stort sett når de vil. Dette gjør at mange elever sitter på ulike sosiale medier i undervisningen. Elevene sier at det er mye lesing av nettaviser og blogger, og at det til og med er noen som sitter og spiller i undervisningen. Elevene i undersøkelsen forteller at bruk av Facebook, Twitter o.l. også forekommer på skole 1 på tross av tilsynelatende strengere kontroll og begrensingsrutiner. Men det ser ut til at tilgjengeligheten og kontrollen fra lærerne er med på å begrense denne bruken til et langt mer moderat nivå.

Det kommer tydelig frem at det er forskjell på disse to skolene. Men en ser ut ifra reglene ved begge skolene at de har de samme forventningene til eleven når det gjelder bruk av IKT i skoletiden. Det kan se ut som det er i opprettholdelsen av reglementet at de største forskjellene ligger. Det ser ut som at skole 2 har en mer fri organisering, som bygger på tillit til elevene, og som gir dem mer ansvar for egen læring, enn det skole 1 gjør. Det er viktig å presisere at det her ikke er snakk om hva som er riktig eller gal måte å gjøre det på.

En vil videre se på hva elevene mener om IKT bruk på skolen, og drøfte hvilken virkning dette og tilgjengeligheten kan ha på klassemiljø, motivasjon og resultater. Det er imidlertid kan slå fast, er at elevene ved den skolen som praktiserer åpen tilgang og friere bruk har et bilde av at de stort sett kan gjøre som de vil, selv om reglene ved skolen i praksis sier det samme som ved skole 1.

6.2.2 Hva elevene mener om IKT-bruk på skolen

Elevuttalelser i forbindelse med denne undersøkelsen viser at de i stor grad forbinder IKT med sosiale medier og spill. Det er dette som opptar dem, og det er dette de hovedsakelig snakker om når en diskuterer IKT i skolen. Programmer som Word og Excel blir nesten ikke nevnt, og dersom de blir nevnt er det hovedsakelig i en negativ kontekst. Dette viser at elevenes syn på IKT ikke ser ut til å samsvare med skolen og læreplanen sin intensjon med IKT bruk.

Det virker ut fra elevundersøkelsene som elevene er usikre på hvordan IKT utfordringen best kan bli løst. Men det virker som de alle er enige i at slik det er nå, fungerer det dårlig. Elevene på begge skolene opplever at det er stort press på å være tilstede på sosiale medier til enhver tid. Elevene selv ønsker å drive med sine egne digitale

interesser også i skoletiden, men samtidig er de årvåkne nok til at de ser at dette er uheldig og ødeleggende på flere måter.

Hvilket syn elevene har på IKT bruk, avhenger av hvilken elevgruppe de tilhører. Den gruppen som har tiltro til skolen synes at blokkering av tilgang til ulike nettsider er helt greit. Det samme gjelder de som opplever mediekonflikt, de som er positive til skolen, men som sliter med å konsentrere seg når de har tilgang til internett enten via PC eller telefon. Men samtidig som de sier at blokkeringer er greit, gir de uttrykk for et ønske om å drive med ulike digitale interesser i skoletiden. Videre sier disse elevene at de ser at det er uheldig sett ut ifra et faglig ståsted. Dette viser at disse elevene har innsikt i hvilken utfordring IKT er for dem. De ser at det de ønsker og synes er kjekt, ikke alltid er fornuftig og hensiktsmessig. Den siste elevgruppen mener derimot at IKT tilgjengeligheten bør være friere. Dette er ikke overraskende da dette er en elevgruppe som har et negativt syn på skolen, de er ikke faglig motiverte og vier sin fulle oppmerksomhet til egne interesser. Dette er med å tydeliggjøre at elevene trenger hjelp til å begrense IKT bruken sin fordi de ikke klarer, eller ønsker, å gjøre det selv så lenge muligheten til å drive med digitale interesser er til stede.

Elevene i undersøkelsen sier at de er usikre på hvordan IKT bruken er tiltenkt i skolesammenheng. Samtidig sier de at bruken av IKT som skolen legger opp til er kjedelig, og lite motiverende, de ønsker mer motiverende oppgaver. Dette utdyper de med ønske om mer interessant pensum. Elevene sier at pensum i dag er “gammelt skolestoff” og de ønsker mer “moderne innhold” som de føler er nyttig i hverdagslivet. Her peker de blant annet på bilde- og videoredigering. Samtidig ser de at det de etterspør ikke nødvendigvis er like relevant i forhold til videre utdanning og til bruk i yrkeslivet. Når de blir spurt om relevansen til skolens pensum i forhold til aktuelle yrker ser de derimot at det er nyttig. Dette kan være med på å vise at elevenes faglige motivasjon ikke er så god som den burde være. Det viser at elevene har ønsker om pensumets innhold som kan være utfordrende å etterkomme, og at de ser dette selv når de blir oppfordret til å tenke på hvordan IKT kan bli brukt i skolen på en mer rasjonell måte. Det som igjen viser seg å være en utfordring er å gjøre skoletimene og arbeidsmåten mer motiverende for elevene. Dette viser at vi står overfor en stor utfordring som kunne vært aktuell å vurdere videre i en annen sammenheng; hvordan

skal en finne motiverende og fengende oppgaver til elevene, når det som interesserer dem mest er områder som ikke synes å være forenlig med skolens læringsmål?

Det ser ut som at målet med IKT i undervisningssammenheng er for dårlig formulert for elevene. De gir uttrykk for at et klarere regelverk og bedre kontrollmekanisme kan bidra til å hjelpe dem i å være mer faglig konsentrert. De trenger hjelp til å bruke IKT på en måte som samhandler med skolens målsetting, det å skape læring og oppnå et læringsutbytte. Det kommer ikke frem av undersøkelsen at dette gjelder spesielt for noen fag, det kan se ut til å være likt for alle fagene. Elevene beskriver at det å ha tilgang til PC og smarttelefon i klasserommet blir et forstyrrende element, som ikke ser ut til å ha ført med seg noen pedagogisk merverdi på den måten IKT-bruken blir praktisert på.

6.2.3 Hvordan mener elevene IKT påvirker motivasjonen, konsentrasjonen og den faglige utholdenheten?

Det en ser tydelig er at elevenes motivasjon for faglig fordypning i mange tilfeller er dårlig, og i enkelte tilfeller fraværende. Med dårlig motivasjon som utgangspunkt blir også den faglige utholdenheten og konsentrasjonen dårlig. Motivasjon, konsentrasjon og faglig utholdenhet er grunnleggende faktorer som er nødvendige for å mestre de faglige målene i læreplanen. Elevene ved begge skolene ser på bruken av IKT som en utfordring når det gjelder å konsentrere seg om skolefaglige oppgaver. Slik det ser ut bidrar ikke IKT i skolen til motivasjon og mestring for elevene, fordi det ikke er snakk om den samme IKT bruken som de kjenner fra sin hverdag. Bruken som skolen legger opp til blir oppfattet som kjedelig og uinteressant. Når typiske applikasjoner de bruker på fritiden er tilgjengelige i skoletiden velges disse fremfor arbeidet med skolefagene. De sier at de alltid er pålogget diverse sosiale medier, men at de lukker programmene når læreren kan se det. Dersom PC-en ikke er tilgjengelig bruker mange telefonene sine. Dette belyser en rekke problemer både elevene selv og skolen står ovenfor. Skolene må få på plass bedre retningslinjer og kontrollmekanismer for å sikre seg at IKT i skoletiden ikke motarbeider skolens overordnede mål, læring og faglig utvikling. Det kan se ut som om at det kreves mye planlegging for å få til en praksis som kombinerer områdene IKT, motivasjon og læringsutbytte. Det viser seg at tilgjengeligheten er avgjørende for hvor mye tid elevene bruker på utenomfaglige aktiviteter. Konsekvensen av fri tilgang er høy bruk av utenomfaglig aktivitet.

Mange elever ser ut til å ha en begrenset evne til faglig utholdenhet. Med en gang noe blir oppfattet som uinteressant eller kjedelig mister de motivasjonen. Det er viktig å presisere at det er store elevvariasjoner i evnen til faglig utholdenhet og motivasjon. De elevene som er positive til skolen klarer oftest å begrense seg selv, og bruke IKT på en fornuftig og læringsfremmende måte.

6.2.4 Klassemiljø og digital aktivitet

I studien brukte skole 1 et tradisjonelt klasserom hvor IKT ble benyttet som en datastøttet instruksjon for å understøtte eksisterende undervisning, mens skole 2 så ut til å fokusere mer på det konstruktive klasserom med friere bruk av IKT. Denne forskjellen på klasseromsundervisningen sammen med implementeringen av, og kontroll over IKT bruken i undervisningen, kan være med på å forklare forskjellen på klassemiljøet og de faglige resultatene på de to skolene.

Elevene ved skole 2 bruker ord som bråk og uro når de skal beskrive situasjonen i klasserommet. De beskriver en uro som følge av dårlig konsentrasjon, motivasjon og utholdenhet rundt det faglige. Mange sitter på sosiale medier og spill i timene. Manglende blokkeringer av ulike nettsider ser ut til å medføre at elevene får et selvdisiplinproblem. Selv om begge skolene sier at utenomfaglig bruk ikke er tillat uten godkjenning fra lærer, blir det utøvd i større grad ved skole 2 enn ved skole 1. Årsaken kan være at tilgjengeligheten av digitale medier og elevenes varierte bruksformer fra fritidsbruken knyttes til en generell forståelse av digital kompetanse. Det vil si at det å søke, produsere og kommunisere med digitale medier er definert som viktige elementer i digital kompetanse uten at det blir knyttet til en bestemt kontekst. De elevene som vil, og forsøker å følge med i undervisningen blir ofte forstyrret av de som driver med utenomfaglig aktivitet i undervisningstiden, da deres aktivitet tiltrekker seg oppmerksomheten. Det kan stilles spørsmål til hva som er årsaken til denne uroen. Kan dette skyldes IKT alene, eller er det flere faktorer som spiller sammen her? Sannsynligvis kan en peke på forskjellige faktorer, men det kan tenkes at flere av faktorene har sammenheng med IKT bruk, da spesielt den bruken som ikke er skolerelatert.

Som nevnt tidligere har en i klasserommet flere forskjellige typer elever. Disse elevene har forskjellige interesseområder, og forskjellig grad av tiltro til skolen. De elevene som ikke har tiltro til skolen, har en naturlig tiltrekningskraft mot egne interesser. Det viser seg også ut ifra denne studien at disse elevene oftere er med på mobbing av læreren. Dette kan tyde på at enkelte av disse elevene bidrar til å lage uro og dårlig stemning i klasserommet. I tillegg driver disse elevene oftere med utenomfaglige aktiviteter på internett, noe som ifølge medelevene virker forstyrrende og ødeleggende for roen og konsentrasjonen til resten av klassen. Det er spesielt vanskelig å stille krav til elevene med tiltro til media, om at IKT kun skal bli faglig brukt. Dette er en gruppe elever som har hele oppmerksomheten sin på det som opptar dem, sine egne interesser som ikke ser ut til å samkjøre med skolen sine målsetninger. En ser her klart at dette er et stort problem. Spesielt går nok dette utover de elevene i klassen som opplever en mediekonflikt. Disse har lett for å bli forstyrret, og dermed miste motivasjonen og konsentrasjonen for skolearbeidet. Dersom de faller ut av undervisningen, eller ikke klarer å konsentrere seg, har de lettere for å starte med aktiviteter som ikke er faglig relaterte. De opplever at de ikke har nok selvdisciplin til å stå imot den fristelsen IKT utgjør for dem. En ser her at dette ser ut til å være en viktig faktor som går utover klassemiljøet, og som skaper en forstyrrende atmosfære for elevene. En kan kanskje si at det blir en ond sirkel, som ser ut til å dra med seg stadig flere elever. Desto flere elever som ikke er til stede mentalt på det som skjer i undervisningen, jo mer uro blir det, og vanskeligere kan det bli for resten av elevene å konsentrere seg.

Elevene i undersøkelsen uttrykker at de ikke vet hvordan de skal løse oppgaver i skolesammenheng ved hjelp av IKT. På den andre siden uttrykker de selv at de har god digital kunnskap. De er trygge på seg selv når det kommer til digitale ferdigheter, og føler at de mestrer det. De er flinke å tilegne seg kunnskaper om det som interesserer dem. Som nevnt tidligere i oppgaven ligger det både mestringsfølelse, og status i det å ha digitale ferdigheter. Elevene som vokser opp nå er blitt kalt “homo zappiens”, og det er nok ikke uten grunn. I dag har “alle” tilgang på datamaskin, barn er vokst opp i en verden som er mye mer digitalisert enn den var da tidligere generasjoner vokste opp. Dette gjør at de i utgangspunktet har en god digital forståelse. Mange elever i dagens skole ser allikevel ikke ut til å vite hvordan de skal sette opp et enkelt regneark, og som denne studien er med å vise er det ikke den digitale forståelsen til elevene som mangler,

men det er motivasjonen, viljen og utholdenheten til å tilegne seg kunnskaper innen skolerelaterte programmer.

Det kan videre være interessant å nevne at det er en markant forskjell på standpunkt karakterene i enkelte fag på disse to skolene. Det er skole 1 som scorer høyest i de fleste fag, der hvor de også tilsynelatende har best kontroll over elevenes IKT-bruk i klasserommet. Hvilke årsakssammenhenger vi har mellom IKT-bruk og resultater er vanskelig å avgjøre, men det kan se ut som at de elevene som bruker mest tid på PC og internett, både på skolen og fritid, i stor grad oppnår lavere karakterer.

6.3 Konklusjon

Det står i læreplanen at IKT skal være lett tilgjengelig i alle fag⁵⁵ (Kunnskapsdepartementet, 2014). Læreplanen legger imidlertid opp til en åpen tolkning av hvordan IKT skal bli brukt i klasserommet. Det er stort fokus på å få IKT inn i klasserommet, men paradokset er at det er lite fokus på hvordan det skal brukes når det er der. Det kommer tydelig frem av denne studien at dette skaper store utfordringer. Denne studien er utført på to skoler i samme kommune. Innføringen av IKT på disse to skolene ser ut til å ha blitt gjort på ulike måter både i form av regelverk og opprettholdelse av reglene. Når det fremkommer så tydelige forskjeller på to skoler i samme kommune kan en naturlig tenke seg hvor mange ulike måter som finnes innen implementering og praktisering av IKT i skolen innenfor våre landegrenser. Det kan se ut som måten skolen tolker læreplanen på kan være noe av forklaringen til problemene elevene opplever, og at det kan ha en sammenheng med elevenes syn på hvordan IKT fungerer på den aktuelle skolen.

Elevene peker på at uklare retningslinjer og regler gjør dem usikre på hvordan IKT skal bli brukt, og til hvilket formål det skal tjene. Uklare retningslinjer, sammen med økt krav om at IKT skal bli tatt i bruk i undervisningen skaper uklare grenseoppganger.

---

⁵⁵ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/tema/grunnopplaring/satsingsomrader/program-for-digital-kompetanse-.html?id=279659>

Noen elever etterlyser mer grenser og kontroll, og sier at det ville hjulpet dem å holde den faglige konsentrasjonen oppe. Læringsutbyttet ser også ut til å variere ut ifra hvilken tolkning skolen har med tanke på bruk av IKT i undervisningen.

Det er også mye fokus på å møte elevene der de er for å oppnå motivasjon og engasjement i undervisningssammenheng. Motiverte elever er som kjent en forutsetning for å oppnå gode lærings situasjoner. Det er et ønske om at en kan oppnå et godt læringsutbytte ved å ta i bruk de verktøy som er en stor del av deres digitale hverdag. Det er allikevel uklart om dette er tilfelle, det er mange pågående debatter rundt dette emnet. PISA undersøkelser viser blant annet til at norske elever har dårligere faglig motivasjon og at disiplinen på norske skoler er dårligere enn i mange andre OECD land. Denne undersøkelsen viser også at norske elever ligger langt over gjennomsnittet når det gjelder å trives med det sosiale miljøet på skolen.⁵⁶ Det siste punktet kan være med på å vise at elevene sin skolehverdag i stor grad dreier seg om det sosiale aspektet, de er opptatt av at det skal være gøy på skolen. Når skolearbeidet blir kjedelig eller krevende mister de konsentrasjonen og utholdenheten til å konsentrere seg om det faglige, og når de i tillegg har internett lett tilgjengelig er veien kort for å begynne med andre aktiviteter. Fristelsene blir for store og viljestyrken for liten til å holde fokuset på de undervisningsmål som er satt. Denne studien viser tydelig at fri bruk av internett fører til utstrakt bruk av slike utenomfaglige aktiviteter, og at mye av undervisningstiden går med til ting som ikke angår fagteksten. Fritidskulturen kommer lettere inn i skolesituasjonen dersom det er åpent internett i klasserommet. Denne undersøkelsen har vist hvor ødeleggende dette kan være, elevene uttrykker uro og bråk som følge av mye utenomfaglig aktivitet.

Denne studien er med på å vise at IKT, slik det blir brukt i de skolene som her er undersøkt, ser ut til å virke mot sin hensikt. Elevene sine utsagn støtter resultatene fra PISA undersøkelsen som omhandler faglig motivasjon og utholdenhet, elevene gir uttrykk for at IKT er et element som kan være ødeleggende for læringsutbyttet på gitte punkter. De lever i en digital tidsalder hvor bruk av sosiale medier og spill er svært utbredt. De bruker mye tid på disse mediene på fritiden, og presset er stort på å være

---

⁵⁶ http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/veiledninger_brosjyrer/2002/pisa-undersokelsen-utfordringer-for-skol.html?id=87878

pålogget til enhver tid. Elevene selv har i varierende grad ønske om å være på disse mediene også i skoletiden. De elevene som opplever mediekonflikt opplever i størst grad dette som problematisk. Disse elevene ønsker å oppnå gode resultater, men motivasjonen er for liten og fristelsene for store til å drive med utenomfaglige IKT aktiviteter. Dette går utover deres evne til å konsentrere seg om det faglige.

Elevene synes selv å ha god selvinnsikt. De ser at datamaskinen kan være et godt læringsverktøy, men at det fører med seg mange andre elementer som drar oppmerksomheten bort fra det faglige. De etterlyser grenser og kontrollmekanismer fra lærerne og mener at dette kunne hatt en positiv innvirkning på klassemiljøet. De sier at den utenomfaglige bruken varierer etter hvilken lærer de har, og at de trenger hjelp til å begrense nettbruken sin, noe som også viser at klasseledelse er et viktig element for å hjelpe elevene å holde oppmerksomheten på det faglige. De etterlyser også en helhetlig og gjennomtenkt strategi for bruk av digitale hjelpemidler i undervisningen som en kilde for nye læringsprosesser og måter å skape/utvikle ny kunnskap på. Elevene synes å trenge en lærer med klare forventninger og krav, god digital kompetanse og en strengere kontroll rundt bruken av IKT. Det kan se ut som at ansvaret i å velge mellom fritidsbruk og skolerelatert bruk av IKT blir for stort for elevene å bære. De mangler motivasjon og faglig utholdenhet til å ta ansvar for egen læring.

Måten den digitale bruken i klasserommet i dag fungerer på, ser ut til å gå på bekostning av basisfagene og ikke som et verktøy for å styrke dem. Skolen har som mål at elevene skal bruke IKT som et verktøy for å fremme læring, elevene synes derimot at den forventede bruken er kjedelig. De uttaler at de synes lærerne har lav digital kompetanse, men det ser ut til at det er forventningene til IKT bruk som er motstridende. Lærerne fokuserer på målrettede metoder som skal gi svar på pedagogiske oppgaver, men elevene ønsker mer mediefag. De mangler interesse og motivasjon for å tilegne seg de kunnskaper som må til for å benytte skolerelaterte programmer.

Karakterforskjellene mellom skolene gjør også at en kan stille seg spørrende til om friere bruk av IKT er rett vei å gå. Som sett tidligere er det mye som indikerer at resultatene går ned som følge av mer åpen bruk av IKT i skolen. En ser at dette henger sammen med den virkningen IKT har på elevenes evne til konsentrasjon, faglig utholdenhet og den uro som utstrakt bruk av utenomfaglige IKT aktiviteter kan føre til.

Manglende kunnskap og vilje til det som er den tiltenkte intensjonen ved IKT bruk ser også ut til å spille inn på elevenes motivasjon til å bruke IKT på riktig måte. En ser også at det kan foreligge en konflikt mellom elev og lærer i deres forventninger til hvordan IKT skal brukes. En ser i denne studien at elevene på indirekte måte ber om hjelp til å løse denne konflikten. De ser at det er uheldig for dem, men klarer ikke selv å begrense seg. Det kan se ut som at det ved innføringen av IKT har dukket opp problemområder som ikke har blitt forutsett og gjennomtenkt. Innføringen av IKT bar med seg en intensjon om å endre praksis på skolene som en kilde for nye læringsprosesser og måter å skape kunnskap på. Denne studien viser at bruk av IKT kan ha ført til pedagogiske utfordringer med tanke på det å fremme læring hos elevene. Det kan se ut som stadig flere blir klar over ringvirkningene IKT byr på. Et betydelig flertall av skoleledere i Norge mener at bruk av IKT er viktig for elevenes ansvar for, og strukturering av egen læring, for deres samarbeids -og organisasjonsevner, og for å gjøre læringen mer interessant (SITES 2006)⁵⁷. En undersøkelse i ettertid viser derimot at desto lengre skolene har blitt eksponert for IKT, desto mer har denne optimismen avtatt (Voogt, 2008).

Det er mange ulike hindringer som ligger til grunn for at en realisering av skolens pedagogiske målsetninger ikke blir nådd på en tilfredsstillende måte med tanke på bruk av IKT i undervisningen. Denne studien viser at noe av denne hindringen ligger hos elevene selv, men at også skolene må ta en del av skylden. IKT i skolen ser ikke ut til å være implementert på en faglig forsvarlig måte. Det ser ut til at en felles forståelse av læreplanen med en klar pedagogisk ramme som beskriver hvordan bruken av IKT i undervisningen skal foregå, kan være avgjørende for om elevene klarer å konsentrere seg og dermed klare å fokusere og ha vilje nok til å arbeide mot skolens langsiktige mål. Det er stort engasjement og mye vilje rundt IKT bruken i skolen fra flere hold, men veien for å oppnå en hensiktsmessig bruk ser ut til å være kronglete og lang. Denne studien kan bidra til å forstå kompleksiteten rundt bruken av IKT i klasserommet. Det bør formuleres grundig i læreplanen hvordan IKT skal brukes, og begrenses, elevene må få klare retningslinjer om hva de skal gjøre til enhver tid når de bruker IKT, oppgavene må være motiverende og elevene må få tett oppfølging slik at de klarer å

57

http://www.udir.no/Upload/Forskning/Internasjonale_undersokelser/5/SITES_norsk_rapport_sammendrag.pdf?epslanguage=no

konsentrere/motivere seg slik at viljen og forutsetningene for læring er tilstede. Dette kan være faktorer som kan medvirke til å oppnå målsetningen om at IKT kan gi økt læringsutbytte for elevene.

6.4 Veien videre

Jeg startet innledningsvis med å vise til et sitat fra Thomas Edison. Sitatet er med på å indikere at det for over hundre år siden ble forespeilt en vesentlig endring i skolen, en endring mot den digitale verden. Viljen og engasjementet for å få til en slik endring lever fortsatt blant mange ulike aktører den dag i dag, men fortsatt ser det ut til at det er en lang vei å gå.

Jeg opplever at denne undersøkelsen kan være et viktig bidrag for å forstå hvordan IKT i skolen er for elevene. Det kommer tydelig frem at det for elevene ikke er løst på en optimal og læringsfremmende måte. Jeg mener at det må en omfattende endring til for å gjøre IKT til et velfungerende verktøy i den pedagogiske andedam. Dette gjelder både i integreringen av IKT i læreplan og ikke minst hvordan IKT praktisk skal brukes i skolehverdagen. Samtidig er det et sentralt emne i denne studien at elevene sliter med dårlig motivasjon og jeg mener det bør settes fokus på målrettet arbeid for å øke deres faglige utholdenhet.

For å få til dette er det kanskje nødvendig å redusere, eller i det minste omstrukturere IKT bruken, inntil en pedagogisk og konkret handlingsplan for IKT bruk i skolen foreligger.

Avslutningsvis ønsker jeg å rette fokus mot tre områder for videre oppfølging:

- Hvordan få de elevene som har tiltro til media mer faglig konsentrerte?
- Hvordan gjøre undervisningen mer interessant og motiverende for elevene?
- Hvilke forskjellige måter har ulike skoler tolket IKT bruk i læreplanen på, og er det noen av disse som utmerker seg på en positiv måte pedagogisk sett?

7.0 Vedlegg

7.1 Litteraturliste

Ainslie, G. (2001). *Breakdown of will*. Cambridge New York: Cambridge University Press.

Andersson, B. (2001). *Ungdomarna, skolan och livet*. Stockholm: HLS Förlag.

Atchley, P. (2010). You Can` t multitask, so stop trying. Hentet 09/03, 2014, fra <http://blogs.hbr.org/2010/12/you-cant-multi-task-so-stop-tr/>

Bang, H. (2011). *Organisasjonskultur* (4 utg utg.). Oslo: Universitetsforl.

Befring, E. (2007). *Forskningsmetode med etikk og statistikk*. 2. utg. Oslo: Det Norske Samlaget.

Berg, G. (1999). *Skolekultur: Nøkkelen til skolens utvikling*. Oslo: Ad notam Gyldendal.

Bones, H. (2010). Hentet fra http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/troms_og_finnmark/1.7071889

Bråten, I. (2002). Ulike perspektiver på læring. *Læring i sosialt, kognitivt og sosialt-kognitivt perspektiv* (). Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

Connected learners: A step-by-step guide to creating a global classroom. Sandvika: Powerfull learning practice.

Creswell, J. W. (2008). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (3rd utg.). Upper Saddle River, N.J.: Pearson.

Creswell, J. W. (2009). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (3rd utg.). Los Angeles: Sage.

Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting mixed methods research* (2nd utg.). Los Angeles: Sage.

- Csikszentmihalyi, M., & Jackson, S. A. (1999). Flow in sports: The keys to optimal experiences and performances. *Champaign, IL: Human Kinetics*,
- Csikszentmihalyi, M. (1990). *Flow: The psychology of optimal experience*. New York: HarperPerennial.
- Dalaaker, D., & Senter for IKT i utdanningen. (2012). *Monitor 2012: Elever skal synes: Hvordan kan IKT utvikle kompetanse i skolen?* Tromsø: Senter for IKT i utdanningen.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). Intrinsic motivation and self-determination in human behavior., 371.
- Det kongelige kunnskapsdepartementet. IKT og digital kompetanse. Hentet 05/26, 2014, fra <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/tema/grunnopplaring/satsingsomrader/program-for-digital-kompetanse-.html?id=279659>
- Det kongelige kunnskapsdepartementet. (2004). Stortingsmelding 30. Hentet 05/26, 2014, fra <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/20032004/stmeld-nr-030-2003-2004-/4/2.html?id=404459>
- Det kongelige kunnskapsdepartementet. (2009). Utdanningslinja. Hentet 05/26, 2014, fra <http://www.regjeringen.no/pages/2202348/PDFS/STM200820090044000DDDPDFS.pdf>
- Eikeseth, U. (2012). Her går det galt når åttandeklassen multitasker. Hentet 09/03, 2014, fra <http://www.forskning.no/artikler/2012/oktober/338076>
- Elstad, E. (2006). Understanding the nature of accountability failure in a technology-filled, laissez-faire classroom: Disaffected students and teachers who give in. *Journal of Curriculum Studies*, 38(4), 459-481.
- Elstad, E. (2008). Building self-discipline to promote learning: Students' volitional strategies to navigate the demands of schooling. *Learning Inquiry*, 2(1), 53-71.

- Elstad, E. (2012). Elevers selvdisciplin og lærerens rolle. Hentet 09/03, 2014, fra http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_nr_2-2012/5502-BS-2-12-web-ny_Elstad.pdf
- Engelsen, B. U. (2002). *Kan læring planlegges: Arbeid med læreplaner - hva, hvordan, hvorfor* (4 utg. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.
- Erstad, O., Kløvstad, V., Kristiansen, T., Søby, M., & Monitor, I. (2005). *ITU monitor 2005: På vei mot digital kompetanse i grunnopplæringen* Universitetsforlaget.
- Erstad, O. (2005). *Digital kompetanse i skolen: En innføring*. Oslo: Universitetsforl.
- Erstad, O., Forsknings- og kompetansenettverk for IT i utdanning, & Universitetet i Oslo . Pedagogisk forskningsinstitutt. (2000). Den langsomme eksplosjonen: Innovative læringsmiljøer med bruk av IKT - to kasusstudier fra videregående skole. *rapport 11*, 266.
- Fladberg, K. L. (2012). Fyller skoletimene med datamoro. Hentet 20/04 fra <http://www.dagsavisen.no/samfunn/fyller-skoletimen-e-med-datamoro/>
- Frønes, T., Narvhus, E., & Jetne, Ø. (2011). Kortrapport. Elever på nett. Digital lesing i PISA 2009. *Oslo.Uio*,
- Furnham, A., & Bradley, A. (1997). Music while you work: The differential distraction of background music on the cognitive test performance of introverts and extraverts. *Applied Cognitive Psychology*, 11(5), 445-455.
- Goodlad, J. Læreplanens fem ansikter. Hentet 09/03, 2014, fra http://www.udir.no/Upload/5/videreutdanning_ramboll.pdf?epslanguage=no
- Gripsrud, G., Olsson, U. H., & Silkoset, R. (2004). Metode og dataanalyse.
- Grønmo, S. (2004). *Samfunnsvitenskapelige metoder* Fagbokforlaget.

Håland, Sverre & Rosvold, Jan Sigurd. (2006). Bruk av lego mindstorms i natur-og miljøfag på 9.trinn. Hentet 09/03, 2014, fra

<http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/152315/1/HaalandRosvold.pdf>

Halkier, B. (2008). *Fokusgrupper* (2 udg. utg.). Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Hatlevik, O., & Skaug, J. H. (2012). Elever skal synes. Hentet 09/03, 2014, fra

<http://www.slideshare.net/jhskaug/lansering-av-monitor-2012-elever-skal-synes>

Hattie, J. (2013). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement* Routledge.

Hoëm, A., & Beck, C. W. (2001). *Samfunnsrettet pedagogikk - nå*. Vallset: Oplandske bokforl.

Holm, B. S. (2011). Børns bruk av av interaktive medier. Hentet 09/03, 2014,

fra http://www.ituarkiv.no/Aktiviteter/Foredrag/t1005634632_8.html

Itō, M. (2009). *Living and learning with new media: Summary of findings from the digital youth project* MIT Press.

Itō, M. (2010). *Hanging out, messing around, and geeking out: Kids living and learning with new media* MIT press.

Ito, M., Gutiérrez, K., Livingstone, S., Penuel, B., Rhodes, J., Salen, K., . . . Watkins, S. C. (2013). *Connected learning: An agenda for research and design* Digital Media and Learning Research Hub.

Johannesen, M., Øgrim, L., Bjarnø, V., & Giæver, T. H. (2009). *Didiktikk: Digital kompetanse i praktisk undervisning* (2 utg. utg.). Bergen: Fagbokforl.

Johannesen, M., Øgrim, L., Bjarnø, V., & Giæver, T. H. (2009). *Didiktikk: Digital kompetanse i praktisk undervisning* (2 utg. utg.). Bergen: Fagbokforl.

Johnson, R. B., Onwuegbuzie, A. J., & Turner, L. A. (2007). Toward a definition of mixed methods research. *Journal of Mixed Methods Research*, 1(2), 112-133.

- Karlsdóttir, R., & Moen, T. (2011). Sentrale aspekter ved kvalitativ forskning.
- Krokan, A. (2012). *Smart læring: Hvordan IKT og sosiale medier endrer læring*. Bergen: Fagbokforl. Vigmostad og Bjørke.
- Krumsvik, R. (2013). Sammenhengen mellom IKT-bruk og læringsutbytte. Hentet 09/03, 2014, fra <http://www.ks.no/tema/Skole-og-oppvekst/Skole/Videregaende-opplaring/FoU-Sammenhengen-mellom-IKT-bruk-og-laringsutbytte/>
- Krumsvik, R. J. (2007). *Skulen og den digitale læringsrevolusjonen* Universitetsforlaget.
- Krumsvik, R., Ludvigsen, K. & Urke, B. H. (2011). Klasseleing og IKT i vidaregåande opplæring. Hentet 09/03, 2014, fra http://folk.uib.no/pprrk/Forskningsrapport_klasseleing_og_IKT.pdf
- Kunnskapsdepartementet. (2011). Motivasjon – mestring – muligheter. Hentet 09/03, 2014, fra <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2010-2011/meld-st-22-2010--2011.html?id=641251>
- Kvale, S. og Brinkmann, S. (2010) det kvalitative forskningsintervju (2. utg). *Gyldendal Akademisk: Oslo*,
- Lillesund, M. (2008). Hentet 28/04I fra <http://www.idg.no/computerworld/article96445.ece>
- Lovdata. (2000). Opplæringsloven. Hentet 05/26, 2014, fra <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>
- Lund, A. (2011). Hva skal vi med IKT i skolen? Hentet 09/03, 2014, fra http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_nr_4_11/B_S_0411_Lund.pdf
- Lyngsnes, K. M., & Rismark, M. (2007). *Didaktisk arbeid* (2 utg utg.). Oslo: Gyldendal.
- Mayer, R. E. (2009). *Multimedia learning* Cambridge university press.

- Mikkelsen, S. (2012). Skolen trenger sosiale medier. Hentet 09/03, 2014, fra <http://www.universitetsavisa.no/forskning/article15115.ece>
- Nordahl, T., & Holtoug, A. G. (2012). *Eleven som aktør: Fokus på elevens læring og handlinger i skolen* (2 udg. utg.). København: Hans Reitzels Forl.
- Øia, T., & Strandbu, Å. (2007). *Ung i norge: Skole, fritid og ungdomskultur*. Oslo: Cappelen akademisk forl.
- Ophir, E., Nass, C., & Wagner, A. D. (2009). Cognitive control in media multitaskers. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 106(37), 15583-15587. doi: 10.1073/pnas.0903620106; 10.1073/pnas.0903620106
- Østerud, S., & Ludvigsen, S. (2000). *Ny teknologi - nye praksisformer: Teoretiske og empiriske analyser av IKT i bruk*. Oslo: Forsknings- og kompetansenettverk for IT i utdanning, Universitetet i Oslo : Pedagogisk forskningsinstitutt.
- Otnes, H. (2009). *Å Være digital i alle fag* Universitetsforlaget.
- Parker, A., & Tritter, J. (2006). Focus group method and methodology: Current practice and recent debate. *International Journal of Research & Method in Education*, 29(1), 23-37.
- Patel, R., Davidson, B., & Larsen, F. B. (2001). *Forskningsmetodikkens grunnlag: å planlegge, gjennomføre og rapportere en undersøkelse* Universitetsforl.
- Postholm, M. B. (2010). *Kvalitativ metode: En innføring med fokus på fenomenologi, etnografi og kasusstudier* Universitetsforlaget.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants part 1. *On the Horizon*, 9(5), 1-6.
- Prensky, M. (2006). *Don't bother me, mom, I'm learning!: How computer and video games are preparing your kids for 21st century success and how you can help!* Paragon House New York.

Prensky, M. (2012). Digital natives, digital immigrants.

<http://www.Marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.Pdf>,

Ritchel, M. (2010). Growing up digital, wired for distraction. Hentet 09/03, 2014, fra

http://www.nytimes.com/2010/11/21/technology/21brain.html?pagewanted=all&_r=1&

Roaldset, D. (2013). Skolekulturen - en indikator på skolens sunnhetstilstand. Hentet 26/05, 2014,

fra https://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_2-2013/BS-2-13_web_Roaldset.pdf

Roe, A., & Kjærnsli, M. (2010). *På rett spor: Norske elevers kompetanse i lesing, matematikk og naturfag i PISA 2009*. Oslo: Universitetsforl.

Ross, A. (2000). *Curriculum: Construction and critique* Psychology Press.

Sæterås, K. B. (2011). PC i vidaregåande skule: Hovudsakleg fagleg eller ikkje-fagleg bruk?

Sanger, L. (2010). Individual knowledge in the internet age. *Educause Review*, 45(2), 14-24.

Schreurs, N. (2008). Pc forstyrrer skoleelevne. Hentet 05/26, 2014,

fra <http://www.idg.no/nyheter/article84052.ece>

Selwyn, N. (2010). *Schools and schooling in the digital age: A critical analysis* Routledge.

Senechal, D. (2010). The most daring education reform of all. *American Educator*, 34(1), 4-16.

Sherry, T. (1995). Life on the screen: Identity in the age of the internet. *NY etc.: Cop*,

Shortland, M. (1987). No business like show business. *Nature*, 328, 213-214.

Silverman, D. (2011). *Interpreting qualitative data* Sage.

- Statistisk Sentralbyrå. (2010). Norsk mediebarometer 2010 spill, tekst-TV og telefon. Hentet 09/03, 2014, fra <http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/sa121/spill-tekst.pdf>
- Statistisk Sentralbyrå. (2011). Norsk mediebarometer 2010. Hentet 09/03, 2014, fra <http://www.ssb.no/kultur-og-fritid/artikler-og-publikasjoner/norsk-mediebarometer-2010>
- Stensaasen, S., & Sletta, O. (1996). Gruppeprosesser. *Læring Og Samarbeid i Grupper*,
- Stewart, D. W., Rook, D. W., & Shamdasani, P. N. (2007). Focus groups: Theory and practice. *ol. 20*, 188.
- Tapscott, D. (2008). Growing up digital: The rise of the net generation. *D. Buckingham, Introducing Identity, the John D. and Catherine T. MacArthur Foundation Series on Digital Media and Learning*, , 13.
- Teddlie, C., & Tashakkori, A. (2009). *Foundations of mixed methods research: Integrating quantitative and qualitative approaches in the social and behavioral sciences* Sage Publications Inc.
- Tessem, L. B. (2011). Forstyrres av digitale fristelser. Hentet 09/03, 2014, fra <http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Forstyrres-av-digitale-fristelser-6709109.html#.Uxx00fmHim4>
- Tønnessen, E. S. (2007). *Generasjon. com: Mediekultur blant barn og unge* Universitetsforlaget.
- Turkle, S. (2012). *Alone together: Why we expect more from technology and less from each other* Basic books.
- Turkle, S. (2012). Connected, but alone? Hentet 09/03, 2014, fra http://www.ted.com/talks/sherry_turkle_alone_together
- Utdanningsdirektoratet. Nasjonale læreplaner og grunnleggende ferdigheter. Hentet 09/03, 2014, fra <http://www.udir.no/Lareplaner/Grunnleggende-ferdigheter/>

- Utdanningsdirektoratet. (2003). Elevundersøkelsen 2003. Hentet 09/03, 2014, fra <http://www.udir.no/Tilstand/Internasjonale-studier-/PISA-2003-En-alvorlig-utfordring-for-norsk-skole-2004/>
- Utdanningsdirektoratet. (2011). Elevundersøkelsen 2011. Hentet 09/03, 2014, fra <http://www.udir.no/Tilstand/Forskning/Rapporter/NTNU/Elevundersokelsen-2011---analyse-av-resultatene/>
- Utdanningsdirektoratet. (2012). Elevundersøkelsen 2012. Hentet 09/03, 2014, fra <http://www.udir.no/Tilstand/Forskning/Rapporter/NTNU/Elevundersokelsen-2012---analyse-av-mobbing-uro-og-diskriminering/>
- Vavik, L., & Arnesen, T. (2012). Det evige og det flyktige – IKTs rolle i skolen. Hentet 09/03, 2014, fra http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_nr_1_11/B_S_1-12/UTD-BedreSkole-0112-WEB_Vavik_Arnesen.pdf
- Veen, W. (2007). Homo zappiens. learning and knowledge the digital mindset. Hentet 09/03, 2014, fra <http://www.oecd.org/edu/ceri/38337941.pdf>
- Vestby, G. M. (1998). *Jentene, guttene og it-begrepene: En undersøkelse av ungdoms forståelse av informasjonsteknologi* NIBR.
- Vestre, S. E., & Beck, C. W. (2008). *Skolen i aftenlandet?: Artikkelsamling med ukorrekte innfallsvinkler*. Oslo: Didakta norsk forl.
- Vestre, S. E., & Beck, C. W. (2008). *Skolen i aftenlandet?: Artikkelsamling med ukorrekte innfallsvinkler*. Oslo: Didakta norsk forl.
- Voogt, J., & Knezek, G. (2008). *International handbook of information technology in primary and secondary education* Springer.
- Wibeck, V. (2010). Fokusgrupper: Om fokuserade gruppintervjuer som undersökningsmetod.

Woerkom, A. V. (2005). Thoughts on a theory of multiple selves. Hentet 09/03, 2014, fra <http://astridvanwoerkom.wordpress.com/2005/05/05/thoughts-on-a-theory-of-multiple-selves/>

Wrengbro, V. (Juni, 2012). Hvordan begrunnes og defineres kompetanse? Hentet 09/03, 2014, fra <https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/30687/Wrengbro-Master.pdf?sequence=1>

Wymer, P. (1991). *Never Mind the Science, Feel the Experience*,

Ziehe, T., Jacobsen, J. C., & Fink, H. C. (2005). *Øer af intensitet i et hav af rutine: Nye tekster om ungdom, skole og kultur* Politisk revy.

7.2 Rektorbrev

Stord 28. november 2012

Til rektor:

Innbydelse til deltagelse i prosjektet "Learning in the 21st century"

I Norge har vi vært raske til å gjennomføre ganske omfattende endringer der elevenes tilgang til informasjonsteknologi har blitt tillagt stor betydning, spesielt i videregående utdanning. Noen skoler har bestemt at elevene skal ha åpen internettilgang i de fleste fag. Samtidig rapporterer mange skoler om negative erfaringer knyttet til at elevene har vanskelig for å konsentrere seg om skolearbeidet.

Høgskolen Stord/Haugesund har fått i oppdrag å gjennomføre prosjektet " Learning in the 21st century". I den forbindelse har vi valgt å samarbeide med Utdanningsforbundet, Foreldreorganisasjonen og Elevorganisasjonen for å få fram deres synspunkter. I tillegg har vi med oss en gruppe internasjonalt anerkjente pedagoger med særlig kompetanse på lærerprofesjon og praksis. Vi mener at diskusjonen har i alt for stor grad blitt dominert av IKT- industrien og forskere på teknologiledelse.

Det første målet med prosjektet er å kartlegge hvordan elever og lærere i Norge og Finland opplever situasjonen. Deretter vil vi identifisere og beskrive eksempel der elevenes digitale erfaringer brukes positivt for å nå skolens målsetninger.

Ved å si ja til deltagelse i prosjektet, får skolen tilgang til alle eksempler på god praksis, metodiske opplegg og forslag til tiltak som kan komme skolens faglige praksis til nytte.

Det vi ber om er å få gjennomføre en spørreundersøkelse for elevene som går i 2.klasse på videregående/siste året i grunnskolen.

Prosjektet er finansiert av Norges Forskningsråd (NFR) og Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste (NSD) har klarert innsamlingen av data. Det er viktig å merke seg at alle data blir anonymisert. Enkeltelever, enkeltklasser eller enkeltskoler blir ikke gjenstand for separate analyser, men inngår i en nordisk sammenligning.

Med vennlig hilsen

Lars Vavik

prosjektleder

7.3 Søknad NSD

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS
NORWEGIAN SOCIAL SCIENCE DATA SERVICES

Harald Hårfagres gate 29
N-5007 Bergen
Norway
Tel: +47-55 58 21 17
Fax: +47-55 58 96 50
nsd@nsd.uib.no
www.nsd.uib.no
Org.nr. 985 321 884

Lars Vavik
Studieområde lærer
Høgskolen Stord/Haugesund
Klingenbergvegen 8
5414 STORD

Vår dato: 11.04.2013

Vår ref: 33818 / 3 / HIT

Deres dato:

Deres ref:

TILBAKEMELDING PÅ MELDING OM BEHANDLING AV PERSONOPPLYSNINGER

Vi viser til melding om behandling av personopplysninger, mottatt 12.03.2013. Meldingen gjelder prosjektet:

33818	<i>Hvordan kan elevers digitale hverdag føre til økt læring innenfor skolens IKT bruk?</i>
Behandlingsansvarlig	<i>Høgskolen Stord/Haugesund, ved institusjonens øverste leder</i>
Daglig ansvarlig	<i>Lars Vavik</i>
Student	<i>Kay Arne Wold</i>

Etter gjennomgang av opplysninger gitt i meldeskjemaet og øvrig dokumentasjon, finner vi at prosjektet ikke medfører meldeplikt eller konsesjonsplikt etter personopplysningslovens §§ 31 og 33.

Dersom prosjektopplegget endres i forhold til de opplysninger som ligger til grunn for vår vurdering, skal prosjektet meldes på nytt. Endringsmeldinger gis via et eget skjema, <http://www.nsd.uib.no/personvern/meldeplikt/skjema.html>.

Vedlagt følger vår begrunnelse for hvorfor prosjektet ikke er meldepliktig.

Vennlig hilsen

Vigdis Namtvedt Kvalheim

Hildur Thorarensen

Kontaktperson: Hildur Thorarensen tlf: 55 58 26 54

Vedlegg: Prosjektvurdering

Kopi: Kay Arne Wold, Høgenapveien 11, 5563 FØRRESFJORDEN

Personvernombudet for forskning

Prosjektvurdering - Kommentar

Prosjektnr: 33818

Personvernombudet kan ikke se at det i prosjektet behandles personopplysninger med elektroniske hjelpemidler, eller at det opprettes manuelt personregister som inneholder sensitive personopplysninger. Prosjektet vil dermed ikke omfattes av meldeplikten etter personopplysningsloven.

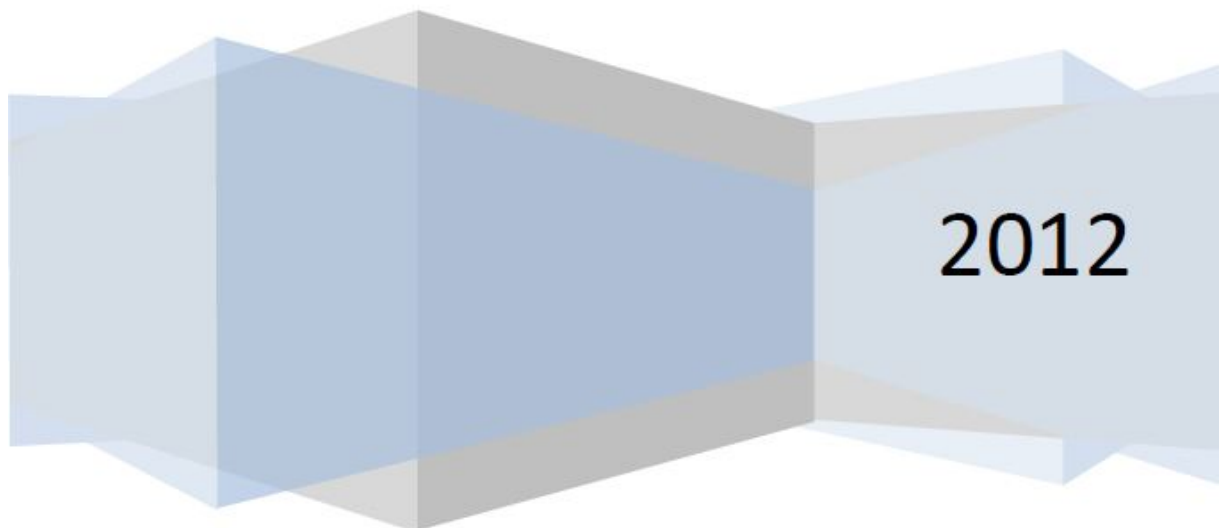
Personvernombudet legger til grunn at man ved transkripsjon av intervjuer eller annen overføring av data til en datamaskin, ikke registrerer opplysninger som gjør det mulig å identifisere enkeltpersoner, verken direkte eller indirekte. Alle opplysninger som behandles elektronisk i forbindelse med prosjektet må være anonyme. Med anonyme opplysninger forstås opplysninger som ikke på noe vis kan identifisere enkeltpersoner i et datamateriale, verken direkte gjennom navn eller personnummer, indirekte gjennom bakgrunnsvariabler eller gjennom navneliste/koblingsnøkkel eller krypteringsformel og kode.

7.4 Spørreskjema

Spørreskjema L-21

Kartlegging av unge menneskers oppfatninger av forholdet mellom utdanning og nye digitale praksiser

Thomas Arnesen

Spørreskjema L-21

Spørreskjemaet tar ca.45 minutter å fullføre, og kartlegger dine synspunkter angående forholdet mellom læring i og utenfor skolen, og rollen nye digitale praksiser spiller i så henseende. Før du starter vil vi minne deg om at det ikke fins rette eller feil svar. Det eneste som teller er dine sanne meninger og synspunkt. Vær vennlig og svar på de følgende påstandene ved å velge det svaralternativet som ligger nærmest ditt eget synspunkt.

A. Hvor mange timer bruker du på Internett per dag på skolen? (sett en ring rundt rett svar)

0-1 time   1-2 timer   2-3 timer   3-4 timer   4-5 timer   flere enn 5 timer

B. Hvor mange timer bruker du på Internett per dag utenfor skolen?

0-1 time   1-2 timer   2-3 timer   3-4 timer   4-5 timer   flere enn 5 timer

C. Hvor gammel er du?   13 år   14 år   15 år   16 år   17 år   18 år

D. Er du jente eller gutt?   Gutt   Jente

E. Hvor mange bøker er det i hjemmet ditt?

0-10 bøker   11-25   26-100   101-200   201-500   flere enn 500

F. Hva bruker du Internet til, til daqliq? (sett ring rundt alle svaralternativ som passer)

Sosiale medier   Spill   Google   Konsumere musikk/film/TV-serier

Skrive blogg   Lese blogg   Produsere skriftlig/bilder/film   Lese/se nyheter

G. Hva var din siste terminkarakter i disse fagene?

Matte	1	2	3	4	5	6
Norsk	1	2	3	4	5	6
Engelsk	1	2	3	4	5	6
Naturfag	1	2	3	4	5	6

Spørreskjema L-21

I hvilken grad er du uenig eller enig i de følgende påstandene?						
	Helt uenig	Uenig	Mer uenig enn enig	Mer enig enn uenig	Enig	Helt enig
1. Skolen får meg til å gjøre mitt aller beste	1	2	3	4	5	6
2. Jeg hater skolen	1	2	3	4	5	6
3. Skolen er en god forberedelse på livet utenfor skolen	1	2	3	4	5	6
4. Det er viktig å lære fag som norsk, matte og historie på skolen	1	2	3	4	5	6
5. Jeg liker skolelæring	1	2	3	4	5	6
6. Skole er kjedelig	1	2	3	4	5	6
7. Jeg prøver alltid å gjøre mitt beste på skolen	1	2	3	4	5	6
8. Skolen hjelper meg med å få gode arbeidsvaner	1	2	3	4	5	6
9. Det er vanskelig å være konsentrert på skolen	1	2	3	4	5	6
10. På skolen blir ikke mine tanker og meninger tatt på alvor	1	2	3	4	5	6
11. Skolen bør introdusere meg for kunnskaper og ferdigheter som det er vanskelig å lære på fritiden	1	2	3	4	5	6
12. Skolen er tydelig på hvilke holdninger, kunnskaper og ferdigheter som er viktige	1	2	3	4	5	6
13. Skolen gjør at jeg forstår bedre verden omkring meg	1	2	3	4	5	6
14. Jeg tilegner meg den viktigste kunnskapen på skolen	1	2	3	4	5	6
15. Skolen gir meg mer selvtillit til å si hva jeg mener	1	2	3	4	5	6

Spørreskjema L-21

I hvor stor grad er du uenig eller enig i de følgende påstandene?						
	Helt uenig	Uenig	Mer uenig enn enig	Mer enig enn uenig	Enig	Helt enig
16. Det å tilbringe tid online er bortkastet tid	1	2	3	4	5	6
17. Jeg klarer meg ikke uten nettilgang	1	2	3	4	5	6
18. Det hender at jeg føler meg mer ensom etter å ha brukt tid på sosiale medier	1	2	3	4	5	6
19. Jeg våger bare å delta i diskusjoner dersom de finner sted online	1	2	3	4	5	6
20. Erfaringene med å være online styrker min evne til å delta i diskusjoner	1	2	3	4	5	6
21. Det å være online hjelper meg med å utvikle gode arbeidsvaner	1	2	3	4	5	6
22. Online blir mine tanker og meninger tatt på alvor	1	2	3	4	5	6
23. Når jeg er offline, lengter jeg ofte etter å tilbringe tid online	1	2	3	4	5	6
24. Når jeg er online, lengter jeg ofte etter å tilbringe tid offline	1	2	3	4	5	6
25. Mine digitale vaner gjør at jeg bruker mindre tid på å møte folk ansikt til ansikt	1	2	3	4	5	6
26. Jeg utnytter mulighetene nettet byr på til å tilegne meg kunnskaper og ferdigheter som er viktige på skolen	1	2	3	4	5	6
27. Nettet gjør at jeg forstår bedre verden omkring meg	1	2	3	4	5	6
28. Jeg dyrker flere personlige interesser online enn offline	1	2	3	4	5	6

Spørreskjema L-21

I hvor stor grad er du uenig eller enig i de følgende påstandene?						
	Helt uenig	Uenig	Mer uenig enn enig	Mer enig enn uenig	Enig	Helt enig
29. Nettbruken min er viktigere enn skolen for framtida mi	1	2	3	4	5	6
30. Mine digitale vaner er et hinder for å oppnå mine skolemålsetninger	1	2	3	4	5	6
31. Vi trenger ikke skolen lenger; vi kan lære det vi trenger på nettet	1	2	3	4	5	6
32. Jeg vil lære <i>det</i> som passer meg, <i>når</i> det passer meg, ikke møte på skolen for å lære det som står i læreplanen	1	2	3	4	5	6
33. Min motivasjon for nettaktiviteter forsvinner i det øyeblikket de blir brukt til skoleformål	1	2	3	4	5	6
34. Leksene burde være å se filmklipp der fagstoff ble presentert, og at vi diskuterte innholdet i klassen	1	2	3	4	5	6
35. Leksene burde være å løse oppgaver knyttet til faginnholdet læreren presenterer i klassen	1	2	3	4	5	6
36. Jeg ville være mer motivert for å lære skolens innhold dersom flere av mine digitale fritidsaktiviteter ble integrert i skolearbeidet	1	2	3	4	5	6
37. Jeg mister fokus på skolearbeidet når jeg bruker PC hjemme	1	2	3	4	5	6
38. Jeg mister fokus på skolearbeidet når jeg bruker PC på skolen	1	2	3	4	5	6
39. Skolen burde få meg til å tenke gjennom verdien av mine digitale aktiviteter og vaner	1	2	3	4	5	6

Spørreskjema L-21

I hvor stor grad er du uenig eller enig i de følgende påstandene?						
	Helt uenig	Uenig	Mer uenig enn enig	Mer enig enn uenig	Enig	Helt enig
40. Jeg respekterer læreryrket	1	2	3	4	5	6
41. Lærerne mine er eksperter i fagene sine	1	2	3	4	5	6
42. Jeg respekterer voksne generelt	1	2	3	4	5	6
43. Jeg ser opp til elever som gjør det godt på skolen	1	2	3	4	5	6
44. Jeg ser opp til lærere som stiller strenge krav til orden og oppførsel	1	2	3	4	5	6
45. Jeg ser opp til lærere som det er lett å snakke med	1	2	3	4	5	6
46. Jeg ser opp til lærere som stiller høye faglige krav	1	2	3	4	5	6
47. Jeg kunne godt tenkt meg å jobbe som lærer i framtida	1	2	3	4	5	6
48. Nesten ingen av vennene mine kan tenke seg å bli lærer	1	2	3	4	5	6
49. Foreldrene mine ville blitt veldig stolte av meg dersom jeg utdannet meg til å bli lærer	1	2	3	4	5	6
50. De fleste lærerne mine er flinke til å lære fra seg	1	2	3	4	5	6
51. De fleste lærerne mine får meg til å forstå hva jeg må gjøre for å bli bedre i fagene	1	2	3	4	5	6

Spørreskjema L-21

I hvor stor grad er følgende et problem i din klasse?						
	I veldig liten grad	I liten grad	I ganske liten grad	I ganske stor grad	I stor grad	I veldig stor grad
52. Skulking	1	2	3	4	5	6
53. Bråk og uro	1	2	3	4	5	6
54. Elever som mangler respekt for lærere	1	2	3	4	5	6
55. Elever som truer eller mobber medelever	1	2	3	4	5	6
56. Elever som mobber lærere	1	2	3	4	5	6
57. Lærere som mobber elever	1	2	3	4	5	6

Hvor utvikler du mest de følgende egenskaper - på skolen eller på nettet? (Svarer du 1, gir du uttrykk for at du utvikler dem mest på skolen. Svarer du 6, sier du at du utvikler dem mest på nettet)							
	Mye mer på skolen	Mer på skolen	Litt mer på skolen	Litt mer på nettet	Mer på nettet	Mye mer på nettet	Verken skole eller nett
58. Respekt for andre	1	2	3	4	5	6	9
59. Ærlighet	1	2	3	4	5	6	9
60. God oppførsel	1	2	3	4	5	6	9
61. Aktiv deltagelse	1	2	3	4	5	6	9
62. Nære vennskap	1	2	3	4	5	6	9
63. Kritisk holdning til informasjon	1	2	3	4	5	6	9

Spørreskjema L-21

Hva forbinder du mest med skole?						
	Helt uenig	Uenig	Mer uenig enn enig	Mer enig enn uenig	Enig	Helt enig
64. Hardt arbeid	1	2	3	4	5	6
65. Kaos	1	2	3	4	5	6
66. Seriose studier	1	2	3	4	5	6
67. Unnasluntring	1	2	3	4	5	6
68. Framtidig liv og jobb	1	2	3	4	5	6
69. Likegyldighet	1	2	3	4	5	6
70. Meningsfylt innhold	1	2	3	4	5	6
71. Tilfeldige aktiviteter	1	2	3	4	5	6
72. Lærerikt	1	2	3	4	5	6
73. Engasjert deltakelse	1	2	3	4	5	6
74. Sosial arena	1	2	3	4	5	6

I hvor stor grad er du uenig eller enig i de følgende påstandene?						
	Helt uenig	Uenig	Mer uenig enn enig	Mer enig enn uenig	Enig	Helt enig
75. Jeg klarer å motstå fristelser	1	2	3	4	5	6
76. Jeg gjør en del ting som ikke er bra for meg, dersom det er moro	1	2	3	4	5	6
77. Jeg skulle ønske jeg hadde mer selvdisciplin	1	2	3	4	5	6
78. Folk sier jeg har sterk selvdisciplin	1	2	3	4	5	6
79. Forlystelser hindrer meg i å få utført arbeidsoppgaver	1	2	3	4	5	6
80. Jeg har problemer med å konsentrere meg	1	2	3	4	5	6
81. Jeg klarer å arbeide effektivt for å oppnå langsiktige mål	1	2	3	4	5	6

Spørreskjema L-21

Når du jobber med <i>engelskfaget</i> , hvor ofte gjør du følgende?						
	Aldri	Nesten aldri	Sjelden	Av og til	Nesten alltid	Alltid
82. Jeg prøver å huske alt som står i teksten	1	2	3	4	5	6
83. Jeg prøver å huske så mange detaljer som mulig	1	2	3	4	5	6
84. Jeg leser teksten mange ganger	1	2	3	4	5	6
85. Jeg prøver å knytte nytt fagstoff til det jeg allerede har lært i dette eller andre fag	1	2	3	4	5	6
86. Jeg prøver å finne ut hvordan fagstoffet kan være nyttig også utenfor skolen	1	2	3	4	5	6
87. Jeg prøver å styrke forståelsen av fagstoffet ved å knytte det til mine egne opplevelser	1	2	3	4	5	6
88. Jeg prøver å forstå fagstoffet bedre ved å knytte det til noe som kunne skje i virkeligheten	1	2	3	4	5	6
89. Jeg prøver å finne ut hvilke fagbegrep jeg ennå ikke helt har forstått	1	2	3	4	5	6
90. Når jeg jobber med faget, begynner jeg med å finne ut nøyaktig hva det er jeg trenger å lære	1	2	3	4	5	6
91. Når jeg jobber med faget, sjekker jeg med jevne mellomrom om jeg har forstått det jeg har lest	1	2	3	4	5	6
92. Når jeg jobber med faget, forsikrer jeg meg om at jeg husker de viktigste poengene i teksten	1	2	3	4	5	6
93. Når jeg jobber med faget og det er noe jeg ikke forstår, søker jeg etter tilleggsinformasjon for å gjøre det klarere	1	2	3	4	5	6

Spørreskjema L-21

I hvilken grad er du uenig eller enig i de følgende påstandene om klassemiljøet når dere jobber med <i>engelskfaget</i> ?						
	Helt uenig	Uenig	Mer uenig enn enig	Mer enig enn uenig	Enig	Helt enig
94. Elevene hører ikke etter det læreren sier	1	2	3	4	5	6
95. Det er bråk og uorden	1	2	3	4	5	6
96. Læreren må vente lenge før elevene faller til ro	1	2	3	4	5	6
97. Elevene klarer ikke å arbeide godt	1	2	3	4	5	6
98. Elevene begynner ikke å arbeide før langt uti timen	1	2	3	4	5	6

Hvor ofte skjer det følgende i <i>engelsktimene</i> ?						
	Aldri	Nesten aldri	Sjelden	I noen timer	I de fleste timer	I alle timer
99. Læreren ber elevene om å forklare hva som er budskapet i en tekst	1	2	3	4	5	6
100. Læreren stiller spørsmål som utfordrer elevene til å få en bedre forståelse av en tekst	1	2	3	4	5	6
101. Læreren gir elevene nok tid til å tenke på svarene sine	1	2	3	4	5	6
102. Læreren anbefaler andre kilder til lesing/informasjon	1	2	3	4	5	6
103. Læreren oppfordrer elevene til å uttrykke sin forståelse, tanker eller meninger om en tekst	1	2	3	4	5	6
104. Læreren hjelper elevene til å knytte innholdet i en tekst til den virkelige verden	1	2	3	4	5	6
105. Læreren viser elevene hvordan innholdet i en tekst er knyttet til og bygger på deres eksisterende kunnskap	1	2	3	4	5	6

Spørreskjema L-21

I hvilken grad er du uenig eller enig i de følgende påstandene om det som skjer når du arbeider i <i>engelsktimene</i> ?						
	Helt uenig	Uenig	Mer uenig enn enig	Mer enig enn uenig	Enig	Helt enig
114. Jeg forstår lærerens forklaringer	1	2	3	4	5	6
115. Lærerens forklaringer gjør det mulig for meg å løse vanskelige oppgaver	1	2	3	4	5	6
116. Lærerens gjennomgang av oppgavene nyttige	1	2	3	4	5	6
117. Jeg tenker gjennom hvordan jeg best kan tilegne meg det nye fagstoffet	1	2	3	4	5	6
118. Jeg prøver å tenke gjennom hva som er de viktigste poengene i det nye fagstoffet	1	2	3	4	5	6
119. Jeg tenker gjennom ulike måter å forstå og løse oppgavene jeg jobber med	1	2	3	4	5	6
120. Jeg tenker gjennom hvordan det nye fagstoffet kan være nyttig også utenfor skolen	1	2	3	4	5	6

Spørreskjema L-21

Hvor ofte skjer det følgende i <i>engelsktimene</i> ?							
	Aldri	Nesten aldri	Sjelden	I noen timer	I de fleste timer	I alle timer	
106.	1	2	3	4	5	6	Læreren forklarer på forhånd hva som er forventet av elevene
107.	1	2	3	4	5	6	Læreren passer på at elevene konsentrerer seg mens de jobber med en oppgave
108.	1	2	3	4	5	6	Læreren drøfter elevarbeid med elevene etter en oppgave er fullført
109.	1	2	3	4	5	6	Læreren forklarer på forhånd hvordan arbeidet til elevene vil bli vurdert
110.	1	2	3	4	5	6	Læreren sjekker at alle elevene har forstått hvordan de skal løse oppgaven
111.	1	2	3	4	5	6	Læreren er i dialog med elevene om hvordan en oppgave kan forstås og løses
112.	1	2	3	4	5	6	Læreren stiller spørsmål som motiverer elevene til å delta aktivt
113.	1	2	3	4	5	6	Læreren gir med en gang tilbakemelding til elevene om hvordan de løste oppgaven

7.5 Fokusgruppeintervju

1. Likheter og forskjeller mellom skolekultur og mediekultur
2. Hvilken av de to kulturene gir mest prestisje, informasjon, moro, karrieremuligheter osv?
3. Hvem bestemmer hva du faktisk gjør i de to kulturene?
4. Hvilken innflytelse på nettaktiviteter på skolearbeid har du merket?
5. Hvordan forholder de to verdenene seg til hverandre i praksis? Er det bra eller ikke bra?
6. Hvilken kultur ville du foretrekke? Hvorfor? For å oppnå hva?
7. Hvordan ville du helst sett at de to verdenene forholdt seg til hverandre om du kunne velge?
8. Hva skiller ulike nettaktiviteter fra hverandre? Har ulike nettaktiviteter ulik innvirkning til skolen, og skolen ulik innvirkning på ulike nettaktiviteter?
9. Hva skiller ulike skolefag fra hverandre? Har ulike skolefag et ulikt forhold til nettaktiviteter? På skolen? Utenfor skolen?
10. Hva skiller lærerne fra hverandre? Ulike lærere påvirker bruk av nettaktiviteter ulikt? På skolen? Utenfor skolen?
11. Nettaktiviteter på skolen/klasserommet i praksis? Hvorfor?
12. Hvordan ville du helst sett at en organiserte nettaktiviteten på skolen?
13. Ønsker du / føler du et behov for/må du ha tilgang til nettaktiviteter mens du er på skolen? Hvorfor?
14. Synes du det er lett/vanskelig å skille mellom skole og nett når det er behov for det?
15. Gir bruk av nettaktiviteter på skolen deg mer motivasjon for skolearbeidet? Hvorfor / hvorfor ikke?
16. Hva synes du digitale tavler har bidratt til? Har det gjort undervisningen bedre eller dårligere eller er det ingen forskjell fra tidligere?
17. Hvordan brukere dere tavlene? Er det kun lærer som bruker dem eller er dere aktive brukere av dem også?
18. Bruker dere nettbrett til undervisning i skolen deres? Hvis ja, hva synes dere om bruken av disse? Hvis nei, hva tenker du om å bruke nettbrett i undervisningen?

19. Føler du ofte motivasjonskonflikter mellom å utføre skoleaktiviteter og nettaktiviteter? Evt. Hvorfor? Hva kan gjøres for å forbedre situasjonen?
20. Multitasking med digitale media – hvor utbrett? Når skjer det? Hvorfor multitaske?
21. Hva mener du er hovedtrekkene / særtrekkene ved din digitale livsverden og din skoleverden?
22. I hvilken grad gir nettaktivitet/skoleaktivitet deg tilfredsstillende i forhold til intellektuell læring/sosial kontakt, status og vennskap/moro med aktiviteten/være informert og i kontakt/motivasjon?
23. Hva liker du ikke ved skolen/nettaktiviteten? Kan nettaktivitet/skole kompensere for det du ikke liker?
24. Hvilken funksjon utfører internett i klasserommet for deg som for eksempel oppslagsverk, flykte fra kjedsomhet, juksing, cut and paste osv?
25. Hvilke måter foretrekker du å lære på i dine ulike fag, gjerne i forhold til konkret faginnhold?
26. Mener du digitale vaner er avsporende? Hvorfor/hvorfor ikke? Evt i hvor stor grad?
27. Hva legger du i ordet studiepress? Mener du selv det er studiepress ved din skole eller ikke? Hvis ja, hva synes du om det? Hvis nei, hva synes du om det? Skulle du ønske det var mer/mindre studiepress?
28. Synes du det er arbeidsro i klassen din til arbeide effektivt? Hvorfor / hvorfor ikke?
29. Hvilke personer føler du er med på å forme ditt liv på en positiv/negativ måte?
30. Har du stor respekt for skolen? Har du stor respekt for ditt ungdomsmiljø? Har du stor respekt for din egen familie? Hvorfor/hvorfor ikke?
31. Føler du at skolen/nettaktivitet utvikler/bygger opp din tillitt til egne evner?
32. Føler du at skolen/nettaktivitet styrker selvdisciplinen? Er det bra/ikke bra?
33. Hvor viktig er skole/nettaktivitet sett i et lenger perspektiv? (5-10 år) Prøver du å handle i dag på en måte som harmonerer med synet ditt på hvor viktig skole/nettaktivitet er?
34. Er skole/nettaktivitet viktig i forhold til hvem du “egentlig” er/hvem du vil fremstå som for andre?
35. Hvilken rolle ville du ideelt sett hatt på skolen / i nettkulturen? Hva er ditt idealbilde av deg selv?

7.6 Intervju skole 1

Intervju med 2 gutter (G1 og G2) og 1 jente (J1) fra skole 1.

Intervjuer: Det første spørsmålet som jeg vil at dere skal svare på er likheter og forskjeller mellom skolekultur og mediekultur. Hva mener dere om det?

G1: Mye mer frihet hjemme for du er en helt annen person på en måte.

G2: Aktiviteter, gjør andre ting.

Intervjuer: Jeg kommer ikke til å si bra eller supert. Jeg bare spør dere så gir dere meg informasjon om det dere ønsker. Noe mer?

J1: Nei.

Intervjuer: Hva mener du at du er en annen person?

G1: Mot lærerne, du er jo mye mer snille mot dem.

G2: Mer selvsikker hjemme og på fritiden.

Intervjuer: Hvilken av de to kulturene gir mest prestisje, informasjon, moro, karrieremuligheter osv.?

G1: Karrieremuligheter?

J1: Jeg skjønnte ikke helt spørsmålet.

Intervjuer: Er det skolekulturen eller mediekulturen som er kjekkest, som gir best sjanse til å få den jobben en vil ha? Er det det du driver med hjemme som gir deg muligheten til å bli dataingeniør eller hva du ønsker å bli eller er det skolen?

J1: Det er jo skolen som gjør det jeg trenger til jobb, men det er jo kjekkere å være hjemme syns jeg.

Intervjuer: Du og?

G1: Ja.

Intervjuer: Kjekkere hjemme?

G2: Ja det er jo det.

Intervjuer: Hvem bestemmer hva du faktisk gjør i de to kulturene?

G2: Mamma.

G1: Mamma og lærerne, og pappa da.

J1: Du blir jo påvirket av venner og hva du gjør og sånt.

Intervjuer: Det er dere som sitter med svarene, jeg bare spør. Så du mener venner?

J1: Ja, men jeg mener lærere, mamma og foreldre.

G2: Kanskje familien rundt oss også, slekten.

Intervjuer: Hvilken innflytelse på nettaktiviteter på skolearbeid har du merket?

G1: Positivt.

J1: Det er kjekt å jobbe med data.

G2: Enklere.

Intervjuer: Gjør det enklere?

G2: Ja. Skriver finere.

J1: Så er det rettek kontroll, og uten den så hadde ikke jeg klart meg så bra.

Intervjuer: Andre ting? Nå er dere liksom mer på programmer og sånne ting. Hva med internett er det noe der eller?

G1: Nettet her?

J1: Det er mye lettere å søke på internett, det tar ikke så lang tid å finne ting.

Intervjuer: Ja altså nettaktiviteter er jo altnulig.

J1: Du kan jo finne bra svar på internett. Jeg Googler opp mange ting og finne svar.

Intervjuer: Hvordan forholder de to verdene seg til hverandre i praksis? Bra eller ikke bra? Skoleverden og fritidsverden.

G1: Det spørres jo hva du driver med i fritiden. Det kan være positivt på skolearbeidet og negativt.

Intervjuer: Har du noen eksempler?

G1: Eh, vet ikke.

J1: Kan du si spørsmålet på ny?

Intervjuer: Hvordan forholder de to verdene seg til hverandre i praksis? Bra eller ikke bra?

J1; Greit liksom.

Intervjuer: Ikke noe mer dere kommer på?

G2: Nei.

J1: Jeg skjønner egentlig helt hva jeg skal svare på.

Intervjuer: Nei jeg kan ikke forklare så mye mer heller for da svarer dere akkurat det som jeg vil.

Intervjuer: Vi går videre til neste spørsmål.

Intervjuer: Hvilken kultur ville du foretrekke?

J1; Mediekulturen.

G1: Mediekulturen.

Intervjuer: Hvorfor?

G1: Kjekkere.

G2: Kjekkere.

J1: Den gir mer frihet, og ikke så strengt.

Intervjuer: Frihet til hva?

G2: Gjør hva du vil.

J1: Du kan ikke akkurat gjør hva du vil, men du har ikke akkurat sånn timeplan som du må gå igjennom.

Intervjuer: Kan du gjøre hva du vil? Tenker dere på internett og dataen eller tenker dere på at dere kan gå og spise når dere vil eller at du kan rive søsknene i håret?

G1: Det er internett vi snakker om her ikke sant?

Intervjuer: Ja blant annet.

G1: Ja du kan jo gjøre det du vil. På skolen er jo alt blokkert, mens hjemme kan du gå på nettet, Facebook. Det er jo mye mer fritt. Du kan gå på porno.

G2: Du bestemmer helt selv hva du vil.

G1: Det kan du jo ikke på skolen, fordi der er det en timeplan, og den timen du holder på med da må du gjør.

Intervjuer: Hva oppnår dere med å foretrekke mediekulturen? Oppnår dere noe mer med den enn å foretrekke skolekulturen?

G2: Det spørs jo hva du driver med.

G1: Du lærer kanskje ikke så veldig mye hjemme. Du lærer kanskje ikke på samme måte som her. Her har du liksom folk som kan faget som lærer oss, mens hjemme er det liksom sånn forskjellig. De kan jo mye foreldre mine også, men de er ikke utdannet til det.

Intervjuer: Hvis du skulle velge hvordan ville du at de to verdenene skulle forholdt seg til hverandre? Skjønnte dere spørsmålet?

G1: Mindre lekser.

J1: Mye mer frihet, spise når du vil, snakke når du vil. Ikke noe timeplan, hatt en plan på skolen, gjør alt dette i dag så bestemmer du selv når du gjør det. Ikke sikkert det hadde blitt så effektivt, men...

G2: Mindre skriving og mer arbeid.

J1: Hjemme kunne du vært litt mer sosial. Jeg er jo med venner i fritiden, men det er jo det som er kjekt med skolen at du alltid er sammen med venner.

Intervjuer: Du da?

G1: Vet ikke helt hva jeg skal svare.

Intervjuer: Du nevnte jo Facebook og alt mulig, er det noe av det du kunne tenkt deg at når du hadde skrevet ei side norsk så kunne du sitted på Facebook.

G1: Jeg gjør jo det allerede?

Intervjuer: Ja du gjør det nå, men er det noe du kunne ønsket du hadde lov til?

G1: Netflix. Se film og sånne ting.

Intervjuer: Se film mens du jobber?

G1: Nei.

Intervjuer: Jobbe litt og så se en film?

J1: Det tar jo ganske lang tid å se en film.

G1: Du spurte om ting jeg ville gjort.

Intervjuer: Ja.

G2: Sosiale medier på skolen.

Intervjuer: Sosiale medier. Det savner du?

G1: Ja, vi bruker jo sosiale medier.

Intervjuer: Hva skiller ulike nettaktiviteter i fra hverandre?

G2: Det finnes jo sosiale medier. Det finnes netthandling. Det finnes jo alt.

J1: Noe er jo mer for å chatte med folk, mens andre ting er mer for å spille eller å se film.

Intervjuer: Har ulike nettaktiviteter ulik innvirkning på skolen?

G1, G2, J1: Ja.

Intervjuer: Hva da som?

J1: Du lærer jo forskjellige ting.

G2: Hvis du ser film for eksempel så lærer du mer engelsk kanskje. Du gjør jo det ikke sant?

J1: Det er jo mange gangespill.

G2: Det gjør jo du på fritiden. (ironisk stemme)

J1: Eh, nei men jeg har mulighet til det.

Intervjuer: Har skolen innvirkning på ulike nettaktiviteter?

G1: Nei, tror ikke det.

J1: Det er jo av og til at du kan inn å ta den quizen, og gjøre det og det. De sier jo hva vi skal gjøre på internett.

Intervjuer: Men du får ikke bestemme selv?

J1: Hvis du har prosjekt så kan du jo bestemme hva du vil ha om. Av og til er det "gå og gjør de og de oppgavene og ta den quizen".

G2: Det er ganske strengt.

Intervjuer: Er det kjekke oppgaver?

G1, G2, J1: Nei.

J1: Det er ikke slike jeg hadde gjort på fritiden.

G1: Hvis du skal ta den quizen og syns det er kjedelig så går du for eksempel inn på finn.no, og så komme de da og klikker og gir oss anmerkninger.

J1: Det er liksom quizer om: norsk, ordklasser og sånt

G2: Adjektiv.

Intervjuer: Så det er lite motiverende det dere bruker dataen til på skolen.

G1, G2, J1: Ja!

G2: Det spørres jo hva du bruker dataen til. Det er jo mye kjekkere å skrive på PC 'en, men i forhold til bruk av internett så tror jeg ikke at det er så stor forskjell. Det er jo mindre effektivt, for når du kjeder deg så går du inn på andre ting.

J1: Det er jo egentlig en fordel å bruke data. Det er ofte mye lettere, selv om de oppgavene vi gjør på dataen ikke er så kjekke.

Intervjuer: Så er det allikevel positivt?

J1: Ja, for det er mye lettere, og ofte er det svaralternativ.

Intervjuer: Hva skiller ulike skolefag fra hverandre?

J1: Det er jo om det er muntlig eller ikke for eksempel.

G2: Gym. Matte.

G1: Mat og helse.

Intervjuer: Har ulike skolefag et ulikt forhold til nettaktiviteter?

J1: Ja.

G1: Ja.

J1: I gym bruker vi jo aldri internett. Vi bruker jo en del internett i naturfag, norsk, samfunnsfag og RLE, for å søke på ting.

Intervjuer: Har skolefagene et ulikt forhold til nettaktiviteter hjemme og?

G1: Nei.

G2: Nei, mer frihet hjemme.

J1: Hvis jeg gjør skolearbeid hjemme så søker jeg ikke på det samme når jeg har om naturfag og når jeg har om norsk for eksempel.

Intervjuer: Hva skiller lærerne fra hverandre?

G2: Noen er strenge, og noen er snillere.

J1: Noen er bedre til å lære vekk enn andre. Noen gjør det mer interessant og snakker på en måte som motiverer oss, eller får oss til å lære. Mens andre er på jobb for å lære de, og ikke noe mer enn det liksom.

Intervjuer: Hvis vi tenker nettaktiviteter ulike lærere bruker nettaktiviteter ulikt?

Stemmer det?

J1: Ja, det er ikke alle som bruker så mye internett i timene sine.

Intervjuer: Noen som ikke bruker det i det hele tatt?

G1: Ja. Noen som lever i steinalderen.

Intervjuer: Noen som er i steinalderen?

G1: Ja, eller de kan bare ikke data.

Intervjuer: Nettaktiviteter på skolen eller i klasserommet i praksis?

G1: Nettaktiviteter i klasserommet?

Intervjuer: Ja.

G1: Felles?

Intervjuer: Læreren kommer inn og sier "nå skal vi ha norsk, finn frem dataen".

Hvordan foregår det i praksis?

G1: Hente PC 'en.

J1: Det tar veldig lang tid å logge inn. Av og til må du bytte data tre ganger og så kan du begynne, så det er jo søke på all slags ting og skrive det ned på et Word-dokument eller noe.

Intervjuer: Og da sitter du i Word-dokumentet og jobber hele tiden?

G2: Nei.

J1: Nei det gjør du ikke.

G1: Nei, for det er jo dritkjedelig. Kanskje du hører på musikk så bytter du ofte musikk.

Intervjuer: YouTube?

G1: Spotify.

J1: Jeg pleier egentlig å jobbe med det jeg skal. Men når det er friminutt så går jeg på andre ting.

Intervjuer: Får dere lov til det?

J1: Ja, men ikke i langfriminuttet for da skal du vel egentlig levere det inn, hvis ikke må du sitte på biblioteket å jobbe.

G1: Har ikke lov å jobbe på biblioteket.

J1: I friminuttene?

G2: Jo, vi har lov til å jobbe.

J1: Vi må bare spørre om vi får lov til å sitte på biblioteket å jobbe.

Intervjuer: Hva gjør du da?

G1: Hva jeg gjør?

Intervjuer: Ja. Du sa du sitter og skifter mye musikk. Har du andre ting også? Har du Facebook, på den ene "taben", og så har du Word-dokumentet der?

G1: Facebook, Snapchat og Instagram er alltid på.

Intervjuer: Alltid på?

J1: Krysse det ut når lærerne kommer.

Intervjuer: På telefon eller PC?

G1: På telefon, for på PC 'en er nesten allting blokket. Det er jo noe som ikke er blokkert, men det beste er jo allerede tatt vekk.

Intervjuer: Hvordan ville dere helst organisert nettaktiviteten på skolen? Hvordan ville dere at det skulle vært?

J1: At det gikk fortere å logge på, hvis det hadde gått an å fikse. Kjøkkere oppgaver.

G2: Mer frihet.

J1: Det er ganske mye du kan gjøre på internett, mange bra oppgaver. Det går kanskje an å gjøre det litt kjøkkere enn bare et spørsmål og et svar.

G1: Mer gruppeprosjekt.

J1: Bildequiz.

Intervjuer: Bildequiz?

J1: Mer bilder, og mer dagens ting ikke oppgaver i fra steinalderen, for eksempel "hva gjorde de da?"

G2: Heller se på vårt samfunn.

G1: Filmprosjekter. Bilderedigering, for det har jo ikke vi.

J1: Litt sånn mer moderne ting. Sånn så vi har lyst å lære.

G1: Vi har Paint i kunst og håndverk.

Intervjuer: Dere har Paint?

G1: Ja og så har vi Paint.net, og Photoshop.

J1: Bare til å beskjære bilder.

Intervjuer: Så dere ønsker mer avansert bruk?

G1: Ja.

J1: Ja, og at vi lærer det som vi har lyst å lære, for nå føler jeg vi bare lærer skikkelig skole ting som vi ikke får så mye bruk for i hverdagen. Vi kunne lært noe som vi får mer bruk for i hverdagen.

G1: Skikkelige skole ting?

J1: Ja, sånt så ikke er så kjekt.

Intervjuer: Men hvis du skal bli en snekker, trenger du bilderedigering da?

J1: Nei, eller du må jo kanskje.

Intervjuer: Trenger du matte?

G1: Ja.

J1: Ja, det gjør du.

Intervjuer: Dere vil ikke kutte ut fagene? Dere vil ha fagene, men med mer moderne innhold?

G2: Det er mye kjekkere å gjøre matte på gruble for eksempel enn å gjøre det i boken.

G1: Tidspress og så gir det deg litt mer motivasjon for å bli litt bedre.

J1: Det er ganske bra. For da er det sånn at du enten består eller ikke.

G2: Det er i hvert fall kjekkere enn å jobbe i boken, og du jobber faktisk mer effektivt.

Intervjuer: På PC?

G2: Ja, for når du gjør matten så bare jobber du igjennom for da har du det litt mer fritt, og du har ikke så god tid.

Intervjuer: Ønsker du eller føler du et behov eller må du ha tilgang til nettaktiviteter mens du er på skolen?

G1: Ja.

Intervjuer: Ja du må?

G1: Må vel ikke men du føler deg ganske naken når du ikke har med telefonen liksom.

J1: Jeg pleier vel aldri gå på nettaktiviteter på skolen, men hvis jeg har med mobilen så pleier jeg å sjekke i friminuttene.

Intervjuer: Sjekke hva, hva sjekker dere da, er det VG?

J1: Nei, Facebook, Snapchat, det som ikke er sperret liksom.

Intervjuer: Det er liksom Facebook, Snapchat og Instagram dere er på?

J1: Ja, men i skoletiden, hvis jeg jobber med en plan så er det ikke sikkert jeg gidder å hente en data så da søker jeg bare på mobilen, for det går mye fortere. Men da er det sånn at vi må spørre læreren om vi kan bruke mobilen til å søke med., så det er ganske strengt.

G2: Vi bruker mobilene til å høre på musikk.

G1: Jeg skjønner ikke helt grunnen til at det skal være så strengt.

Intervjuer: Hvordan er de strenge?

G1: For eksempel hvis mobilen ringer, den vibrerer og jeg tar den opp sånn under pulten og hvis de legger merke til det så tar de den inn, og det blir styr.

J1: Hvis du jobber med planen, så må du rekke opp hånden og spør om du kan bruke mobilen og du må egentlig spør om du kan høre på musikk og.

Intervjuer: Hvis vi skal gå tilbake til spørsmålet om at dere skulle bestemme hvordan det skulle være, hadde det da vært fri bruk av mobil?

G1: Ja hver sin Ipad.

Intervjuer: Ser dere for dere at dere kunne kombinert det å være på skolen og lært noe og hatt telefonen tilgjengelig?

G1: Ja, sånn som på Vardafjell nå så har de begynt med sånn digitale greier. De har faktisk fått hver sin Ipad, det er faktisk mye kjekkere å ha bøkene inn på der. De er mye kjekkere når de er på digitalt liksom. Gjør det liksom litt mindre kjedelig.

G2: De kunne sikkert spart litt penger på det og droppe bøkene, og istedenfor investert i hver sin Ipad. Fått et tilbud fra leverandørene.

J1: Det er jo lettere å bli distraherert når du er inne på dataen for det er så mye du kan gå inn på.

G2: Men hvis vi hadde fått en Ipad så hadde vi klart det. Hvis du har Ipaden og har bøkene dine der så er det jo kjekkere å holde på der, enn å ha dataen oppe i tillegg til bøker og sånt.

J1: Det er mye lettere for da kan du for eksempel bare søke på et ord., så kan du finne det og slå det opp istedenfor boken for da må du bla frem og tilbake, lese teksten og finne ordet selv.

Intervjuer: Syns du det er lett eller vanskelig å skille mellom skole og nett når det er behov for det?

G1: At du ikke skal gå inn på sånn andre ting liksom?

Intervjuer: Ja.

G1: Det er vanskelig, og det er ikke alltid du klarer det. Spesielt kanskje når du har sendt en melding og venter.

Intervjuer: Da sitter du og venter på den?

G1: Ja.

J1: Jeg får det egentlig ganske bra til. Jeg jobber med skolen på dataen, og konsentrerer meg om det.

Intervjuer: Gjør bruk av nettaktiviteter på skolen deg mer motivert for skolearbeidet?

G2: Nei, jeg gjør egentlig mindre. Eller det spørs jo hva du driver med.

Intervjuer: For eksempel Facebook da eller Instagram eller Snapchat? Blir det mer motivasjon?

G2: Nei. Det er mye kjekkere å holde på med sånn enn skolen liksom.

J1: Det er jo kjekkere å ha det. Jeg syns egentlig ikke det skal være sperret, for da kunne vi brukt det i friminuttet. Det er liksom ikke sånn at jeg gleder meg til skolen, for da kan jeg gå på Snapchat i friminuttet.

Intervjuer: Er det er god grunn for å gå hjem?

J1: Nei, men det er jo mye mer å gjøre hjemme.

G1: Med en gang jeg kommer hjem så sjekker jeg faktisk telefonen da, det er det første jeg gjør.

Intervjuer: Er det det første du sjekker når du står opp også?

G1: Ja.

Intervjuer: Siste du sjekker før du legger deg?

G1: Ja, selvfølgelig.

Intervjuer: Hva syns du digitale tavler har bidratt til? Har det blitt bedre undervisning eller dårligere undervisning?

G1: De bruker den sjelden.

G2: Lærerne vet ikke hvordan de skal bruke den. De vet jo hvordan, men de har ikke funnet helt ut av teknikken.

Intervjuer: Så de bruke det som en vanlig tavle?

J1: Ja, de kunne brukt det litt mer til sånne filmer og skolefilmer kanskje.

G1: Til klipp sånn som i naturfag, i hvert fall innimellom.

J1: F. eks. i engelsken der de skulle fortelle om noe som har skjedd, så kan du vise et klipp fra YouTube hvis det er det. Da lærer du det, for da husker du jo det du har sett istedenfor og bare høre det. Så du lærer egentlig mye av det.

Intervjuer: Så dere syns at sånn det blir brukt i deres klasse så er det ingen forskjell verken bedre eller dårligere?

G2: Jo litt, hvis vi skal se film.

G1: Hvor ofte ser vi film da? Det er jo aldri.

J1: Det ble brukt mer i begynnelsen, for da prøvde de liksom å lage sånn tankekart på tavlen, men det er blitt mye mindre av det nå. Det har liksom dabbet litt av.

G2: Og så prøvde de da å bruke sånn "dra seg over". Enda kjedeligere.

Intervjuer: Dra sånn over greier?

G2: Ja, dra sånn over til rett svar.

Intervjuer: Det var enda kjedeligere?

G2: Ja, i hvert fall på tavlen. Mye kjekkere å gjøre det selv.

J1: De prøver jo å motivere oss, for hvis du kan svaret så får du lov å gå opp på tavlen å dra streken selv.

Intervjuer: Ok, og da blir dere veldig motiverte?

G1, G2, J1: Nei!

Intervjuer: Hvordan bruker dere tavlene?

G1: Vi bruker de ikke.

Intervjuer: Er det kun lærer som bruker de eller er dere aktive brukere av de dere også?

G2: Kun lærer, vi har ikke lov til å bruke den.

Intervjuer: Får ikke røre den?

G2: Nesten ikke.

G1: Anmerkning hvis vi rører den.

J1: Blir ikke så mye brukt egentlig.

Intervjuer: Kunne dere ønske at dere kunne få brukt den?

G1: Ja.

G2: Ja, det er jo kjekkere å holde på med den enn en sånn tavle.(peker på en grønn krittavle i intervjurommet)

G1: Men hvor ofte bruker vi kritt da?

G2: Vi bruker den jo alltid.

G1: Gjør vi det? Føler vi aldri bruker den jeg.

G2: Du sitter jo på Instagram.

Intervjuer: Bruker dere nettbrett til undervisning i skolen deres?

G1: Nei.

G2: Nei vi bruker ikke det. Hva er nettbrett?

Intervjuer: Det er f.eks. en Ipad

G1: 3. klasse har Ipad, hvorfor har ikke vi det?

G2: Har 3. klasse Ipad?

Det finnes tre Ipad` er på skolen til fritt bruk for alle.

G1: For oss også?

Intervjuer: Ja, dere kan bruke det dere også.

G1: Seriøst?

Intervjuer: Ja

Intervjuer: Hva syns dere om bruken av dette?

G1: Tavlen?

Intervjuer: Nei, nettbrettet

G1: Nettbrett er jo kanon.

G2: Kjekkere.

Intervjuer: Kjekkere? Dere har nevnt det litt før. Hva tenker dere om å bruke nettbrett i undervisningen?

J1: Det går raskere å logge oss inn sikkert. I hvert fall med Ipad går det raskere, men det er jo ganske likt data da.

Intervjuer: Kunne dere lært mer enn å bruke en data.

G2: Vi kunne sikkert lært mer, men du blir sikkert lei av det til slutt.

J1: Det er jo mange slike skolerelaterte app`s på Ipaden. Spansk for eksempel for det har jeg faktisk lastet ned på fritiden. Spansk-apper og matte-apper.

G1: Josefine.

Intervjuer: Føler dere ofte motivasjonskonflikt mellom å utføre skoleaktiviteter og nettaktiviteter? Skjønner dere spørsmålet?

G1: Om du kan bruke det eller det?

Intervjuer: F.eks. når dere sitter hjemme. Du har prøve i morgen, du har PC 'en foran deg. Sitte du da og øver til prøven og gjør det som du skal eller detter du ut?

G1: Begge deler, jeg begynner og så går jeg litt på Facebook og snakker med folk og så tilbake. Jeg hopper litt att og frem. Den siste timen før jeg legger meg så øver jeg.

J1: Jeg prøver å lese effektivt i en time og så har jeg ikke dataen der og så når jeg har pause så går jeg på data på mobilen og så lese jeg effektivt igjen.

Intervjuer: Så du har det altså ikke tilgjengelig, men dere lar PC en stå på? Så dere hører hvis det sier "pling"?

J1: Jeg har prøvd å ha den på, men det funker dårlig for da er jeg bare på mobilen. Det er bedre og ikke ha den der og lese helt effektivt.

G2: Hvis du gjør begge deler så bruker du kanskje 1 eller 2 timer, men hadde du gjort det effektivt så hadde du gjort det på en halvtime liksom.

Intervjuer: Hva kan gjøres for å gjøre den situasjonen bedre da?

G1: Hva da?

Intervjuer: Det at du ikke har motivasjonsvansker når du sitter med PC? Eller det at du for eksempel sitter med PC og skal jobbe med skole og så har du tilgang til Facebook. Kan noe gjøres?

J1: Du kan jo bare bestemme deg for at du skal jobbe en halvtime og så setter du på klokken og så går du på dataen etterpå.

G1: Det finnes jo mer og mer som du kan gjøre og mindre ting du har lyst til å gjøre ved skolen. Men hvis det hadde vært kjekke ting som du interesserer deg for, så hadde det jo vært mye kjekkere.

Intervjuer: Har du noen eksempler?

G1: Eksempler, hmm, hva skal jeg si da? Nei.

J1: Jeg synes vi lærer mye unødvendig som vi ikke har bruk for.

G1: Men det spørres jo helt hva slags yrke du skal bli. Mye som kan virke unødvendig, men hvis du for eksempel skal bli advokat. Tenk på de som skal bli kunst og håndverkslærer da. Vi trenger jo ikke norsk så mye da.

J1: Men vi vet jo ikke hva vi skal bli nå da.

G1: Norsk og historie.

J1: Men vi må jo på en måte ha alt på skolen, men det vi må lære kunne vært kjekkere og mer interessant for eksempel i naturfag kunne vi valgt mer hva vi ville lære for det er mye mer jeg har lyst å lære så jeg ikke har lært liksom.

G2: Det er det samme i norsk også, de kunne jo ha byttet ut noe av innholdet. Altså komt med mer moderne ting. Romantikken for eksempel hva tid den kom og gikk, hva lærer jeg av det liksom?

J1: Det er jo ganske viktig å ha med det, men allikevel må vi ha begge deler både gammeldagse og moderne, men at de kan friske litt opp i pensum.

Intervjuer: Multitasking med digitale media. Er det utbredt? Vet dere hva multitasking er?

G2: Ja.

J1: Ja flere ting på en gang.

G2: Ja det tror jeg er ganske vanlig.

J1: Ja.

Intervjuer: Driver du med det?

G1: Ja.

G2: Ja.

J1: Ja.

Intervjuer: Alle driver med det?

G1: Ja, alle driver med det. Men det gjør jo det mindre effektivt da.

Intervjuer: Vet du det eller tror du det?

G1: Jeg vet det.

Intervjuer: Har du merket det selv?

G1: Ja, du detter ut av det. Altså når du setter deg ned og jobber, det er da du får gjort noe og kanskje lærer noe også. Hvis du skal øve på en prøve så er det jo faktisk dårlig at du hører på musikk og sitter på Facebook samtidig.

Intervjuer: Men du gjør det for det?

G1: Ja.

Intervjuer: Hvorfor multitasker dere?

G1: Vet ikke.

G2: Avhengig. Ikke akkurat avhengig, kan vel ikke si det heller.

G1: Jo, du er jo det. Du hadde ikke klart deg ei uke uten.

G2: Jo.

G1: Hadde du det?

G2: Ja.

J1: Det er greit å følge med på flere ting omgangen. Du har mer oversikt.

Intervjuer: Mer oversiktlig og du må ha kontroll?

J1: Ja.

Intervjuer: Du må vite hva vennene dine som er på kjøretur til hytten gjør eller?

J1: Ja.

Intervjuer: Du må ha litt mer kontroll på ting?

J1: Ja, jeg liker å følge med på ting og vite ting.

Intervjuer: Nysgjerrig?

J1: Ja, jeg er veldig nysgjerrig.

G2: Facebook er jo på en måte på vei ut nå. I Amerika har de sluttet å bruke det nå.

Men du bruker det fortsatt og du må holde deg oppdatert liksom på hva som skjer. Hvis du ikke har det så føler du deg ganske kjedelig.

J1: For ei stund siden så mistet vi internett hjemme i tre dager, og det gikk helt greit.

Intervjuer: Det gikk helt fint?

J1: Ja, men du savner det jo, men når det har gått noen dager så merker du jo at du ikke har det, men du savner det mindre.

G1: Du er jo ikke hjemme så mye, du er jo liksom mer ute ikke sant, og du bruker mye mindre internett da.

Intervjuer: Men når du går på besøk til venner har du PC 'en eller telefonen med deg?

G1: Ja.

Intervjuer: Sitte dere ofte og sender meldinger til hverandre?

G1: Det spørres.

J1: Vi har det ofte sånn at når vi for eksempel er fem jenter sammen så sitte alle på mobilene. Da må vi ofte gjør det slik at nå legger alle mobilene på bordet. Og de som tar mobilen da, ja jeg vet ikke altså, men vi skal i hvert fall ikke bruke mobilene da. For det blir ofte sånn at en sitter på mobilen og sier: "Se hva han har lagt ut på Facebook". Ja, så kan du ikke legge fra deg mobilen. Mye kjekkere når alle er med i samtalen.

G2: Når du kjeder deg.

G1: Og når du blir flau så tar du ofte opp mobilen og later som du skriver en melding.

J1: Later som du har venner når du sitter alene.

Intervjuer: Hva tid skjer multitasking.

G1: Hele tiden.

Intervjuer: Hele tiden?

G1: Ja så å si. På jobb så sitter du også sikkert med telefonen?

Intervjuer: Fra morgen til kveld?

G1: Ja stort sett.

Intervjuer: Både på fritid og skole?

G1: Ja, nesten alle bruker telefonen på skolen.

Intervjuer: Hva mener du hovedtrekkene er med din digitale livsverden?

G2: Hva vi bruker?

J1: Sosial medier.

G2: Nedlastning av film fra Netflix og sånne ting liksom.

Intervjuer: Og du?

G1: Musikk, mail, nedlastning. Alt egentlig.

J1: Jeg liker mye bedre å kjøpe filmer istedenfor å laste ned filmer, fordi jeg synes det blir så dårlig kvalitet.

G2: Det spørres jo hvilken kvalitet du laster ned i.

J1: Bedre å se det på sånn stor TV, du kan jo koble til store tv. Men jeg har ikke så mye peiling på det, men jeg synes alt på dataen går så sent.

Intervjuer: Hva er hovedtrekkene med skoleverden da?

G1: Gruble, kjedelige ting.

G2: Wikipedia.

J1: Søke på mange ting, for å finne det ut. Så er det jo i friminuttet da, for da går jeg på sosial medier.

Intervjuer: I hvilken grad gir nettaktivitet eller skoleaktivitet deg tilfredsstillelse i forhold til intellektuell læring? Er det stor eller liten grad i nettaktiviteter? Gir det deg tilfredsstillelse i forhold til intellektuell læring?

J1: Hva er intellektuell læring?

Intervjuer: Det at hjernen din får kunnskap.

G2: Det gir jo sikkert mer kunnskap til så du ikke legger merke til.

J1: Det er lettere å få det med seg, for det er ofte mer bilder.

Intervjuer: Hvis vi tar det på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er veldig liten grad og 6 er stor grad. Hvordan er da nettaktiviteter?

G2: 4.

G1: 4-5.

J1: 5.

Intervjuer: Hva med sosial kontakt?

G2: Det hjelper deg enormt. Spesielt når du for eksempel er langt vekk, for eksempel når du bor her på bondelandet så er det ikke så lett.

J1: For å bli bedre på skolen?

Intervjuer: Nei, jeg tenker mer på det med sosial kontakt - hjelper nettaktiviteter deg til det?

J1: Ja.

Intervjuer: På en skala fra 1 til 6.

G2: 6.

J1: Ja det hjelper jo en del, du kan jo gå på diskusjonsforum og da kan du lese om for eksempel hva andre har skrevet om den samme oppgaven. Det gjorde jeg til eksamen, da jeg skulle ha et dikt. Da leste jeg hva andre hadde analysert om det diktet og så fikk jeg spørsmål om det til eksamen., og da klarte jeg å svare mye bedre på det. Så det hjelper jo en del. Du kan jo snakke om andre om skolerelaterte ting.

Intervjuer: Hva mener du da? Nettaktiviteter og sosial kontakt?

I stor grad eller liten grad – skala fra 1 til 6?

G1: Vet ikke helt. 4-5.

Intervjuer: Hva med status og vennskap?

J1: Ja det er lett å få venner på internett egentlig. Holde kontakten hvis det er noen du bare kjenner litt så snakke du bare med de på Facebook, og så avtaler bare du at du skal møte de og så er du med dem.

G2: Dating nettside.

Intervjuer: Hva med å være informert?

G1: Hva som skjer liksom?

Intervjuer: Ja.

G1: Du sitter jo på Facebook så selv om du ikke visste noe så får du det med deg liksom.

Intervjuer: Så dere mener det er i stor grad?

J1: Ja.

Intervjuer: Til å være informert?

J1 og G1: Ja.

Intervjuer: Hva med å ha det moro med aktiviteter ved hjelp av nettaktiviteter?

J1: Du kan jo søke på hva du vil gjør – ”10 ting å gjøre” hvis du kjeder deg. Det hjelper ikke så mye.

Intervjuer: Hjelper nettaktiviteter dere til motivasjon?

G1: Hvilken motivasjon?

Intervjuer: Motivasjon til å lære.

J1: Ja, sånn som jeg leser jo noen timer og så går jeg over på dataen og da blir det mer effektivt.

Intervjuer: Hva liker dere ikke med skolen?

G2: Strengt, og for lite ting å gjøre på.

J1: Jeg synes de kunne vært mer fritt.

G1: Det er for tamt.

J1: De lager regler bare for å ha det, ikke for det at de er så viktige. De kunne funnet på mer kjekke ting for å motivere oss.

G1: Mer praktiske ting, vi har jo aldri gjort noe praktiske ting. F.eks. i matten da hadde det vært så mye lettere hvis vi hadde gjort noe ute, eller gjort noe i sløyden faktisk det hjelper for eksempel å lage en vinkel i tre.

G2: Og bare sitte der å se på den tavlen, du lærer ingen ting av det.

G1: Nei, i hvert fall ikke i lengden. I begynnelsen kanskje, men du detter av. Men det har jo noe med læreren å gjøre hvor flinke de er til å lære i fra seg.

J1: Prøve å gjøre det litt mer interessant.

G1: Leve seg litt mer inn i det selv, det hjelper jo ikke at lærerne ikke er interessert i det selv engang.

Intervjuer: Hva liker dere ikke med nettaktivitetene på skolen?

G1: De er bare kjedelige.

J1: Kjedelige oppgaver

G2: Gamle oppgaver.

G1: Det finns jo noe kjekt også i skolerelaterte ting, men vi har ikke gjort noe sånn.

G2: Lærerne våre de bare plotter ut det enkleste de finner. De gidder liksom ikke å søke, de bare forholder seg til oppgavene i bøkene. Pensumet deres, de går aldri og Googler andre ting for eksempel.

J1: Det er veldig mye interessant i filmer og andre oppgaver og som du kunne lært av samme tema. Men hvis du skal gjøre det på dataen så er det fra en CD, og da er det jo meste det samme som er i boken.

G1: Litt mer dokumenterer og sånt.

J1: Det lærer du mye av.

G1: Når det er prøve, så lærer du ingenting når du sitter der og leser stille liksom, det er ikke noe mål, kanskje i 5 minutter så følger du med. Mens i en dokumentar så forsterker de det og det er litt lettere og følge med liksom. Du ser bilder samtidig.

Intervjuer: Hvilke nettaktiviteter kompenserer for det du ikke liker?

J1. Du kan jo gjøre det kjekkere.

G2: Du kan gjøre det kjedeligere og. I hvert fall her på skolen.

J1: Det spørres jo hva det er. F.eks. i kunst og håndverk der viser læreren oss når vi hadde sånn bilderedigering. Så viste hun oss mange redigerte bilder og det så tøft ut, men så sa hun at vi skulle redigere noe da. Så da fikk vi Paint.net, og det eneste vi kunne gjøre var å skifte farge og kanskje legge til en effekt. Det var liksom ikke mulighet for å klippe til noe.

G1: Du kan lage layouts der også.

G2: Ja, men Paint.net er jo dårlig.

G1: Nei, det er jo ikke det samme, det blir jo ikke det.

Intervjuer: Dere tenker mer Photoshop

G1. Det er jo lettere det enn å finne frem i Paint.net for der må du lese en manual på 600 sider.

G2: Andre skoler har jo filmprosjekter. De skal lage musikkvideoer, eller reklamevideo eller noe sånt. Det har jo vi ingenting om.

J1: Det er jo sanne kjekke ting vi kan gjør. Kjekke ting å lære.

G1: Vi hadde et år med musikk, de på "xxx" har tre år, og de skal lage sine egne sanger og mye annet. De har hatt det sånn at i 10 klasse så startet de med et prosjekt i januar, og etter det har de hatt tre-fire filmprosjekter.

Intervjuer: I musikk?

G1: Nei i alle fag, og vi har ikke hatt et eneste.

G2: De kunne blande det litt med praktiske fag.

Intervjuer: Hvilken funksjon utfører internett i klasserommet for deg? Som for eksempel oppslagsverk – fungerer det som det?

G1: Ja.

J1: Ja. Søking.

Intervjuer: Flykte for kjedsomhet?

G1: Ja.

Intervjuer: Du også?

J1: Ja.

Intervjuer: Juksing?

J1: Nei.

G1: Ingen kommentar.

G2: Det er jo ganske enkelt, du har jo telefon med deg hele tiden, så det er jo bare å gå på do.

J1: Jeg har aldri brukt internett til å jukse da.

Intervjuer: Du har aldri brukt internett til å jukse?

J1: Nei, jo jeg har det. Men det er ikke sånn jeg gjør ofte, men det spørs hvilket fag det er.

G1: Spansk.

Intervjuer: Spansk?

G1: Vi lærer ingenting der, så vi må jukse for å lære noe. For å få bra på prøven så må vi jukse.

Intervjuer: Hva med cut and paste?

G2: Det nytter ikke.

Intervjuer: Det nytter ikke?

J1: Nei, det bruker jeg ikke.

G1: Presentasjoner, der er det ganske enkelt å gjøre det lettere med. Men prøver, stiler og sånne ting, men det funker jo ikke. Du kan prøve å gjøre det til ditt eget, men sjansen for å ikke komme på plagiatkontroll er ganske minimal.

G2: Har de egentlig plagiat her på skolen eller er det bare noe lærerne sier?

Intervjuer: Hvilken måte foretrekker du å lære på i ulike fag?

J1: Mer praksis, og mer interessant.

G2: Mer aktiviteter, mindre sitting.

J1: Velge selv hva vi vil lære innen et tema f.eks.

Intervjuer: Mer praksis, og brukere dere selv mer?

G2: Ja.

Intervjuer: Er det for mye tavle?

G2: Ja og det nytter ikke i lengden.

Intervjuer: Mener dere at digitale vaner er avsporende, hvorfor eller hvorfor ikke?

J1: Det gjør deg mer distraheret.

Intervjuer: Mer distraherende?

G1: Ja, men det kan jo være en avkobling også.

J1: Det er mye lettere å søke på det, og mye lettere å finne frem enn å bla i boken. Ofte er det bedre forklaringer på internett.

Intervjuer: Men hva med at dere har en norsktime, og lærerne hadde sagt til dere at nå skal dere jobbe 20 minutter effektivt med de oppgavene på side 88. Når dere har gjort de så får dere 5 min Facebook-tid. Er det mer motiverende?

G1: Ja vi har det faktisk sånn at hvis vi jobber bra, så får vi friminutt eller fritime, og det motiverer faktisk ganske mye.

G2: Jeg får faktisk gjort mye mer på den tiden enn det jeg hadde fått gjort på flere timer til vanlig.

Intervjuer: Så det med å få belønning for innsats fungerer bra?

G1: Ja spesielt på quizer og sånt. Hvis det er en premie så hjelper det veldig.

Intervjuer: Så det med belønning funker?

J1: Ja, men jeg synes vi har fått lite belønning.

Intervjuer: Lite belønning?

J1: Ja.

Intervjuer: Hva legger dere i studiepress?

G2: Tidspress, for eksempel hvis du har en presentasjon som skal være ferdig til dagen etterpå og så jobber du himla mye med det. Du jobber mye bedre under press, og du klarer å koble i fra på alt annet og tenker bare på det.

J1: Føler at du må ha gode karakterer.

G1: For i tiende klasse så tar du det mye mer seriøst, for å komme deg videre i livet.

J1: Jeg er ikke sikker på om jeg kommer inn på førstevalget mitt, for det er jo så høyt snitt. Så du må jo ta det seriøst.

Intervjuer: Eksamen? Studiepress?

G1: Ja på en måte. Ja du får liksom en dag.

G2: Jeg synes det er ganske avslappende jeg. Men hvis du har fått god karakterer i det faget fra før, hvis du har fått 5 eller 6 og så føler du at det går dårlig på den eksamen så får du jo et press på deg. Du vet jo ikke helt hva du skal gjøre da.

J1: Muntlig eksamen er jo mer stress enn skriftlig.

G1: Ja muntlig er stress, for der har du et emne selv, men så skal du gå gjennom alt annet også. På den utspørringen så spør de jo om alt. Og da kan det jo bli vanskelig når du ikke har fulgt med så mye.

Intervjuer: Mener dere at det er studiepress på skolen eller ikke?

G1: Jeg tror det er lite studiepress på skolen, det burde kanskje vært litt mer.

J1: Jeg tror det er ganske mye opp til seg selv. For eksempel hvis du skal inn på en skole som det er ganske høyt snitt

G2: Har litt med viljestyrken å gjøre.

Intervjuer: Dere tenker studiepress på det presset dere legger på dere selv? Jeg må gjøre det bra nå for å komme inn på den eller den skolen eller er det sånt at dere er samla som en klasse – at du fikk bare toer på den prøven?

G1: Nei, det bryr jeg meg ikke om. Det er ikke sånn at du føler at hvis du har fått toer på en prøve så er du liksom dårligere enn de andre.

G1: Nei jeg er liksom så vant med det nå at det går fint.

J1: Jeg har jo mange venner nå som alltid får bra nå. Det er jo sånn at de aldri leser, og så har de en prøve og så får de 5.

G2: Det er noen som har sånn klisterhjerne og noen ikke.

J1: Men det er ikke sånn at jeg blir lei meg for at hun får bedre enn meg.

G1: Bare du får bedre enn det du gjorde sist så, en må ta det ut fra det. Tenke på deg selv.

Intervjuer: Du skulle ønske at det var mer studiepress?

G1: Ja.

J1: Nei, mer enn nok. Men det er fordi jeg lager press til meg selv, fordi jeg vil ha høye karakterer.

G2: Jeg klarer ikke, jeg må ha et visst press.

Intervjuer: Du må ha tidspress på deg?

G2: Ja.

Intervjuer: Hva mener du, mer eller mindre eller er det greit slik det er?

G1: Greit slik det er synes jeg.

Intervjuer: Syns du det er arbeidsro i klassen til å arbeide effektivt?

G1: Ja det er jo det, det er ganske stille i klassen vår.

G2: De som bråker de er der(peker på et rom), og de som er helt rolige er der inne som vi er vanligvis.

J1: Ikke til å lese, for da må jeg ha det helt stille. Jeg klarer ikke å lese på skolen, for da snakker jeg med alle andre.

G1: Lese til prøve i timene er helt nytteløst – det går ikke.

J1: Til å jobbe så går det helt greit, jeg gjør det ofte og hører på musikk imens. Så da hører jeg ikke de andre.

Intervjuer: Hvilke personer føler dere er med på å forme livet dere på en positiv eller negativ måte?

G2: Venner, foreldre.

Intervjuer: Hvis vi tar positivt først.

J1: Venner, foreldre og familie.

Intervjuer: De er med på å forme det positivt, er det noen som er med på å forme livet deres negativt?

G1: Uvenner.

J1: Kjedelige lærere.

G2: Foreldre kan jo være litt negative de også, noen foreldre presser deg jo litt til å bli noe annet enn det du vil. For eksempel hvis du vil bli skuespiller så kan du ikke bli det liksom.

J1: Eller hvis du har strenge regler på hva du kan gjøre i fritiden eller hvem du får være med.

Intervjuer: Har du stor respekt for skolen?

J1: Ja.

G1: Til tider, ikke alltid.

J1: Ikke alltid jeg tar alle ting like seriøst, men det går bare ut over meg selv.

Intervjuer: Hvorfor har dere stor respekt eller liten respekt eller hvorfor ikke?

G1: Det spørres hvem, for eksempel lærere hvis det er noen du ikke liker så har du ikke så stor respekt for dem. Hvis de driter i det like mye som du gjør så mister jeg respekten for dem.

Intervjuer: Har dere noe annet?

G2: Samme som han.

J1: Ja, litt det samme, men jeg respekterer alle, jeg svarer dem ikke frekt.

Intervjuer: Har dere stor respekt for ungdomsgjengen?

G1: Hva mener du?

Intervjuer: Venner/kjente?

G1 og J1: Ja.

Intervjuer: Stor respekt for dem?

G1: Ja.

Intervjuer: Egen familie

G2: Ja.

Intervjuer: Respekterer du din egen familie?

G1: Ja.

Intervjuer: Hvorfor?

G1: Må det.

Intervjuer: Må du det?

G1: Ja.

Intervjuer: Hvorfor respekterer du vennene dine da?

G2: Du må jo tenke fra deres side. Du må jo respektere de like mye som du vil at de skal respektere deg. De må få lov til ta sine egne valg selv om du kanskje ikke vil gjør det for eksempel videregående skole da tror jeg de blir litt påvirket av valgene de skal gjør, at hun skal gå der osv.

Intervjuer: Føler du at skolen bygge opp eller utvikle din tillit til egne evner?

G2: Noen ganger så gir læreren deg god kritikk og sånn, og det gjør jo at du vil jobbe litt mer for det.

J1: Du blir mer motivert.

G2: Ja du blir mye mer motivert. Da hjelper det kanskje å jobbe litt mer.

Intervjuer: Føler du at nettaktivitet kan bygge opp eller utvikle tillit til egne evne?

G2: Ja.

J1: Ja.

Intervjuer: På hvilken måte.

G2: Det spørres jo egentlig, hvis du finner ut at det er bedre å øve på en prøve med å lete på nettet og lese sammendrag artikler så hjelper kanskje det litt. Jeg er litt treg å lese så jeg bruker å skrive viktige setninger fra det og det på PC-en.

J1: Lage et helt sammendrag.

Intervjuer: Føler dere at skolen styrker selvdisiplinen?

G1: Ja til tider, men noen ganger ikke. Noen ganger så blir du så lei at du ikke gjør noe.

J1: Ofte umotivert, i hvert fall når det er lite så skjer, og lite kjekt som skjer. Lite belønninger bare skole og skole.

Intervjuer: Føler dere at nettaktiviteter styrker selvdisciplinen deres?

G1: Nei, det blir gjerne mindre selvdisciplin. Det er jo andre ting du burde gjøre enn å sitte på Facebook. Du burde kanskje øve, og jobbe litt.

Intervjuer: Så du syns egentlig at nettaktivitetene er med på å dempe selvdisciplinen?

G1: Ja, kanskje litt. Men det er jo en liten avkobling og, for du kan ikke jobbe med skole hele tiden. For du må drive med et eller annet, for hvis ikke så går det ikke.

J1: Ja, jeg er enig.

Intervjuer: Hvor viktig er skole sett i et lengre perspektiv? 5 – 10 år.

G1: Det spørs hva du vil bli. Hvis du vil bli lege så må du jo bare, men har du til hensikt å bli elektriker så jobber du kanskje ikke så mye for det, fordi du vet at du kommer inn på skolen. Men når du skal inn på videregående så har du jo bestemt det selv, og da er det kanskje lettere å jobbe. I hvert fall hvis du er på yrkesfaglig, for der jobber du mer praktisk, og det er kanskje noe du liker mer å gjøre, enn å jobbe på skolen for du sitter jo bare der.

J1: Jeg syns det er viktig, men jeg syns det blir kjekkere når du velger selv hva du vil og hva du har mer lyst å lære om. Velger mer fag selv liksom.

Intervjuer: Velger den linjen du vil inn på for eksempel?

J1: Ja, for da blir det mer interessant å lære, og da lærer du jo mer også.

Intervjuer: Nettaktiviteter da i et lengre perspektiv. 5 – 10 år?

G1: Jeg tror det kommer til å dette ut litt faktisk.

Intervjuer: Dette ut, hvordan?

G1: Det kommer nye og nye ting hele tiden, det kommer jo til å fortsette, men Facebook kommer til å dette ut til slutt.

J1: Tror det kommer til å bli mye mer internett egentlig. Det kommer til å bli brukt mer internett i fremtiden.

G2: Det blir jo brukt til alt nå egentlig. Jobber og sånt.

J1: Jeg tror bare det kommer til å bli mer og mer.

Intervjuer: Prøver dere å handle i dag på en måte så harmonere med synet på hvor viktig skole er? Skjønte dere spørsmålet?

G1: Ikke nå, fordi nå er det sommer. Ferdig med eksamen og alt.

G1: Deilig.

Intervjuer: Men har dere tenkt sånt i tiende nå? At dere har prøvd å jobbe på en måte som har lært dere noe?

G2: Ja i tiende, men kanskje ikke i åttende og niende, for da dreit du kanskje i skolen, men i tiende så tar du det litt mer på alvor.

J1: Jeg har tatt det mye mer seriøst, og fått mye bedre karakterer enn jeg hadde.

G1: Spesielt når lærerne maser om at dette får dere til eksamen, og da blir det bare sånt at hvis jeg kommer opp til eksamen så er det kanskje smart å følge med.

G2: Men så har du jo det med tidsperioder da. Etter ferie er det mye enklere å lære, men nå når det snart er ferie er det helt forferdelig.

Intervjuer: Er det tomt eller fullt?

J1: Lite motivasjon.

G1: Når det er fint vær ute så er vi mye ute.

Intervjuer: Er skole viktig for hvem du egentlig er?

J1: Ja.

Intervjuer: Er skole viktig i forhold til hvem du vil fremstå for andre?

G1: Det spørs jo hva du tenker å gjøre senere i livet om du ønsker å være advokat, vaskehjelp eller jobbe på McDonald. Hvis du driter i skolen så klarer du selvfølgelig ikke å komme inn på noe som du vil.

J1: Det er jo ganske viktig med skole.

Intervjuer: Er nettaktiviteter viktig i forhold til hvem du egentlig er?

G1: Ja.

J1: Ja.

G2: Ja.

Intervjuer: Er nettaktiviteter viktig i forhold til hvem du vil prøve å fremstå som for andre?

G2: Kanskje.

J1: Ja.

Intervjuer: Vanskelig spørsmål?

J1: Jeg forstod det, men det er vanskelig å svare på.

Intervjuer: Prøver dere å være noen andre enn det dere egentlig er når dere er på skolen?

J1: Nei.

G2: Nei.

Intervjuer: Du er deg selv?

G1: Det spørs, til tider.

Intervjuer: Du er litt sånn at du kan forandre litt type i forhold til hvem du er?

G1: Ja det gjør du jo uansett.

Intervjuer: Når du er på nett da? Er du den du er?

G1: Mye større i kjeften. Du er det.

Intervjuer: Du er tøffere?

G1: Ja.

Intervjuer: Dere da?

J1: Nei, jeg er den så jeg er.

G2: Det spørs jo om du krangler, for da er du jo mye større i kjeften på nettet enn du er på ekte.

J1: Jeg skriver ikke noe på internett som jeg ikke hadde tørt å si til noen på ekte. Jeg vil ikke fremstå som bedre eller kulere enn det jeg er. Det er ikke sånn at jeg legger ut kjempe stygge bilder av meg selv.

G1: For eksempel jenter de baksnakker hverandre på internett, mens gutter tør si det til hverandre, men det er jo ikke sånn på ekte. Det blir på en annen måte.

Intervjuer: Hvilken rolle ville du ideelt sett hatt på skolen?

G1: Sånn nerd.

Intervjuer: Nerd?

G1: Ja, det hadde vært tøft.

Intervjuer: Du ville ha vært nerd?

G2: Ja.

Intervjuer: Hvilken rolle ville du hatt?

J1: Jeg ville vært skoleflink, men allikevel kunne hatt det veldig kjekt.

G2: Det hadde jo vært mye kjekkere og hatt sånn klisterhjerne istedenfor å bruke mye tid på det.

J1: Jeg har jo ikke lyst til å være en slik nerd som bare sitter hjemme å lese jeg har lyst å ta skolen seriøst, men allikevel ha det kjekt på fritiden.

Intervjuer: Allikevel være populær?

J1: Ja, være med venner.

Intervjuer: Hvilken rolle ville dere hatt på nettet da? Har dere noen rolle som dere kunne tenkt dere og hatt der?

G1: Supermann.

Intervjuer: Supermann?

G1: Nei, jeg vet ikke.

J1: Ikke noen spesielle rolle. Være slik jeg er.

G2: Du lager på en måte din egen rolle.

Intervjuer: Bruker du andre roller på dataen enn du egentlig er?

G2: Det spørs jo, instababe.

Intervjuer: Hva vil det si?

G2: Hva da?

Intervjuer: Instababe

G2: Legge på Insta.

Intervjuer: På Instagram?

G2: På Instagram, opptatt av sånne ting.

Intervjuer: Bruker du andre roller der enn andre steder?

G2: Andre roller, kan du bruke andre roller?

Intervjuer: Er du liksom eller later du som om du er en annen enn du egentlig er?

G2: Nei, det gjør du jo ikke.

Intervjuer: Det gjør du ikke?

G2: Nei.

Intervjuer: Hva er ditt ideal bilde av deg selv.

G1: Hvordan jeg føler at jeg er?

Intervjuer: Ja.

G1: Jeg vet ikke.

G2: Perfekt.

Intervjuer: Perfekt?

G2: Eksepsjonell.

Intervjuer: Eksepsjonelt perfekt?

G2: Ja.

J1: Jeg er slik jeg vil være.

Intervjuer: Hva kan skolen gjøre for å få dere mer motiverte?

G1: Mer praktisk.

Intervjuer: Mer praktisk?

G1: Ja.

J1: Mye mer belønninger.

Intervjuer: Er det noe vi kan bruke data/IKT til for å få dere mer motiverte?

G2: Filmer og sånne ting, lage filmer.

G1: Ja.

J1: Filmprosjekter.

G2: Presentasjoner, for jeg ser jo det at jeg jobber mye bedre med det. Emnene spesielt du lærer mye mer.

G1: Vi kunne laget vår egen dokumentar liksom. Til en prøve for eksempel der du forteller om planter, det hadde vært mye kjekkere.

J1: Mer oppgaver på data, sånne kjekke. Ikke vits i å gjøre oppgaver på data hvis de er akkurat like de som står i boken. Mer kjekke oppgaver.

Intervjuer: Da er det ingen forskjell?

G1: Nei det er ikke forskjell. Du kunne likså godt ha skrevet med blyant.

J1: Ja.

Intervjuer: Hva med sosiale medier og sånt da? Er det noe der, hadde det vært mer motiverende for dere?

G2: Det er litt vanskelig å få brukt de i skolesammenheng, men vi gjør det likevel. Det spørs jo hva du skulle gjort med det. Om du skulle brukt sosiale medier for å få fortelle hvordan dagens samfunn er for eksempel.

Intervjuer: Kunne vi brukt det som en belønning som dere etterlyser, istedenfor at dere må snike dere til å bruke det mobile nettet?

G1: Det hadde gjort det litt mer kjedelig hvis vi hadde fått lov.

Intervjuer: Hvis dere hadde fått lov så hadde det ikke vært så kjekt?

G2: Jeg tror faktisk ikke det hadde vært så stor forskjell om vi hadde fått lov eller ikke.

Intervjuer: Dere da, tror dere det hadde vært noen forskjell?

G1: Det hadde vært litt forskjell tror jeg, det er sikkert slik han sier. Det spørs jo hva du vil selv.

J1: Jeg syns egentlig det er nok å være på sosiale medier i friminuttene. Det holder, for jeg er kanskje ikke så hekta som de er.

Intervjuer: Hva med spill da, det har vi jo ikke nevnt i det hele tatt. Er det ikke noe som ungdommer driver med?

G1: Jo, ungdommer driver med det, men jeg driver ikke med det.

Intervjuer: Du driver ikke med det?

G1: Jeg spiller ikke.

J1: Jeg spiller heller ikke.

G1: Det koster penger å spille. Det har med prioriteter. De som spiller skikkelig de kjøper kanskje gamer pc-er til tjuetusen. Det er faktisk en del som gjør det. Det er ganske normalt egentlig.

G2: Når vi gjør det så spiller vi en to tre spill.

Intervjuer: Hvor mange er dere i klassen deres?

G1: 40.

Intervjuer: Hvor mange er det som er gamere da?

G1: Det er faktisk, jeg tror ikke det er så mange da, 10 kanskje?

G2: Ja 10 er sånn skikkelig gamere, xxx og xxx og de.

G1: Ja, de bruker dagene på det liksom.

G2: Komme du på skolen i dag, så sier de bare “ jeg har spilt hele helgen.”

J1: De avtaler ofte det i bussen at de skal spille. Så jeg tror de spiller ganske mye. Jeg tror det er det de gjør når de er hjemme.

G1: Ja jeg hadde sikkert spilt 180 dager til sammen eller noe sånt.

J1: Du blir skikkelig hektet hvis du først begynner.

G2: Nå er det liksom sånn at jeg har X-box en her, men skrur den kanskje på en gang i måneden.

G1: Jeg bruker den til å se film og sånt.

G2: Vokst litt i fra det egentlig.

G1: Ja, men nå kommer det snart nye X-box og spill så får vi se hvor lenge den perioden holder.

J1: Vi har ikke tid til å spille heller.

G1: Nei.

Intervjuer: Ikke tid, for mange fritidsaktiviteter?

G1: Ja.

J1: Ja, mye skole, trening.

Intervjuer: Tusen takk for intervjuet.

7.7 Intervju skole 2

Intervju av 2 elever, en jente (J) og en gutt (G).

Intervjuer: Første spørsmål er likheter og forskjeller mellom skolekultur og mediekultur. Hva tenker dere da?

G: Hjemme er det mye mer fritt. Du kan gjør mer det du vil i forhold til tid. På skolen er det mer bestemt på hva tid du skal gjør det og hva tid du skal gjør det.

J: Når du snakker om internett så er det blokka sider på skolen.

G: Ei stund så var Facebook blokket på skolen, men nå er det komnt tilbake. Så nå er det blitt veldig mye Facebook på skolen, og det var det ikke før.

Intervjuer: Så nå sitter dere i timene og sjekker status på Facebook?

G: Jeg tror ikke det er så mange lærere som vet om det.

Intervjuer: Hvilke av de to kulturene gir mest prestisje?

G: Prestisje? Sånn sosialt du mener da eller?

Intervjuer: Ja for eksempel sosialt.

G: Hvis du er flink på skolen så er det jo positivt.

Intervjuer: Du blir ikke mobbet hvis du er flink?

G: Nei du gjør ikke det. Hvis du er litt mindre flink og ikke bryr deg så veldig mye så kan det jo ofte få litt kommenterer, for eksempel på gruppearbeid, hvis det går ut over andre, og du ikke bryr deg og jobber og sånt.

Intervjuer: Hvilke av de to kulturene gir mest informasjon? Skolekulturen eller mediekulturen?

J: Du får jo mest informasjon på skolen.

Intervjuer: Er den nyttig?

J: Ja, den er jo nyttig, men du får jo informasjon hjemme også, men det er jo ikke akkurat nyttig informasjon.

Intervjuer: Så du mener at du får mer nyttig informasjon på skolen?

J: Ja du gjør jo det.

G: Ja når det gjelder fag og sånt. Hjemme kan du få hjelp med etiske og moralske spørsmål for å si det sånn.

Intervjuer: Hvilken av de to kulturene er kjekkest? Hva gir mest moro?

J: Det er jo ganske greit å være på skolen og være sosial, men det er jo mer frihet og du kan gjøre mer hva du vil når du er hjemme.

G: Hvis vi ikke hadde hatt skole, så ville vi sikkert syns at det hadde vært kjekkere å gå på skole. For det er jo sånn at når du er på skolen så er det kjedelig, men når du har hatt en lang ferie så er det kanskje kjekt å komme tilbake å være med de du pleier å være med.

Intervjuer: Hvilken av disse to kulturene gir mest karrieremuligheter?

J: Skolen må du jo ha for å greie deg videre, men på fritiden kan du jo finne andre ting som inspirerer deg. Hvis det er jenter som er glad i å sminke, så kan de lære seg deg på fritiden, men på skolen kan du ta det sammen før du kommer videre.

Intervjuer: Hvem bestemmer hva du faktisk gjør i de to kulturene?

G: På skolen er det jo mest lærerne som bestemmer hva tid vi skal gjør det, og hva tid vi skal gjør det. Men hjemme er det foreldrene og de fritidsaktivitetene du er på for eksempel.

Intervjuer: Bestemmer dere mye selv på skolen?

G: Ja, mye mer enn vi gjorde på barneskolen for eksempel. Det er jo mye friere her, og det kommer jo til å bli mye friere på videregående. Vi må bli mer og mer selvstendige.

Intervjuer: Hvordan er det hjemme? Bestemmer du mye selv?

G: Ja.

J: Bestemmer det meste hjemme, men når det er middag så må du gå og spise.

G: Leggetider og sånt.

Intervjuer: Men alt databruk har dere full kontroll på selv? Ingen som har sett opp noen sperringer at det får du ikke gå på?

J: De har truet meg med noen sperringer, men...

G: Det er jo noen som sitter for mye på Facebook og sånt. Søsknene mine tror jeg har fått, for da tar de telefonen for de sitter på Ipaden og telefonen hele tiden. Jeg har ikke hatt det problemet for jeg har hele tiden vært på fotball og treninger så den tiden jeg har til å sitte på Facebook og gjøre lekser må jeg bruke når jeg har tid.

Intervjuer: Hvilken innflytelse på nettaktiviteter på skolearbeid har du merket?

J: Hva mener du?

Intervjuer: Hvilken innflytelse på nettaktiviteter. Har det som du gjør på nettet noe innflytelse på det du gjør på skolearbeidet?

J: Det jeg gjør på nettet har kanskje ikke så mye med nettet sånn generelt, fordi hvis du er hjemme så gidder du ikke å gjøre lekser så da går du inn på nettet. Hvis du går inn på PC`en, så skeier du litt ut og går inn på alle andre sider.

G: Jeg ser på nettet som et verktøy, når det gjelder skolearbeid og. Det er jo veldig mange skolesider der du kan få hjelp.

J: Det kan jo hjelpe deg, men det kan også distrahere.

Intervjuer: Begge deler?

G: Du må finne en balanse.

Intervjuer: Hvordan forholder de to kulturene seg til hverandre i praksis? Er det bra eller ikke bra?

J: Det er jo bra.

Intervjuer: Dere synes det er greit at skolekulturen er sånt som den er, og at fritidskulturen er sånt som den er? Ville dere prøvd å mikse den mer hvis dere fikk bestemme eller er det greit at det er slik det er?

G: Det er greit slik det er nå. På videregående så kommer det nok til å bli litt mer skolekultur i fritidskulturen. Du kommer til å få mye mer jobb, men det kommer jo an på hvilken skole du går på.

Intervjuer: Hvis du fikk bestemme, hvilken kultur ville du foretrekke?

G: Hvis jeg bare hadde hatt mediekulturen så hadde jeg jo ikke hatt muligheten til å utdanne på samme måte som jeg hadde hatt lyst til. Da måtte jeg jo sittede hjemme, men det hadde jo blitt sånn skolekultur på fritidskulturen da. For hvis jeg ikke går på skolen, så får jeg jo ikke noe jobb, og gjøre det jeg vil.

Intervjuer: Du da?

J: Jeg kan ikke velge en, fordi jeg trenger begge egentlig. Jeg må ha det litt strengt fordi jeg må jobbe skikkelig og du skal få deg en utdanning. Men det er jo ganske greit at du må ha en pause fra det når du kommer hjem. Jeg liker begge egentlig.

Intervjuer: Så du mener det at det å ha regler altså det å ha en lærer som sier at nå skal vi gjøre det og det og det er nødvendig for at du skal klare å lære noe?

J: Ja, for når jeg er hjemme og skal gjøre lekser så er det ikke alltid jeg gjør leksene.

Intervjuer: Er du og enig i det at det må en struktur til?

G: Ja. Med en gang læreren går ut av klasserommet så er det jo kaos med en gang.

Intervjuer: Men er det sånt at dere må allikevel ha en viss selvdisiplin? Jeg regner ikke med at alle arbeider like bra? Nå vet jo ikke jeg om dere er flinke eller ikke flinke, men hvis noen er flinke på skolen er det da slik at de som ikke er flinke klare å ødelegge undervisningen for dere eller har alle respekt for lærerne?

J: Vi har jo noen som tuller og sier slengkommentarer, så de ødelegger jo for oss andre.

G: Det blir en del bråk.

Intervjuer: Så det blir en del bråk? Er det noe dere syns er plagsom? Er det for mye bråk i ungdomsskolen i dag?

J: Både og, det er jo alltid greit med noe, og sitte å snakke med sidemannen, men av og til blir det veldig mye.

G: Nå har vi heldigvis fått oss head sett. De fleste kan jo kjøpe seg et head sett så de kan sitte og høre på musikk istedenfor å høre på bråket. Hørselsvern.

Intervjuer: Hvordan ville du helst sett at de to verdenene forholdt seg til hverandre? Dere har på en måte svart litt på det. Dere syns det var greit slik det er nå?

J: Ja.

G: Ja, at de på en måte er atskilt.

Intervjuer: Hva skiller de ulike nettaktivitetene i fra hverandre? Har ulike nettaktiviteter ulike innvirkning til skolen? Nettaktiviteter er jo mye, alt i fra å surfe på VG og være på Facebook, spill og alt så finnes. Si hvis du hadde vært en spiller, og du hadde vært en blogger. Hadde det hatt en ulik innvirkning på skolen?

J: Ja det hadde jo det.

G: Det er mange som sitter og spiller i timene.

J: De er helt opptatt av å spille. Så spiller de kanskje oftere i timen, det er det du gjør istedenfor å gjøre lekser.

G: Klarer ikke å følge med på det som skjer.

J: Jeg er ikke noe blogger eller noen spiller så jeg har ikke så mye sånne ting og gjør, så jeg kan heller finne på å gjøre leksene.

Intervjuer: Så du blir ikke distraherert å tenke på at nå skulle jeg vært på det spillet og nå må jeg sjekke oppdateringer på Facebook?

J: Nei, men jeg ser serier da.

Intervjuer: Du ser mye serier?

J: Ja.

Intervjuer: Det går liksom an å sette det litt på pause da?

J: Ja.

Intervjuer: Hva skiller ulike skolefag i fra hverandre? Har ulike skolefag et ulikt forhold til nettaktiviteter?

J: Ja, samfunnsfag og sånne ting der er det jo mye enklere å kunne gå inn på internett og finne litt mer fakta. Men sånn som matte og naturfag så er det mye enklere å bare forholde seg til boken og forhold seg til læreren. Det er ikke så mye å lære på internett.

Intervjuer: Enig i det?

G: Jeg bruker internett veldig mye når det kommer til fag. Jeg bruker det veldig mye uansett hvilket fag det er, det eneste faget du ikke bruker internett i er gym tenker jeg. Jeg bruker internett til å søke på spesielle ting som jeg ikke skjønnte i boken, eller som jeg ville vite mer om.

Intervjuer: I norskfaget så bruker dere for eksempel aldri PC`en, mens i naturfag så bruker dere ofte det. Er det noen fag dere bruker det veldig ofte og er det noen fag dere aldri bruker det i.

J: Vi har egentlig ikke så mange fag vi bruker det så veldig ofte i. Av og til det fag og av og til ikke.

G: Det er ikke sånn at lærerne sier i naturfag at nå skal alle inn på den siden, det er vel sånn at du gjør det selv.

Intervjuer: Du gjør det selv?

G: Ja for det er jo slik at hver bok som ofte har si egen nettside. Når du kommer til grammatikk og sånn norsk, så på norsksiden for å få mye hjelp, det har vi jo brukt i norsktimene også.

Intervjuer: Nå tenker vi fag. Har lærerne noe å si? Er det noen lærer som sier at nå skal vi bruke nettet. Er det noen som bruker det mye mer enn andre eller bruker alle lærerne det likt?

J: Vi har ikke akkurat noen lærer som er veldig opptatt av internett. Det er jo andre som har det så de bruker internett mer enn det vi gjør. Så det har ganske mye å si hvilken lærer du har.

G: Ikke bare internett da.

Intervjuer: Men i Excel, for eksempel

G: Ja det bruker vi jo mye i matten. Vi har brukt det en del.

Intervjuer: Hvordan foregår nettaktivitetene på skolen og i klasserommet i praksis?

J: I timen så sitter jo folk og ser på Facebook og sånne ting.

Intervjuer: Store deler av timen eller hele timen?

J: Nei ikke store deler bare et par minutt bare blar gjennom og sånn, men det er jo alltid noen som sitter og chatter.

G: De er liksom på skjermen og så følger de med litt.

J: Og så er det veldig mye avis, folk som sitter på VG og sånt.

Intervjuer: Det med skjermen sånn som jeg sitter nå og så står læreren og prater. Så later dere som dere er interesserte og så leser dere om fotball eller lignende?

J: Ja det er veldig mye sånn.

Intervjuer: Er det forstyrrende? Eller er det sånn som dere driver med da sånn som vi kaller for multitasking. Dere følger med på PC`en og dere følger med på læreren og hva venner er inne på?

J: Ja det er veldig forstyrrende, for har du musikk på øret så tenker du på musikken og så klarer du ikke å lese og høre på musikk samtidig, så da går jo ikke det så bra egentlig.

Intervjuer: Så da får du egentlig ikke så mye med deg?

Intervjuer: Skulle du ønske at både PC `en og musikken ble ryddet vekk fra klasserommet, og bare hatt læreren?

J: I enkelte fag er det ganske greit å ha litt musikk eller ha PC `en der, mens i andre fag hadde det vært ganske greit om hele klassen var stille og fokusert på det de egentlig skal.

Intervjuer: Hvis dere skulle bestemt hvordan ville dere da organisert nettaktivitetene på skolen?

J: Jeg hadde sikkert blokket de sidene.

G: Jeg synes det er greit slik det er også. Jeg har ikke gått ned noen karakterer etter at Facebook kom for eksempel. For meg går det liksom fint, men for andre hadde det kanskje vært litt verre. De som sitter veldig mye hele tiden. Jeg sitter jo ikke på Facebook hver time.

Intervjuer: Så du mener at hvis dere har litt selvdisciplin så går det greit å ha det fritt, men hvis du ikke har selvdisciplin så går det ikke så bra?

J: Ja de som ikke har burde jo ikke hatt PC.

Intervjuer: Ønske dere eller føler dere et behov for å ha tilgang til nettaktiviteter mens dere er på skolen? Kjenne du på det at hvis du ikke hadde hatt telefonen og ikke hatt PC `en med deg på skolen så hadde du da vært litt stresset?

J: Ja, du blir ganske avhengig. Du må sjekke Facebook eller Twitter.

Intervjuer: Så du har et behov for det?

J: Ja jeg har det.

Intervjuer: Du da?

G: Jeg hadde klart meg helt fint uten, men jeg bruker jo PC `en til å skrive veldig mye av det som skjer i timene. Jeg har ikke noen skrivebøker, jeg skriver alt på PC `en.

Hvis jeg glemmer PC `en så går jeg og henter den, men det er ikke fordi jeg skal sitte på Facebook.

Intervjuer: Du hadde klart deg helt fint uten nettaktiviteter?

G: Ja.

Intervjuer: Men PC 'en er en nødvendighet?

G: Ja, men det er jo veldig kjekt å ha det da, men det går helt fint uten.

Intervjuer: Syns dere det er lett eller vanskelig å skille mellom skole og fritidsnett når det er behov for det? Skjønner dere spørsmålet? At når læreren står og prater eller vise en filmsnutt i biologi eller et eller annet og sier at nå må alle følge med, syns dere det da er vanskelig å legge vekk nettet og ikke være på Facebook mens han gjør det eller er det vanskelig?

G: De sier ofte sånn at nå må dere legge ned skjermene før de skal si noe viktig eller de skal ha en presentasjon eller noe sånt.

J: Det er ganske flinke, for folk legger jo ned skjermene.

Intervjuer: Hva med telefonene da? Fortsetter dere på dem da?

J: Det er jo noen ganger, for eksempel hvis vi skal se denne filmen og så er det ikke noe interessant, da er det sånn at du kan sitte med den.

Intervjuer: Så dere har nett på telefonene, så dere har mulighet til det?

J: Ja.

Intervjuer: Gir bruken av nettaktiviteter på skolen mer motivasjon for skolearbeid? Eller gjør det ikke?

J: Det kan jo ødelegge motivasjonen da, hvis du skal jobbe med skolen så går du inn på PC 'en så finner du noe kjekt så gjør du heller det. Så har du ikke lyst å gjøre lekser for du er på PC 'en. Så det er vel sånn at det ødelegger mer enn det motiverer.

Intervjuer: Du syns det ødelegger mer enn det motiverer?

J: Ja.

Intervjuer: Hva syns du?

G: Jeg er litt enig i at det motiverer ikke akkurat det å ha internett hele tiden.

Intervjuer: Hvis en tenker engelsk, så skal en ta noen grammatikkøvelser i boken deres. Er det motiverende og gjør det i boken eller gå på PC 'en og se tabellen der?

J: Det er jo litt greit det og litt kjekt det å bytte på det og sånt. Det er ikke alltid det er sånn kjempe motivasjon for å gjøre det.

Intervjuer: Er det liksom øvelsene på nettet som er kjedelige? Skulle det vært mer spennende? Eller bare generelt?

J: Det er ganske greit og gjøre det på PC 'en så trenger du ikke å skrive så mye for hånd.

G: Jeg synes det er kjekkere og enklere faktisk å sitte på PC 'en i forhold på ark som du må skrive.

J: For eksempel når du skal gjøre ferdig en oppgave som du har på PC 'en så er det mye enklere. Det er jo egentlig litt motivasjon det og.

Intervjuer: Digitale tavler har dere det?

G og J: Ja.

Intervjuer: Hva synes dere om det? Har det gjort undervisningen bedre, dårligere eller likt?

J: Vi bruker den egentlig ikke så mye, så jeg har ikke merket noe forskjell.

G: Helst på fremføringer og sånt.

Intervjuer: På fremføringer?

J: Ja, da er det ganske greit.

Intervjuer: Da er det dere som bruker for eksempel PowerPoint?

G: Ja og når vi skal bruke filmer og sånt. Men når de skal bruke den smarttavlen til skrivning og sånt så synes ikke jeg det blir så bra. Det blir så skeivt. Jeg synes det er mye bedre å skrive på tavlen. Så kan vi heller ta bilder av tavlen istedenfor da.

Intervjuer: Så dere synes det er like greit?

G: Ja. Jeg synes ikke de skriveredskapene på de smartboard tavlene er så bra.

Intervjuer: Hvem er det som er mest aktive av den tavlen? Er det læreren eller dere?

J: Læreren, men de som vi har er ikke så veldig aktive, men det er ikke vi heller. Vi bruker den i framføringer eller sånt. Jeg vet at i de andre klassene så bruker i hvert fall den ene læreren den veldig mye.

Intervjuer: Det er litt læreravhengig?

J: Ja.

Intervjuer: Bruker dere nettbrett til undervisning i skolen?

G: Nei.

Intervjuer: Ikke noen Ipad` er?

J: Jo, noen skriver på det, men det er bare noen.

Intervjuer: Kunne dere tenkt dere og brukt nettbrett i undervisningen? Vi hadde ikke trengt og byttet vekk PC 'ene, men hatt Ipad i tillegg.

G: Var det Vardafjell det skulle komme?

Intervjuer: Ja.

J: Det hadde vært greit og hatt en Ipad og hatt alle bøkene innpå, men skrivemessig er det mye enklere å skrive på PC 'en. Hadde du hatt Ipad så hadde det vært greit og tatt notater innpå den.

Intervjuer: Som en slags notatbok hadde det vært greit?

J: Ja, det hadde vært enklere. Det går jo an å kjøpe tastatur, og da hadde det vært ganske fint.

Intervjuer: Føler du ofte motivasjonskonflikter mellom å utføre skoleaktiviteter og nettaktiviteter?

J: Ja.

Intervjuer: Ofte? Hvorfor?

J: Vil heller bruke PC 'en og gjør noe gøy enn å bruke tid på lekser.

Intervjuer: Føle du også det samme?

G: Ja, for eksempel nå så er jeg ikke motivert for skolen i det hele tatt for nå er det snart ferie.

J: Jeg kan ikke huske sist jeg gjorde lekser. Nå er det snart på slutten.

G: Ja, nå er det bare muntlig igjen.

Intervjuer: Hva kan gjøres for å gjøre den situasjonen bedre. ? Tenk liksom mellom jul og sommeren når det er vanlig skole. Er det noe som kan gjøres for å gjøre det mer motiverende?

J: Vet ikke helt når det gjelder motivasjonen, men det er kanskje lettere hvis en har tider der du må gjør lekser, og så kan du skru på internett da eller hvis du ikke har internett i det hele tatt for da kan du jo gjøre lekser da, men når du har internett så går du heller på det.

Intervjuer: Multitasking må vi snakke litt om. Hvor utbredt er det i klassen deres?

Veldig utbredt eller bare litt?

J: Det er jo folk som hører på musikk og gjør litt skolearbeid og så er det noen som er på PC 'en og skriver samtidig som de gjør noe annet og er på nettsider av og til. Det er ikke så veldig mye. Det har gått fint.

Intervjuer: Skjer det egentlig litt når dere føler for det?

J: Det er ikke så mye tid, for i friminuttet sitter du kanskje på den eller da snakker du med noen. Men i timene så er det mer skolearbeid, PC, musikk alt på en gang.

Intervjuer: Hvorfor multitasking? Kan dere svare meg på det?

G: Gjør mange kjekke ting på en gang.

Intervjuer: Flere kjekke ting på en gang? Det har ikke jeg tenkt på.

G: Ja så kan du gjøre noe kjekt så kan du gjør noe som ikke er så kjekt for eksempel sitte og lese og høre på musikk og ha Facebook oppe.

J: Men det er jo ikke noe bra for du gjør jo ikke noe bedre skolearbeid med å sitte og høre på musikk samtidig.

Intervjuer: Så du mener at læringen blir mindre, men det blir allikevel litt kjekkere.

J: Ja, men samtidig så bruker du mye lenger tid enn du hadde trengt.

Intervjuer: Hva mener du? At du lærer mindre med for eksempel å høre på musikk og sitte og lese?

G: Ja det er opp til hver enkelt. Noen går det helt greit for mens andre får det ikke til i det hele tatt. Hvis det er veldig mye bråk i et klasserom så er det kanskje bedre å ha musikk på øre og lese enn å høre på hva alle snakker om. For hvis du hører på hva de sier så snur du deg å høre på hva de sa også blir det litt vanskelig å lese, og da er det kanskje bedre å høre på en sang.

Intervjuer: Hva mener dere er hovedtrekkene eller særtrekkene med deres digitale livsverden og skoleverden?

J: På skolen er du jo sosial du snakker til folk, men så komme du hjem så setter du deg i sengen og snakker med folk på PC 'en. Jeg tror det er det som er den største forskjellen.

Intervjuer: Har du noen innspill? Hva mener du er hovedtrekkene og særtrekkene med den digitale verden og skoleverden?

G: Vet ikke helt egentlig.

Er du mer sosial i den ene eller andre eller er det likt?

G: Det kommer an på hva type sosial du mener. På skolen så snakker du jo med venner på skikkelig, men når du er hjemme så er det ofte på Facebook eller meldinger du snakker med folk. Så du er jo mer sånn digital sosial når du er hjemme litt mer vanlig sosial når du er på skolen føler jeg.

Intervjuer: I hvilken grad gir nettaktivitet eller i forhold til intellektuell læring?

J: Vet ikke.

Intervjuer: Gir det dere tilfredsstillelse? Føler dere at dere lærer noe med nettaktivitet/skoleaktivitet?

G: Ja.

Intervjuer: Vanskelig spørsmål?

J: Ja litt.

G: Du lærer jo selvfølgelig noe på for eksempel de skolenettsidene i de forskjellige fagene. Det er jo quizzer og sammendrag og alt mulig så du kan jo lære veldig mye av det på nettet da hvis du vil istedenfor å lese en bok.

J: Det spørs jo. Går du inn på skolesidene og leser sammendrag og tar en quiz eller en liten prøve så hvis du får feil så kan du lære av det fordi du har fasiten.

Intervjuer: Gir nettaktivitet mer tilfredsstillelse i forhold til sosialt eller gir skolen mer tilfredsstillelse i forhold til sosialt?

J: På skolen ser du hverandre i øynene, mens når du hjemme og hvis du ikke er med venner i fritiden, og bare snakker med folk gjennom trådløst så er det ikke veldig mye tilfredsstillelse i det.

Intervjuer: Så du mener skolen gir mer?

J: Ja.

Intervjuer: Du da?

G: Ja, jeg ville sagt skolen, men du får selvfølgelig tilfredsstillelse når du snakker med andre på Facebook og sånt også men ikke på samme måte som du får på skolen.

J: Hvis du er med veldig mange venner på fritiden så er det nok på fritiden du gjør det, men hvis du ikke er så veldig mye med venner på fritiden og bare snakker med de på PC 'en så er det nok på skolen.

Intervjuer: Hva med å være informert? Hva gir mest tilfredsstillelse der? Nett eller skolen?

J: Informasjon?

Intervjuer: Ja, det å bli informert og holde dere oppdatert og sånt.

J: På skolen får du jo oppdateringer på helt andre ting enn på Facebook og det dere der. Informasjon kan være alt i fra om det har skjedd uhell i Haugesund osv. Sånn informasjon får du på skolen så komme jo læreren og snakker om det i timen.

Intervjuer: Du da?

G: Du får jo informasjon på begge områder, men den informasjon du ønsker å finne ut av finner du vel helst selv på nettet. Men sånn generell informasjon finne du på skolen eller får du på skolen. Du hører at folk sier det og andre sier det, men hvis du går inn på VG og trykker inn på en artikkel som du synes er interessant så får du mye informasjon fordi du valgte å få den informasjonen.

Intervjuer: Hva liker du ikke med skolen?

J: At vi må jobbe.

Intervjuer: Samme med deg?

G: Ja, men jeg er jo på skolen for å jobbe.

Intervjuer: Men er det noe med skolen som du ikke liker?

G: Vet ikke.

Intervjuer: Ikke noe du kommer på.

G: Nei, skolen er jo nødvendig.

Intervjuer: Så du slapper av og tenker med det at skolen må jeg ha uansett?

G: Ja jeg har ikke noe valg.

Intervjuer: Hva liker dere ikke med nettaktiviteter da?

J: Det er ikke noe bra at det er så avhengighetskapende og sånne ting, ellers så er det jo ganske greit og at du har selvdisiplin og at du klarer å legge det i fra deg så går det jo fint, men hvis du er helt oppslukt så er det kanskje litt dumt med internett.

Intervjuer: Du da? Føler du at det er noen nettaktiviteter du ikke liker? Er det noe med det du ikke liker?

G: Ja, det kan jo ødelegge sosial intelligens når du bare sitte på PC 'en og ikke er ute med folk så kan du jo ødelegge for en del. Men det er ikke noe spesielt jeg ikke liker.

Hvis jeg sitter og ser på en serie så ser jeg på den fordi den er kjekke ikke fordi at andre ser på den.

Intervjuer: Hvilken funksjon utfører internett i klasserommet for deg for eksempel som oppslagsverk?

G: Ordbok eller noe sånt?

Intervjuer: Ja, for eksempel at nå skal vi finne ut mer informasjon om hoggormen? Går dere inn der da eller går dere på biblioteket eller i atlasen?

G: Da går vi på internett.

J: Internett.

Intervjuer: Hvis undervisningen til læreren er sånn at dere nesten holder på og sovner, og det er kjempe kjedelig. Bruker dere da internett som en vei ut for å rømme fra det og inn på ei side som dere synes er kjekk?

J: Ja.

G: Ja helst det.

Intervjuer: Bruker dere internett til juksing?

J: Nei.

G: Til prøver?

Intervjuer: Ja til prøver eller henter historier som andre har skrevet og bare forandrer litt på tittel?

G: Nei, men det har hendt at noen har gjort det., men det er jo sånn plagiat test, så det er mange som har fått utslag på høye prosenter der, men jeg har aldri gjort det selv.

Intervjuer: Så dere er ikke sånn "cut and paste"

J: Jo, det hender jo at du kopierer. Men hvis du skal ha en innlevering og det er plagiat så skriver du jo om, med dine egne ord. Det er jo kopiering, men du skriver jo med dine egne ord.

Intervjuer: Så du mener at du må ha informasjonen i fra en plass?

J: Ja, du må jo ha informasjon en i fra en plass.

Intervjuer: Bare du forstår det og må skrive det med egne ord.

J: Ja.

Intervjuer: Hvilken måte foretrekker du å lære på i fagene deres?

J: Det er ganske greit å lære slik vi gjør nå. Det er ikke slik at vi trenger internett for å lære for det trenger jeg ikke.

Intervjuer: Er du enig i det at læreren står fremme og forklarer.

G: Ja. Jeg synes det er greit med presentasjoner når lærerne har presentasjoner. Jeg synes det er greit når vi får lov å jobbe selv når det er rolig i klassen og det er effektiv jobbing. Jeg savner litt det at det er timer det er helt stille og at alle sitter og jobber for harde livet. Det er ikke så ofte det er det.

J: På videregående er det jo fritt, og det er veldig ofte at lærerne ikke er tilstede. Så du klarer jo ikke å jobbe slik du gjorde på ungdomsskolen. Så karakterene går jo ned, fordi hun har for mye frihet.

Intervjuer: Mener dere at digitale vaner er avsporende?

J: Ja.

Intervjuer: Du mener det?

G: Ja.

Intervjuer: Stor grad eller liten grad?

G: For noen kan dere være i stor grad, mens for andre kan det være i liten grad. Det kommer an på hvor mye og hvor avhengig du er, og hvor seriøs du er på skolen.

Intervjuer: Hva legger dere i ordet studiepress?

G: Vet ikke. Har ikke hørt det før.

Intervjuer: Så dere har ikke hørt om ordet studiepress?

G og J: Nei.

Intervjuer: Er det sånn at det er enormt mye å gjøre, mange bøker å lese, mange fortellinger å skrive, innleveringer og prøver. Er det liksom slik at læreren er på dere

med "kom igjen nå må vi jobbe, jobbe, jobbe nå skal dere ha gode karakterer? Eller er det litt mer avslappet?"

G: Ikke det siste halvåret. Nå har det vært en del med kunst- og håndverk, film og sånt.

J: Når du begynner et skoleår så begynner alt på likt og så vare det en måned kanskje og så kommer alle prøvene.

G: Plutselig.

J: Og da er det veldig stressende, for da har du en innlevering i et fag.

G: Og så kan det være litt vanskelig med gruppearbeid. Lærerne hakker på fordi hvis vi har litt dårlig tid for da blir noen syke osv. så blir det litt stress.

J: Det blir jo litt stress hvis du har veldig mye, men hvis du har en prøve i den uken og en i den uken så går det jo ganske fint.

Intervjuer: Skulle dere ønske at det var mer eller mindre studiepress?

J: Det er ganske greit slik det egentlig er. Du har press av de rundt deg, og de får deg kanskje til å prestere bedre. Hvis du ikke har noe press i det hele tatt så kan det jo være at du ikke gidder for ingen som bryr seg uansett.

G: Greit å få litt øvelse før du begynner på videregående for det kommer jo til å bli mer og mer eksamener og sånt.

Intervjuer: Arbeidsro i klassen er den sånn at dere klarer å arbeide effektivt eller ikke?

J: Det blir vel verre og verre.

Intervjuer: Verre og verre?

J: I hvert fall i åttende da var det mye bråk og så ble det bedre så i niende så var det ganske fint. Men nå i tiende så er det blitt sånn at du driter litt i det. Så det er ikke så særlig bra arbeidsro egentlig.

Intervjuer: Er lærerne flinke til å si "hysj" og så skjer det ingenting?

G: Ja det er litt slik at de sier "hysj" så blir det veldig stille med engang og så er det bråk igjen.

Intervjuer: Rett ned og opp igjen?

G: Ja.

Intervjuer: Hvilke personer er med på å forme livet deres på en positiv eller negativ måte?

J: Det er de du har rundt deg.

Intervjuer: De nærmeste på skolen eller familie?

G: Venner, familie, lærere.

J: Lærere.

Intervjuer: Hvem er mest positivt med å forme livet deres?

J: Lærerne hjelper deg jo positivt med å hjelpe til med å finne ut hva du skal gjøre når du blir eldre, og hjelpe deg med skolearbeidet. Og så er det venner så har det jo med hvilken gjeng du er med i. Hvis du er i en gjeng som ikke bryr seg så går jo det ned, men hvis du er i en gjeng der de er skoleflinke og bryr seg m skole og sånt så blir det jo positivt. Du kan tenke at jeg vil bli flinkere.

Intervjuer: Er du enig i det?

G: Ja.

Intervjuer: Har du stor respekt for skolen?

G: Ja.

Intervjuer: Du og?

J: Ja.

Intervjuer: Har du stor respekt for ungdomsmiljøet ditt?

G: Ja, jeg har det.

J: Ja, jeg respekterer jo andre, men det er ikke sånn at jeg ser ned på de som ikke bryr seg og sånne ting. Jeg respekterer jo folk for de de er.

Intervjuer: Har du stor respekt for din egen familie?

G: Ja, det må jeg jo ha.

Intervjuer: Det må du ha?

G: Ja.

Intervjuer: Du og?

J: Ja.

Intervjuer: Hvorfor må du ha det?

G: Fordi jeg føler at de tar så godt vare på meg. Jeg kan ikke bli behandlet bra, og behandle dritt tilbake. Så er jeg glad i dem osv. De er jo familie. Og så får du hjelp til det du trenger hjelp til, du får mulighet til å gi hjelp hvis noen trenger det.

J: Når du får så mye så må du jo nesten vise takknemlighet og i hvert fall respektere folk.

G: Familien er en bedrift som du er nødt til å være med å drive. Du kan ikke bare kutte det ut for da kan bedriften gå i stykker.

Intervjuer: Konkurs?

G: Ja.

Intervjuer: Føler du at skolen bygge opp egne evner? Utvikler den evnene deres? Blir dere flinkere?

J: Ja, du lærer å lese bedre og du blir flinkere i fag, men det spørs jo hva du bryr deg om. Hvis du er flink å spille spill og sånne ting, så blir du jo ikke flink av det på skolen så det er jo delt.

Intervjuer: Så det kommer an på hvilke interesser?

J: Ja.

Intervjuer: Føler du at utvikler egne evner digitalt? Hvis du da for eksempel er spiller vil da nettaktiviteten bygge opp evnene? Bli flinkere?

G: Ja du blir jo flinkere jo mer du spiller. Det gjelder jo alt egentlig.

J: Ja du blir jo flinkere hvis du like noe veldig jentete og veldig glad i å sminke så kan du gå inn på YouTube og se hvordan andre gjør det så du kan lære deg selv så det kan jo hjelpe.

Intervjuer: Føler du at skolen styrker selvdisciplinen?

J: Ja, du drar i hvert fall ikke ned, du lærer jo at du må sette deg ned å gjøre det du skal og så kan du ha fri når du kommer hjem.

Intervjuer: Så du mener at skolen gjør en bra jobb på det?

J: Ja.

Intervjuer: Er du enig?

G: Ja, jeg tror ikke du hadde fått hjelp til like mye selvdisciplin hvis du bare hadde sittet hjemme, for da hadde du ikke fått prøvd på de tingene som du synes er vanskelig og på de tingene du må gjør på samme måte.

Intervjuer: Hva med nettaktiviteter? Styrker det selvdisciplinen?

J: Det styrker, vet ikke egentlig. Hvis du har høy selvdisciplin så klarer du deg fint med å balansere skole og internett og sånt, men hvis du har lav så får du ikke noe høyere selvdisciplin med å gå inn på internett.

Intervjuer: Så hvis du har i utgangspunktet god selvdisciplin fra før så klarer du deg bra både på skolen og på nettet?

J: Ja.

Intervjuer: Hvor viktig er skole i et litt lengre perspektiv? 5 – 10 år?

J: Skole er jo viktig hvis du vil komme deg videre i livet så må du jo ha skole.

Intervjuer: Prøve du å handle på en slik måte som harmonere på hvor viktig skole egentlig er? Med tanke på fra nå og fem til ti år frem i tid. Prøver du å gjøre ditt beste nå for du vet at skole er såpass viktig?

G: Prøver jo å sette en grunnstamme nå, for hvis du gjør det bra nå så blir det enklere for deg videre.

J: Hvis du ikke gjør lekser i fra begynnelsen og ikke gjør det du skal, så blir du jo ikke bedre. Hvis du vil bli lege så må du jo gjøre det bra hele tiden. Hvis du ikke gjør det bra i fra begynnelsen så vil du jo ikke klare å nå det målet.

G: Det er mange som sier at de skal skjerpe seg i tiende klasse. Hvis de sier det i niende klasse for eksempel så kan de gå på en smell når de kommer i tiende klasse for da skjønner de ikke noen ting.

Intervjuer: Hva med nettaktiviteter? Føler dere at det er viktig i et lengre perspektiv? 5-10 år?

J: Det er jo ikke viktig, de har jo klart å leve uten det før. Det er vår generasjon som er så avhengig av det.

G: Læring er viktig.

Intervjuer: Så du mener at om 5 – 10 år så er det viktig?

G: Ja det er jo viktig nå, så det må jo være viktig fremover og, så du må liksom henge med i tiden.

Intervjuer: Prøver du å gjøre noe med den bruken din nå i dag, siden det er like viktig om 5-10 år? Bruker du det mye og gjør deg flink i det, er det sånn?

G: Hvis du bruker det mye så blir du jo flink til slutt, men du lærer jo hele tiden nye ting og lærer og bruke nye programmer. Men jeg sitter ikke og øver på videregående skole matteprogrammer fordi det kommer jeg til å få.

Intervjuer: Er skole viktig i forhold til hvem du egentlig er eller hvem du vil fremstå for andre?

G: Ja, jeg føler det for når jeg er på skolen så er jeg meg selv. Jeg viser hva jeg er flink til og vise hva jeg ikke er like god til.

Intervjuer: Så du er ikke en annen?

G: Nei jeg føler ikke at jeg er det.

Intervjuer: Når du er på nettet da? Når du chatter med venner eller chatter med ukjente?

G: Nei, men det er jo selvfølgelig litt forskjell for du står jo ikke å snakker med de, så du kan jo si noe mer uten å bli flau.

J: Nettmobbing, fordi folk kan være anonyme. Du kan lage en liten fasade av deg selv du trenger ikke oppgi hvem du er du kan være anonym. Du vet ikke helt hvem er det? Så skolen former jo deg, fordi du får jo venner og de hjelper jo å forme deg, men internett det har jo ikke så mye å si sånn egentlig.

Intervjuer: Men er du en annen på nettet enn du er på skolen?

J: Nei, jeg er ikke det, men det er jo andre som er det. Mange som mobber og sånt.

G: Bloggere. Ja bloggere lever jo et fantastisk liv på nettet.

J: Ja bloggere utgir seg for å ha et helt perfekt liv, men så har de mange problemer egentlig.

Intervjuer: Hvilken rolle ville du ideelt sett hatt på skolen?

G: Hva jeg ville hatt?

Intervjuer: Ja hvilken rolle ville du hatt ideelt sett på skolen? Har du et idealbilde av deg selv? Er det å være den kule, tøffe, populære som alle vil være med? Hva tenker dere?

J: Det er jo på skolen for å lære alle er jo likegyldige, men jeg vil jo ikke at folk skal se ned på meg men jeg har ikke et sterkt ønske om at alle vil være med meg, og være den kule så jeg vil bare være den jeg er sånn midt på tre egentlig.

Intervjuer: Være en slik som blir godt likt?

J: Ja sånn som noen liker deg, men kanskje noen ikke liker deg men det går fint.

Intervjuer: Det ser du på som positivt?

J: Ja.

Intervjuer: Hva med deg?

G: Jeg har ikke sånn trengsel for å være noen andre eller noe annet. Jeg føler ikke at det hadde vært mye kjekkere hvis jeg hadde vært sånn super populær. Jeg ville selvfølgelig ikke vært en person som ikke hadde det kjekt på skolen. Jeg vil jo ha det bra, og det vil vel alle.

Intervjuer: Så dere er fornøyde med slik dere har det nå?

J: Ja.

G: Ja, men det er selvfølgelig noen så hvis du hadde spurt noen andre så hadde du fått andre svar, fordi det jo er selvfølgelig noen som ikke har det like bra på skolen.

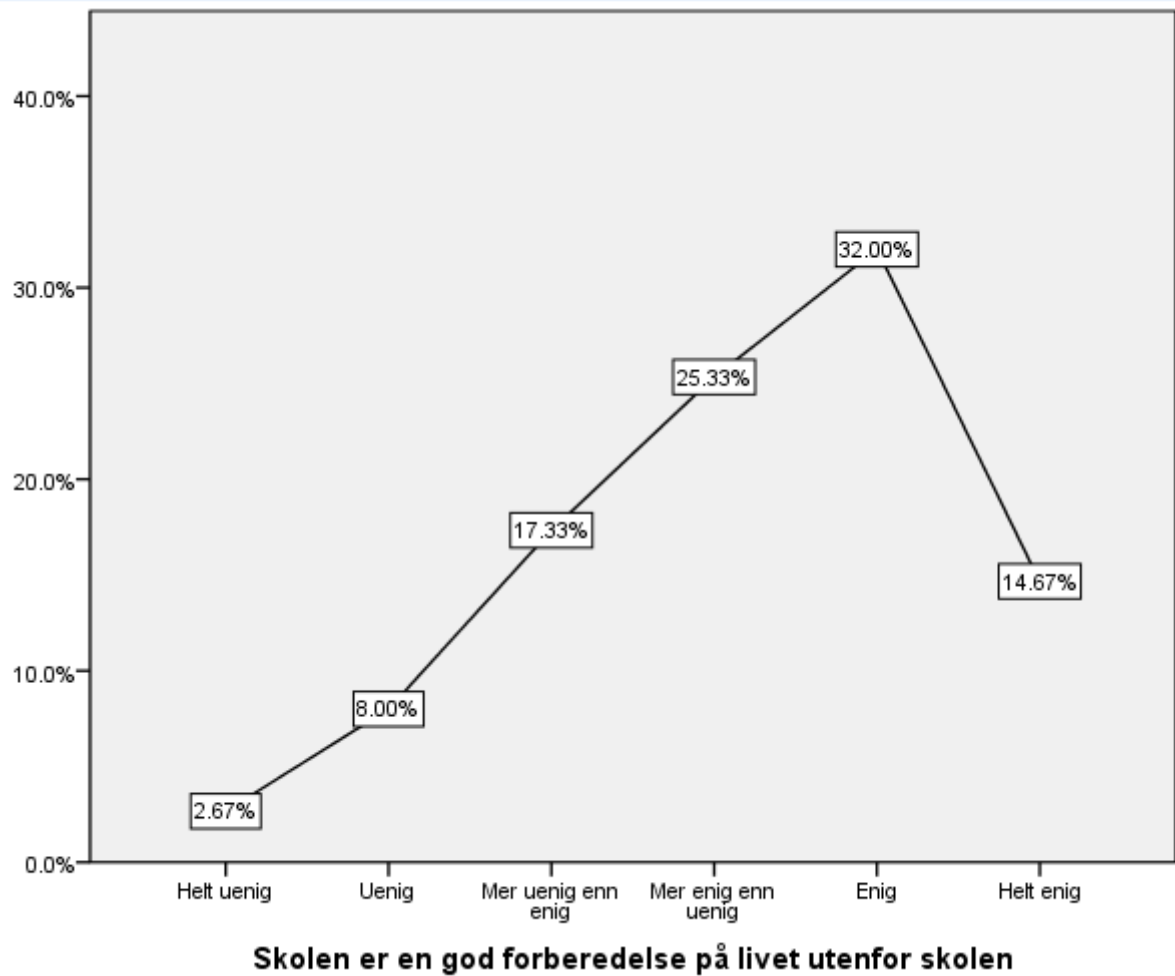
Intervjuer: Men slik dere har det så har dere det akkurat slik dere vil ha det, dere kunne ikke tenkt og prøvd å være klassens beste i gym for fått 6`ere på alle prøver?

J: Det er jo alltid kjekt å ha det som mål og ha det sånn, og prøve å bli bedre og måle meg med andre men du trenger ikke å være best. Det er jo alltid noen som vil prøve å være det.

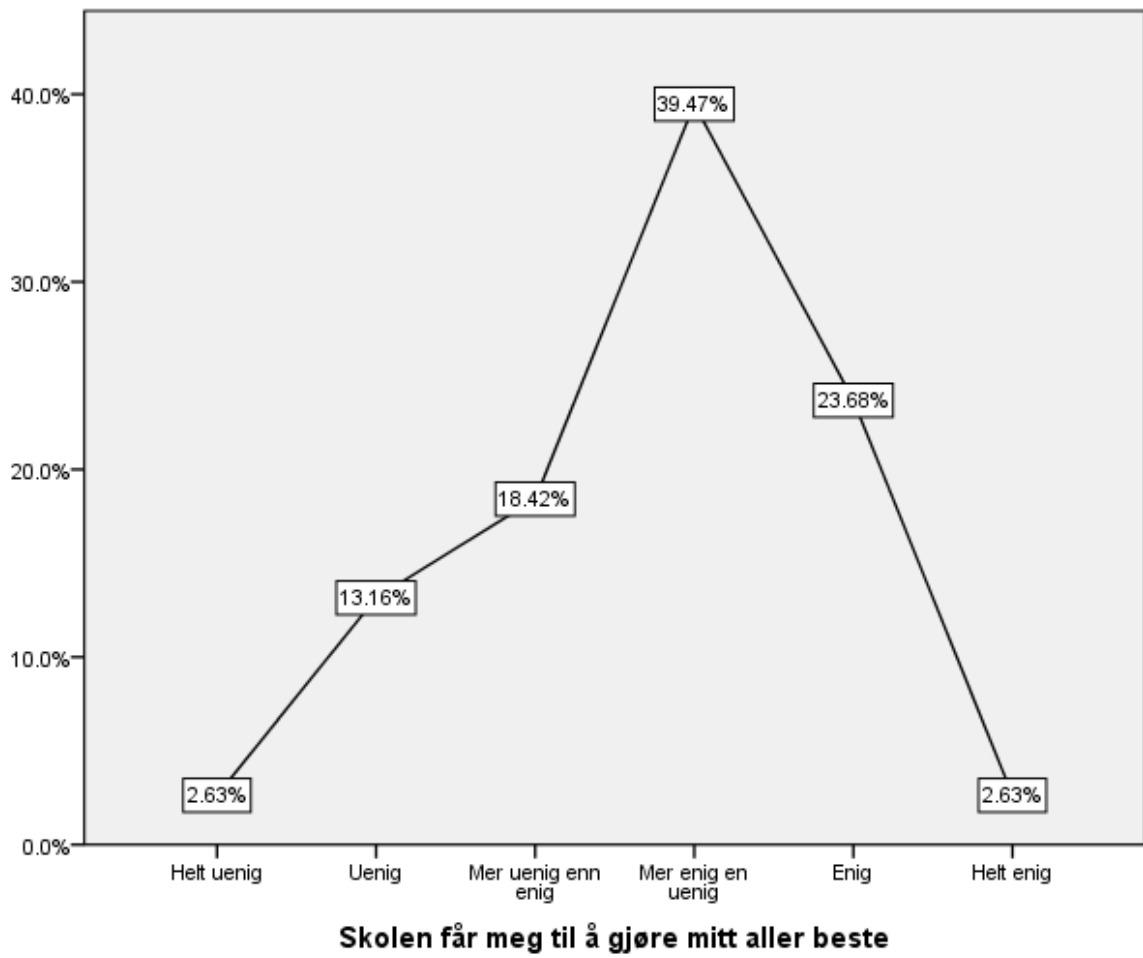
G: Det er jo konkurranse med deg selv, og det er jo det det skal være på skolen. Det skal jo ikke være en konkurranse med de andre, bare en konkurranse med deg selv.

7.8 Skolekultur påstander

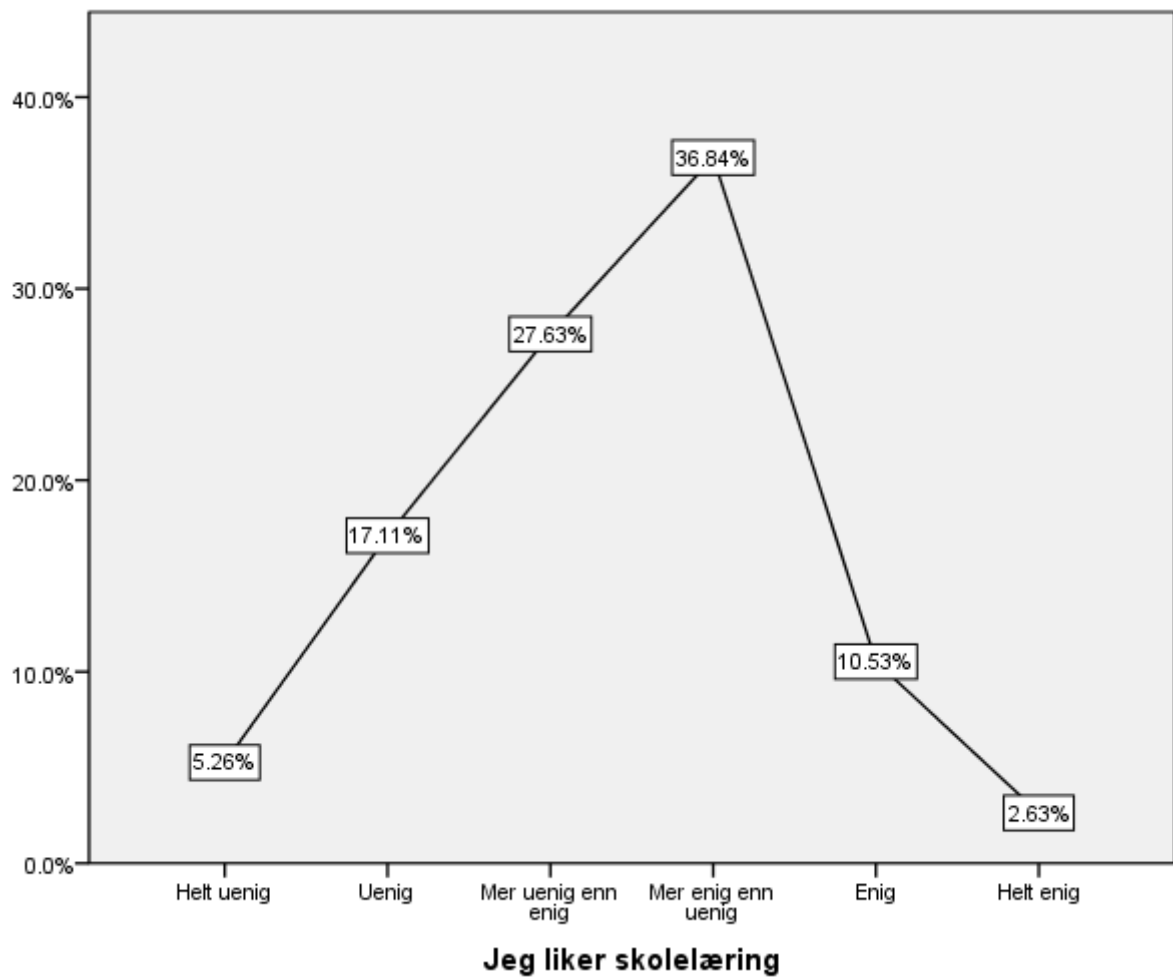
7.8.1 Skolen er en god forberedelse på livet utenfor skolen

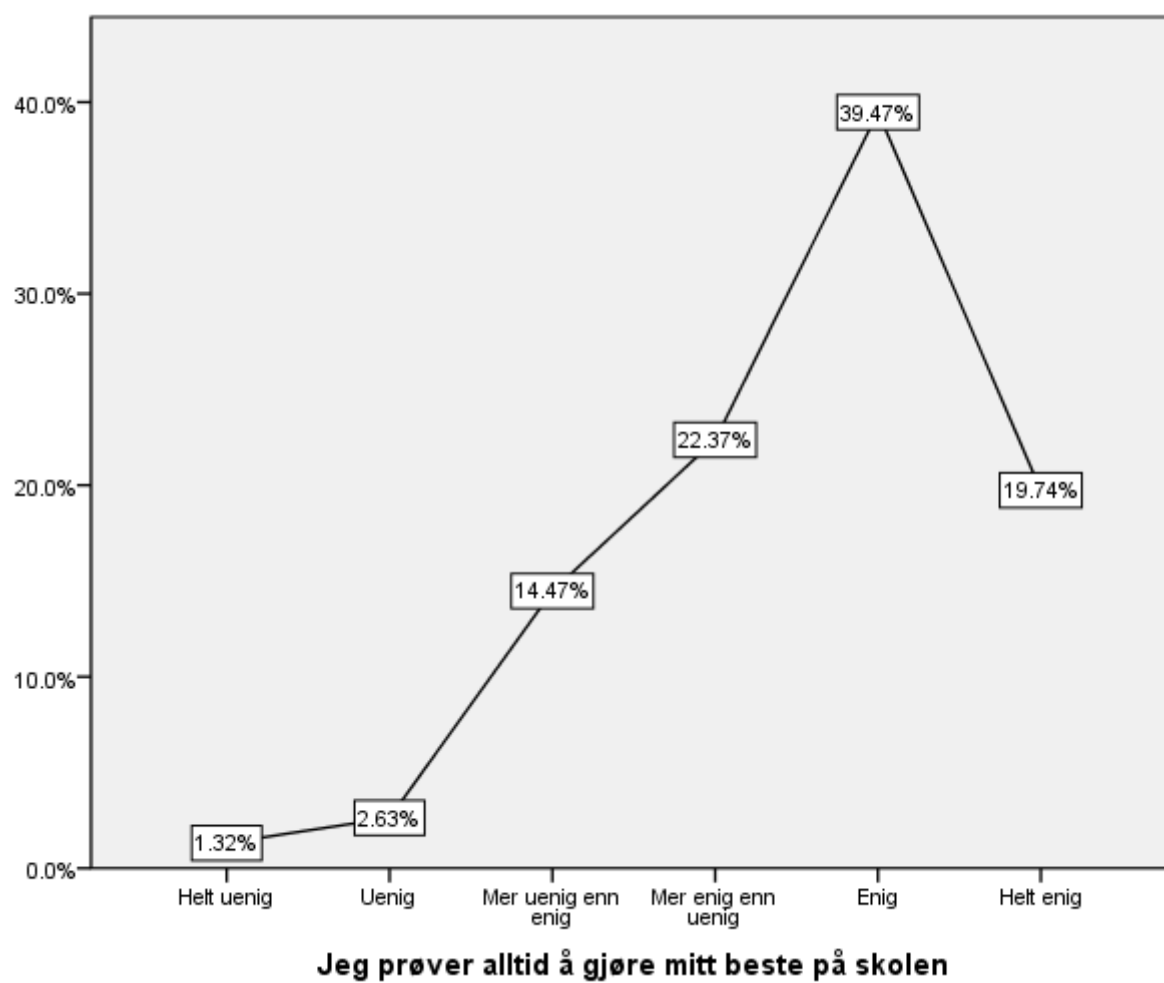
7.8.2 Skolen får meg til å gjøre mitt aller beste

7.8.3 Jeg liker skolelæring

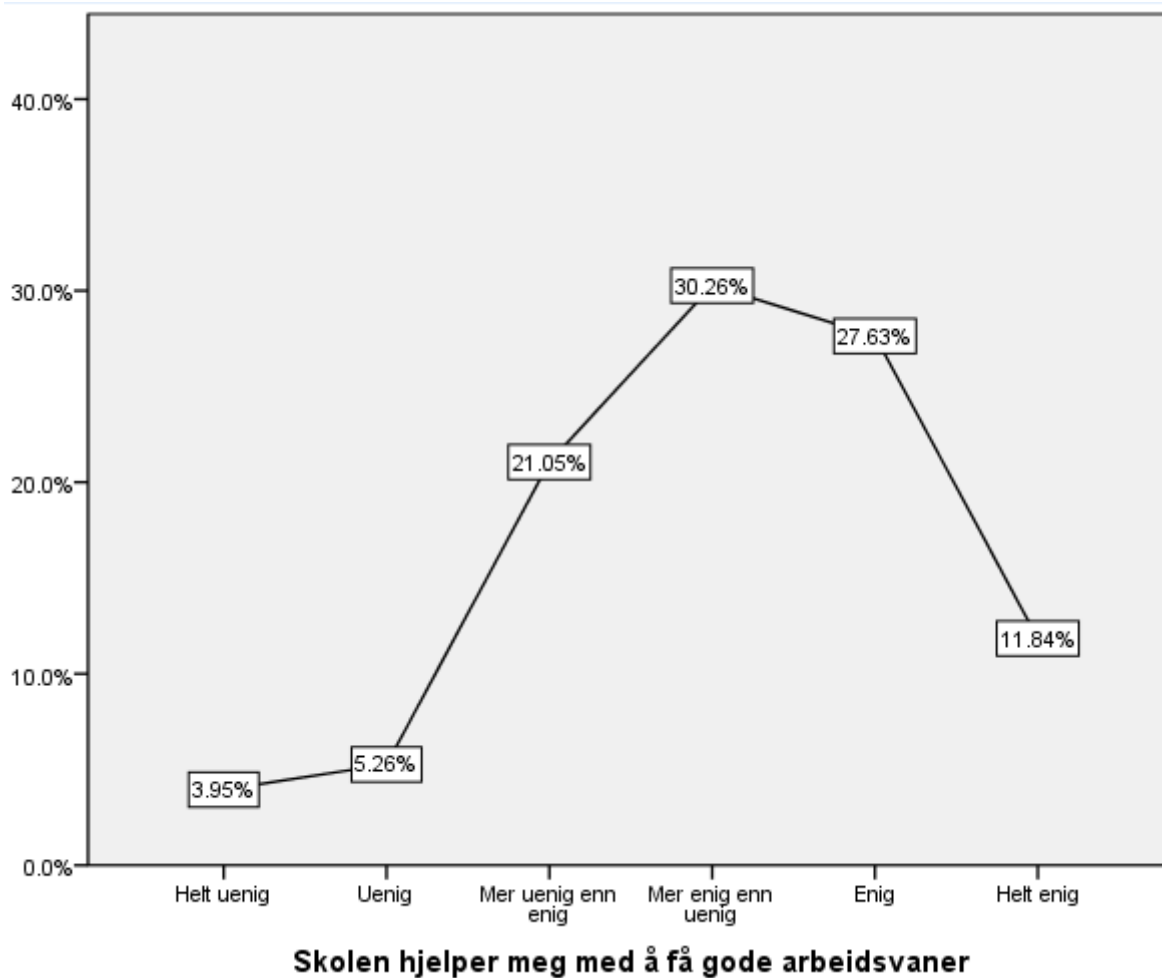

7.8.4 Jeg prøver alltid å gjøre mitt beste på skolen

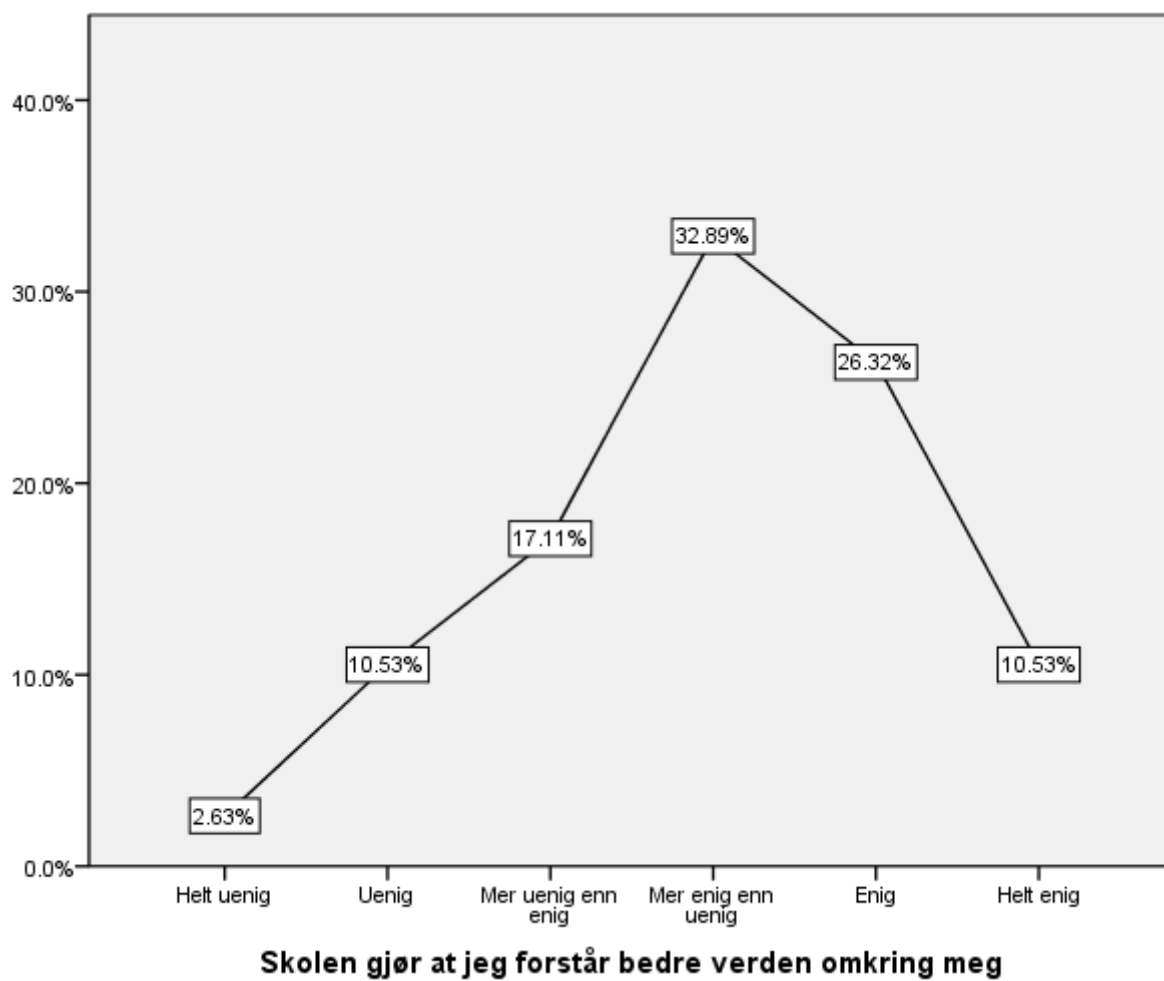

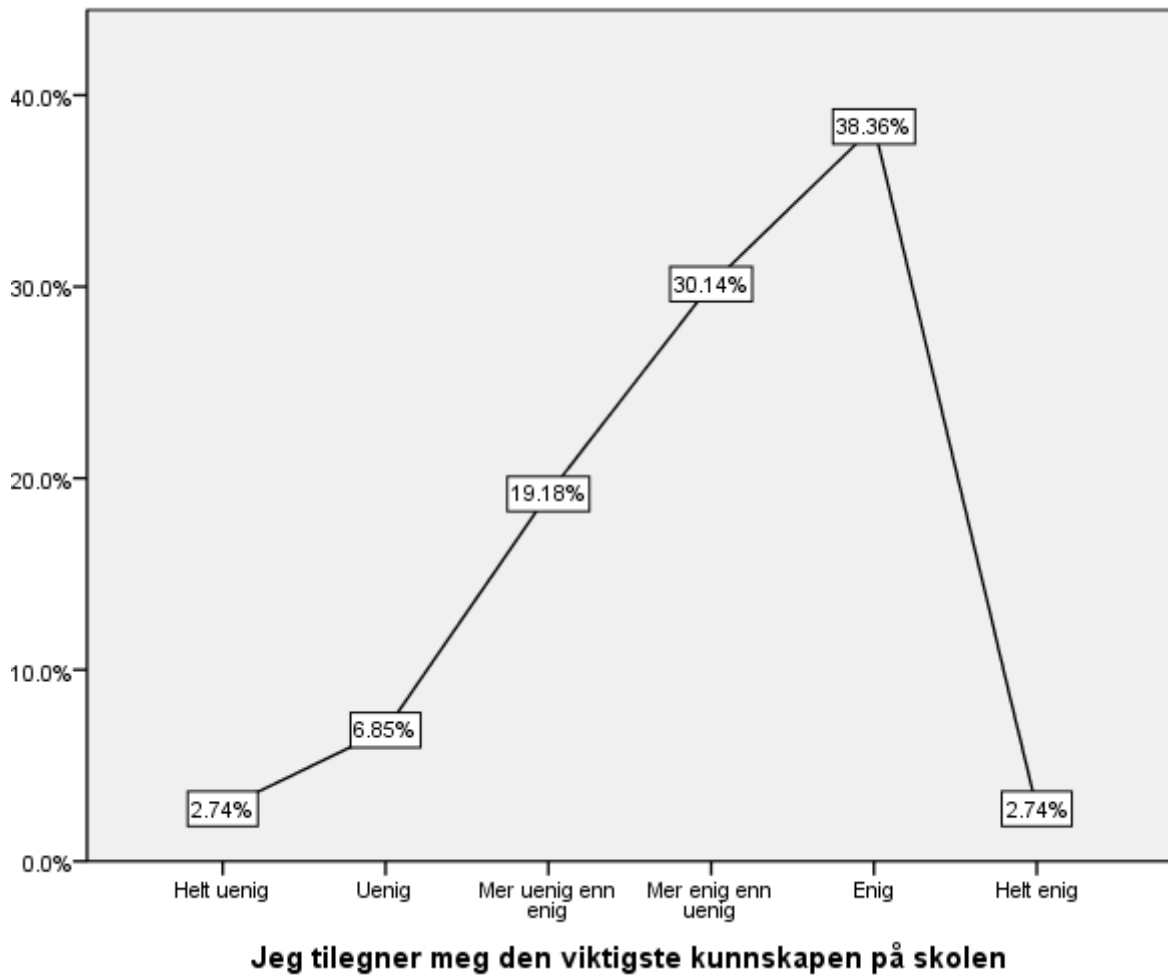
7.8.5 Skolen hjelper meg til å få gode arbeidsvaner

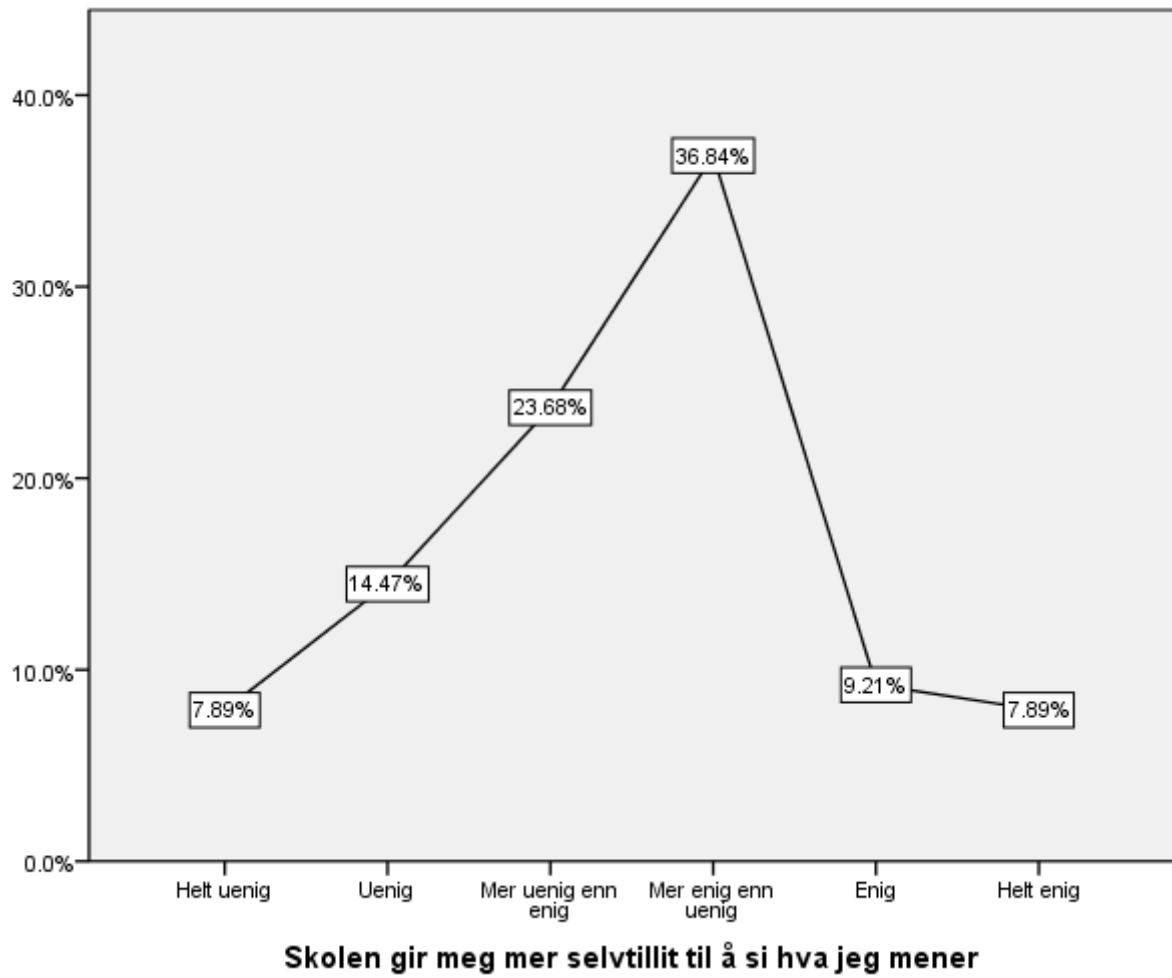
7.8.6 Skolen gjør at jeg forstår bedre verden omkring meg

7.8.7 Jeg tilegner meg den viktigste kunnskapen på skolen

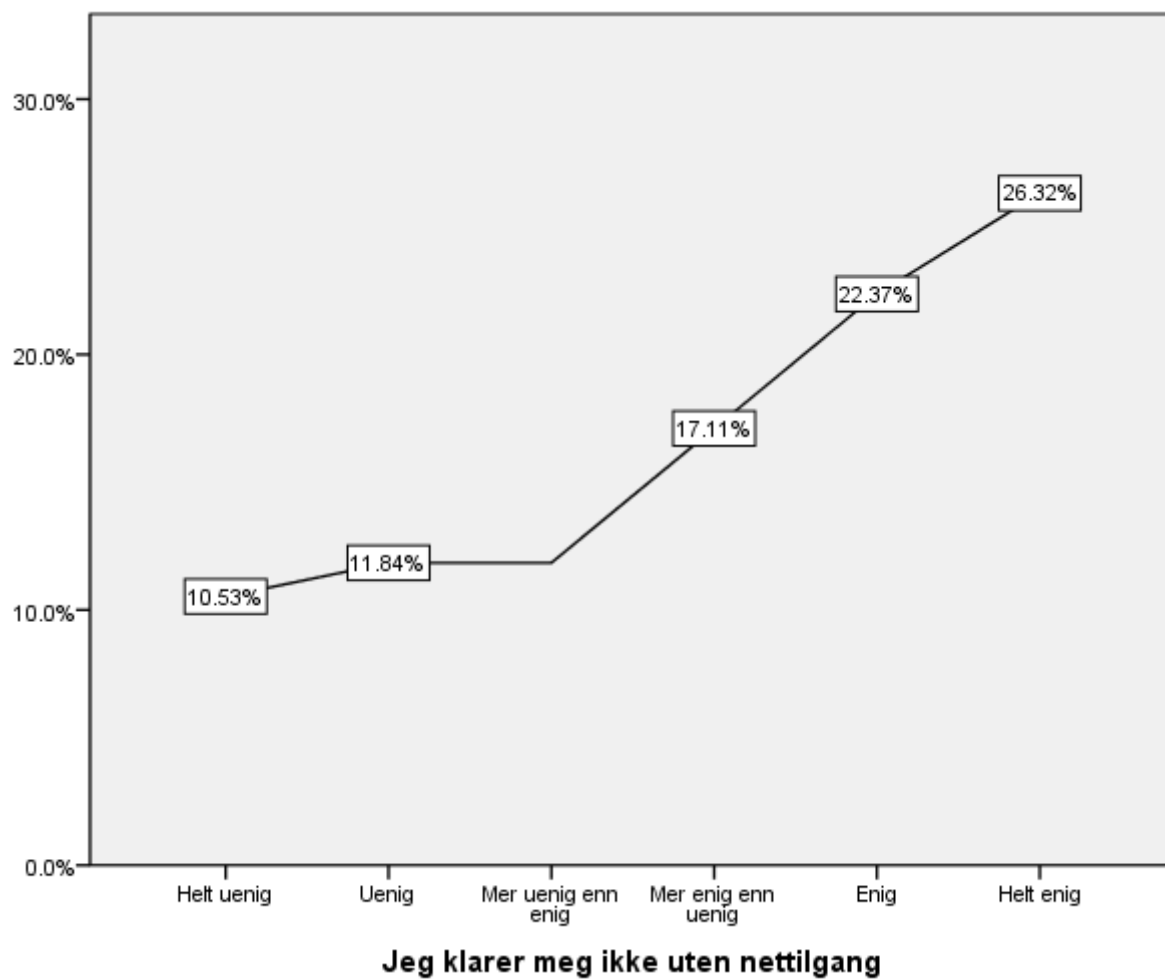

7.8.9 Skolen gir meg mer selvtillit til å si hva jeg mener

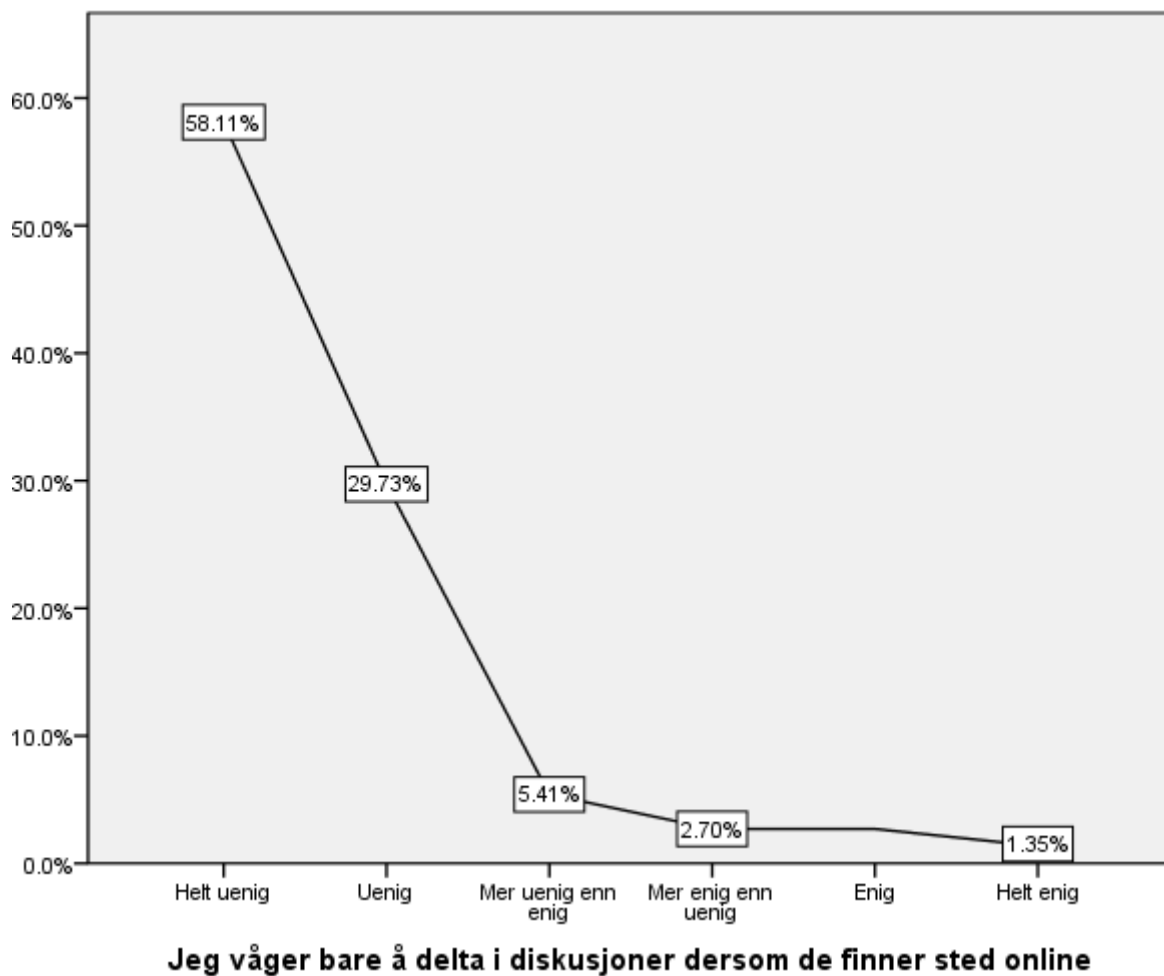

7.9 Mediekultur påstander

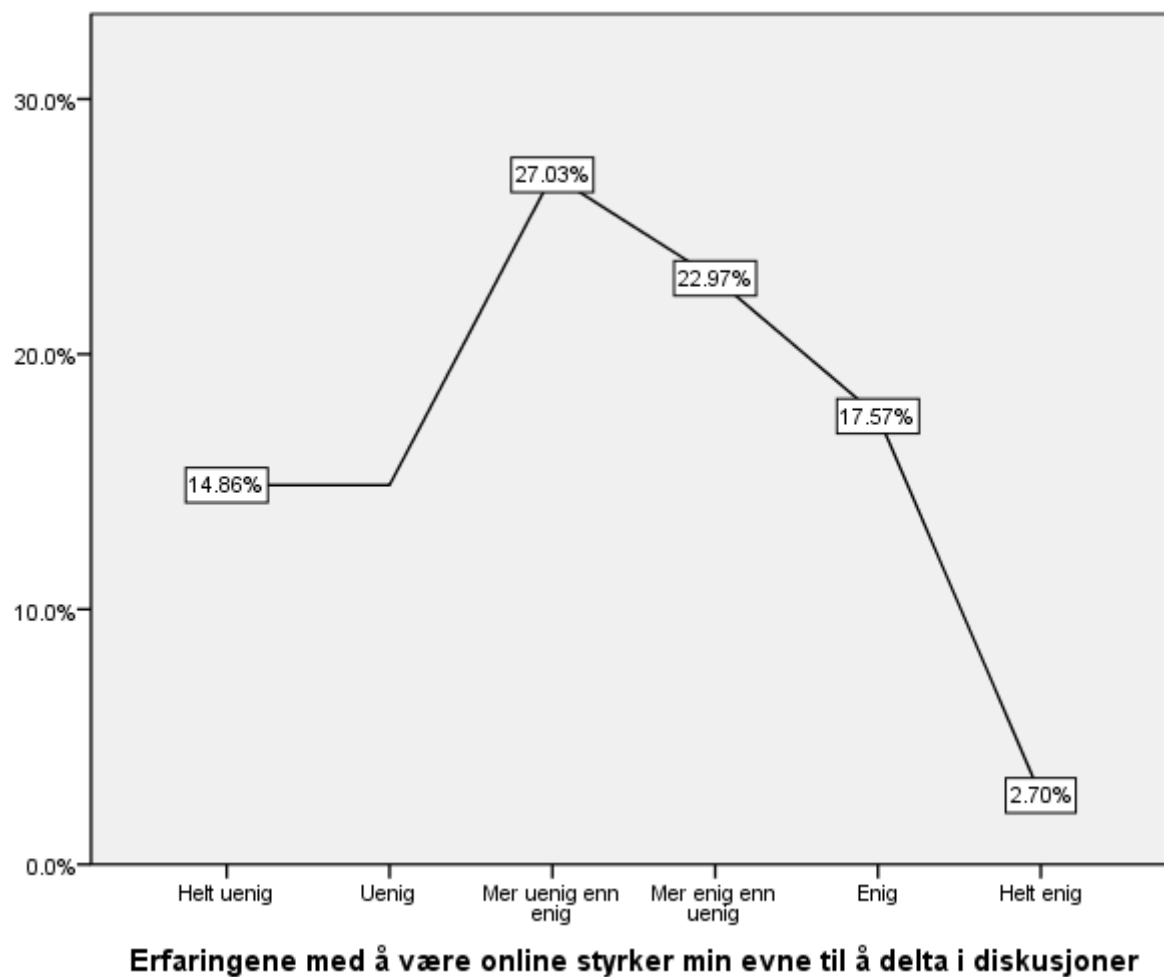
7.9.1 Jeg klarer meg ikke uten nettilgang

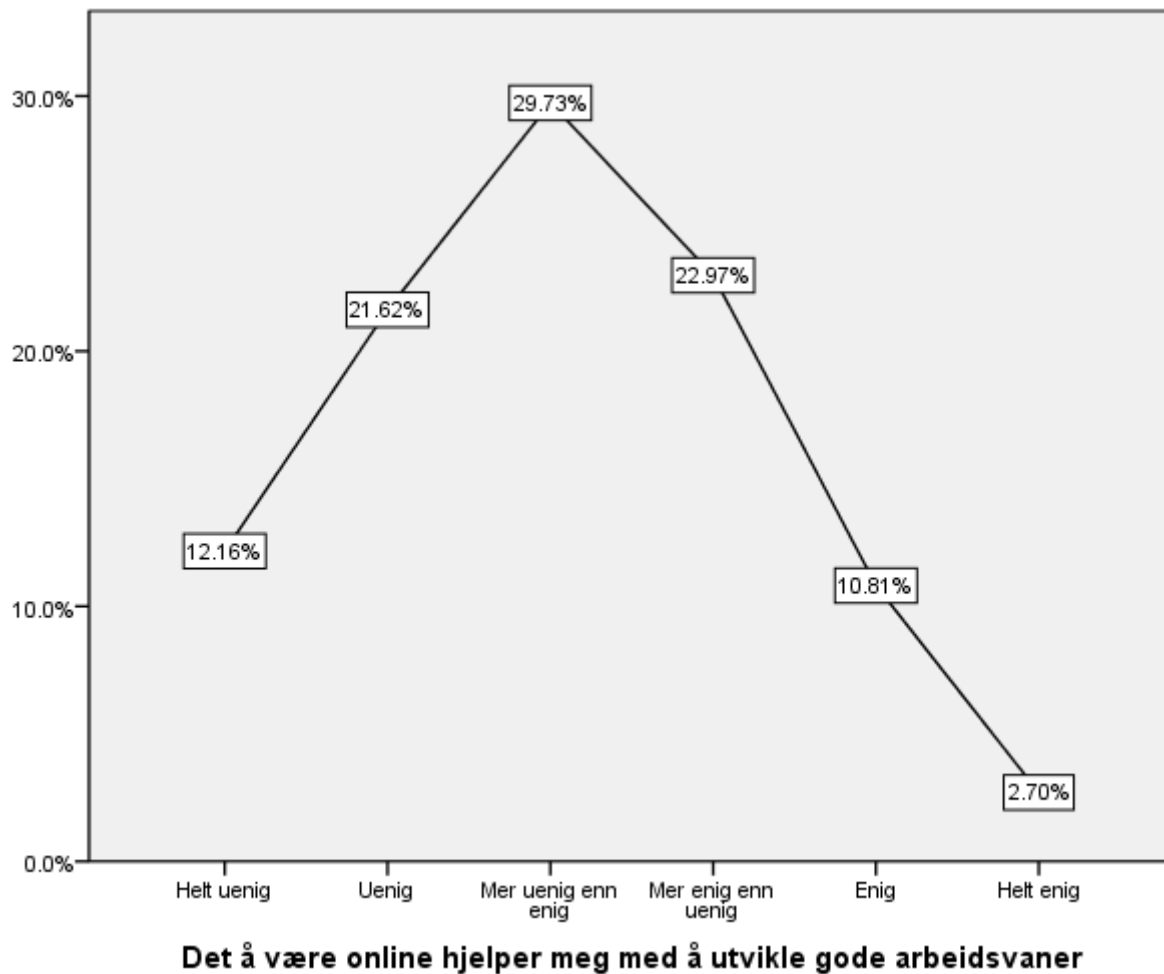
7.9.2 Jeg våger bare å delta i diskusjoner dersom de finner sted online

7.9.3 Erfaringene med å være online styrker min evne til å delta i diskusjoner

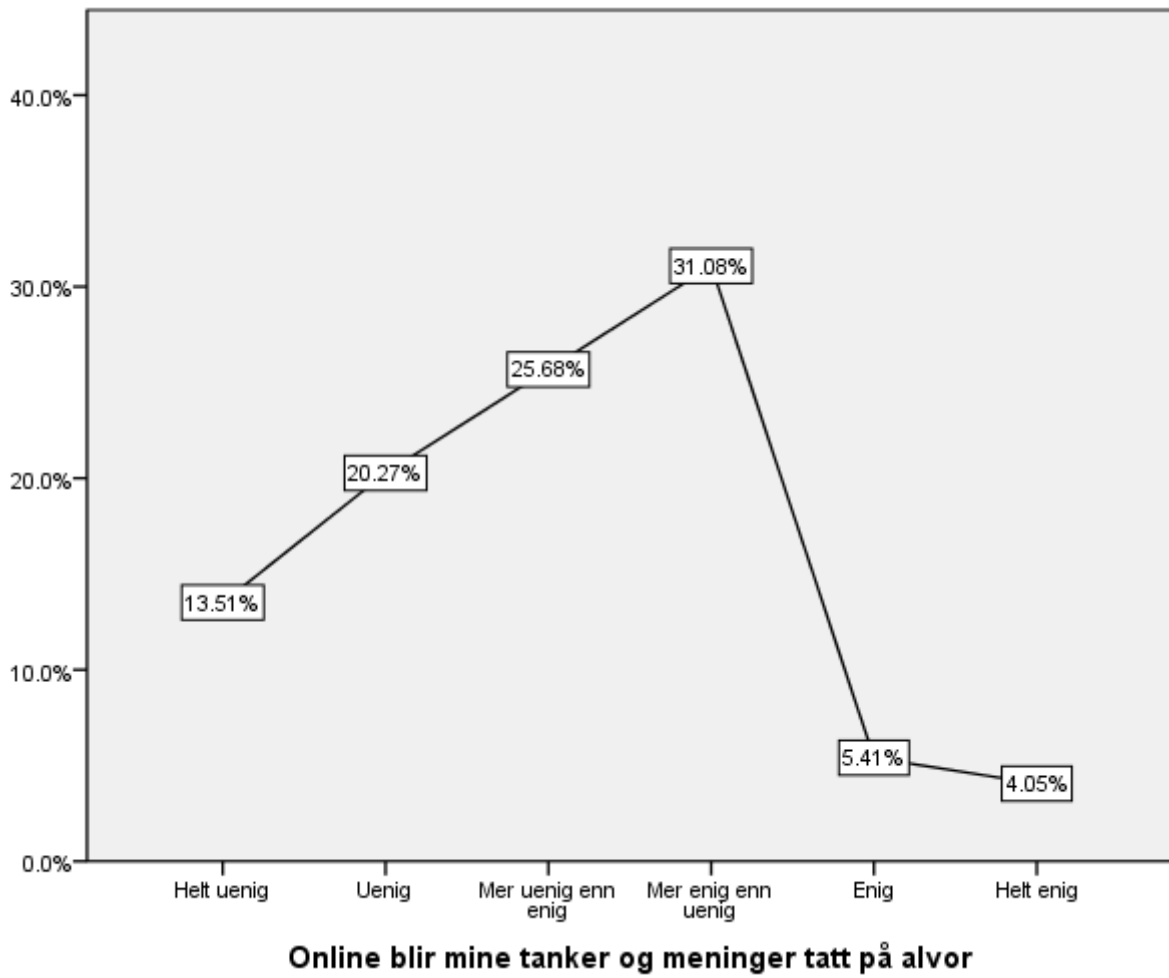

7.9.4 Det å være online hjelper meg med å utvikle gode arbeidsvaner

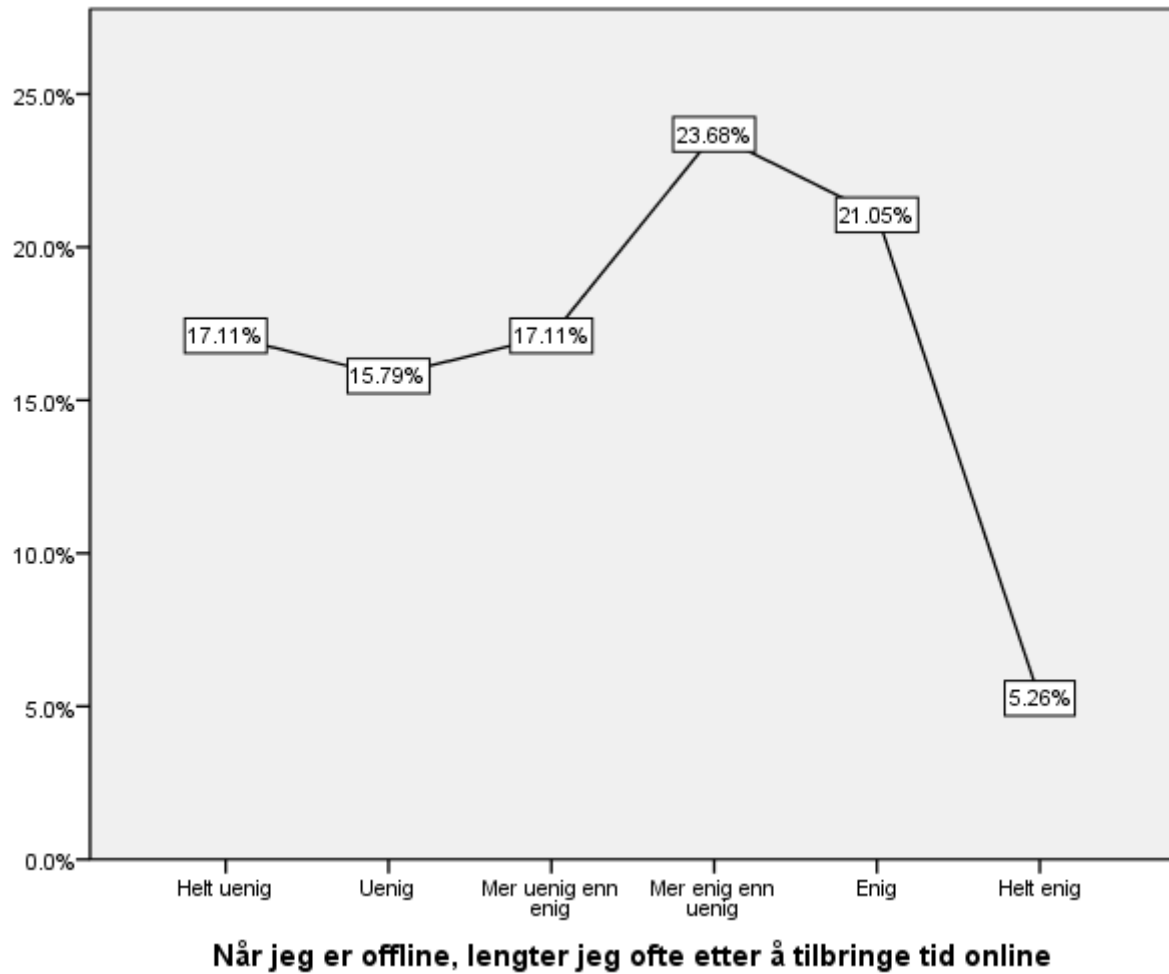

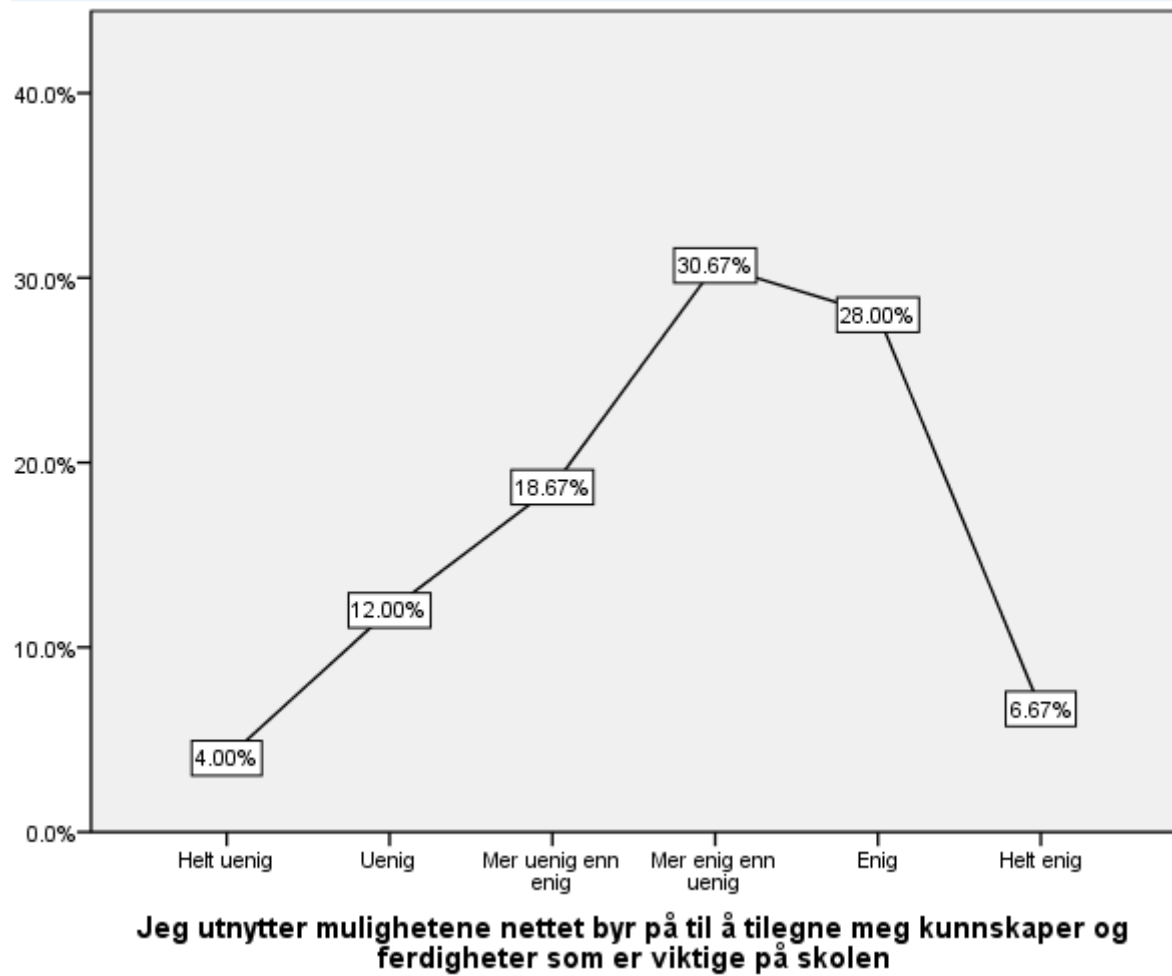
7.9.5 Online blir mine tanker og meninger tatt på alvor

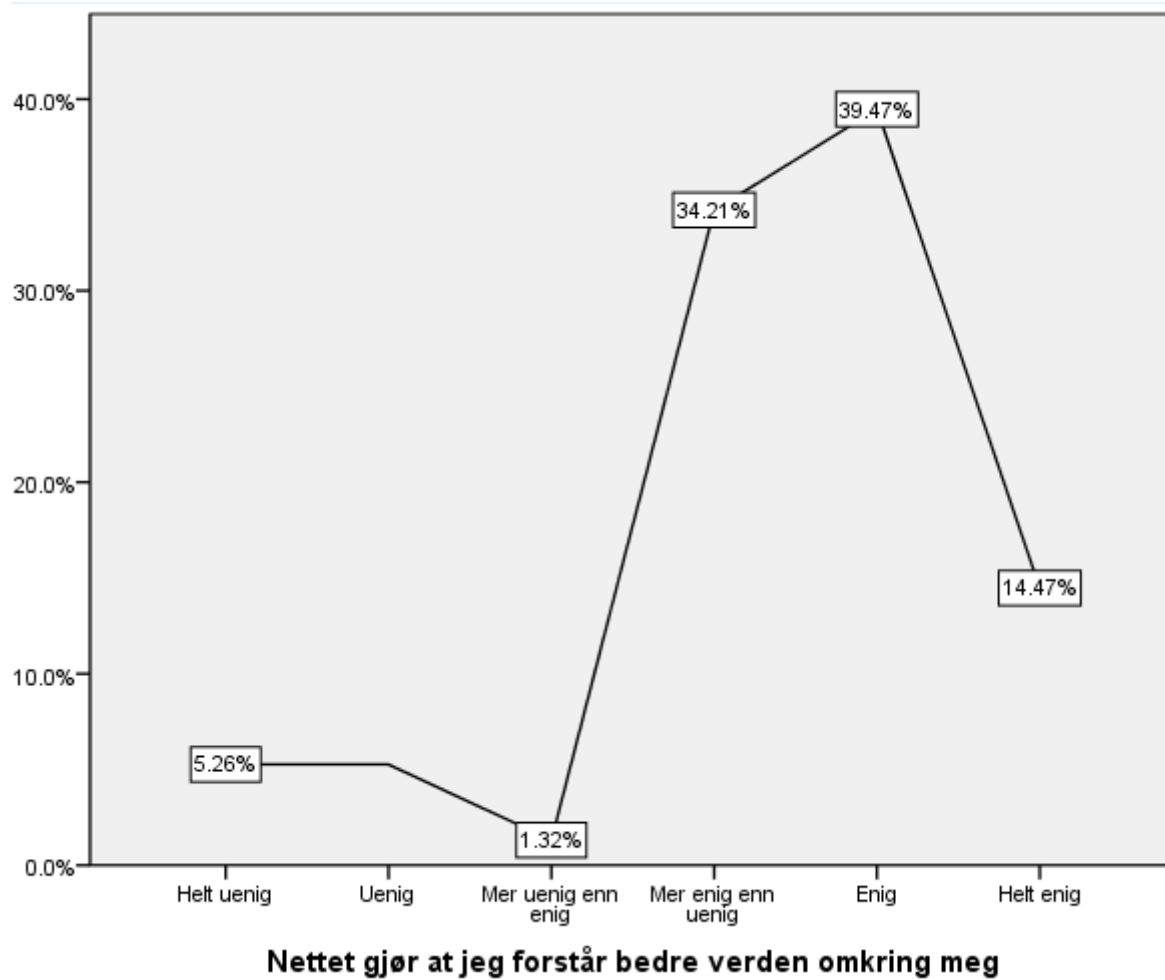
7.9.6 Når jeg er offline, lengter jeg ofte etter å tilbringe mer tid online

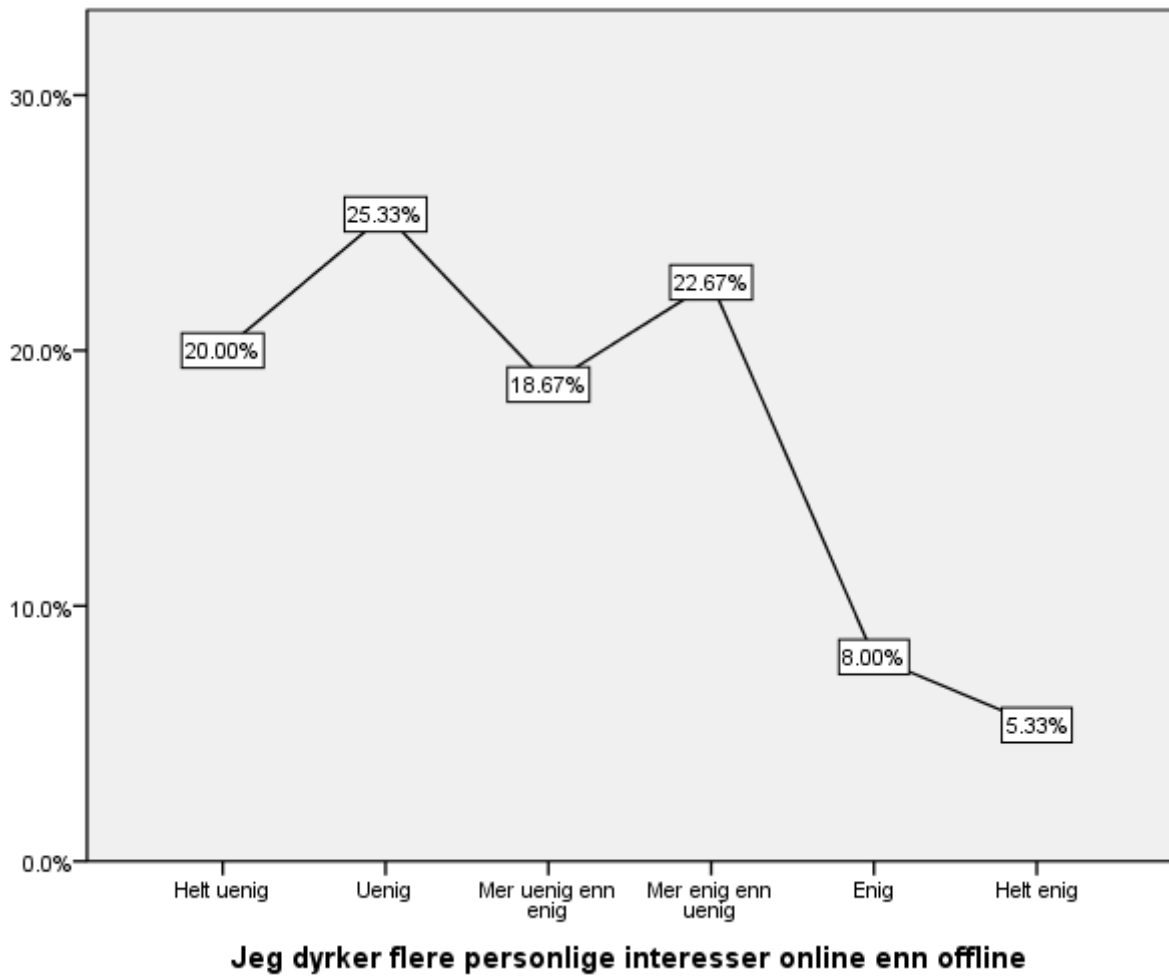
7.9.7 Jeg utnytter mulighetene nettet tilbyr til å tilegne meg kunnskaper og ferdigheter som er viktige på skolen

7.9.8 Nettet gjør at jeg forstår bedre verden omkring meg

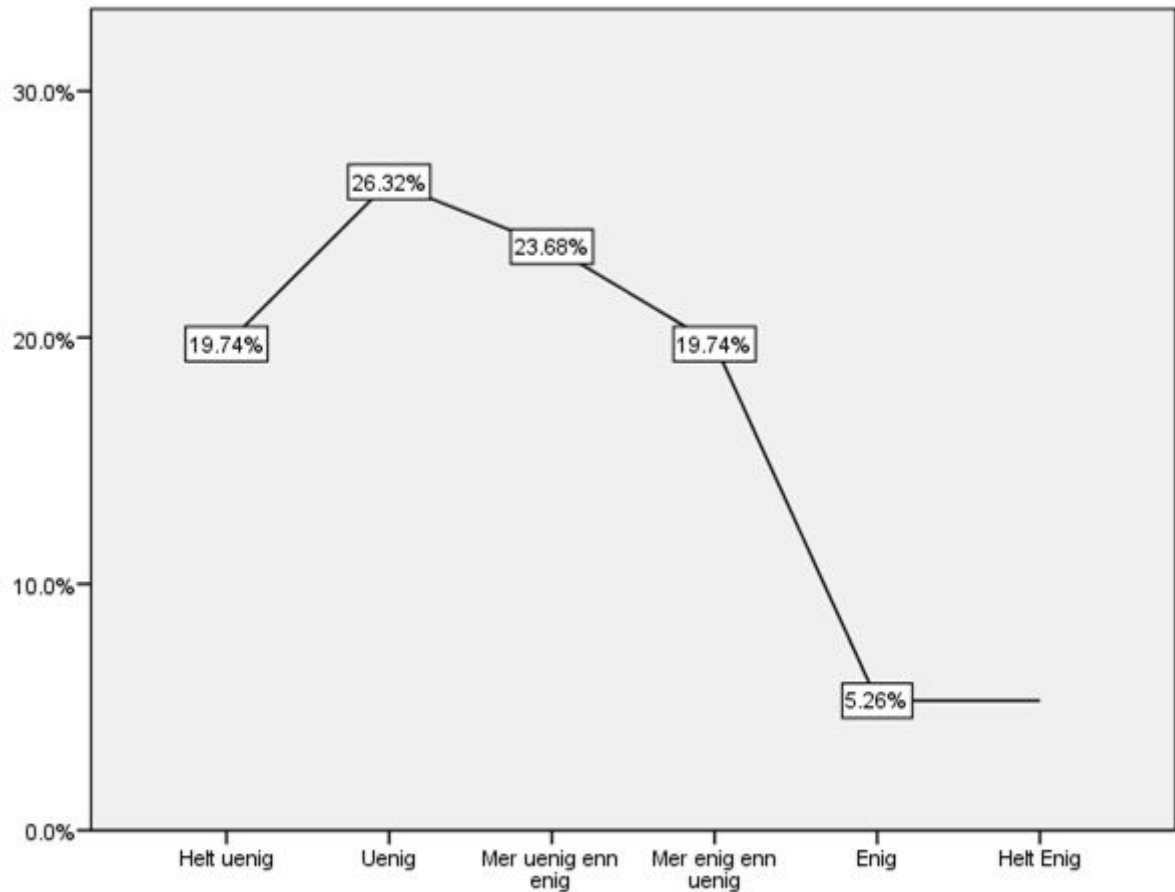

7.9.9 Jeg dyrker flere personlige interesser online enn offline

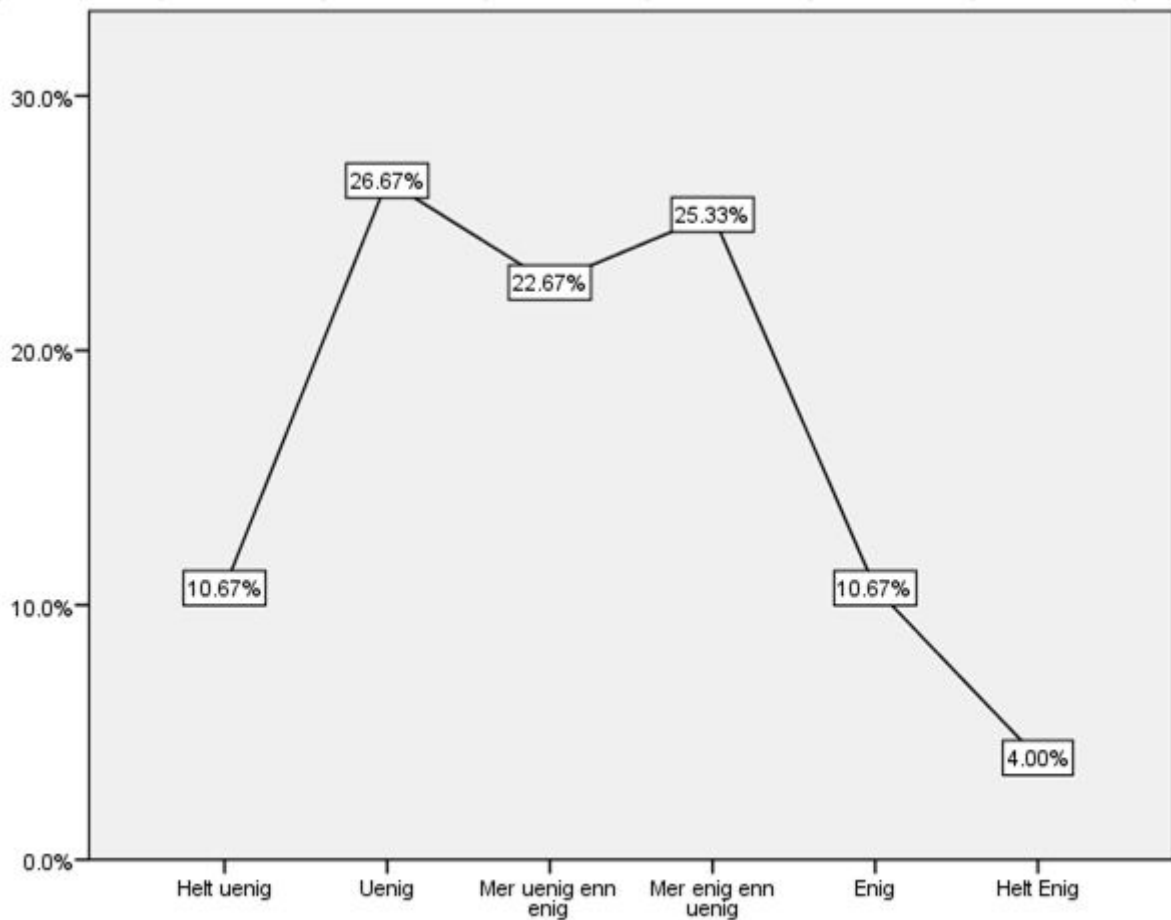
7.10 Mediekonflikt påstander

7.10.1 Mine digitale vaner gjør at jeg bruker mindre tid på å møte folk ansikt til ansikt

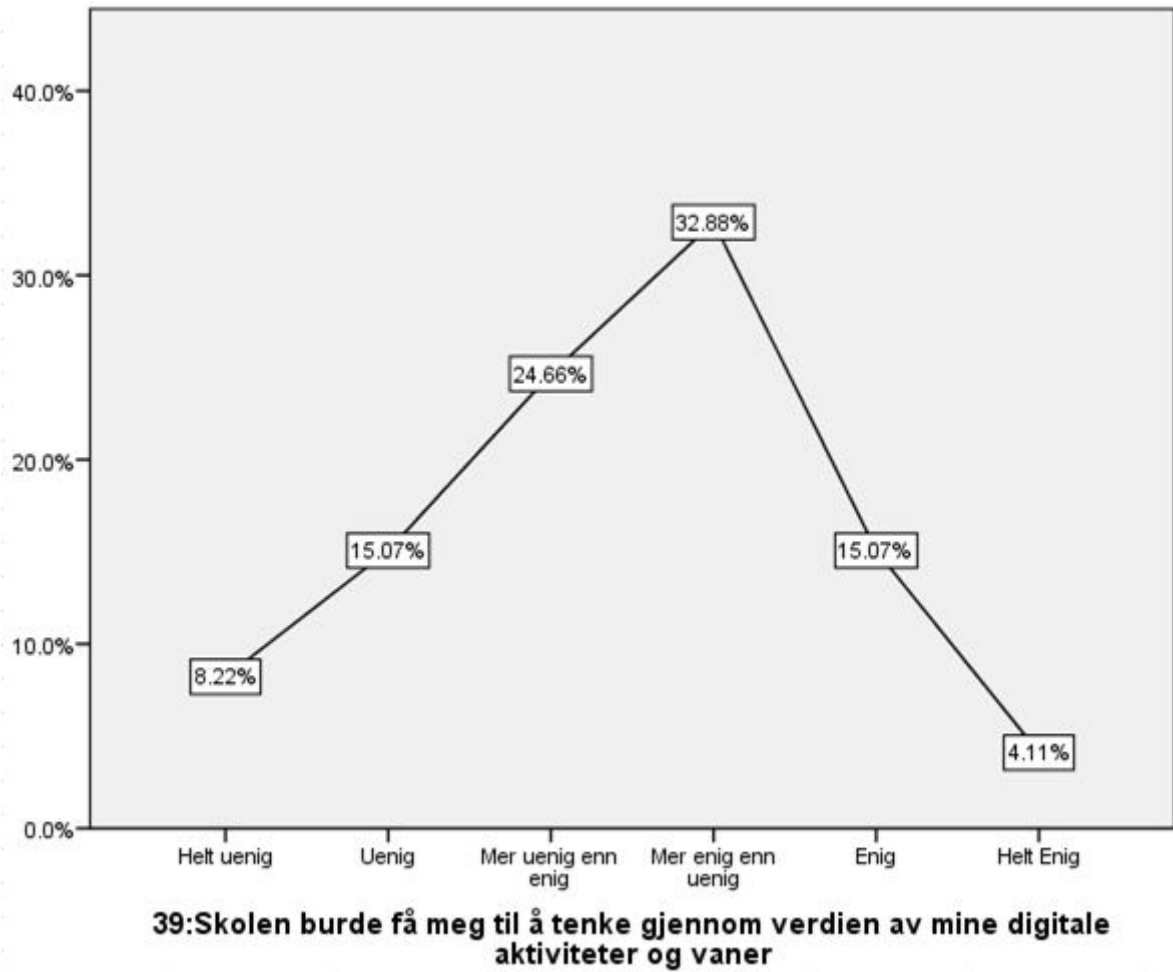
25: Mine digitale vaner gjør at jeg bruker mindre tid på å møte folk ansikt til ansikt

7.10.2 Mine digitale vaner er et hinder for å oppnå mine skolemålsetninger

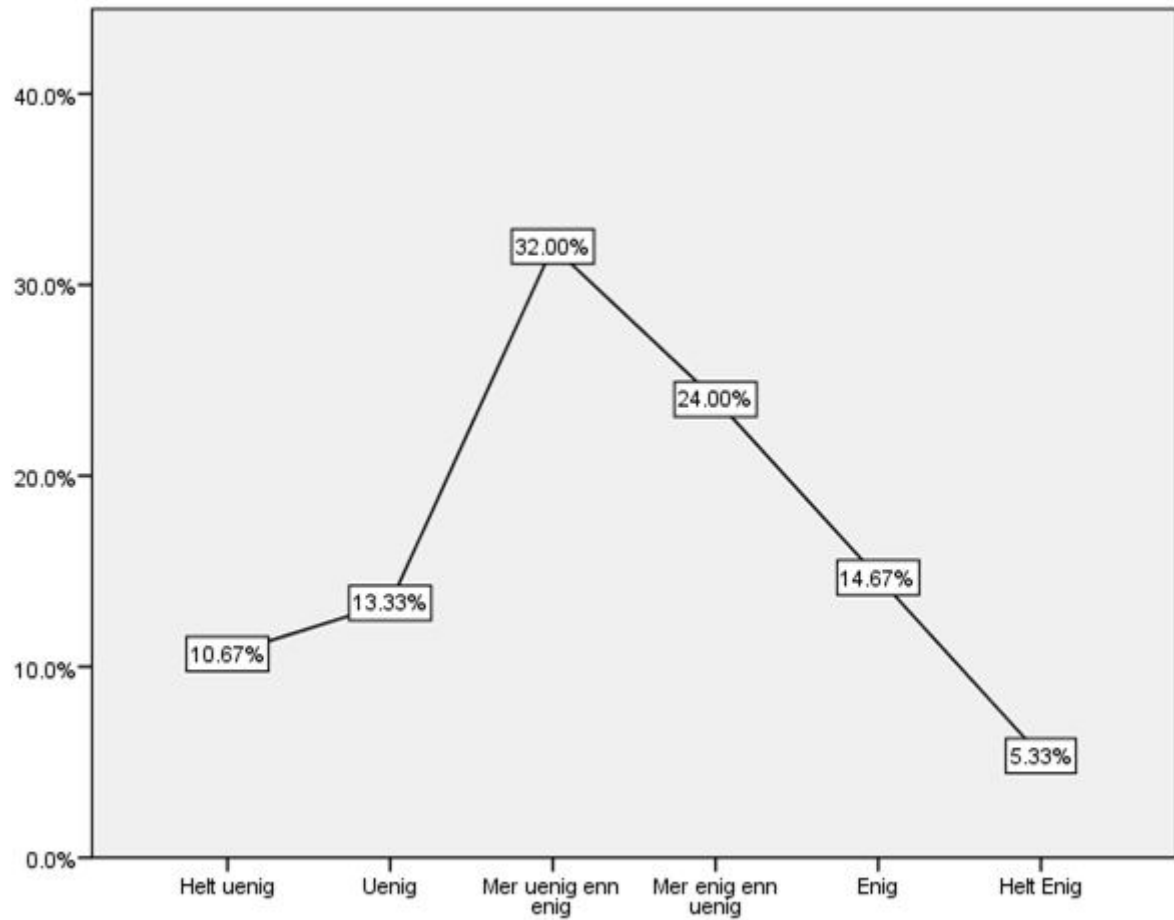
30: Mine digitale vaner er et hinder for å oppnå mine skolemålsetninger

7.10.3 Skolen burde få meg til å tenke gjennom verdien av mine digitale aktiviteter og vaner

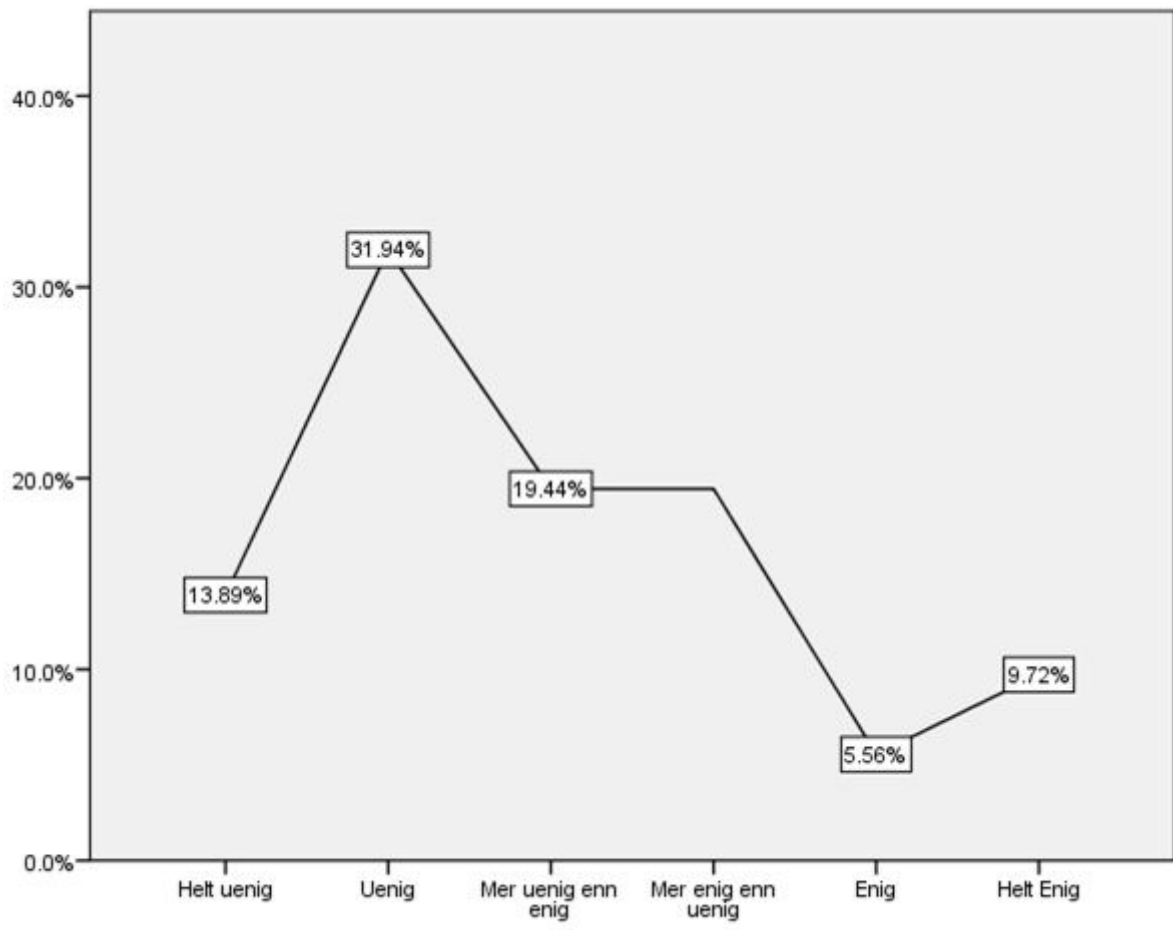

7.10.4 Jeg gjør en del ting som ikke er bra for meg, dersom det er moro

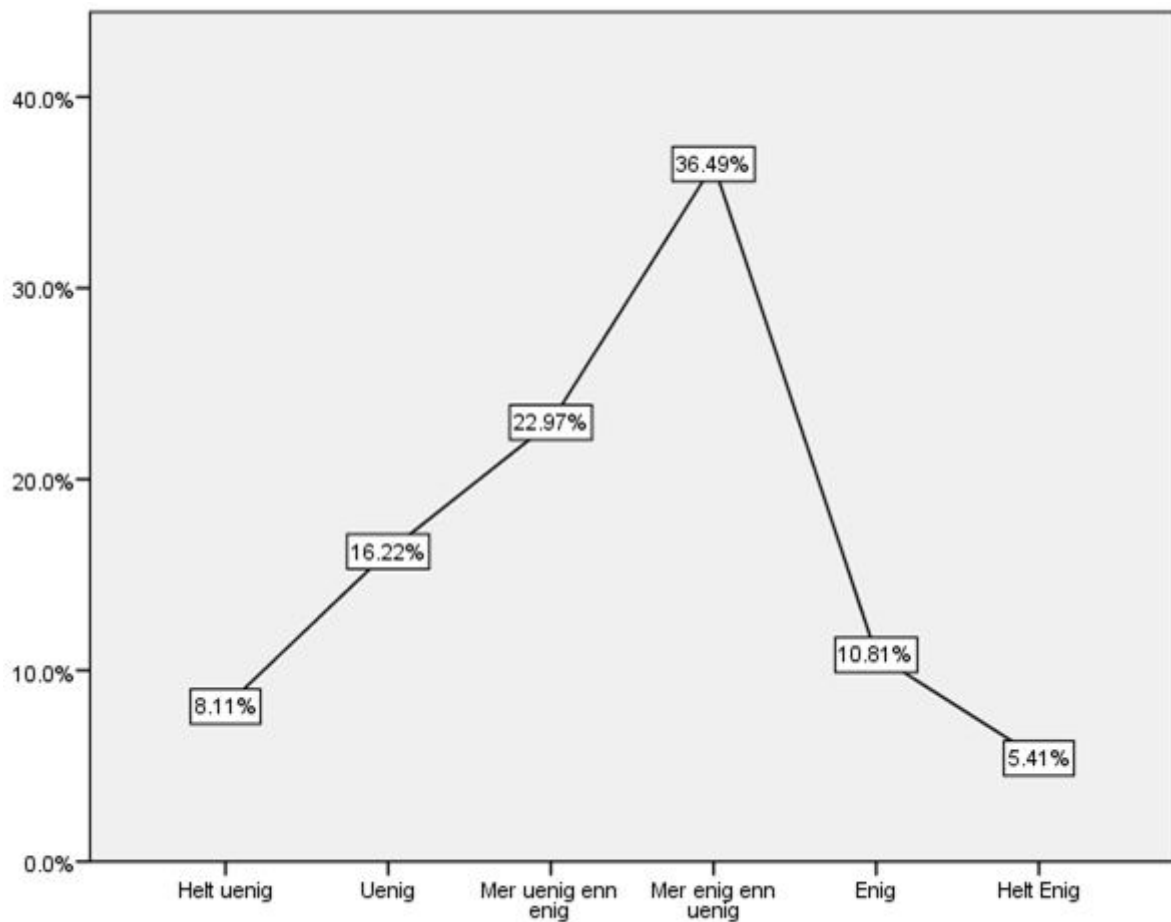
76:Jeg gjør en del ting som ikke er bra for meg, dersom det er moro

7.10.5 Jeg skulle ønske jeg hadde mer selvdisiplin

77:Jeg skulle ønske jeg hadde mer selvdisiplin

7.10.6 Forlystelser hindrer meg i å få utført arbeidsoppgaver

79:Forlystelser hindrer meg i å få utført arbeidsoppgaver

7.10.7 Jeg har problemer med å konsentrere meg

